

กฏแห่งกรรม . ธรรมปฏิบัติ เล่มที่ ๒

พระราชสุทธินายก

(จรัญ จิตฺตมฺโฆ)

คำปรารภ

หนังสือกฎแห่งกรรม — ธรรมปฏิบัติ เล่ม ๒ นี้ น่าจะตั้งชื่อให้เป็นพิเศษว่า “ชุมนุมเรื่องวิญญาน จากประสบการณ์ของหลวงพ่อ” ซึ่งคณะผู้จัดทำมั่นใจว่าท่านผู้อ่านจะเกิดศรัทธาในเรื่อง “โลกนี้และโลกหน้า” อย่างที่ท่านไม่เคยมีมาก่อนเลย

พระธรรมของพระศาสดาเป็นดวงดวงประทีป ส่องแสงสว่างชี้ทางบรรเทาทุกข์ และชี้สุขเกษมสันต์ ให้แก่เวไนยนิกร ทั้งในมนุษยโลกเทวโลก และพรหมโลก

ธรรมประทีป ยังส่องแสงอยู่ถึง ๒๕๐๐ ปี และจะยังไม่ดับ ก็เพราะพระมหากรุณาของพระพุทธบิดา และเพราะความเสียดสละอย่างยิ่งของพุทธสาวก ผู้พุทธบุตร

ท่านผู้ปกครองประทีปธรรมส่องทางดำเนินชีวิตให้แก่มวลสัตว์ อย่างไม่รู้เหน็ดเหนื่อยนี้ เจริญชีวิตของท่านแล้วไม่ต่างอันใดกับ “ดวงเทียน” ที่ยื่นค้อมแสงสว่างให้แก่ผู้อื่น โดยยอมเผาตัวเอง ละลายตัวเอง อยู่ทุกขณะ ด้วยความเต็มใจอย่างยิ่ง นี่คือ ความเสียดสละของพุทธสาวกผู้นำบูชา

ในบรรดาพุทธสาวกเหล่านั้น มีหลวงพ่อพระครูภาวนาวิสุทธิ รวมอยู่ด้วยองค์หนึ่ง ไม่ว่าจะกลางวัน หรือกลางคืน หลวงพ่อยอมเสียดสละความสุขของท่านเพื่อมหาชน ยอมละลายตัวเอง แม้บางครั้ง ฝ่าอาพาธอยู่ ก็มีได้คำนึงถึงตัวเองแม้แต่น้อย นำบูชาอย่างยิ่ง

ถ้าเราอยากให้ “ดวงธรรม — ดวงเทียน” ดวงนี้ของเราไขแสงอยู่ได้นานที่สุด เราทุกคนจะต้อง ช่วยกันถนอมดวงเทียนดวงนี้ ให้ละลายตัวเองน้อยที่สุดและช้าที่สุด นั่นคือ เราจะต้องหาวิธีลดละสิ่งที่จะ ทำให้ท่านต้องตรากตรำและทรุดโทรม เพื่อพวกเราให้ลดน้อยเบาบางลง

นี่คือ หน้าที่ของศิษย์ยอดกตัญญูทุกคน

หนังสือเล่มนี้ สำเร็จด้วยความเพียรพยายาม ด้วยสติปัญญาและด้วยทุนทรัพย์ ของมวลศิษย์ “ภาวนาวิสุทธิ” ทุกรุ่น ถึงกระนั้นคณะผู้จัดทำก็ต้องขอจารึกชื่อ “อาจารย์สมพร แผลงกฎ” ผู้เหน็ดเหนื่อยมากที่สุดไว้ในที่นี้ เธอช่วยจัดทำต้นฉบับที่ต่างๆที่กำลังป่วยอยู่ แลยังช่วยรวบรวมเงินจากผู้มีศรัทธามาสมทบในการพิมพ์ครั้งนี้อีกจำนวนไม่ใช่น้อย และขอขอบคุณต. สุจิตรา ธรรมรัตน์ ที่ช่วยพิสูจน์อักษรและช่วยบอกบุญบรรดา ศิษย์ของหลวงพ่อด้วย

คณะผู้จัดทำ ทาคฝืนเอาเองว่า หลวงพ่อก็ต้องมีความสุขใจอย่างยิ่ง ที่ได้มีหนังสือ “กฎแห่งกรรม-ธรรมปฏิบัติ” เล่ม ๒ นี้เป็นของขวัญของหลวงพ่อ แจกจ่ายเป็นธรรมทานแก่ศิษยานุศิษย์ เนื่องในงานมหามงคลพิเศษที่หลวงพ่อมิชนมายุครบ ๕ รอบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ในวันนี้

สพฺพสงฺกปฺปา ดุยหํ สมฺมชฺฌนฺตุ

ขอความดี ริทั้งปวงของหลวงพ่อ จงสำเร็จดังมโนปณิธานโดยฉับพลันเทอญ

พ.อ. (พิเศษ) ทองคำ ศรีโยธิน

ประธานคณะผู้จัดทำ

๔ สิงหาคม ๒๕๓๑

สารบัญ

● คำปรารภ

● ภาคประวัติ

- คำกล่าวถวายรายงาน พระครูภาวนาวิสุทธิ*
- สัมโมทนียกถา พระญาณสังวร

● ภาคกฎแห่งกรรม “วิญญาน”

- แม่กาหลง พระครูภาวนาวิสุทธิ
- วิญญานรายงานตัว พระครูภาวนาวิสุทธิ
- ภาพนิมิตที่สวนสามพราน พระครูภาวนาวิสุทธิ
- คติความตายคือนิยายชีวิต พระครูภาวนาวิสุทธิ

● ภาคธรรมปฏิบัติ

- วิปัสสนา-พัฒนาจิต พระครูภาวนาวิสุทธิ
- วิธีสู่วิเวกนา พระครูภาวนาวิสุทธิ
- ปาฏิหาริย์คุณนายละม้าย พระครูภาวนาวิสุทธิ
- วิปัสสนา-แก้กรรม พระครูภาวนาวิสุทธิ
- อานิสงส์สร้างส้วม พระครูภาวนาวิสุทธิ

* ปัจจุบัน “พระราชสุทธินิพนธ์มงคล”

● ภาคผลงาน

- บุคคลากรฝ่ายวิปัสสนาธุระของหลวงปู่
 - พระครูสังฆรักษ์
 - อุบาสิกาสุ่ม ทองยิ่ง ฉ่ำชื่น แสงฉาย
 - อุบาสิกายุพิน บำเรอจิต สมพร แมลงภู
 - อุบาสกพันโทวิง รอดเฉย พันโทวิง รอดเฉย
- การพัฒนาถาวรวัตถุ สมพร แมลงภู
- วิทยาลัยครูเทพสตรีกับวัดอัมพวัน รศ.วิชัย สุธีรชานนท์
- ระเบียบปฏิบัติสำหรับผู้ปฏิบัติกรรมฐาน

ภาคประวัติ

คำกล่าวถวายรายงาน
ในพิธีเปิด ฤกษ์บุญถิ่น อุตถากร รับรองพระเถระ

พระครูภาวนาวิสุทธิ ๒๗ มี.ค.๓๑

ขอประทานกราบเรียน พระเดชพระคุณหลวงพ่อเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร ที่เคารพสักการะอย่าง
สูงยิ่ง

วัดอัมพวัน อพรมบุรี จ.สิงห์บุรี ฝ่ายคณะสงฆ์ขึ้นต่อตำบลบ้านแปง ฝ่ายบ้านเมืองทางราชการขึ้น
ต่อตำบลพรหมบุรี เหตุที่ฝ่ายคณะสงฆ์ขึ้นต่อตำบลบ้านแปง เนื่องจากัดในเขตตำบลพรหมบุรีไม่พอเป็น
ตำบลสงฆ์ จึงได้รวบรวมตำบลบ้านแปงกับตำบลพรหมบุรี ขึ้นต่อคณะสงฆ์ ตำบลบ้านแปง อำเภอพรหมบุรี
จังหวัดสิงห์บุรี ฝ่ายอาณาจักร มี๒ ตำบล ฝ่ายคณะสงฆ์ในเขตอำเภอพรหมบุรีนั้น มีเพียง๕ ตำบลคณะสงฆ์
เมื่อก่อนมีหลายตำบล

สมัยท่านอธิบดีชานาญยุวบูรณ์ เป็นอธิบดีกรมการปกครองได้ดำเนินการแยกอำเภอพรหมบุรีไปตั้ง
เป็นอำเภอท่าช้างขึ้นอีกอำเภอหนึ่ง ก็เนื่องจากพื้นที่และประชาชนชาวพรหมบุรีนั้นกว้างไกลมาก ขยายไป
ถึงแม่น้ำน้อย ที่เรียกว่าเมืองสิงห์ เมืองสวรรค์ แยกย้ายเข้าไปสู่สุพรรณบุรี บ้านช้าง บ้านตาล ชั้พราน
แสวงหา บ้านทุ่งบางบาล หัวตะพาน กบเจา แยกย้ายกันไปไกลทางราชการตั้งอำเภอท่าช้างขึ้น

คณะสงฆ์อำเภอพรหมบุรี จึงได้แยกออกไปเป็นอำเภอสงฆ์อีกอำเภอหนึ่ง มีหนึ่งตำบลคณะสงฆ์ แต่
ตำบลบ้านเมืองมีหลายตำบลดูเหมือนจะมี๓ ตำบล ตำบลทางบ้านเมืองของอำเภอพรหมบุรีมี๗ ตำบล แต่
ตำบลคณะสงฆ์มี๔ ตำบล เพราะวัดไม้พ้อที่จะจัดตั้งเป็นตำบลคณะสงฆ์ตามรูปแบบของทางราชการได้

วัดอัมพวันเป็นวัดที่อยู่มาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา มีหลักฐานที่มั่นคงอยู่ในตู้พระไตรปิฎก เพราะตู้
พระไตรปิฎกตู้หนึ่งนั้น ถวายไว้ในวัดอัมพวัน พ.ศ.๒๒๐๐ อีกตู้หนึ่งถวายไว้ที่วัดอัมพวัน พ.ศ.๒๓๑๐ เป็น
สองตู้พระไตรปิฎก รุ่นเก่า แบบเก่า ลายครัน ลายรามเกียรติ์ สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยของโบราณ
สืบเนื่องมาจนบัดนี้

เกล้ากระผมได้มารับราชการในตำแหน่งเจ้าอาวาส พ.ศ.๒๔๕๕ และได้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสเมื่อ
พ.ศ.๒๕๐๐ นับถึงบัดนี้เป็นเวลา ๓๐ ปีเศษ และได้ดำรงตำแหน่งเจ้าคณะอำเภอเพื่อการคณะสงฆ์มาเป็นเวลา
๑๕ ปีจนถึงปัจจุบันนี้

วัดอัมพวันเป็นวัดเก่าแก่ ภายในอุโบสถมีหลักฐาน มีเอกสารและวัตถุยืนยันว่าเป็นของเก่าเมื่อโบสถ์
ชำรุดทรุดโทรมและพังลงไป จึงได้รื้อออกมาพบศิลาจารึกแจ้งชั้สีตางค์เงินอยู่ในโรงอุโบสถ ๗ ปีและ
จารึกภาษาจีนว่า กิมเหลียง กิมจื่อ

สมัยก่อนนั้นมีเรือกำปั่นมาจอดหน้าวัดอัมพวันมีฝรั่งมาทำการค้ากับสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ณ
เมืองลระโว้แห่งลพบุรีนั้น และก็มีชาติฝรั่งฮอลันดา ได้นำเรือกำปั่นร่วมกับคนจีน มาจอดหน้าวัดนี้ในสมัย
โดยท่านเจ้าอาวาสมีนามปรากฏชัดคือ ขอประทานอนุญาตกล่าวในศิลาจารึกว่า “พระครูญาณสังวร” มีอายุ
พรรษาถึง ๕๕ พรรษา ที่จารึกไว้ในโรงอุโบสถเมื่อสมัยโน้น

คนจีนมีศรัทธาเลื่อมใสต่อท่านพระครูญาณสังวร ที่วัดอัมพวัน จึงได้สร้างโบสถ์ถวายเป็นทรงเงิน และคล้ายทรงไทย มีเครื่องลายครามมากมาย ติดช่อฟ้าหน้าบรรณกระที่งบรรจุไว้ในโรงอุโบสถมีหยกข้อมือของจีน มีม้าวัง๕ ตัว เพชรนิลจินดามากมาย มีสตางค์จีน๗ ปีป เกล้ากระผมได้เอาบรรจุไว้ในโรงอุโบสถที่พระเดชพระคุณได้เข้าไปนมัสการในโรงอุโบสถใหม่แล้วนั้นซึ่งสร้างครอบโบสถ์เก่า ตามความมุ่งหมายของท่าน พ.อ.ปิ่น มนุฑกัณฑ์ อธิบดีกรมการศาสนาสมัยนั้น

วัดอัมพวันเป็นป่าดงพงไพร มีต้นตาลมาก บริเวณหลังวัดปัจจุบันกลายเป็นหน้าวัดไปแม่น้ำเจ้าพระยาลุ่มลึก สมัยนั้นคนจีน๒ คน มีศรัทธาในพระครูญาณสังวร ซึ่งมีอายุพรรษา๕๕ พรรษาเชี่ยวชาญทางวิปัสสนาญาณ ตามคำโบราณที่จารึกเป็นภาษาจีนทั้งสิ้น นอกจากนั้น ฝรั่งเศสฮอลันดานั้นถือคริสต์ เป็นสหายกับคนจีนทำการค้าด้วยกันเดินทางมา มีความศรัทธาในพระเดชพระคุณท่านเจ้าอาวาสพระครูญาณสังวร ที่วัดนี้ จึงได้ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตขอพระนาคปรกหินทั้งสององค์มาประดิษฐานไว้ที่โบสถ์นี้ องค์หนึ่งชื่อว่า นาคปรกหุยาน เป็นหินสีเขียว อีกองค์หนึ่งเรียกว่า นาคปรกคางคนหูตุ้มเขมรคางคนหูตุ้มปรากฏว่า กลีบตอน กลีบดำ เขาจารึกไว้หมด บัดนี้เกล้ากระผมได้นิมนต์จากโรงอุโบสถนั้น พร้อมทั้งจารึกภาษาจีนเอามารักษาไว้ที่กุฏิของเกล้ากระผม トラบเท่าปัจจุบันนี้

อุโบสถหลังใหม่ได้สร้างอย่างประหลาดที่เดิมไว้ สมัย พ.อ.ปิ่น มนุฑกัณฑ์ อธิบดีกรมการศาสนา มาช่วยแนะนำการสร้างเสาที่กั้นอยู่ภายในอุโบสถหลังเก่า และขยายอาณาเขตขึ้นมาโดยทำพ.อ.ปิ่น มนุฑกัณฑ์ อธิบดีกรมการศาสนา ได้ขอพระราชทานอนุญาตให้เดินเรื่องเองมาตลอด แค่๗ เดือนเสร็จสิ้นการผูกพันขั้วสีมาใหม่ ใช้เวลาเฉลิมฉลองเพียง๖ คืนเท่านั้น พลต.ต.สามารถ ไวยวานนท์ เมื่อสมัยเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี และ พต.อ.ประจันต์ พรามหมั่นพันธ์ เป็นผู้กำกับตำรวจจังหวัดชลบุรี ก็ได้ช่วยเป็นกำลังสำคัญ จนอุโบสถได้สำเร็จตามเป้าหมาย สร้างเพียง ๑ ปี ๑๖ วันเท่านั้น สิ้นทุนทรัพย์จำนวนส่วนน้อยไม่มีการเดือดร้อนแก่ประชาชน และพระราชทรัพย์แต่ประการใด

เกล้ากระผมขอประทานกราบเรียนว่า อุโบสถหลังนี้ ไม่มีกำแพงกำหนดเขตจำเพาะ เป็นคอนกรีตหรือสิ่งที่สวยงาม แต่มีป่าไม้ไพรวัลย์เป็นกำแพงแทน

สำหรับพันธสินามันได้ฝากไว้ในฝาผนังอุโบสถ ถ้าใครไม่สังเกตจะไม่ทราบว่าเป็นอุโบสถที่จริงเป็นอุโบสถที่ประหลาดข้างในสะอาดหมดจด โอโถงเป็นที่ที่ศนาควรแก่การเคารพบูชา องค์สมเด็จพระชินสีห์ศาสดาเป็นอย่างยิ่งสามารถจะสาธิตให้นักศึกษาได้เห็นเหตุการณ์ในสังฆกรรมตามพระวินัยนิยมได้อีกด้วย

หลังจากอุโบสถเสร็จแล้ว วัดนี้ก็ได้รับการยกย่องจากทางราชการให้เป็นวัดพัฒนา ตั้งแต่พ.ศ.๒๕๑๑ เป็นต้นมา จน พ.ศ.๒๕๑๓ ได้พัฒนาวัดและชุมชนโดยใช้หลักของพระพุทธเจ้าคือพัฒนาจิตเพราะจิตนี้มีความสำคัญมาก ต้องเริ่มพัฒนาที่จิตก่อน เมื่อจิตดีแล้วก็เริ่มหาสัจปายะ เป็นสัจพัฒนาจิตร่วมกับการศึกษา และประกอบอาชีพการงานของท้องถิ่นชาววัดอัมพวันตลอดมา

เมื่อก่อนนี้ชาววัดอัมพวันยากจนหาเช้ากินค่ำ บัดนี้ก็มีอาชีพการงาน มีการศึกษาดี โดยเริ่มการพัฒนาจิตด้วยการเจริญวิปัสสนากรรมฐานแล้วก็พัฒนาตามลำดับ ใช้แนวพุทธศาสนาที่กินต้องสะอาดที่เข้ต้อง

สะดวกมีความหมายมาก เกล้ากระผมจึงได้สร้างหอประชุมมาเพื่อการพัฒนาศึกษา พัฒนาจิตเพราะจิตดีแล้ว ก็ได้สำเร็จตามเป้าหมายชาติพี่น้องชาววัดอัมพวันและชาวสิงห์บุรี และบ้านใกล้เคียงก็ดำเนินตามนี้ ตามแนวพุทธศาสตร์ดังกล่าวมา อาชีพการงานที่ไม่ฝืดเคืองแต่ประการใด ทั้งยังสามารถอยู่ร่วมกันด้วย เมตตาธรรม เอื้ออาทร เกิดความสามัคคีในสังคมเรียกว่าการพัฒนาสังคมอีกด้วย นอกเหนือจากนี้ น้อยด้วย เมตตาธรรม เพราะมีคุณธรรมเป็นบทสำคัญคือพัฒนาจิตดีแล้วท่านทั้งหลายเหล่านั้นก็มีได้อยู่ด้วยความ แดกแยก แปรลกะไรกัน เกล้ากระผมก็ได้ดำเนินงานพัฒนาวัดอัมพวันตามแนวพุทธศาสตร์ โดยการ สร้างสัปปายะ หอวาาสที่เป็นสัปปายะเป็นที่อยู่ของสงฆ์ เป็นที่อยู่ของอุบาสก อุบาสิกา เป็นที่รับไว้เพื่อ บริการในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานดังกล่าวมา นอกเหนือจากนี้ อำนวยความสะดวกในด้านอาหาร โดยสัปปายะ ให้ถูกต้องตามพระวินัยนิยมบรมพุทธานุญาต จัดหาบุคคลากรเป็นสัปปายะ หาพวกหาพ้อง ที่มี จิตอาวรณ์ให้อภัยเอื้ออาทร เกิดความสามัคคีต่อกัน

นอกเหนือจากนี้ แล้วก็เร่งรัดวิปัสสนากรรมฐานโดยภิกษุสงฆ์ องค์เณรต้องเป็นผู้นำ เป็นตัวอย่าง นับเป็นการพัฒนาที่มุ่งตรงต่อธรรมะสัปปายะ ได้ความสะดวกสบายแก่พุทธศาสนิกชน เข้าในหลักที่ว่า *กิจกรรมของพระสงฆ์ต้องเป็นประโยชน์ของประชาชน*

พระภิกษุสงฆ์องค์เณรที่ดี ที่มาอยู่วัดนี้ จะบวชน้อย บวชมากไม่สำคัญ บวชแล้วพัฒนาจิตกิจกรรม ของพุทธศาสนา ก็จะได้รับผลดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นทุกประการ ผลนี้ ก็ได้ปรากฏชัดแสดงออกน่ดียว กัน

วัดนี้ กำลัทำสัปปายะ หาที่อยู่อาศัย สำหรับผู้มาอบรมสี่ปีที่ผ่านมา อบรมไปแล้วสองแสนคนตลอด กระทั่งภิกษุสงฆ์องค์เณร โดยเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชอริยวงศาตตญาณ วัดราชบพิตสถิตมหาสีมา ราม ได้เสด็จมาที่วัดอัมพวัน ๕ ครั้ง ผ่านไปแล้ว เนื่องในกิจกรรมของพระสงฆ์ มีการพัฒนาวัด ทั่ว ราชอาณาจักร การอบรมพระสังฆาธิการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาครวมกันที่วัดอัมพวันนี้ เหตุการณ์เป็น เช่นนี้ เกล้ากระผมจึงต้องหาสัปปายะเอาไว้สนับสนุนบริการของบุคลากรให้พร้อมทุกประการ จึงมีการสร้าง กุฏิวิทยากรเพิ่มเติมที่มีอยู่แล้วเป็นกุฏิครึ่งไม้ครึ่งตึกซึ่งเดิมใช้พักวิทยากรทั้งฝ่ายหญิงฝ่ายชาย จึงสร้างใหม่ แยกฝ่ายบรรพชิตออกไปเป็นส่วนสัดแยกออกไปเป็นส่วนเขตพุทธาวาส เขตสังฆาวาส เขตบำเพ็ญกุศล เขต หอประชุม เพื่ออบรมบ่มนิสัย เขตศาลาบำเพ็ญกุศล เขตภวานา กิณน้อย นอนน้อย พุดน้อยทำความเพียรมาก ไม่รับแขกในเขตภวานา มีเขตอุบาสิกา เขตแม่ชี เขตหลักฐาน เขตจัดผลประโยชน์ครบถ้วนทุกประการ

สำหรับกุฏิหลังนี้ มุ่งหมายให้เป็นกุฏิรับรองพระเถระ วิทยากรทุกระดับ ที่จะมาพักและได้รับความ สะดวกในการสัปปายะ และบริการถวามการเคารพ ถวามการต้อนรับพระเถระานุเถระที่มาจากจตุรทิศทั้งสี่ กุฏิรับรองพระเถระหลังนี้ พระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณธรรมเจดีย์ วัดเทพธิดาราม เจ้าคณะภาค ได้เมตตา กรุณาமாகะกฎเกณฑ์และยกเหตุผลให้สร้าง ๆ สถานที่นี้ ว่าเหมาะสมที่สุด

ผู้ศรัทธาเจ้าภาพได้แก่โยมบุญถิ่น อัตถากร พร้อมด้วยคุณ โยม ภ.ว. คุณหญิงพรรณเรือง อัตถากร และดร.กิ่งแก้ว อัตถากร พร้อมด้วยญาติพี่น้อง เห็นพ้องต้องกันรับเป็นเจ้าภาพขึ้นมา เลยให้ชื่อกุฏินี้ *“กุฏิ บุญถิ่น อัตถากร รับรองพระเถระ”* ด้วยความมุ่งหมายเฉพาะเจาะจงให้พระเถระวิทยากรมาพักแล้วจะได้รับ

ความสะดวกสบาย จากการบริหารของวัดเป็นส่วน และจะเจริญงานการวิทยากรได้ถูกต้องทุกประการ จะมีการอบรมพระสังฆาธิการหรือระดับโรงเรียนมัธยมประถมศึกษา มหาวิทยาลัยเป็นส่วน ก็ได้รับความสุขความเจริญต่อประชาชนและประชาชนก็ต้องการรับความสะดวก หนึ่ง สองความสบาย สามเข้ามาแล้วปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน นอกเหนือจากนั้นกลับไปก็มีที่พึ่งทางใจติดตัวไป ก็ได้สำเร็จตามเป้าหมายทุกประการ

โดยคุณโยมบุญถิ่น อัคราการและคุณโยม ม.ร.ว. คุณหญิงพรรณเรือง ดร.กิ่งแก้ว อัคราการที่ตั้งเจตนารมณ์ว่าเป็นเจ้าภาพสร้างเพื่ออุทิศถวายหม่อมเจ้าจรัส โสม เกษมสันต์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีพระคุณในวงศ์ตระกูลเกษมสันต์สืบต่อไป

กุฏิหลังนี้ กว้างยาว ๓๖ ๒ สอกเท่านั้น เป็นสี่เหลี่ยมมี๓ ชั้น ชั้นล่างเป็นห้องโถง มีห้องนี้ห้องส้วมบริการพร้อม เย็นสบาย

ปัจจุบันนี้คุณธนะศักดิ์ ยูวบูรณ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเน้นประธานฝ่ายของประชาชน พร้อมด้วยท่านนายอำเภอศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ ได้ร่วมกันให้การอุปถัมภ์บำรุงตลอดมา

ฝ่ายคณะสงฆ์ก็มีท่านเจ้าคณะภาค เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ คณะสังฆาธิการเขตสิงห์บุรีได้ให้การอุปการะตลอดมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งพระเดชพระคุณท่านเจ้าพระคุณพระธรรมญาณมุนี ท่านเจ้าคณะจังหวัดลพบุรี วัดกวีศรารามท่านก็มีเมตตาอุปถัมภ์บำรุงวัดนี้เป็นพิเศษ นอกจากให้การช่วยเหลือด้วยเมตตาแล้ว ยังเมตตาเป็นวิทยากรทุกครั้ง ถึงท่านมีอายุ๘๔ แล้ว เป็นพระเดชพระคุณแก้ววัดอัมพวันเป็นล้นพ้น

เกล้ากระผมตั้งใจถวายชีวิตเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา เข้าในหลักการว่าเกล้ากระผมเป็นภิกษุสงฆ์รูปหนึ่ง ในสังฆมณฑลนี้ ขอตั้งสัจจะว่า กิจกรรมของพระสงฆ์ต้องเป็นประโยชน์ของประชาชนสืบไปเพื่อประชาชนได้มาพึ่งพาอาศัย เหมือนร่มไม้ร่มไทร ได้ขึ้นออกชื่นใจด้วยธรรมโอสดี ซึ่งเป็นคุณอาหารทิพย์นั้น

วันนี้เป็นวันมหามงคลชีวิต ที่จะต้องแสดงออกซึ่งการบูชาในการทักษิณาทานอุทิศถวายหม่อมเจ้าจรัส โสม เกษมสันต์ ณ โอกาสบัดนี้

เกล้ากระผมรู้สึกซาบซึ้ง ในพระคุณของหลวงปู่เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช เป็นอย่างยิ่งที่ได้เมตตามาเป็นองค์ประธานเปิดป้ายกุฏิบุญถิ่น อัคราการ รับรองพระเถระ เจ้าภาพชื่นใจพร้อมด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด และท่านศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอพรหมบุรี พร้อมด้วยญาติโยมชาววัดอัมพวันต่างปลื้มปีติยินดี โสมนัสเป็นอย่างยิ่ง

บัดนี้ได้ออกมาเป็นมงคลแล้ว ขอพระเดชพระคุณหลวงปู่ได้โปรดเมตตาเปิดป้าย“กุฏิบุญถิ่น อัคราการ รับรองพระเถระ” เพื่อเป็นสิริมงคล แล้วกรุณาให้โอวาทตามสมควรแก่เวลาสืบไป

สัมโมทนิยกถา

ของ

สมเด็จพระญาณสังวร

๒๗ มี.ค. ๓๑

ในนามแห่งคณะสงฆ์ ซึ่งประกอบด้วยท่านเจ้าคณะภาค เจ้าคณะท้องถิ่น เจ้าอาวาส และพระภิกษุสามเณรทั้งหลาย ผมขออนุโมทนาสาธุการ ในการที่ท่านผู้สร้าง คือ คุณบุญถิ่น อัตถากร ม.ว. คุณหญิงพรรณเรือง อัตถากรพร้อมทั้งธิดา คุณกิ่งแก้ว อัตถากรและญาติมิตรผู้ร่วมการกุศลทั้งปวง ได้สร้างกุฏิรับรองนี้ขึ้น มีลักษณะและวัตถุประสงค์ตามที่ท่านเจ้าอาวาสได้แถลงแล้วและตามที่ท่านเจ้าอาวาสได้แถลงนั้น ท่านก็ได้เล่าประวัติของวัดนี้ ว่ามีมาตั้งแต่สมัยที่พบในจารึกเป็นภาษาจีน ในสมัยกรุงศรีอยุธยาซึ่งชาวจีนได้สร้างวัดสำคัญคือโบสถ์ พร้อมทั้งมีสิ่งต่างๆกับจารึกเป็นภาษาจีน

นั่นแสดงว่าท่านเจ้าอาวาสในครั้งนั้น คือ ท่านพระครูญาณสังวร ซึ่งที่แรกเข้าใจกันว่าตำแหน่งราชทินนาม “ญาณสังวร” นี้ ได้บังเกิดขึ้นในสมัยกรุงเทพฯ โดยสมเด็จพระสังฆราชญาณสังวร ที่เรียกกันว่า พระสังฆราชไถ่เดือนเป็นองค์แรก ณ บัดนี้ ได้มาทราบว่า ราชทินนามนี้ได้มีมาตั้งแต่สมัย ที่พบในจารึกแล้วนี้ ในสมัยกรุงศรีอยุธยาแล้ว และก็ปรากฏว่าท่านเจ้าอาวาสในสมัยนั้น ก็เป็นผู้ที่ปฏิบัติในฝ่ายวิปัสสนาธุระ และในสมัยปัจจุบันนี้ ท่านเจ้าอาวาสก็เป็นผู้ที่ปฏิบัติในฝ่ายวิปัสสนาธุระ และอบรมสั่งสอนในวิปัสสนาธุระที่ท่านเรียกว่าเป็นการพัฒนาจิต จึงนับว่าเป็นประวัติการณ์ที่ต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน อย่างน่าอัศจรรย์

อันวิปัสสนาธุระนั้น เป็นที่ทราบกันแล้วว่า คู่กันกับคันถธุระ อันหมายถึงธุรกิจการเรียนคัมภีร์ อันเป็นฝ่าย ปริยัติธรรมและวิปัสสนาธุระนั้นก็หมายถึงการปฏิบัติ อันเรียกว่าปฏิบัติธรรม พระพุทธศาสนานั้น อาจจะแยกออกได้ว่าเป็นศาสนาคือปริยัติ ศาสนาคือปฏิบัติ และศาสนาคือปฏิเวธ คือ ความรู้แจ้งแทงตลอด เปรียบได้เหมือนอย่างต้นไม้ใหญ่ ซึ่งประกอบด้วยราก ลำต้น กิ่ง ใบ และผล รากของต้นไม้ นั่นก็ได้แก่ปริยัติ ลำต้นของต้นไม้ก็ได้แก่ปฏิบัติผลของต้นไม้ นั่นก็ได้แก่ปฏิเวธ

ประเทศไทยเรานี้ ได้มีพระพุทธศาสนา ที่เปรียบเหมือนอย่างต้นไม้ใหญ่ อันบริบูรณ์ด้วยราก ลำต้น และผล ที่ประชาชนชาวไทยได้บำรุงรักษา และได้บริ โภคตลอดมาช้านาน และการธำรงต้นไม้คือ ศาสดาดังกล่าวนี้ เราทั้งหลายซึ่งเป็นชาวไทยก็ต้องช่วยกันรักษาทั้งที่เป็นส่วนรากคือปริยัติ ทั้งที่เป็นส่วนลำต้นคือปฏิบัติเพื่อที่จะได้บริ โภคผลของต้นไม้ อันเป็นปฏิเวธนี้ ตลอดไป เพื่อความสุข ความเจริญ

การปฏิเวธ คือผลของการปฏิบัตินี้ เป็นความหมายตรงเพราะการปฏิบัตินี้ เมื่อปฏิบัติย่อมได้รับผลของการปฏิบัติทันที จะรักษาศีล จะทำทาน จะบำเพ็ญภาวนา ทั้งฝ่ายสมถะ และฝ่ายวิปัสสนา ก็ได้รับผลทันทีที่ปฏิบัติบ่อยหรือมากที่สุดแต่การปฏิบัติ และผลของการปฏิบัตินี้ ก็เป็นการยกจิตใจ ยกตัวเองให้สูงขึ้น ให้พ้นจากโลกที่เป็นฝ่ายชั่ว ขึ้นสู่โลกที่เป็นฝ่ายดีโดยลำดับ จนถึงพ้นโลกสุด โลก อันเรียกว่า โลกุตระคืออยู่นเหนือโลก อันเรียกว่า มรรค ผล นิพพาน ผลของการปฏิบัติที่ได้มาตั้งแต่เริ่มต้น จึงยังเป็นโลกิยะเกี่ยวกัฏก

จนถึงเป็น โลกุตระะ พันโลกนี้ จะเรียกรวมยอดเป็นปฏิเวธ คือความรู้แจ้งแทงตลอด อันเป็นผลของการปฏิบัติ

คนเราที่เป็นสามัญชน มักจะไม่เข้าใจคำว่า โลกุตระอยู่เหนือโลก คือมรรค ผล นิพพาน หรือว่าไม่สามารถที่จะปฏิบัติให้ถึงได้ และอันที่จริงนั้น ทุกคนจะปฏิบัติให้ถึงทีเดียวนั้น ก็ย่อมเป็นไปได้ จะต้องบรรลุเป็นขั้นๆขึ้นไปเปรียบเหมือนการขึ้นบันได จากขั้นพื้นดิน ไปสู่ขั้นที่สูงขึ้นๆของอาคาร บ้านเรือนก็เปรียบเหมือนอย่างการขึ้นภูเขา ก็ต้องเดินขึ้นไปตั้งแต่พื้นดิน เชิงเขา ขึ้นไปโดยลำดับ เมื่อเดินขึ้นไปทีละก้าวแล้ว ก็ไม่เป็นการยาก เมื่อสูงมากก็ต้องหยุดพัก

แต่คนที่ปัญญาเลียบแหลม สามารถจะรู้ได้เร็วพลัน อันเรียกว่าอุกฤษฏ์ญานนั้น อาจจะได้ขึ้นได้โดยรวดเร็วทันที เปรียบได้ดังขั้นลิฟท์จะขึ้นสูงสักกี่ครั้ง ซึ่งเบียดยวก็ถึง อันที่จริงการขึ้นแบบเดียวกันนี้ก็มีใช้หมายความว่า จะเป็นการขึ้นข้ามขั้นนั้น ต้องขึ้นไปโดยลำดับขั้นนั้นเหมือนกัน แต่ว่าขึ้นไปได้เร็วมาก สำหรับบุคคลประเภทที่เป็นอุกฤษฏ์ญาน ที่รู้เร็ว

แต่ที่รู้ช้าลงไปกว่านั้น คือสติปัญญาไม่สามารถจะรู้ได้โดยฉับพลันอย่างนั้น รู้ช้าเข้าๆขึ้นช้าเข้าๆ เหมือนอย่างกับค่อยๆเดินขึ้นไป ขึ้นบันได หรือขึ้นภูเขาดังกล่าว และในขณะที่ขึ้นภูเขานั้นเมื่อยังไม่ถึงยอด ก็ยังไม่พ้นจากภูเขา

การปฏิบัติมาตั้งแต่ในเบื้องต้น ยกตนให้สูงขึ้นโดยลำดับดังกล่าวนี้ เรียกว่าโลกิยะ คือยังเกี่ยวข้องกับโลก เหมือนอย่างขึ้นภูเขาที่ขึ้นไปแล้วยังไม่พ้นภูเขา และเมื่อขึ้นสูงขึ้น ไปๆ ก็เปรียบเหมือนอย่างว่าตนขึ้นสู่จิตจากฝ่ายชั่วฝ่ายดี ให้สูงขึ้นไปๆ ยกตนให้พ้นจากอบายโลกขึ้นสู่มนุสสโลกขึ้นสู่เทวโลก พรหมโลก และสูงขึ้นไปโดยลำดับ และที่กล่าวนี้ หมายถึงเป็นโลกของจิตใจ ซึ่งมีอยู่ในจิตใจของมนุษย์คนเราเอง

จิตใจที่ยังเป็นอบายโลก คือจิตใจที่ต่ำทราม ประกอบด้วยกิเลสหนาแน่น ปราศจากhiri โอตตัปะ สามารถจะทำความชั่วได้ทุกอย่างดังนี้ ที่จิตใจที่เป็นอบายโลกดังที่เรียกวามนุสสนเรยิโก มนุสสเปโต มนุสฺย นรค มนุสฺยเปรต แต่เมื่อมาปฏิบัติในพระพุทธศาสนาที่ศรัทธา มีศีล สุตะ จาคะ ปัญญาขึ้น โดยลำดับแล้ว ก็จะยกตนให้พ้นจากอบายโลกนี้ เรียกว่าพัฒนาจิตขึ้นเป็นมนุสสโลกสู่มนุสสโลก มีจิตใจเป็นมนุษย์ คือเป็นมนุษย์ที่มีใจสูง มีhiri มีโอตตัปะ มีศรัทธา มีศีลเป็นต้น และเมื่อจิตใจบริสุทธิ์ที่ยิ่งขึ้นไปอีก จิตใจจะยกขึ้นไปสู่เทวโลกสูงขึ้น ไปอีกก็เป็นมนุสพรหมโลก มีจิตใจเป็นพรหม คือจิตใจเป็นพรหม คือจิตใจที่ประเสริฐ บริสุทธิ ประกอบด้วยพรหมวิหารธรรม มีเมตตากรุณาเป็นต้น อย่างบริสุทธิ์ ผุดผ่อง ก็แปลว่าเหมือนอย่างขึ้นเขา กับขั้นลิฟท์ ขึ้นจนถึงเขาเกือบจะถึงยอดครั้งเมื่อถึงยอดแล้ว เขียบอยู่บนยอดเขา ก็เรียกว่าพ้นจากภูเขาดังยอดเขาแล้ว ยอดเขาอันเป็นส่วนสูงสุดที่บรรลุถึงนี้แหละเรียกว่าโลกุตระอยู่เหนือโลก พันโลกพ้นจากความ เป็นพรหม เป็นเทพ เป็นมนุษย์ เป็นอบายทั้งหมด

เพราะฉะนั้นจึงมีพุทธภาษิตที่ตรัสตอบแก่ผู้ที่มาทูลถามในครั้งหนึ่งว่า ทรงเป็นมนุษย์หรือ พระองค์ตรัสว่าไม่ใช่ เป็นเทพหรือเป็นพรหมหรือ ก็ตรัสว่าไม่ใช่ พระองค์ไม่ได้เป็นมนุษย์ ไม่ได้เป็นเทพ ไม่ได้เป็นพรหม แต่พระองค์เป็นพุทธ เป็นสยัมภู ผู้ตรัสรู้เองโดยชอบ พ้นจากภาวะเป็นโลกต่างๆ กายมนุษย์ถึง

จุดสูงสุดดังกล่าวนี้แหละ เรียกว่าโลกุตระอยู่เหนือโลกเหมือนอย่างบรรลุดึงยอคนเขา ก็คืออยู่เหนือภูเขาอยู่ บนยอดภูเขาแล้ว ก็พ้นจากภูเขา

เพราะฉะนั้น พระพุทธเจ้าจึงทรงเป็นผู้ผู้นำในการพัฒนาจิตตั้งแต่เบื้องต้นเบื้องต้น จนถึงบรรลุดึงสูงสุด การพัฒนา คือพัฒนาได้อย่างสูงสุดสุดพัฒนาเสร็จพัฒนา

การศึกษาเล่าเรียนปฏิบัติพระพุทธศาสนานั้น ได้ทำให้ผู้ปฏิบัติสามารถก้าวขึ้นไปสู่เบื้องสูงโดยลำดับดังนี้ ตามพระพหูสัมมาที่ได้ตรัสสอนไว้ และการพัฒนาให้สูงขึ้นไปโดยลำดับดังกล่าวนี้ ก็ไม่ใช่หมายความว่าไม่รู้จักสิ้นสุด มีเวลาที่สิ้นสุดได้ ก็เมื่อพัฒนาขึ้นไปถึงที่สุดแล้วถึงยอแล้ว ไม่มีขั้นที่จะต้องไต่ขึ้นไปอีกนี่แหละเรียกว่าเป็นการสุดพัฒนา ที่พระพุทธเจ้าตรัสเรียกว่า จบกิจที่จะพึงกระทำด้วยความเป็นอย่างนี้ คือเพื่อที่จะพัฒนาจิตของตนเองให้ไปถึงที่สุด จบการศึกษา จบการพัฒนาของตนเองจิตของท่านเองแล้วเช่นเดียวกันทั้งหมดการศึกษาปฏิบัติพระพุทธศาสนาเพื่อเป็นการพัฒนาจิตใจนั้น จึงมีเวลาที่สิ้นสุดได้ จบได้ ดังพระพุทธเจ้าและพระอรหันตสาวกทั้งหลาย

คำสั่งสอนของพระองค์ตรัสสั่งสอนไว้ ก็ทรงสั่งสอนไว้ครบถ้วน พร้อมทั้งอรรถะ เนื้อความ พยานุชณะ คือถ้อยคำบริสุทธิ คือถูกต้อง ไม่มีผิดพลาดแม้แต่น้อย บริบูรณ์ คือ ครบถ้วน ไม่มีบกพร่องแม้แต่น้อย ไม่มีผิดแม้แต่น้อย ไม่มีบกพร่องแม้แต่น้อยอันนี้แหละเรียกว่าบริสุทธิ บริบูรณ์ ขึ้นไปจนถึงขั้นสูงสุด

เพราะฉะนั้นการปฏิบัตินี้ ทุกคนก็ต้องปฏิบัติตั้งแต่ต้นขึ้นไป เหมือนอย่างขึ้นเขาหรือขึ้นบันได ดังกล่าวนั้น ก็ต้องขึ้นตั้งแต่ขั้นที่หนึ่งขึ้นไป ก้าวขึ้นไปตั้งแต่ก้าวแรกขึ้นไป และเมื่อก้าวขึ้นไปแล้ว การบรรลุดึงขั้นสูงสุด ไม่เป็นการยากเพราะว่าขึ้นไปโดยลำดับ ยกนั้ นอยู่ที่ว่า สมมติว่ายังไม่ได้ขึ้นสักขั้นเดียว แหงนหน้าขึ้นดูถึงขั้นสูงสุด เห็นสูงมากก็ไม่ไหวเสียแล้ว ไม่มีการพยายามที่จะเริ่มขึ้นตั้งแต่ขั้นแรก ยากตรงที่หงนหน้าหน้าขึ้นดู แล้วก็คิดว่าจะให้ถึง จะลอบไปให้ถึงจุดทันที ยากอยู่ตรงนี้ ที่ว่ายาก แต่ถ้าได้ศึกษาให้รู้จักพระพุทธศาสนา และปฏิบัติไปโดยลำดับแล้ว การขึ้นถึงขั้นสูงนั้น จึงไม่ยาก ในเมื่อขึ้นไปโดยลำดับ

และก้าวถึงการยึดการปล่อยนั้นก็เหมือนกัน ก็สอนให้ปล่อยหมด คือ ปล่อยวางทั้งหมดสิ้น ตั้งแต่ที่แรกยังไม่ได้จะให้ดีทั้งหมดก็ไม่ได้เหมือนอย่างการย่างขึ้นบันได เมื่อเราหยุด หยุดอยู่บนบันไดขั้นที่หนึ่ง เราก็ต้องยึดบันไดขั้นที่หนึ่งสำหรับเหยียบ และว่าเราจะขึ้นบันไดขั้นที่สองได้นั้น เราจะต้องปล่อยบันไดขั้นที่หนึ่ง ยกเท้าจากบันไดขั้นที่หนึ่ง มาเหยียบบันไดขั้นที่สองแปลว่าเรามีการปล่อยขั้นหนึ่งแล้วมายึดขั้นที่สอง สำหรับขึ้น สำหรับเหยียบเพื่อจะขึ้นไป จึงต้องมีการปล่อยและการยึด กันเป็นขั้นๆ ไปอย่างนี้มีอยู่ยังมีขั้นที่จะต้องขึ้นไปแล้ว ก็จะต้องมีการปล่อยและการยึดดังกล่าวไปที่ละขั้นๆ จะสอนกันให้ปล่อยวางกันทีเดียวหมด ไม่เอาละ อะไรทุกอย่างนี้ไม่ได้

กิเลสตัณหาในใจของคนเรานั้น ความชั่วในจิตใจของคนเรานั้น เครื่องเศร้าหมองในจิตใจของเรานั้น ไม่ใช่ว่าจะหมดไปโดยคิดว่าจะปล่อยจะวาง จะเอาไปโยนทิ้ง ไปทุบทิ้ง ไปทำลายทิ้ง เหมือนอย่างสิ่งของไม่ได้ เพราะเป็นภาวะในจิตใจ ไม่ใช่วัตถุการจะปล่อยการจะวางต้องอาศัยศีล สมาธิ ปัญญา หรือสติปัญญา และก็คือรู้ จักที่จะปล่อย รู้ จักที่จะยึดไปโดยลำดับกล่าวง่ายอีกอย่างหนึ่งก็คือว่า จะต้องยึด

จะต้องรู้จักปล่อยวางความชั่ว ชีตความดีเอาไว้ และก็จะต้องปล่อยวางคือชิตและปล่อยไปตามขั้นตามลำดับ แม้ความดีก็เหมือนกัน จะชิตเอาไว้ก็ก็เป็นความไม่ดี ความดีที่เป็นขั้นต่ำๆ นั้น จะต้องปล่อยความดีที่เป็นขั้นต่ำ ก้าวขึ้นสู่ความดีที่เป็นขั้นสูงขึ้น ไปอีกดังนี้ เป็นขั้นของการปฏิบัติที่เป็นไปโดยลำดับ ตามที่พุทธเจ้า ทรงสั่งสอนไว้

เมื่อเป็นดังนี้แล้ว การปฏิบัติพุทธศาสนาก็ถูกต้องและเป็นประโยชน์และจะต้องอาศัยให้มีทั้งศีล ทั้งสมาธิ ทั้งปัญญาประกอบกันไป หรือมรรคที่องค์แปดประกอบกันไป จะทิ้งข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้ต้องปฏิบัติ และอาศัยซึ่งกันและกันขึ้นไป จะทิ้งข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้ ต้องปฏิบัติและอาศัยซึ่งกันและกันขึ้นไป จึงจะบรรลุถึงผลขั้นไปโดยลำดับ การปฏิบัติดังนี้ย่อมมีปัญญามั่นข้อปฏิบัติขั้นยอด เพราะฉะนั้น ไตรสิกขา ก็มีศีล สมาธิ ปัญญา และพระภิกษุเอาวิปัสสนาธุระ อันเป็นยอดขั้นขึ้นมาและก็ไม่ใช่หมายความว่า จะทำแต่วิปัสสนากันอย่างเดียว ต้องปฏิบัติในทางด้านสมณะ ปฏิบัติในศีลด้วยให้ครบไตรสิกขา คือ ให้ครบมรรค องค์แปด และยกเอาปัญญาที่เป็นยอดเรียกว่าวิปัสสนาธุระเหมือนอย่างมรรคมีองค์แปดยกเอาสัมมาทิฐิขึ้นเป็นหัวหน้า เป็นข้อที่หนึ่ง และเป็นข้อต่อๆกันไป

เพราะฉะนั้นเมื่อเราปฏิบัติให้เข้าทางถูกต้องแล้ว ย่อมจะได้รับผลของพระพุทธศาสนา จะมีความสำนึกรู้ขึ้นในใจตนเองว่าโอ โห พุโธ โอ โห ธัมโม โอ โห สังฆโม โอหนอพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์มีจริง ดังนี้ เมื่อปฏิบัติให้เข้าทางดังนี้แล้ว ก็จะเป็นไปเพื่อความเจริญงอกงาม ศรัทธา ทั้งปัญญา พร้อมทั้งธรรมะข้อนี้เป็นการพัฒนาจิตใจ ในพระพุทธศาสนาตามที่พระพุทธเจ้าได้ทรงสั่งสอนเอาไว้

เพราะฉะนั้นในสำนักของท่านพระครูเจ้าอาวาส วัดอัมพวันนี่ ท่านได้ปลื้มชีวิตร่างกาย และความสุขทุกอย่าง เพื่อวิปัสสนาธุระดังกล่าว ซึ่งท่านปฏิบัติตนเองท่านด้วย และท่านสั่งสอนผู้อื่นด้วยให้ปฏิบัติเพื่อให้มีจิตใจเข้าถึงธรรมะในพระพุทธศาสนา คุณธรรมในพระพุทธศาสนา เพราะเมื่อปฏิบัติได้เข้าทางดังนี้แล้ว ก็จะได้ธรรมรส เมื่อได้คุณธรรมพระพุทธศาสนา อันเรียกว่า ธรรมปีติแล้วก็ย่อมได้ธรรมรส รสของพระธรรม ซึ่งพระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า มหาสมุทรทั้งสี่นั้น มีความเค็มเป็นรสอันใด ธรรมของพระองค์ที่พระองค์ทรงสั่งสอนทั้งหมด ก็มีวิมุติ คือความหลุดพ้นเป็นรสอันนั้น

เพราะฉะนั้นผู้ปฏิบัติทุกคน แม้แต่เป็นเบื้องต้น เบื้องต่ำ ในข้อใดข้อหนึ่ง เมื่อได้คุณธรรมของพระพุทธเจ้าแม้แต่เพียงเล็กน้อยแล้ว ก็ย่อมจะต้องได้ธรรมรส คือใจหลุดพ้นจากเครื่องเศร้าหมอง ความชั่ว และความทุกข์ มีความโปร่งใจ สบายใจเกษมใจ อิ่มเอิบใจ ในธรรมมากน้อยตามควรแก่การปฏิบัติทุกครั้งไป ธรรมปีติคุณธรรมกับธรรมรส รสของพระธรรม จึงควบคู่กันไปอย่างนี้ อันจะมีได้จากวิปัสสนาธุระ ดังที่ท่านพระครูเจ้าอาวาส ท่านสั่งสอนในที่นี้

บัดนี้จึงเป็นที่มุ่งใจบุคคลเป็นอันมากให้เข้ามารับการอบรมและมาช่วยถวายสัปปายะต่างๆ ให้บริบูรณ์ เป็นสัปปายะทั้งสิ้น อาหารสัปปายะ เสนาสนะหรือวิหารสัปปายะ บุคคลสัปปายะ ธรรมสัปปายะ ดังท่านที่มีศรัทธาสร้างกุญนี้ ก็เป็นการสร้างให้มีเสนาสนะหรือมีวิหารสัปปายะ เป็นที่รับรองพระเถระทั้งหลาย เพื่อผู้มีสัปปายะอันสมบูรณ์ อันเป็นอุปถัมภ์ปัจจัย สามารถให้ผู้ที่มาเป็นพระวิทยากรเป็นอาจารย์สั่งสอน

และมาศึกษาปฏิบัติธรรม มีอุปมาอย่างดั่งกล่าวสามารถที่จะปฏิบัติ สามารถที่จะอบรมสั่งสอน ให้สำเร็จผลได้
ยิ่งขึ้นไป

เพราะฉะนั้นจึงขออนุโมทนาอำนวยการ ให้ท่านเจ้าภาพที่สร้างกุฏินี้ ซึ่งฉัตรถวายมีการเปิดในวันนี้
และขออนุโมทนาแด่ท่านพระครูเจ้าอาวาส พร้อมทั้งท่านพระเถรานุเถระทั้งหลาย และทุกๆท่านที่ได้ช่วยกัน
อุปการะ ให้การศึกษาเล่าเรียนปฏิบัติธรรมในวัดนี้ เป็นไปได้ด้วยดี อย่างที่ปรากฏ

จึงขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย อำนาจบุญกุศล ได้อภิบาลรักษาทุกๆท่าน ให้เจริญอายุ วรรณะ
สุขะ พละ และเจริญในธรรมปฏิบัติ ให้ได้ประสบธรรมปิติ และธรรมรส ที่ถ้วนเทอญ

ภาคภูแห่งกรรม “วิญญาน”

แม่กาหลง

พระครูภาวนาวิสุทธิ

๑๑ พ.ค. ๓๑

อาตมามาอยู่เข้าพรรษาที่วัดอัมพวันวันฉิมตันตั้งแต่ พศ.๒๕๐๐ ก่อนหน้านั้นคือเมื่อพศ.๒๔๕๕ ก็ไปมาดูแลรักษาการพอดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสก็มาอยู่ประจำ สมัยก่อนนั้น มีพระภิกษุสงฆ์องค์เณร พรรษาหนึ่งไม่เกิน ๑๕ รูป เพราะพื้นที่บ้านวัดอัมพวันนั้นบ้านน้อยไม่มากนักประชาชนยากจน มีอาชีพทางการทำนาทำสวนเล็กๆน้อยๆ ไม่มีผู้ที่มีเงินมีทองมั่งคั่งสมบูรณ์อันใดนักและฉิมตันนั้นพอมาก็มีพระสงฆ์เพิ่มขึ้นพรรษาละ ๔๐-๕๐ รูปทุกปีตลอดมาอาตมาคิดว่าต่อไปจะก้าวหน้าได้ต้องหาสัปบายะ บางทีจะมีแขกมาที่วัดก็ต้องไปขอขมาขออาหารคาวหวานบ้านเหนือบ้านใต้มาเลี้ยงเขา ก็เป็นการลำบากประชาชนในท้องถิ่นนั้น มาคิดดูต้องหาสัปบายะที่ ๕ ให้ครบ วัดนี้จึงเจริญก้าวหน้าได้ กิจกรรมของคณะสงฆ์สมัยนั้นไม่เจริญ เพราะวัดนี้ข้าวของก็มีน้อย เป็นวัดเก่าแก่สมัยกรุงศรีอยุธยา

เริ่มต้นด้วย**เวทาสัปบายะ อาหารสัปบายะ** ต้อง**หาบุคคลากรสัปบายะ** ช่วยเหลือกิจกรรมของคณะสงฆ์ เช่นกรรมกรวัด ทายก ทายิกา ช่วยกันทำงาน ประการที่สี่ต้องจัดการศึกษาความรู้ในพระพุทธศาสนาเพิ่มขึ้นเรียกว่า**ธรรมะสัปบายะ** เรียกว่าที่ ๔ ประการนี้ **ต้องอาศัยต่อกัน** วัดจึงเจริญได้ มีแขกหรือมาหาพอสมควรเจ้าวัดหรือมาธุระในศักดิ์ต้องไปขอข้าวแกงบ้านเหนือบ้านใต้มาเลี้ยงทุกครั้งก็เป็นการรบกวนชาวบ้านเขา มาคิดถึงดูว่าเหตุการณ์วันข้างหน้า วัดอัมพวันจะเจริญก้าวหน้า **๕ ต้องตั้งโรงครัว** อาหารเป็นเรื่องสำคัญ บางทีแขกมาวัดไม่มีอาหารรับประทานเพราะเป็นวัดที่อยู่ทุรกันดาร ป่าดงพงไพรมากมาย มีทำเรือน้ำแล่นไปมาในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นต้น

วัดอัมพวันอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา การสัญจรไปมาก็ต้องใช้ทางเรือทางเดียว เพราะทางหลังวัดออกไปถนนเอเชียยังไม่มี เป็นป่าและคลองชลประทานก็ยังไม่มีความ การส่งน้ำเข้าทุ่งหรือทำเกษตรหรือทำไร่ไถนาก็ยังไม่เจริญ ที่อาตมาอยู่วัดอัมพวันนั้นไม่มีไหลเข้าทุ่ง ตามหลักโบราณท่านว่าเดือน ๑๑ น้ำนองเดือน ๑๒ น้ำทรง พอถึงเดือนอ้ายเดือนยี่น้ำก็รีไหลลง ทำนาข้าวหนัก ข้าวกลาง แบบโบราณ ประเพณีสืบมาตอนหลังก็เจริญขึ้นเป็นลำดับ

การตั้งโรงครัวจะทำอย่างไร อาตมาจากวัดพรหมบุรีมาปีบัจฉิตต์วม ๗.๐๐๐ บาท มีเท่านั้นเอง ก็มาคิดทบทวนได้ว่าจะต้องหาบ้านสักหลังหนึ่ง จะซื้อไม้ใหม่แล้วนำมาปลูกจะต้องใช้ทุนทรัพย์มากบัจฉิตต์ก็ไม่สู้กับเขา จะไปเรียไรบ้านเหนือบ้านใต้ก็จะรู้สึกแค้นแค้น สำหรับบัจฉิตต์หาเงินหาทองมาด้วยความยากลำบากจริงๆจะไปเรียไรเขามาสร้างโรงครัวซื้อไม้ใหม่ที่ไหนเลยจะทำได้คิดอย่างนี้แล้วก็ตั้งใจว่าจะต้องไปหาซื้อบ้านสักหลังหนึ่ง ที่ราคาพอสมควรจะซื้อได้เท่าที่มีเงินอยู่คือ ๓,๐๐๐ บาท คิดอย่างนี้แล้วตั้งแต่จากวัดพรหมบุรีที่อาตมาสอนกรรมฐานมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๕ เริ่มสอนกรรมฐานตามลำดับมา จนถึงยุคปัจจุบันทุกวันนี้

นอกเหนือจากนั้นแล้วอาตมาก็ดำเนินงานแสวงหาญาติโยมตามไปยังไม่มีการขาย ก็มีลูกศิษย์
กรรมฐานจากที่จังหวัดสิงห์บุรี บ้านเตาปูน บ้านบางมอญ บ้านวัดศรีสาคร ก็มีโยมสุม เป็นลูกศิษย์เก่า และโยม
โยมพินบ่าเรอจิต เป็นลูกศิษย์เก่า ที่มาเรียนกรรมฐานจากวัดพรหมบุรีเป็นลูกศิษย์เก่ามาช้านาน ตั้งแต่โยมสุม
ยังอยู่ในวัยสาว มีลูกเล็กๆเด็กแดงตลอดมาจนมีอายุมากแล้ว และแม่พิน บ่าเรอจิต ก็มีสามชื่อผู้ใหญ่กสิขี
ผู้ใหญ่บ้าน อยู่ที่บ้านมอญ วัดสว่างอารมณ์ ตามเขาคว่า

“โยมพิน ใครมีบ้านจะขายบ้างในราคาขอมเย่” โยมพินก็บอกว่า “ขอดูก่อน ถ้ามีที่ไหนดินนั้นจะมา
กราบเรียนให้ทราบ”

ต่อมาแม่พินก็บอกว่ามีบ้านจะขาย นิมนต์ท่านไปดู

เจ้าของอยู่กรุงเทพฯเป็นบ้านของนายอ้นเอกเก่า ร้างไม่มีใครจะอยู่ บ้านอยู่ข้างบ้านดินนิตดินกัน เลย
ให้แม่พินไปสืบสาวเรื่องราวดู ก็ได้รับความออกมาว่าเขาบอกขายราคา ๕,๐๐๐ บาท คงจะบอกกันมานานแล้ว
ไม่มีคนซื้อ บ้านหลังนี้ หากคนซื้อยาก เพราะเหตุใดไม่ทราบ บ้านเครื่องปรุง ฝากระดานทองไทยกลดๆมีฝา
กระดานปะกนแบบโบราณสองหลังอยู่แฝด มีบันไดขึ้นพร้อม มีรางน้ำอยู่กลาง แม่พินว่าอย่างนั้น เจ้าของ
เขาอยู่กรุงเทพฯกัน เขาก็มาบอกว่า ถ้าเป็นคนอื่นจะขาย ๕,๐๐๐ บาท ถ้าท่านต้องการจะเอาไปวัดอัมพวัน ก็
ยินดีจะขายให้ในราคา ๓,๐๐๐ บาท

แม่พินมาส่งข่าว อาตมารู้สึกดีใจมาก แหมพอเหมาะกับเงินที่เราได้อยู่ที่ได้ตั้งใจไว้ ก็บอกให้แม่พิน
ตกลง ก่อนตกลงนี้แม่พินบอกว่า “นิมนต์พระเดชพระคุณไปดูก่อน ถ้าชอบใจค่อยซื้อ ไม่ชอบใจก็แล้วไป”

อาตมาก็เดินทางไปดูบ้านหลังนี้ โดยอาตมามีรถยนต์อยู่ลำหนึ่ง ก็ลงรถยนต์ไป นายท้ายก็ขับออกไป
ถึงบ้านแม่พิน ผู้ใหญ่กสิขี บ่าเรอจิต สามชื่อของแม่พินก็พาอาตมาไปดู บอก“หลวงพ่อกับคุณ”

ไปถึงเขาก็เปิดกำแพงที่ปิดกันไว้ บ้านนี้ไม่มีใครอยู่ ผู้เต็มหยากไย่เต็ม ผู้ใหญ่กสิขีให้ขึ้นไปดู
อาตมาก็ขึ้นไปดูบ้านหลังนี้ มีกำแพงกันเสร็จเรียบร้อย บ้านที่กรุงรังเพราะขาดคนอยู่รักษา ผู้ใหญ่กสิขี
ขึ้นไปด้วย อาตมาขึ้นไปแต่ผู้เดียว ขึ้นไปแล้ว ผู้ใหญ่เขาก็กลับไป เขาบอกว่าท่านเข้าไปดูแล้ว นิมนต์มาที่
บ้าน เดียวมาคุยกัน”

อาตมาก็ขึ้นไป เรือนห้วนทันที เรือนห้วน โคลงไปโคลงมาเหมือนแผ่นดินไหวอาตมาก็มาคิดดู เอ!
ข้างนอกลมก็ไม่พัดเรือนทำไมห้วนไปห้วนมา ขนหัวลุก อาตมาไม่กลัวผี จะว่าผีก็ไม่ใช่ เอ ไม่เห็นมีใคร ขน
หัวลุกหมดเรือนก็ยังห้วน น้อยอาตมาก็ไม่กลัว แต่ก็รับลงบันไดมาบอกผู้ใหญ่กสิขีว่า!เรือนหลังนี้ พัก
ทำไมโยนไปโยนมาได้ ผู้ใหญ่กสิขีก็แน่เหลือเกิน บอกว่าหลวงพ่อกับเรอจิตหลังนี้ บางทีมันอยู่เก่า เป็นบ้านไม่มี
คนอยู่ ขึ้นไปกระดานอาจโยนไปโยนมาได้ หรือหลวงพ่อกับเรอจิตจะเป็นลมไปก็ได้

อาตมาก็ขึ้นไปใหม่ ขึ้นไปแล้วมีความรู้สึกขึ้นมาที่แม่เมตตา เอ อะไรกันอย่างไรนี่เรื่องน่าสงสัย
แต่ก็ยังไม่คิดใจแต่ประการใด ก็คิดว่ากระดานมันหยอบแหบๆไม่ได้ดอกตะปู มันอาจจะโยนเวลาเราขึ้นไป
ก็ได้ หรืออาจเสาเรือนจะขาดก็ได้ คิดได้หลายนัยแต่ก็สงสัยไว้ในใจ ที่นี้ก็ตกลงปลงใจซื้อตกลงจะต้องซื้อ
แม่พินก็รับอาสาจะจัดการให้ และจะเตรียมหาอาหารการบริโภคนให้เสร็จ เอาคนของท่านมาบ้างและจะขอ
แรงคนบ้านนี้ นี้อันเดียวคงเสร็จ ก็ตกลงจะซื้อ

ก่อนที่จะรี้อไปนั้น อาตมาก็กล่าวคำพูดออกมา

“นี่พี่น้องทุกคนที่อยู่บ้านนี้ เจ้าของบ้านก็คินะที่อยู่ที่นี่นะมาอยู่ทำไมเล่า ไปอยู่ด้วยกันนโปอยู่วัด
อัมพวัน ไปเจริญวิชิสนากรรมฐานที่วัดอัมพวันกันดีกว่านะ จะมาหลงอยู่ที่นี้ทำไม อยู่ในอบาย เป็น๓๓
วิสัยไม่ดีแน่ ช่วยกันรี้อ ช่วยปลูกเป็น โรงครัว เพื่อทำอาหารถวายแด่พระภิกษุสงฆ์องค์เณรและช่วยเลี้ยง
พุทธศาสนิกชนที่มาวัด ให้ได้รับความสะดวกในการบำเพ็ญกุศลของเขาต่อไป ก็รู้สึกสงบดีบ้านก็นิ่งเรือน
ที่โยนไปโยนมาหยุดทันทีก็เป็นเรื่องประหลาดที่อาตมาประสบมา

ผู้ใหญ่กลับก็หัวเราะ เพราะเขารู้เรื่องดีแต่เขาไม่บอกเราว่ามีอะไรที่บ้านหลังนี้ หากคนมาเช่าก็ไม่ค่อย
ได้ หากคนซื้อก็ไม่ได้คนจะมาซื้อเขาก็ไม่ต้องถามว่าเป็นเพราะอะไรก็ไม่ทราบ ก็ยังคงกลางแกลงสัสดย อาตมา
ก็บอกว่าไปด้วยกัน ช่วยรี้อ ช่วยปลูกด้วยนะ เสาเป็นเสาไม้จริงไม้แก่น และเรือนรี้อเป็นเบาะๆ ได้สะดวกดี
เป็นเรือนแบบโบราณ ตกลงแล้วอาตมาก็กลับวัดไปจัดแจงทางวัดเอาช่างมาวัดคู จัดแจงขุดหลุมไว้กว้างยาว
เท่าไรให้เรียบร้อย และขอแรงเรือลำใหญ่เรือข้าวสามยี่เก จู่ข้าวประมาณ ๒๕ เกวียน เพื่อจะไปรี้อเรือนหลัง
นี้ต่อไป ว่าแล้วก็ถากที่ขุดหลุมไว้คอยทำเสร็จเรียบร้อย แม่พินก็ช่วยจัดการให้

วันต่อมา ก็ไปแต่เช้ามืด ไปถึงบ้านแม่พินก็ไปขันเช้าที่นั่น แม่พินก็จัดการอาหารการบริโภคาให้
เรียบร้อย ร้อแต่เช้าเสร็จคอนบ้ายรี้อเรือนเสร็จเรียบร้อยใส่เรือข้าวเอาเรือโยงกลับมาวัด รุ่งขึ้นเช้าเริ่มปลูก
เสร็จในวันเดียวมันก็เป็นเรื่องอัศจรรย์เหมือนกันเพราะเราขุดหลุมคอยไว้แล้ว เสากว้างยาวเท่าไรอะไรอย่าง
นี้ ร้อแล้วก็ร้อกันอย่างดี ไม่มีเสียหายอะไรปลูกเสร็จภายในวันเดียวมีญาติโยมพุทธศาสนิกชนวัน อัมพวัน
เดี๋ยวนี้ ยังมีชีวิตอยู่ก็ช่วยกันปลูก ก็เล่าได้ว่าเป็นความจริงปลูกเสร็จในวันเดียว เรียบเรียบร้อยดีไม่มีใครอยู่
เลย ปลูกในป่าทางทิศใต้วัดอัมพวัน ขวดวัดทางค่านใต้ อยู่ระหว่างกอไผ่ กอไผ่มีหลายสิบกอ สมัยโน้นก็น่า
กลัวอยู่ หากคนไปอยู่ไม่ได้ ตำนกชี่ซึ้งไม่เกิดเพราะไม่มีใครอยู่เลย

ก็เริ่มต้นด้วยคุณป้าหมากดียบ ภรรยาของท่านอดีตปลัดอำเภอเป็นผู้มีพระคุณต่ออาตมามาก อาตมา
เคยไปอาศัยเรียนหนังสือพักอยู่บ้านคุณป้า เรียนชั้นมัธยมที่จังหวัดสิงห์บุรี คุณป้าก็อุปการะมาหุงข้าว
ปลาให้รับประทาน อาหารไปโรงเรียนได้อย่างดี

ในกาลเวลาต่อมาอาตมาอุปสมบทแล้ว ก็ไม่เคยเจอคุณป้าเลย ไปพบเป็นชื่ออยู่ที่อำเภออินทร์บุรี
อาตมาก็บอก

“แม่ชี่ป้าหมากดียบ มาอยู่ที่นี่ทำไมเล่า” คุณป้าตอบว่า

“บวชชี่ บ้านช่องหมดแล้วเขาโกงหมด หมดเนื้อประดาตัวหมดแล้ว”

นี่อาตมานึกถึงพระคุณที่ได้หุงข้าวให้อาตมาไปโรงเรียนยังไม่ลืมพระคุณอันนี้ ทั้งๆที่ไม่ได้เป็นญาติ
พี่น้องกัน แต่เป็นผู้มีอุปการะคุณ จึงบอกคุณป้าไปอยู่ด้วยกันเถอะ อาตมาจะรับเลี้ยงจนกระทั่งชีวิตหาได้
ป้าก็มาอยู่จึงได้อยู่เรือนปลูกนี้ อาศัยฝ้าบ้าง ไปเหนื่อมาได้ คุณป้ามีลูกหลานมากก็ไม่ค่อยจะอยู่วัด

ในกาลเวลาต่อมา พระสงฆ์องค์เจ้ามากขึ้น ก็ต้องทำครัวเลี้ยงหุงข้าววันละกระทะถวายพระที่วัด
อัมพวันตลอดมา ก็ยังไม่ทราบว่าจะเกิดอะไรเกิดขึ้น ถึงเวลาญาติโยมก็มาช่วยกันทำครัว ทำครัวแล้วก็กลับ
บ้าน ไม่มีใครฝ้าหุง กะปิ หัวหอม กระเทียม ก็เก็บไว้ที่กุฏิโรงครัวนี้ที่ได้ชี่มา มีภรรยาการ โรงชี่แม่บุญชู

สามีน้องชายสงวน ศรีพวงวงษ์ เป็นภารโรงร.ร.วัดอัมพวัน ก็ขอแรงเมียภารโรงมาช่วยทำครัว เลี้ยงพระสงฆ์ องค์เณรที่วัดตลอดมา ญาติบ้านเหนือบ้านใต้พุทธศาสนิกชนก็มาช่วยขันที่โรงครัวนี้ เย็นก็กลับบ้านหมด ไม่มีใครเฝ้า แต่เดชบุญกุศลของไม่หายตลอดมา

วันหนึ่งแม่บุญชูเวลากลับบ้านก็หอมหอมกระเทียมไปบ้าง หมูเหลือ ปลาเหลือ จากทำถวายพระก็เอาไป หอมกระเทียมก็เอาไป อาตมาก็ไม่รู้เรื่อง ไม่มีความเข้าใจในเรื่องนี้ ไม่เคยไปคูโรงครัวเลย

วันหนึ่งเกิดอัศจรรย์คล้ายฝัน ผีเข้าแม่บุญชู เขาว่าอย่างนั้น มาตามหล่น ผีเข้าเมียภารโรงตอนประมาณบ่ายๆคนไปดูกันมากมาย ก็ปรากฏว่าผีชื่อแม่กาหลง

มาเข้าแล้วก็บอกว่าพวกที่ไปช่วยทำครัวว่า

“น้อยไป พวกเรานี้บาปกรรมเหลือเกินนะนี่ เราบาปมาแล้วต้องเป็นเปรตอยู่ที่บ้านหลังนี้มา เรามากับบ้านหลังนี้

คนเขาก็ถามว่า “เฮ้! มาทำไมเล่า ผีเข้ามาอยู่กุฏิหลังนี้ได้อย่างไรคนผีเข้าก็บอกว่า

“เออ พวกเอ็งไม่ต้องมายุ่ง เพราะท่านเจริญรามาหลวงพ่อดอ อัมพวันเจริญมา ให้มานั่งเจริญวิปัสสนา ที่วัดนี้เราก็ตามมา และช่วยท่านดูแลโรงครัวด้วย เราดูไม่ได้เลย ดูมาหลายวันแล้ว พวกเราทำคัณฑ์ก็เม้มของวัด เอากะปิหอมกะเทียมติดไปบ้าน เอาปลาติดไปบ้านทุกวัน เราทนดูอยู่ไม่ได้จึงมาบอกเล่าเจ้า อย่าเอาไปนะจะเป็นเปรต เราเคยเป็นเปรตในบ้านหลังนี้มาแล้ว เราต้องตาย แล้ววิญญาณก็จะอยู่เป็นเปรต

เพราะเราได้ผลกรรมของเปรตผูกใจ อำนาจของโลภะ โทสะ โมหะ มันเกิดขึ้นในจิตผูกพัน สามีน้องชายของเราเจ้าชู้มาก ชอบเที่ยวผู้หญิงยิ่งเร็วมากหน้าหลายตา ตลอดจนเหตุการณ์เบื้องต้นที่เราเฝ้าอยู่ที่บ้านนี้ เป็นบ้านของนายอำเภอ สามีน้องเราก็เจ้าชู้ตอนที่ข้าพเจ้าจะตายวิญญาณออกจากร่างไป ข้าพเจ้ามีอำนาจโลภะ ห่วงใยสมบัติ ห่วงใยสามีน้องข้าพเจ้า ข้าพเจ้าตายแล้ววิญญาณจึงต้องมอยู่ที่นั่นคือเรือนหลังนี้ ก็เป็นเปรต

แต่เราก็โชคดีเหลือเกิน ท่านไปซื้อบ้านหลังนี้มา ท่านก็บอกกับเราว่า อย่ามาอยู่บ้านหลังนี้เลยอย่ามาเฝ้าอยู่เลยเปรตเอ๊ย ท่านก็พูดเองอย่างนั้น แต่เราได้รับทราบแต่ท่านก็ไม่ทราบที่เรา นั่งอยู่ใกล้ๆท่าน ที่บ้านหลังนั้นนั่นเองเลขเราก็ตามบ้านนี้ มา ช่วยท่านหรือช่วยปลูกเสร็จ ถามทุกคนนี่เราเป็นเปรต ท่านทั้งหลายอย่าเป็นเปรตอย่างเราเลย มานั่งเจริญกรรมฐานกันเถิด” เขาว่าอย่างนั้นก็ได้ความว่าชื่อกาหลง

อาตมาก็ไม่ทราบเลยว่าคนที่อยู่หลังนี้ ที่ตายไปแล้วชื่อแม่กาหลง เพราะยังไม่มีใครบอกแม่พินก็ไม่เคยบอก ผู้ใหญ่กลีบก็ไม่เคยบอก เลยก็ได้ความที่บันทึกไว้

พระท่านนิมนต์ไปพูดไปกับผี อาตมาบอกไปไม่ได้หรือทำให้เขาพูดกันเอง พวกที่มาทำครัวกลัวมากตั้งแต่นั้นมาก็ไม่มีใครเอาพวกกะปิ หอมกระเทียมไปเลย เพราะมีผีเปรตติดบ้านมาและก็มีผีแม่กาหลงบอกกับแม่ครัวว่า พวกเรานะมาทำครัวกันเฉยๆน่าจะนั่งสวดมนต์ไหว้พระเจริญกรรมฐานบ้าง ไม่มีเลย ทำแต่ครัวอย่างเดียว เจ้าก็ได้แต่ครัวไป กิจกรรมทางพระพุทธศาสนาทางวัดไม่มีเลย นี่ไม่สามารถจะปิดประตูบាយได้อันนี้เป็นคำพูดของผีที่มาเข้าแม่บุญชู

เวลากาลก็ล่วงเลยมา วันพระ เวลาสอนกรรมฐาน แม่พินก็ผู้ใหญ่กลีบก็เอาเรือโยงมา พอนั่งกรรมฐานแล้วอาตมาก็ถามขึ้นว่า

“โยมพิน เจ้าของบ้านนี้ ชื่อกาหลงจริงไหม ผีจริงไหม” โยมพินหัวเราะก๊ากเลย “มีเจ้าค่ะ อยู่ที่บ้านนั้นเป็นไข้ตาย กาทชี้นศพตาย แต่ฉัน ไม่ได้บอกท่านเองแหละ เดียวท่านจะไม่ซื้อบ้าน บ้านนี้เป็นอย่างไร เห็นคนเขาไม่ซื้อกัน”

เวลาถัดต่อมา แม่กาหลงก็แสดงอิทธิฤทธิ์เรื่อยๆ มีคนมานั่งกรรมฐาน แก้กัมนั่งด้วย แสดงภาพออกมาเป็นรูปธรรมเป็นรูปเห็นชัดแล้วพูดได้ด้วย อันนี้ มีคนเห็นกันหลายคน หลายอย่าง แต่อาตมาจะไม่บอกกล่าว ณ ที่นี้ โดยละเอียด

ก็มีแม่จบบแม่เขียวบ้าน โศกล้วง ที่เขาทำบุญวัดดาวดึงส์ แม่จบบทำบุญวัดราชประสิทธิ์ มีหลักฐานยืนยัน แม่จบบแม่เขียวก็มาช่วยงานที่วัดนี้ มานั่งเจริญกรรมฐานก็ให้ไปพักบนศาลา เพราะว่าที่สำนักแม่เขียวไม่มี ยังไม่ได้ต่อเติมเสริมสร้างแต่ประการใด ถึงเวลามีคนมาปลุกให้ทำกรรมฐานให้หุงข้าว ตอนนั้นต้องหุงข้าวทานเองเพราะยังไม่มีสำนักที่จะบริการแต่ประการใด

ก็ออกมาเป็นรูปร่างหน้าตา รูปร่างสวย ผิวเนื้อละเอียดคมขำ ตามลักษณะนั้นทุกประการ ใฝ่ใฝ่แมงวันครบถ้วนทุกประการ พุดจาเพราะ และมาให้เจริญกรรมฐานและสามารถเนะแนวกรรมฐานไม่เป็นเรื่องแปลกเพราะแม่เขียวไม่กลัวผี แม่จบบสิ้นชีวิตไปแล้ว แต่แม่เขียวยังอยู่ ถามดูได้เหมือนกัน และก็แสดงอิทธิฤทธิ์หลายอย่าง และจิตได้เข้าสู่จุดมุ่งหมายของการเจริญกรรมฐาน

อาตมาขอยืนยันว่า ผีก็เจริญกรรมฐานได้ ไม่จำเป็นต้องเป็นคนยังไม่สนใจ แต่ผีสนใจก็เป็นที่น่าอนุโมทนาที่เจริญวิปัสสนากรรมฐาน จิตมุ่งมาเข้าสู่ภาวะกลับกลายเป็นเปรต กลายเป็นเทพธิดาได้ ไม่มีการปฏิสนธิในครรภ์แต่ประการใด เป็นอิทธิฤทธิ์ของโอปปาติกะ ที่สร้างคุณงามความดี เกิดเป็นเทวดาก็ได้ เป็นได้หลายอย่าง โดยอิทธิฤทธิ์ของบุญกุศลที่ตนได้สร้างมา นี่เป็นเรื่องการพัฒนาจิตของแม่กาหลง

ผีก็ไปลามาไหว้ด้วย วันหนึ่งแม่กาหลงมาลา มันเป็นเรื่องอัศจรรย์ มาลาว่าอย่างไร บอกว่า “หลวงพ่อกับข้า ดิฉันขอลาไปบ้านสักสองวัน”

“ลาไปทำไมล่ะกาหลง”

“ญาติตาย”

“เอ๊ะเราเป็นอะไรล่ะ ญาติตายไปทำไม เรามาเป็นกายแบบนี้ และวิญญาณแบบนี้ ไม่น่าจะไปอยู่กับเขาเหล่านั้น”

แม่กาหลงตอบว่า “ดิฉันต้องไปดูญาติ ต้องไปช่วยเขาสักสองวัน แล้วจะกลับมา”

อาตมายังนึกขำ ผีมันก็ดี อุตสาหไปช่วยงานได้ มันก็เป็นเรื่องแปลกที่เชื่อยาก ถ้าไม่เห็นประสบการณ์ด้วยตนเอง

ต่อมา ๒ วัน แม่กาหลงก็กลับมา ก็กราบอาตมาบอกว่า “ดิฉันกลับมาแล้วเจ้าค่ะหลวงพ่อกับช่วยงานเขาเรียบร้อยแล้ว” อาตมายังหัวเราะต่อไป อะไรกันผีอะไรช่วยงานได้ก็ยังไม่แน่ใจลงไปว่าจริงหรือไม่

ในวันพระต่อมาก็ถามแม่พินว่านี่โยม ถามจริงๆเออะ ญาติกาหลงมีไหม เขามาบอกลาอาตมาไปช่วยงาน เขาว่าญาติเขาตาย มีจริงหรือไม่ประการใด แม่พินตอบทันทีว่า มีเจ้าค่ะ หลานแม่กาหลงเขา ๒ คน

พายเรือข้ามฟาก เรือล่มเลยกอดคอกันตายทั้งสองคน อาตมาบอก เออ! จริงของแม่กาหลงแล้วจัดเสร็จ เรียบร้อยดี แม่กาหลงก็กลับมา

นี่ท่านทั้งหลายเอ๋ย ชี้ให้เห็นชัดว่า เขาไม่ได้เป็นปีศาจแต่ประการใดแล้วตอนนั้น เขาก็มีอภินิหาร ของบุญกุศล

คนเรานี้ก็กลับเป็นเปรตเป็นเทพได้ เป็นเทวดาก็ได้ไม่ต้องปฏิสนธิในครรภ์ของมารดา กลับกลายเป็น ทัณฑ์โดยวิธีนี้ แม่พินก็ยืนยันเลยว่าพลานของเขาตาย เรือล่มตายทั้งสองคน ก็เป็นความจริงขึ้นมา โดยที่แม่ กาหลงเป็นผู้บอกได้อย่างดีด้วย เดียวนี้แม่กาหลงยังอยู่ที่วัดอัมพวันตลอดมา

ก็รู้สึกว่าการพิสูจน์นี้พิสูจน์ยาก เพราะคนเราไม่พิสูจน์ด้วยตนเอง ไม่ได้เจริญกรรมฐานจนลึกซึ้งใน รสพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า จึงว่าวิญญูณไม่มี ฝิไม่มี อย่างนี้เป็นต้น ถ้าคนไหนไปเจอด้วยตนเอง แล้วจะว่าจริง เพราะเห็นด้วยตนเอง พิสูจน์ด้วยตนเอง ถ้าเราไม่เคยเจอผี เจอวิญญูณ เจอเทพ เจอ โอปปาดิจะ ประการใด ก็ว่าไม่มีจริงก็ตรงกันอย่างนี้ คนไหนประสบมา คนไหนพบมาก็เรียกว่ามีจริง เพราะตนเห็นด้วย ตนเอง และประสบด้วยตนเองทำนองนี้เป็นต้น

จะกล่าวถึงแม่กาหลงก็มีวิธีการและอภินิหารหลายอย่างที่วัดอัมพวันตลอดมา มีหลักฐาน มีบุคคล เป็นพยาน และมีที่มาของแม่กาหลง บ้านแม่เขาย้อยอยู่ที่วัดสว่างอารมณ์ มาจนบัดนี้

แต่ก็เป็นเรื่องอภินิหารของวิญญูณ เป็นอภินิหารของบุญกุศลของคนที่มาสร้าง เป็นเปรตแล้วก็ไม่ใช่เปรตต่อไปเพราะอำนาจจิตอำนาจของโลภะกลายเป็นเปรต อำนาจโทสะลงนรกไปตามขั้น ตอน อำนาจโมหะมีอยู่กับท่านผู้ได้รับรองวิญญูณแตกดับทำสขันธ์ ก็ต้องไปเกิดเป็นสัตว์ดิรัจฉานทัณฑ์ อันนี้ เป็นความจริง ตามหลักพระพุทธศาสนาที่เราเข้ามาพิสูจน์ได้โดยไม่ยากนัก

ส่วนใหญ่ชาวพุทธไม่ค่อยชอบพิสูจน์ ไม่ชอบสร้างความตักันจิตเต สงกิลิฐฐะ ทุกคคิ ปาติกงขา จิต เสรั้าหมอง ไปนรก จิตผ่องใส ไปสวรรค์ง่ายๆ อย่างนี้ บางทีจิตเสรั้าหมอง ใจเสรั้าหมอง คือ กิเลส ก็ได้แก่ โลภะ โทสะ โมหะ

ถ้าหากว่าเป็นหญิงใจเด็ดแค้นกับสามี อาฆาตผูกพยาบาท ตายไปต้องเป็นผีดิบ จะไปกินเลือดของ ผู้ชายเรียกว่าผีดิบ ตายไปแล้ว ไปฝังแล้วไม่เน่า ขนงอกได้ ก็วังอกได้ เล็บงอกได้ทำนองนี้ ถ้างอกยาวตาม กำหนดของมันจะขึ้นออกมา ไปกินเลือดของพวกผู้ชาย ผู้หญิงไม่ทำ อย่างนี้เรียกว่าผีดิบ พิสูจน์ได้โดยไม่ ยากนัก แต่เราจะทำลายผีดิบก็ต้องเอาไปเผาเสีย ไม่ใช่ของดิบดี ไม่ใช่ว่าคนตายไม่เน่าเล็บงอกได้ ขนคิ้วงอ ไปได้ ผมงอกได้ ก็เป็นผู้วิเศษ ไม่ใช่แน่ เรียกว่าผีดิบส่วนใหญ่จะเป็นกับพวกผู้หญิง ส่วนผู้ชายอาตมาไม่เคยพบ เคยพบแล้วในป่าเป็นแต่พวกผู้หญิง เด็ดแค้นกับสามี เวลาจะตาย โกรธ จิต ลงนรกเป็นผีดิบก่อนอื่นใด ทั้งสิ้นมีความหมายมาก

ขอเจริญพรญาติพี่น้องทั้งหลาย ได้รับทราบโดยทั่วกันนี้แหละแม่กาหลงมีเหตุและผลตั้งแต่ต้นจน มาถึงบัดนี้ เดียวนี้ ยังมีหลักฐานอยู่ที่วัดอัมพวัน พิสูจน์ได้โดยไม่ยากนัก

บางทีพ่อแม่ตาย ปู่ ย่าตายตาย บางคนบอกไม่ฝันเห็นเลย ไม่มีวีแววเลย อย่างนี้ ก็ทำบุญกันใหญ่ ข้อเท็จจริงไม่ใช่ถ้าเห็นพ่อแม่ปู่ ย่าตายายที่ตายไปแล้วมาเห็นวอบๆแวบๆ มาเห็นอยู่เสมอ นั่นแหละไม่ดี

หรือเป็นเปรตประจักษ์ ป้าน ด้วยอำนาจ โลกะของคนที่ยาย ห่วงใยลูกหลาน ห่วงทรัพย์สมบัติ ตายแล้วอยู่ที่นั่น ไม่มีทางไปที่อื่นแล้ว เกาะอยู่ที่นั่น

ถ้าหมดห่วงหมดใยไม่มีอำนาจ โลกะผูกใจไว้แต่ประการใด บุญกุศลคลบ้นดาลไปสู่สุคติโลกสวรรค์ เทวสถานได้ทันที แต่ถ้าจิตยังเกาะเกี่ยวอยู่ ห่วงใยด้วยอำนาจของโลกะ จะห่วงสามีก็ตาม ห่วงภรรยาก็ตาม ห่วงลูกก็ตาม ห่วงหลานก็ตาม ห่วงทรัพย์สมบัติก็ตาม ตายแล้วต้องเป็นภูโลสมเฝ้าทรัพย์ อำนาจของคนที่มีอยู่ในจิตใจ อันนี้แน่นอนที่สุด พระพุทธเจ้าจึงสอนให้กำหนดเสียตั้งสติมีโลกะผูกใจอยู่ที่ไหนก็ตั้งสติไว้

กำหนดการเจริญสติปัฏฐานสี่เป็นทางที่ดีที่สุด ไม่มีอะไรดีกว่านี้แล้ว อาตมามีประสบการณ์กับปัญหาเหล่านี้ มากมาย จิตคนเราเปลี่ยนได้ ในเมื่อมีสติ ไม่จำเป็นต้องกล่าวเฉพาะมนุษย์คนธรรมดาเท่านั้น วิญญาณแตกดับทำลายชั้นรั้งของมันแล้ว ยังไปสร้างความดีของมันได้ เช่นเปรตแม่กาหลง เป็นต้น

พวกผีเปรต เทวดาก็ตาม ยังต้องมานั่งฟังธรรมพระพุทธเจ้าที่มีความน่าสนใจ เทวดาทั้งหลายก็มาชุมนุมกันฟังธรรมเทศนาเหมือนพระพุทธเจ้าเทศนาแก้ปัญหาเทวดาจะนั่น อันนี้ก็มีสิทธิมาฟังกันได้ทั้งนั้น ถ้าภูติผีปิศาจราชทูตมีศรัทธา ก็สามารถฟังคำสอนพระพุทธเจ้าได้ สามารถสร้างความดีได้ ไม่จำเป็นต้องกล่าวว่ามีมนุษย์ธรรมดาหรือคนธรรมดา ผีปิศาจราชทูตที่เราแผ่เมตตาไป อุทิศส่วนกุศลไป ก็รับได้ ก็ด้วยอำนาจบุญกุศล เปรตหมดเวรหมดกรรมก็สร้างกุศลได้ สามารถกุศลคลบ้นดาลเกิดเป็นเทพ เกิดเป็นโอปปาติกะ หรือผู้มีกายทิพย์ มีทิพย์อำนาจของบุญกุศล เรียกว่ากายทิพย์ ประจักษ์ชัดสำหรับบุคคลผู้มีความเข้าใจและลึกซึ้งใจติดต่อกันได้ โดยวิญญาณ ติดต่อกันได้โดยตรงโอปปาติกะ ไม่ใช่เรื่องเหลวไหลแต่ประการใด

แต่พระพุทธเจ้าสอนอย่างเดียวคือ ต้องการให้พ้นทุกข์ต้องการไม่ให้ติดอยู่ ไม่ต้องการให้ข้องอยู่ เหมือนผีเจ้าเข้าทรงแต่ประการใด ก็เป็นเรื่องจริง ผีเจ้าเข้าทรงเป็นเรื่องจริง แต่พระพุทธเจ้าสอนว่าไม่ควรจะข้องอยู่ ไม่ควรไปติดอยู่ในผีเจ้าเข้าทรง เสียเวลาทำงาน เสียเวลากิจการ อย่าไปเชื่อผีนางงอนงายไปเชื่อผีเจ้าเข้าทรง จงเชื่อเหตุผลแล้วหาที่พึ่ง ไม่ใช่ผีกับเจ้าเป็นที่พึ่งของเรา รัตนตรัยเป็นที่พึ่งทางใจเป็นที่ยึดเหนี่ยวของเราต่อไป คืออย่างไร หมายความว่า พึ่งตัวเองสอนตัวเองนี้แหละรัตนตรัยเป็นที่พึ่งได้ สามารถเป็นเกราะเพชรป้องกันตัวได้ อันตรายจะไม่เกิดขึ้น ถ้าเรามีรัตนตรัยเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจสำคัญเราไม่เชื่อไม่หวังพึ่งรัตนตรัย ไม่เอาผีกับเจ้ามาเป็นที่พึ่งเสียแล้ว ทุกวันนี้ มีความหมายมาก แต่ผีที่หาที่พึ่ง ไม่จำเป็นต้องกล่าวว่าคุณธรรมดา และเราก็ไปเอาผีมาเป็นที่พึ่ง ผิดต้องพึ่งพระธรรมคือคำสอนพระพุทธเจ้า ปฏิบัติธรรมก็เป็นได้สมควรกัน แต่ก็มีอีกข้อหนึ่ง ผีก็ช่วยงานได้

ผีช่วยงานได้ช่วยอย่างไร วันหนึ่งจ้าววันที่ไม่ได้ มีข้าราชการเจ้าหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดิน มาตรวจเงินแผ่นดินตามจังหวัดอำเภอต่างๆ มาพักที่วัดอัมพวัน อาตมาเชิญชวนเขาให้พักที่วัดอัมพวัน เข้ารับประทานอะไรก่อนแล้วไปตรวจราชการตามหน้าที่ แล้วกลับมาพักที่วัดตอนเย็น ไม่จำเป็นต้องพักโรงแรม กลางคืนก็สนทนาธรรมให้คติกรรมฐานก็ดีกว่าไปพักโรงแรม

โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดินก็มา มีชายเป็นผู้ขับรถ นอกเหนือจากนั้นเป็นหญิง ข้าราชการผู้หญิงตรวจเงินแผ่นดินมาพักที่วัดอัมพวัน อาตมาก็จัดกุฏิพิเศษ เป็นที่พักสำหรับวิทยากรที่มาอบรมที่วัดอัมพวัน ว่าการอบรมก็ให้พักที่ภูมุนั้น เช้าออกตรวจเย็นกลับ

พอดีวันนั้นเป็นวันธรรมะสวนะเป็นวันพระ อาตมาจะต้องไปโบสถ์ในโรงอุโบสถสอนกรรมฐานทุก วันพระไม่ขาดและลงปาฏิโมกข์ตามปกติของทางพระพุทธศาสนา พอตีเจ้าหน้าที่เขากลับมาเย็นใกล้จะมีค อาตมายังอยู่ในโรงอุโบสถมืดค่ำ คิดว่าเด็กของเรายังงออยู่ก็ทำครัวทำอาหารเลี้ยงแขกทั่วไป พอตีเขาเกิดมี ะไรกันที่สิ่งหฺนรี มีคนตรีหรือมีอะไรจำไม่ได้ไม่ทราบ เด็กก็หนีเที่ยวหมด ไม่มีใครอยู่เลย เจ้าหน้าที่ตรวจ เงินแผ่นดินก็มาพัก ก็นึกว่ารับประทานอาหาร เด็กเราควรจะให้ต้อนรับเขาบริการอย่างดี

อาตมาออกจากโบสถ์ก็ไป ก็มาดูแลเด็กของเราไม่มีใครอยู่เลย อีกคนหนึ่งบอกว่า หลวงพ่อเขาหนีไป คมพรสพหมดแล้วทางจังหวัดสิงห์เขามีนานกัน ก็ไม่ทราบว่ามีงานอะไร อาตมาก็บ่นเขาบอกว่าญาติพี่น้อง ของเราพักแรมกันที่วัดคงจะอดอาหาร จะมีใครทำเลี้ยงเขาหรือเปล่าไม่ทราบ

แต่ข้าราชการเจ้าหน้าที่ที่พัควัดก็กลับบอกว่า“หลวงพ่อก็ไม่ต้องห่วงเขาเลี้ยงอาหารอย่างดีเลย อาหารอร่อยมากวันนี้” เจ้าหน้าที่บางคนยังไม่เคยมา ที่มาใหม่ก็มาร่วมกัน ไม่ทราบห้องน้ำอยู่ที่ไหน ก็มี คนบริการเปิดไฟเปิดห้องน้ำให้เสร็จ รู้สึกว่าเขาใจว่าทางลูกศิษย์วัดอัมพวันบริการดีเหลือเกิน ตลอด กระทั่งอาหารคาวหวาน น้ำร้อนน้ำชากาแฟ บอกหลวงพ่อก็ไม่ต้องห่วง เขาเลี้ยงหนูเรียบร้อยแล้ว” เจ้าหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้หญิงเขาบอก บริการดีตลอดไม่ต้องห่วง แต่แล้วสอบถามดูเด็ก ไม่อยู่สักคน เดียว ไม่รู้ว่าใครบริการ

อาตมาถามข้าราชการที่มาพัก“ขอเจริญพรใครมาเลี้ยงคุณมีอะไรบ้าง เขาบอกขี้เล็กขี้ใหญ่เหม! อาหารอร่อยมีกาแฟ โอวัลติน มีหลายอย่างเจ้าค่ะ” เอ๊ะอาตมาก็นึกสงสัยว่าเด็กเราไม่อยู่ใครมาเลี้ยง ถามเขา ว่า“ใครมาเลี้ยงคุณหรือ” เขาก็ตอบว่า“รูปร่างสวย เป็นผู้หญิงผมยาว ลักษณะดำขำ เอาอาหารให้ดิฉัน รับประทานกันและมีกาแฟเรียบร้อย เขาก็ยิ้มตลอดรายการ เขาบอกไม่ต้องห่วง ยินดีต้อนรับเพราะเป็นแขก ของหลวงพ่อดูที่วัดนี้ มาไม่ให้คอยปากแห้ง ขาดตกบกพร่องประการใดให้อภัยด้วย” เขาก็กลับพูดอย่าง นี้ ก็ไม่ทราบว่าใคร

อาตมาออกจากโบสถ์ก็คิดแล้วเป็นเวลา ๔ ทุ่มเศษ ก็รอเด็กกลับมาจะถามดู จะไล่เชิงทำโทษว่าไป ไหนไม่ลา มาไม่ไหว รอนจนตีถึงตี๑ แพ้ที่จริงเด็กเข้าข้างๆทางหน้าวัด เราหลงดูทางหลังวัดว่ารถมาอย่างไร เลยเด็กก็เข้าหน้าวัดนอนเสียเรียบร้อย เราก็บ่นคืนยันรุ่ง แพ้เด็กเด็กมีเขาวน ฉลาดสูงกว่า ก็เข้ามาขู่ขี้ที่ บ่นไปนั้นมันก็ไม่เข้าท่า

ตอนเช้าเจ้าหน้าที่ที่พักรวมก็สงสัย ว่าหลวงพ่อบ่นทำไม เราก็รับประทานอิ่มแล้ว ทำไมบ่นเด็กว่าไม่ ดูแลก็สงสัย ตอนเช้าก็ขอเด็กมาดูว่ามีใครบ้าง จะเป็นคนนั้นหรือไม่ประการใด ตอนเช้าก็มาดู เจ้าหน้าที่ ตรวจเงินแผ่นดินบอก เอ๊ะ! ไม่มีเลย ที่บริการเมื่อวานไม่ใช่พวกนี้เลยนะ บอกพวกไหน มีเท่านี้เอง มี ๔-๕ คนเท่านั้น เขาบอกเป็นคนสวยผมยาว คิ้วโก่ง ดำขำและยิ้มตลอดเวลา และบอกเชิญรับประทานอาหารให้อิ่ม นะคะ ดิฉันบริการช่วยหลวงพ่ พี่น้องที่มาพักที่นี่ไม่ต้องตกใจ มีอะไรเรียกร้องได้เจ้าค่ะ อันนี้ก็เป็นเรื่อง แปลกน่าอัศจรรย์

หลังจากนั้นเวลาผ่านไป เจ้าหน้าที่ยื่นฟ้อง ไม่เคยมาอีกเลยจนทุกวันนี้ หายหน้าไปเลยก็ไม่ทราบ
ว่าเพราะเหตุใด เขาก็ย้ายหน้าไปตามๆกัน บอกเอ๊ย! ไม่ใช่ลูกศิษย์หลวงพ่อดีนะ ขอตัวแล้ว ไม่มีใครแม้แต่
คนเดียว ไม่มีเหมือนเลย แล้วเขาก็ลากลับ ไปตั้งแต่นั้นนั้นจนบัดนี้ไม่เคยกลับมาอีกเลย

อันนี้ จะค้นเอาเห็นจะไม่ยาก ส่วนใหญ่แม่กาหลงไปบริการหลายแห่ง นี่แหละชี้ให้เห็นชัดและ
เขาก็เล่าอีกอย่างหนึ่ง ก่อนจะมาบริการ ได้กลิ่นหอมดอกไม้ หอมดอกมะลิ คล้ายดอกกุหลาบ อะไรทำนองนี้
แล้วก็จะโผล่ออกมา อันนี้เห็นกันหลายราย

อาตมาขอจบรายการไว้แต่เพียงนี้ ขอความสุขสวัสดิ์จงมีแก่ท่านโดยทั่วหน้ากัน

วิญญานรายงานตัว

พระครูภาวนาวิสุทธิ

อาตมามีเรื่องวิญญานจะเล่าให้ฟังสักเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องวิญญานมารายงานตัวเพื่อเจริญกรรมฐานที่ วัดอัมพวัน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๖ เขาชื่อ วิญญานของนายวิโรจน์ ปัญจบุรี

จำเป็นจะต้องกล่าวประวัติของนายวิโรจน์สักนิดหน่อย

นายวิโรจน์ ปัญจบุรี เกิดเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ บ้านเลขที่ ๕๑/๑ ถ.ประจักษ์ย ด.เวียง อ. เมือง จ.พะเยา บุตรนายวิรัตน์ นางมอนแก้ว ปัญจบุรี มีพี่น้องร่วมท้องกัน ๔ คน นายวิโรจน์เป็นคนที่สอง มีการศึกษาคดี เรียนดีตลอดมา คือจบสายสามัญจากโรงเรียนพะเยาพิทยาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ ศึกษาต่อที่วิทยาลัย ครูเชียงราย ได้รับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาระดับสูง วิชาเอกพลศึกษา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔ และได้รับ ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกพลศึกษา เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๖

เมื่อเดือนตุลาคมปี ๒๕๒๕ ระหว่างที่นายวิโรจน์เป็นนักศึกษาวิทยาลัยครูเชียงราย ได้รับคัดเลือก เป็นตัวแทนนักศึกษาเข้ามาค่ายพัฒนาจิตใจ ที่วัดอัมพวัน.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี จัดโดยสภายูวพุทธิกสมาคม แห่งชาติ มีผู้แทนนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศมาเข้าค่าย ๗ วัน บุหรี่ไม่สูบ เป็นคนไม่ข้องแวะ กับอบายมุขเลย

นายวิโรจน์มีแฟนคนหนึ่งเป็นคนจังหวัดเดียวกัน เขารักกันมากเมื่อเรียนจบแล้ว วิโรจน์สอบบรรจุ ได้เป็นอาจารย์ที่วิทยาลัยครูเชียงราย แฟนของนายวิโรจน์สำเร็จปวชเรียนต่อ ปวส. แล้วลาออกไปทำงานที่ อำเภอหนึ่งในจังหวัดพะเยา

ต่อมาปี ๒๕๒๖ เขามีโครงการอบรมกันที่วัดอัมพวันอีกครั้งหนึ่ง คราวนี้อธิบดีสมณฑลพิชิตา ประชานสภายูวพุทธิกฯ ผู้จัดการอบรมได้เชิญ รัฐมนตรี รต.ท. ชาญมณูธรรมมาเป็นประธานในพิธีเปิดจะนำ เครื่องมาลงที่นี่ อาจารย์สมเดช มุงเมือง ซึ่งเคยมาเข้าค่ายพัฒนาจิตใจที่วัดอัมพวัน สมัยเป็นศึกษาศ.สูง ต่อมาเรียนสำเร็จปริญญาโทเป็นอาจารย์วิทยาลัยครูเชียงราย อาจารย์สมเดชชวนนายวิโรจน์ว่า “ไปไหม” วิโรจน์บอกว่า “ไปแน่” เพราะเจริญสติปฏิฐานสี่แล้วมันซาบซึ้งใจเหลือเกิน อาจารย์สมเดชบอกให้นาย วิโรจน์ไปเป็นวิทยากรและช่วยควบคุมนักศึกษาที่วัดอัมพวัน นายวิโรจน์บอกยินดีมาก

วิโรจน์ได้ไปชวนแฟนคือภรรยาให้มาอบรมด้วยแต่ภรรยาปฏิเสธบอกว่า “คุณไปก่อนเถอะ เอาไว้แก่ คราวคุณย่า-คุณยายเสียก่อน” ภรรยาไม่สนใจไป

วิโรจน์ก็เตรียมกระเป๋า ๒ ลูก มีเป้, กระติกน้ำ ร้อนน้ำ เย็นพร้อมพอดีจะต้องไปเล่นกีฬา แล้วถึงจะ มาเขาก็เตรียมกระเป๋าเรียบร้อย ตั้งใจว่าจะไปแน่ มีศรัทธา ๑๐๐% จะมาอบรมที่วัดอัมพวัน วันที่ ๒๑ ต.ค. ๒๕๒๖ ๕ วัน ๕ คืนจะนำนักศึกษาประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ คน

๑๖ ตุลาคม ๒๕๒๖ ก่อนถึงกำหนดจะไปวัดอัมพวัน ๕ วัน วิโรจน์ขี่จักรยานยนต์ไปปรับแฟน ให้ แฟนซ้อนท้ายมาเคาะกะกุแห่งกรรมบันดาลรถชนทันที วิโรจน์ตายคาที่ แฟนก็ไปตายที่โรงพยาบาล วิโรจน์

ตายหัวและ ไล่ทะลัก มอเตอร์ไซค์พัง แพนตายวันรุ่งขึ้น คือ๑ ตุลาคม ๒๕๒๖ ญาติตั้งศพที่วัดในหมู่บ้าน แยกกันของใครของมัน ไม่ได้ตั้งรวมกันวิญญาณแยกออกจากร่าง

พอตายแล้วนายวิโรจน์เล่าว่าเขาตั้งสติของเขาดี เขาออกมาขึ้นพิจารณาสังขารของเขาว่าหัวและไล่ ออกไปแล้ว และเขาก็มาขึ้นเขามีสติครบ นี่ไม่ใช่ว่าศพตาย แล้ววิญญาณจะอยู่ตรงนั้นนะเดี๋ยวโยมจะเข้าใจผิด และเวลาที่ไล่หีบโลงเข้าแล้ว วิญญาณคงอยู่ในโลงศพ ไม่ใช่ เขายืนขึ้นเลย เขาก็ตามไปยังที่ตั้งศพของเขา อาบน้ำศพตามประเพณีเขาก็รู้หมด และก็เทศน์ไล่หีบตั้งบำเพ็ญกุศล พระก็เริ่มสวดบำเพ็ญกุศล มีสวดพระ อภิธรรม

อาตมาก็ถามว่า “พอตั้งศพแล้ววิญญาณไม่ตั้งอยู่ตรงนั้นหรือเขาบอกว่า “ไม่อยู่” บางทีเราก็เคาะ โลงบอกว่า “แม่ออกมาพระจะสวด” “แม่ทานอาหารเสีย” ก็เคาะกันไป ดีเหมือนกัน กตัญญูรู้พระคุณ แต่ที่จริงแล้ววิญญาณ ออกมาหาได้อยู่ที่เรือนร่างไม่หอรอก ความจริงเป็นอย่างนี้

ในที่สุดพอตั้งศพเรียบร้อยแล้ว วิญญาณนายวิโรจน์ก็มาถึงนี้ทันที วิญญาณนายวิโรจน์มาถึงวัด อัมพวัน ญาติโยมโปรดฟัง จิตเต สุกกิลิฐะ สุขติ ปาฎิกงขา จิตไม่เศร้าหมองแล้ว สุขติเป็นที่หวังได้

จิตนี้ จะไปไม่คิดไฟแดง ไม่มีเลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวา ถึงเลย อย่างโยมนั่งหลับตานึกถึงบ้าน ถึงเลข นึกถึง ที่นอนเรา ถึงเลข นึกถึงครัวก็ถึงเลยเหมือนอย่างโยมนั่งพักอยู่ที่นี้ จะไปพักผ่อนรับประทานอาหาร มันจะ เลี้ยวตรงนี้หยุดตรงโน้นไม่ได้ มันจะถึงเลข นั่งเก้าอี้ตรงไหน ก็ถึงผนัง มันเป็นแบบนั้นจริงๆ

ในที่สุดเขาก็มาถึงวัดอัมพวัน ในวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๒๖ นั่นเอง พอถึงที่นี่มีอบรมนักศึกษาวิทยาลัย ครูเทศน์ และปิดการอบรมในวันนั้น ที่หอประชุมมีเก้าอี้อบรมที่ วิชาการ มีปฏิบัติกรรมฐานน้อย ยัง ไม่ได้ปฏิบัติกันเคร่งครัดอะไร สมัยนั้นปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ปฏิบัติยังไม่เคร่งครัด มีโต๊ะเก้าอี้พอ วิทยาลัยครู เทศน์หรืออบรมเสร็จออกไปแล้ว ก็ทำความสะอาดกัน ตอนนั้นมีพระภิกษุปริญาโท หนึ่งรูป ปริญาตรี หนึ่งรูปมาบวช ๑๕ วัน ไม่ได้สนใจมาปฏิบัติกรรมฐาน ต้องการมาบวชพักผ่อนดูหนังสือ จะไปอเมริกา จะไปต่อปริญาเอก ไม่ได้มานั่งกรรมฐาน

อาตมาก็บอกว่า “นี่คุณต้องการจะไปเรียนหนังสือต่อควรนั่งกรรมฐานเสียจะได้ไปเรียนสำเร็จมี ปัญญาดี”

“โอ๊ยผมไม่สนใจหรอก ผมจะดูหนังสือ จะต้องเดินทางไปอเมริกา” องค์ปริญาตรีก็เหมือนกัน แต่เขาก็ขยันดี มาช่วยกวาด ตอนนั้นยังไม่มีพรม ที่มีพรมปูเพราะคุณแม่สิริ กรินชัยพาพวกโยมมา ในรายการ ยูวพุทธิกสมาคมฯ ก็เลยมีพรมปูให้หนึ่ง ก็ได้อันสงฆ์ขึ้น ก็นั่งกวาดโน้นกวาดนี้ ที่พรมไม่มีก็ใช้เสื่อปู และ เอาเก้าอี้ตั้ง เมื่อเอาเสื่อออกปู นยอะเยะ ก็ทำความสะอาดกัน ปิดกวาดอะไรทำนองนี้ อาตมานั่งบนเก้าอี้ ปริญาโท ปริญาตรีก็มากวาดอยู่ใกล้ๆ

ตอนเย็นมากแล้ว พวกที่เลิกอบรมกลับกันไปแล้ว ลักประเดียนายวิโรจน์ถือกระบะเป้าม๒ ลูก เป็กี วางอยู่มากราบอาตมา

อาตมาก็ถาม “เฮ้! มาอย่างไรกันนี้” เขาบอก “มาอบรม” “มาอบรมอะไรยังไม่ถึงเวลาอีกตั้ง หลายวัน เริ่มวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๖ นี่เพิ่งวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๒๖ มาอย่างไร” เขาก็รายงานตัวเลข

“กระผมวิโรจน์ครับหลวงพ่อดีไหม”

“อ้อ! อดีกลับคล้ายกลับคล”

“ก็ผมมาบรณเภา ผมนั่งเจริญสติปฏิฐานสี่ นั่งน้อย แต่ผมก็กลับไปนั่งที่บ้าน ผมสนใจมากครับ จะมาตอนนี้ผมก็บอก บอกกับ อสมเดช มุงเมืองไว้ บอกต้องมานั่ง ถึงยังงี้ก็มาและผมก็พูดคำที่ไปชวน แฟน เขาก็เล่าถึง น.ส. กัลยา ให้ฟังว่า เขาไม่มาหอรอกครับ ผมก็ต้องมาคนเดียว” แล้วเขาก็เล่าเหตุการณ์ให้ฟัง ว่า

เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๒๖ ผมขับมอเตอร์ไซค์เอาแฟนซ้อนท้าย ไปถูกรถชนและตายแล้ว. อาตมาขอแทรกตรงนี้ ที่บอกว่าตายอยู่กลางถนนรถชน แล้ววิญญาณอยู่ตรงนั้น ไม่จริงเสมอไป คนที่จะเฝ้าอยู่ เฝ้าตามถนนหนทาง คือ พวกสัมภเวสี ไม่มีสติ คนที่ไม่ได้ฝึกอะไรไว้ ตายที่ไหนแล้ว มักจะหาที่อยู่ไม่ได้ ไม่ได้สร้างบุญกุศลไว้ เรียกว่า สัมภเวสี ตัวตายด้วยอำนาจ โลภะเป็นเปรต อสุรกาย ถ้าตายด้วยอำนาจโทสะ ส่วนมากเป็น โยมผู้หญิงเคียดแค้นกับสามีเรื่องผู้ชายเป็นผีดิบ ไปเที่ยวกินเลือดผู้ชาย สำหรับอสุรกายตายด้วยอำนาจ โลภะ มันจึงเป็นสัมภเวสี มันจึงจะเฝ้าที่

ยกตัวอย่างค่ายบางระจัน นายจัน หนวดเขียว ขุนสรรค์ พันเรื่อง เป็นต้น อย่าลืมนะที่ค่ายบางระจัน ตายด้วยอำนาจโทสะ กำลังรบพุ่งชิงชัย กำลังมีอำนาจ โทสะต่อต้านกันเลยล้มหายตาย เสียมาก เมื่อ สมัยก่อนนั้น ใครจะไปเอาไม้แดงที่วัดโพธิ์เก้านั้นไม่ได้ และน้ำสระหลวงพ่อบุญธรรมโชติใครจะไป ตักไม่ได้ เอาไปใส่กา การะเบิดเลย และอีกดอกจันเก้าตรา ใครเอาไปต้องเอาไปคืน อาตมาก็เคยไปเอาแต่ไม่ คืน เพราะอาตมาพูดกันรู้เรื่อง จำไว้ แต่นี่จะไม่เล่าเรื่องดอกจันเก้าตรา

อาจารย์ธรรมโชติ ไม่ได้เป็นอาจารย์อยู่ที่วัดโพธิ์เก้านั้น เป็นพระอยู่วัดเขาขึ้น อำเภอดงหลวงนางบวช ทางบางระจัน ไปนิมนต์ให้มา มาอยู่วัดโพธิ์เก้านั้นมาช่วย ไม่ใช่คนบ้านนั้น สมภารซึ่งอาจารย์คง วัดโพธิ์เก้านั้น อาตมารู้ประวัติ เลยกี่ว่าอาจารย์ธรรมโชติเป็นเจ้าของวัดโพธิ์เก้านั้นที่จริงไม่ใช่ อาจารย์ธรรมโชติหนัก เก่งทางฉาน ท่านเก่งหลายอย่างอะไรทำนองนี้ โยมจำไว้ตายด้วยอำนาจโทสะ จึงต้องเฝ้าอยู่ตรงนั้นนะ เฝ้า เอียน คุณด้วยนะ คุณแยกเขี้ยวยิงฟันคืบ ใครไปเอาของไม่ได้ ตายเลย แต่เดี๋ยวนี้ทำไมไม่เอียน

ในเวลากาลต่อมาพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ สร้างค่ายขึ้นมาแล้วถวายพระราชกุศล ในหลวงเสด็จมาทั้งสี่ พระองค์ มีการสร้างตักลูกนิมิต ถวายพระราชกุศลเลย วิญญาณก็ไปเกิดแล้วจะไปเอียนได้อย่างไร ทำไม วิญญาณไม่เอียนก็ไปเกิดหมดแล้ว

อาจารย์วิโรจน์บอกตรงกันเลย บอกหลวงพ่อบุญธรรมไม่ใช่สัมภเวสี นี้คุยกับผีเห็นกันหลายคนนะ ไม่ใช่ โรคประสาท พระเห็นกันหมดกำลังทำความสะอาด เป็นที่น่าสังเกตว่า รู้ว่าเขาเป็นวิญญาณอย่างไร ฟังต่อไป

ตอนที่มานั่งคุกเข่า อาตมาไม่รู้หรือว่าเข้ามาตอนไหน เพราะพระม้าวาดกัน มาถึงมานั่งแล้วเข้ามา ทางหน้าหอประชุม มากกราบเบญจางคประดิษฐ์ ๓ หน นั่งแล้วรายงานตัวเอง บอก “กระผมมาจากเชียงราย ครับหลวงพ่อดีไหมวิโรจน์ครับ” ก็ใครจะไปจำได้ นักศึกษาตั้งเป็นร้อยๆ จำไม่ได้หรือ บอก “จำได้ กลับคล้ายกลับคล”

“ผมเป็นลูกศิษย์หลวงพ่องัฒนะ มานั่งเจริญสติปฏิฐานสี่ยังไม่ครบ”

“ทำไมถึงมาก่อนกำหนดวันเขาล่ะ” เขาจะเข้าวันที่๒๑ ตุลาคม นี่นา นี่เพิ่งวันที่๑๖ ตุลาคม เท่านั้นเอง

“ผมได้ตายแล้ว” พระนั่งเฉยเอาไม้กวาดวางพอได้ยินเสียง“ผมได้ตายแล้ว” ก็นั่งกัน ก็ดูเอ! ฝีกี่ไม่ใช่ ทำไมไม่ใช่ฝึ โยมอย่าเข้าใจผิดนะ ถ้าตาโบ้แล้วมีมือใหญ่ๆนะเป็นผีโทรทศน์ ฝึลึเกจำไว้ ฝึลึเกมันออกมาอย่างนี้ เขาทำให้เราดู ถ้าฝึจริงต้องมาอย่างนี้ เดี่ยวจะเข้าใจผิด มาอยู่ในวัดนี้ ไม่ต้องกลัวผีตาอาตมา ก็ยังไม่รู้ว่าใครเป็นผีมันเหมือนกัน ตาโบ้ แล้วทำผมยาวๆ มือใหญ่ๆ นั่นฝึลึเก ใส่หน้ากากแน่นอนที่สุดเลย ถามได้ความรู้อีกเยอะ และพระก็นั่งฟังกัน มีพยานหลักฐานอยู่ครบ พระปริยญาโท ปริยญาตรีเริ่มสนใจแล้ว

อาตมาถามว่า “คุณมาอย่างไร”

“หลวงพ่อกับ ผมกราบเรียนถวายว่า ผมตั้งใจ มั่นใจเลย ผมมาครั้งแรกเมื่อปีที่แล้ว ผมเจริญกรรมฐาน ผมก็ซึ่งใจแล้ว แต่ยังไม่ได้ขึ้น ตอนนครับ ตอนนีผมมา๒ วัน๗ คืน อาจารย์สมเด็จจะให้ผมเป็นวิทยากรควบคุมนักศึกษาและเอาใจใส่เป็นกรณีพิเศษอีกด้วย และผมก็พอดีถูกรถชนตาย ในวันนี้แล้ว ผมก็รีบมาก่อน กระเป๋าที่ผมมานี้ไง ผมเอามาหมด” มีที่ใส่ น้ำ ร้อน น้ำ แข็ง เป็ดล้ายทหาร

อาตมาก็ถามว่า “เอาศพตั้งไว้ยังไง แฟนคุณอยู่ที่ไหน” เขาบอกว่า “อยู่อีกวัดหนึ่ง คนละตำบล คนละที่ ไม่ได้ตั้งรวมกัน”

“น่าจะอยู่ที่หีบศพ ทำไมถึงมาอยู่ตรงนี้”

เขาบอกว่า “ไม่จริง หลวงพ่อไม่จริง อย่าเชื่อว่าอยู่ที่หีบศพ เวลาจะสวดก็บอก เวลาจะกินข้าวก็บอก ไม่ใช่ทั้งนั้นแหละ”

“ถ้าอย่างนั้น สวดพระอภิธรรม สวดสังคหะ ใครจะฟังล่ะคุณ คุณไม่อยู่ฟัง”

เขาบอกว่า “หลวงพ่อกับ สวดให้ญาติที่มีชีวิตอยู่ฟัง ผมไม่ต้องไปฟังหรอก”

พวกเขาจำไว้ เผื่อจะไปอย่างนั้นบ้าง จะอยู่ฟังหรือเปล่า อันนี้เรื่องจริง

อาตมาก็ซักไซ้ไล่เลียง ไม่น่าจะสนใจอะไรแล้ว ก็มันเป็นกฎแห่งกรรมอันสำคัญ อาตมารู้เรื่องก่อนแล้ว จึงได้เล่าเรื่องให้ อ.สมเด็จเขาฟังไว้ก่อน มันมีความหมาย เดี่ยวจะอ่านจดหมายให้ฟังอีก มีรูปถ่ายด้วย

เขาก็รายงานว่า “หลวงพ่อกับ จิตวิญญาณนี้มันถึงเลขนะครับ” แล้วเขาก็อธิบาย พระปริยญาโท นั่งฟังปากหิวเลย “ผมต้องมาเจริญวิปัสสนาแน่ เพราะผมตั้งใจแล้วครับหลวงพ่อ เพราะเวลาในโลกมนุษย์มีค่าเหลือเกิน”

พระปริยญาโทฟัง นั่งนึกพิโซ่เอ๊ย เรามาบวชเราก็ไม่ได้ ขอกรรมฐาน ฝึมันยังมาเจริญกรรมฐานเลย วันนั้นพระปริยญาโท ปริยญาตรีเลยได้อบรมพร้อมกันไปด้วย นับว่ามีประโยชน์เหลือเกิน

อาตมาบอก “สวดพระอภิธรรมน่าจะดีฟัง จะได้กุศล”

เขาบอก “หลวงพ่อกับไม่จริง สวดให้ญาติพี่น้องฟังสวดให้คนเป็นคนฟัง แต่วิญญาณนั้นไปสู่อุสถานแน่นอน คิดดีก็ไปทางดี คิดไม่ดีก็ไปทางไม่ดี แต่กระผมคิดมาก่อนนานแล้วว่าจะมาเป็นวิทยากรที่นี่

และตั้งใจว่าจะปฏิบัติต่อ เพราะคราวที่แล้วปฏิบัติเต็มที่เพียง ๒ คืนเท่านั้น นอกเหนือจากนี้ นววิทยากรมาผสม มากมายเหลือเกิน การปฏิบัติก็น้อยลงไป แต่ผมก็ขี้ใจแล้ว” เขาว่าอย่างนี้

“หลวงพ่อกับ กระทบอ่อนใจเหลือเกิน หลวงพ่อหาที่พักให้ผมหน่อย พักที่ไหน” “หลวงพ่อกับ มีอะไรเรียกใช้ได้” ขอพิจารณาด้วยนะ พระนั่งเป็นแถวเลย

“ไปดูเถอะนะ กุฏิข้าง โบสถ์ล่องไปทางใต้เลย ที่ไหนว่างก็ไป” พระพูดขึ้นว่า “หลวงพ่อย่าให้พัก กุฏิผมนะ” ก็ยังไม่แน่ว่าใช่หรือไม่ แต่พระปริษณูตริบอกว่า “ผมไม่เชื่อเลย อาจจะเป็นคนคิดยาเสพติด อาจหลอกหลวงเรา แล้วขอพักและจะมาลักของเรา” ท่านก็คิดของท่าน ไกลดี และก็ลองดูก่อน

เขาบอกว่า “ผมขอพักครับอ่อนใจเหลือเกิน หลวงพ่อกับหลวงพ่อบุญมาใหม่ครับนักศึกษาจะมาถึง ที่นี่เมื่อไร” อาตมาเอาเอกสารมาดู บอกว่า “ห้าโมงเย็น เขาจะมาทานอาหารเย็นที่นี่”

“หลวงพ่อดีใจผมไหม ต้องมาพัก อย่างน้อยต้อง ๕ ทุ่มที่เดียว หรือ ๑ ทุ่มอาจจะมาไม่ถึง”

“เพราะอะไร”

“เชื่อผมเถอะครับ เขาจะไปดูเขื่อน จังหวัดตาก พานักศึกษาไปเป็นร้อยๆคน กว่าจะมาถึงต้องมีคำ ่รับขอหลวงพ่อกุณา ได้บอกแม่ครัวด้วย บอกอย่าเพิ่งทำเลย ทำมีดๆเถอะ กับข้าวร้อนๆดี เขาจะได้ทาน อร่อยๆ” ผียังรู้ดีกว่าเรา “ถ้าทำตอน ๕ โมง ข้าวปลาบูดหมด หลวงพ่อดีใจผมเถอะ จะมาพัก เขาจะดูเขื่อน จังหวัดตากกันก่อน”

เขาบอกต่อว่า “เชื่อผมอย่างเดียวหลวงพ่อ ผมแน่นอนกว่าหลวงพ่อ ผมอ่อนใจจัง ผมขอพัก หลวง พ่อจะให้พักที่ไหน” เขาอ่อนใจมาตั้งแต่รถชน

โยมจำไว้ รถชนออกมาแล้วขึ้น เขาฝึกสติของเขา

เขาบอก “หลวงพ่อกับ ถ้าผมไม่มาฝึกไว้บ้าง ผมคงเลเพเลพาตไปไหนแล้ว ผมตั้งใจเตรียมกระเป๋า เตรียมเครื่องใช้ไม้สอยครบ ในระยะ ๕ วันที่มาอบรม พอสมควรแล้ว ที่ผมมาก่อน เนื่องจากรถชนพร้อมกับ กลยาแพนของผม ที่ได้ทำงานธุรการที่อำเภอแล้ว กระทบก็สอบบรรจุครูได้แล้วที่วิทยาลัยครูเชียงใหม่ ผม ขอพัก หลวงพ่อเรียกผมใช้ได้ครับ จะให้ทำอะไรก็บอกนะครับ”

“เฮ้! จุ้นพักตามใจชอบเถอะ ก็ขี้กุฏิไป”

เขาก็กราบ ๓ หน กราบเสร็จแล้ว ก็เอาเป้สะพายเดินออกไป พระปริษณูตริบอนเลย อาตมาก็ต้อง นอนบ้าง ดูซิ เดินลอยไปบนพรมเลย เหนือพรม ๑ นิ้วไม่ถึงพื้นที่น่าสังเกตคือ ตาคว่า แวดตาไม่มีสังเกต ง่ายๆตาไม่มองคารา ยิ้มแห้ง ก็มองพื้นเรื่อยเลย พอเดินออกไปแล้วพระเกรียวเลย ออกไปก็ไปหาตรง วิหารหลวงพ่อโต

วิหารหลวงพ่อโต เมื่อก่อนยังไม่ได้สร้าง เป็นศาลเทวดาที่ต้นพิบูล โคนเสร็จแล้วมาชวนแม่ชีสวด มนต์ ต้นศัตถบรรณอยู่ตรงนี้ยาว ๒๐ วา หลวงสมานวนกิจ อดีตอธิบดีกรมป่าไม้ มาที่นี้บอก “หลวงพ่อต้นนี้ อายุ ๘๐๐ ปี” ยาว ๒๐ วา อาตมาเห็นว่าต้นพิบูล โคนล้มไปแล้ว เทวดาหนีไปแล้ว เดี่ยวเทวดาที่ต้นนี้ หนีอีกก็ จะโคนทับโบสถ์ทั้งหมด โบสถ์ไม่พังก็ถึงกุฏิอาตมา ไม่กุฏิอาตมาก็หอประชุมพัง เลยก็ต้องโคนเสีย โคน แล้วเป็นยังไง โคนแล้วชาวบ้านก็ขอ ไม้ไป มีเสียงไปร้องครางที่บ้านเขาต้องเอาไม้มาคืน เป็นที่รู้ทั่วไปของ

บ้านนี้ เทวดาไปเที่ยวร้องเลยก็ต้องปลุกศาลไว้ให้ อันนี้เรื่องจริง ที่มีมาแล้ว มาเดี๋ยวนี้ ก็สร้างเป็นทวารให้ สมเด็จพระญาณสังวร ปรมจารย์ ท่านพรหมนี้ ามนต์

ผลสุดท้าย พระก็วิ่งตามออกไปเปิดกุฏิหมดเลย แม้จะแตกตื่นไปเปิดกุฏิหมดก็ไม่มี ไม่มีกระเป่า พระ ปริญญาตรี โท บอกหลวงพ่อบริกรรมฐานทำยังไง ฝึ้งมา ผมมาอยู่ตั้งหลายวันแล้วยังไม่เอาหนือได้ ผมก็สู้ ฝึ้งไม่ได้ ต้องแข่งกับฝึ้ง เลยรับกรรมฐานปฏิบัติ พอพวกเชียงรายมาทำทำต่อ

ต่อมาถึงวันที่นักศึกษา วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๖ พอ ๑๘ นาฬิกา ไฟฟ้าดับหมดเลยที่อื่นไม่ดับ ดับ ที่วัดอัมพวันทีเดียว ตอนนั้นสุนัขในวัดนี้ไม่มีเลย ไม่รู้มาจากไหน หอนกยืนยืนรุ่งเลย อาตมาก็ให้พระเอา เทียนไปจุดตามห้องน้ำ ห้องส้วม ใช้เทียนไข เพราะไฟฟ้าไม่ติด ไม่รู้จะทำอะไร นักศึกษามาถึงตึกว่า กำหนดการ เสียจรดแปดๆๆ ตรงตามฝึ้งบอกเลย เราทาสู้ฝึ้งไม่ได้ เมื่อเข้ามาถึงก็บอกอาบนั้น ก่อนเดี๋ยวค่อย ทานข้าว เขาบอก “หิวจังเลย” ถ้าหิวก็กินก่อนเอา!

เลยก็รับประทานอาหารก่อน เสร็จแล้วก็ปฐมนิเทศ เพราะว่าพรุ่งนี้ รศ.ท.ชาญ มนุชธรรมจะมาตอน นั้น นอริบตีสมพร เทพสิทธาเป็นประธานสภายาวพุทธฯ มีคุณอำนวย อินทรภูติ มีหลายท่าน พวกนั้นรู้หมดขา จะมากัน พอตีตอนเช้ารับ โทรเลขจากจังหวัดแจ้งความให้ทราบว่ารศ.ท.ชาญ มนุชธรรมมาไม่ได้ น้ำท่วม กรุงเทพฯ ต้องไปช่วยราษฎร อธิบตีสมพร เทพสิทธา จึงเป็นประธานแทน

พอทานอาหารเสร็จ อาบนั้น เสร็จอาตมาเรียกคณะอาจารย์มา มีอาจารย์สมเด็จพระ มุงเมือง และอาจารย์ หลุยส์อีก ๑ คน พระปริญญญาโทที่อ่านบันทึกที่ได้บันทึกไว้ให้ฟัง คณะอาจารย์ฟังกัน น้ำตาร่วงเลยจริงตามนี้ ทุกประการ

อาจารย์สมเดชบอก “หลวงพ่อกับ พอบเปิดอบรมแล้วผมขอฝากนักศึกษาไว้ ผมจะไปงานฉาปนกิจ ศพของวิโรจน์ในวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๖ เลยก็ให้อาบบันทึกไปพิมพ์แจกวันในงานศพนั้นด้วย เราไม่รู้เรื่องนี้ ขึ้นมาทันทีเลย ไม่ใช่ว่าเขาเล่าให้ฟังก่อนแล้วเราไปเล่าตามเขา มันก็เกิดมหัศจรรย์ ขึ้นมาอย่างนี้

นี้แหละญาติโยมทั้งหลาย โปรดถามวิทาลัยครูเชียงราย นี่อาตมาก็บอกเขาไปก่อน บอกไม่ตายตส โนนจะไปตายที่เขื่อน ทำให้คณะอบรมมาอบรมไม่ได้ ถ้ามาจมน้ำตาย เลยรถชนตายเสียมันสะดวกดี และเขา ได้มาก่อนมากอยอยู่ที่นี้ ก็มีประโยชน์ดี

เล่าเรื่องวิญญาณรายงานตัว เนื่องจากว่า นายวิโรจน์เขาได้ศึกษาและปฏิบัติธรรมแล้ว สติเขาจึงดี อาตมาก็ถามเขาที่เขามาว่า “ปวดมากไหม” เขาบอกว่า “หลวงพ่ แวบเดียวผมไม่รู้เรื่องเลย และผมก็มา ยืนอยู่อย่างนี้แหละครับ และไปพูดกับเขาก็ไม่พูดด้วย เขาไม่เห็น” อย่าลืมนะคนละภพคนละชาติ อยู่ที่ โหนณะ อยู่ที่เรานี้แหละ ที่ว่างๆนั้นกันเต็มหมดแหละ จะรู้หรือมันคนละภพ ไม่ใช่สวรรค์อยู่บนฟ้า นรกอยู่ ใต้ดิน อาตมาตรวจแล้ว ขุดลงไปแล้ว มีแต่ไส้เดือนกับกิ้งกือ และถ้าหากว่าสวรรค์อยู่บนฟ้า เมื่อขึ้นเครื่องขึ้น ไปต่างประเทศ อาตมาพยายามดูเมื่อไปเมืองจีน ดูทางหน้าต่าง ถ้าสวรรค์อยู่บนฟ้า เมื่อเครื่องบินจะตกก็เรื่อง เล็ก เราก็อาศัยเทวดาอนสัณกินจะเป็นอะไรไป มันก็ไม่มีนี่ มันมองไม่เห็นนะ

เพราะฉะนั้น นรกสวรรค์ก็อยู่ร่วมกับพวกเรานี้แหละ เราไม่ทราบนะ ญาติโยมโปรดจำไว้ด้วย

การเจริญวิปัสสนากรรมฐานนี้ไม่เฉพาะแต่มนุษย์ สัตว์ก็เจริญได้ ยกตัวอย่างแม่กาหลง มาเจริญกรรมฐานที่วัด เตียวนี้ยังอยู่ด้วยนะ เหนือจากคำว่า“เปรต” เป็น “เทพ” ได้ เป็น “เทพธิดา” ได้ทันที ไม่มี การปฏิสนธิอยู่ที่วัดนี้

นี่เรื่องวิญญูณรายงานตัว ทำให้มีพยานหลักฐาน อาตมามีรูปถ่ายคู่ด้วย ได้ผลเลย ได้สำเร็จญาณ๖ เลย ทำไมถึงรู้ว่าสำเร็จญาณ๖ เขาได้แสดงออกมาอย่างไร ญาติโยมจำไว้ให้ได้ คนที่ได้โสฬสญาณ ญาณ ๖ นี้ จะต้องเป็นรูปนี้เลย จะต้อง..กรรมฐาน ต้องได้จุดนี้

และไม่ใช่ว่ามนุษย์เราจะมาเจริญกรรมฐานเท่านั้น วิญญูณทั้งหลายก็มาเจริญกรรมฐานได้ เทพยดา เจ้าทั้งหลายก็มาเจริญกรรมฐานได้

บันทึก เพื่อให้วิญญูณรายงานตัว เป็นรายงานการค้นคว้าเรื่องวิญญูณที่สมบูรณ์ จึงนำจดหมายและ บันทึกของบุคคลที่สัมผัส กับเหตุการณ์อันอัศจรรย์นี้ มาประมวลไว้เป็นหลักฐาน

จดหมายจากอาจารย์
สมเดช มุงเมือง

ถึงหลวงพ่พระครูภาวนาวิสุทธิ
วิทยาลัยครูเชียงราย
อ.เมือง จ.เชียงราย ๕๗๐๐๐

๘ ตุลาคม ๒๕๓๐

กราบนมัสการ หลวงพ่อที่เคารพอย่างสูง

กระผมมีความยินดีที่หลวงพ่กรุณาให้กระผมรับใช้เกี่ยวกับการเรียบเรียงประวัติของลูกศิษย์ที่เสียชีวิต ซึ่งเป็นเรื่องที่กระผมยังจำได้ดี เนื่องจากมี อัจฉรย์หลายเรื่องอย่างที่หลวงพ่ได้กล่าวไว้เรื่องราวเกิดขึ้นดังนี้

กระผมกำหนดจะจัดให้มีการอบรมจิตใจของผู้นำนักศึกษาวิทยาลัยครูเชียงราย ในนามของยุวพุทธิกสมาคมแห่งชาติ ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๕ ตุลาคม ๒๕๒๖ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการอบรมที่ส่งมาด้วย

การอบรมครั้งนี้ กระผมได้เชิญนายวิโรจน์ ปัญจนูริ มาเป็นวิทยากรควบคุมดูแลค่ายพัฒนาจิตใจ เนื่องจากนายวิโรจน์ เคยมาอบรมที่วัดอัมพวันแล้ว เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๒๕ และสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีสาขาพลศึกษาจากวิทยาลัยครูเชียงรายในปีนั้น สอบเข้ารับราชการครูได้แต่ยังไม่บรรจุ วิโรจน์เล่นมโหรีคล่า หลวงพ่เป็นอย่างยิ่ง เมื่อพบกับกระผมทุกครั้ง จะกล่าวถึงหลวงพ่เสมอ

เมื่อผมเชิญเขามาช่วยงานอบรมดังกล่าว เขาก็มีความยินดีมากที่จะได้ร่วมงานและได้มานมัสการหลวงพ่ ดังจดหมายที่เขาเขียนถึงผมก่อนสิ้นชีวิต

กำหนดเดินทางจากวิทยาลัยครูเชียงราย วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๖ แต่วิโรจน์กับแฟนสาวเสียชีวิตถูกรถชนเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๒๖ คี้นที่ออกเดินทางจึงพานักศึกษาแะเคารถพศที่บ้านในเขตเทศบาลเมืองพะเยา (แฟนสาวของวิโรจน์ชื่อนางสาวกัลยา พูลสวัสดิ์ ก็เสียชีวิตในวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๒๖ ตั้งศพที่บ้านในเขตเทศบาลเมืองพะเยา)

การเดินทางในวันนั้น มีฝนตกหนักช่วงก่อนถึงจังหวัดสิงห์บุรี พอมาถึงที่วัดเวลาประมาณสองทุ่ม ไฟฟ้าที่วัดดับมืด นักศึกษาที่เดินทางมาต่างก็เสียใจไปตามๆกัน เมื่อกระผมมากราบนมัสการหลวงพ่และกราบเรียนเรื่องวิโรจน์กับแฟนสาวเสียชีวิต หลวงพ่ได้บอกว่าวิโรจน์ได้มาล่วงหน้าแล้ว มาที่กุฏิอุบาสกอุบาสิกาที่อยู่ ณ ที่นั้นต่างก็เห็น เป็นเรื่องอัศจรรย์เรื่องแรก

เมื่อกระผมกลับไปเฝ้าศพของทั้งสองคนในวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๒๖ เข้าภาพได้ฝากเงินมาถวายวัดอัมพวัน ๕๐๐ บาท เหตุการณ์อัศจรรย์เกิดขึ้นอีกในคืนวันที่ ๒๔ ตุลาคม เวลาประมาณเที่ยงคืน ขณะที่หลวงพ่กำลังกล่าวปัจฉิมนิเทศปิดการอบรมและอนุโมทนาแก่กุศลแก่ญาติผู้บริจาคเจ้ากรรมนายเวรและผู้มีพระคุณ ขณะนั้น ก็มีเสียงหมาหอน คาดว่าจะห่างจากวัดมาก และเสียงหอนของหมาก็ดังขึ้นเรื่อยๆ ไกลเข้ามาเรื่อยๆ ในที่สุดหมาก็หอนรอบอาคารหอประชุม หลวงพ่กล่าวว่า “บัดนี้ ญาติผู้บริจาคทั้งหลายได้มารับส่วน

บุญส่วนกุศลแล้ว เขามาอยู่รอบๆ หอประชุม วิโรจน์ก็มาด้วย เขายืนอยู่ข้างหลังประตู” เสียงหมาหอนดังมาก ไม่มีใครกล้าหัน ไปดูทั้งที่ประตูหรือหน้าต่าง เมื่อหลวงพ่อบอกว่า “บัดนี้ ภูติผีปีศาจเขากลับไปกันหมดแล้ว” บัดนี้ เสียงหมาหอนก็เงียบลงทันทีราวกับปิดเครื่องเสียง บรรยากาศจึงมีแต่ความเงียบ เหตุการณ์อัศจรรย์ เช่นนี้ กระผมไม่เคยพบมาก่อน จึงจำได้ดี

พูดถึงอุบัติเหตุที่ทำให้วิโรจน์กับกัลยาต้องเสียชีวิตในคืนวันเสาร์ ตุลาคม ๒๕๒๖ หลังจากที่ทั้งสองคนไปดูการแข่งขันบาสเก็ตบอลที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง แล้วก็ขี่มอเตอร์ไซด์ไปตามถนนซูเปอร์ไฮเวย์ ซึ่งถนนสายนี้มีอยู่ช่วงหนึ่งเป็นป่าละเมาะเปลี่ยวและเป็นเนินเขา วิโรจน์เคยบอกน้องๆว่า กลางคืนอย่าผ่านบริเวณนี้ ไม่ปลอดภัย แต่วิโรจน์กับกัลยาต้องมาเสียชีวิตที่บริเวณนี้ เนื่องจากถูกรถยนต์เป็นรถปิคอัพชนด้านหลัง คนขับรถปิคอัพเมาสุรา พวกนี้ก็ดื่มเพื่อฉลองสอบไล่เสร็จ เป็นอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคพะเยา แต่ไปเรียนในโครงการอบรมครูประจำการที่วิทยาลัยครูเชียงราย คนขับไม่ใช่เจ้าของรถ เจ้าของรถเป็นลูกศิษย์ของกระผมเหมือนกัน บ้านอยู่อำเภอแม่ใจบ้านเดียวกับกระผม เรื่องรถปิคอัพคันนี้ก็แปลก คุณพ่อของลูกศิษย์ที่เป็นเจ้าของรถคันนี้ ถูกฆ่าตายแล้วเผาพร้อมกับรถคันนี้ ในเดือนเมษายน ๒๕๒๘ คุณแม่กินยาฆ่าตัวตาย เนื่องจากกลัวความผิดที่จะพาดพิงมาถึง อันนี้เป็นเรื่องของเจ้าของรถปิคอัพที่ชนวิโรจน์และกัลยาตาย รถคันนี้ก็ถูกเผาทิ้งไปแล้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับผู้ชายไม่เกี่ยวกับการตายของวิโรจน์กับกัลยา แต่ก็ไม่ทราบวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกันหรือไม่

การตายของวิโรจน์กับกัลยา หลวงพ่อเคยบอกผมในวันที่เดินทางมาถึงวัดอัมพวัน (๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๖) ว่าที่จริงแล้ววิโรจน์กับกัลยาต้องตายในวันนี้ คือวันเดินทาง การตายอาจจะจมน้ำที่จังหวัดตาก ซึ่งวันนี้ กระผมได้พานักศึกษาแวะชมเขื่อนภูมิพลด้วย และจะต้องยุ่งอยู่กับเรื่องศพ การอบรมที่จะดีวันรุ่งขึ้นก็จะมีปัญหา แต่ด้วยเหตุที่วิโรจน์กับกัลยาเป็นคนดีไม่ทำความเดือดร้อนให้กับใคร รวมทั้งกรรมด้วย ทั้งสองคนเสียชีวิตก่อนการเดินทาง อันนี้ เป็นการบอกเล่าของหลวงพ่อในตอนนั้น กระผมได้เล่าเรื่องราวทั้งหมดที่เกิดขึ้นก่อนข้างยาแต่ก็คิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียบเรียงของหลวงพ่อและเป็นอุทาหรณ์แก่นุชนรุ่นหลังต่อไป รายละเอียดอื่นๆปรากฏในหนังสือทั้งสองเล่มที่กระผมส่งมาพร้อมกันนี้

จึงกราบนมัสการมาด้วยความเคารพอย่างสูง ขอกราบอาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย ได้โปรดคลบันดาลให้หลวงพ่อมิพลาณามัยสมบุรณ์เป็นที่พึงของสรรพสัตว์ทั้งหลายตลอดไป

นมัสการด้วยความเคารพอย่างสูงยิ่ง

(นายสมเดช มุงเมือง)

จดหมายจากวิโรจน์ถึงอาจารย์สมเดช มุงเมือง

๘๑/๑ ประตู่ชัย

๑๒ ต.ค. ๒๖

อาจารย์สมเดชที่เคารพรัก

ผมขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างมากที่ให้การต้อนรับอย่างอบอุ่น ซึ่งครั้งแรกผมคิดว่าการกลับมาวิทยาลัยอีกครั้งหลังจากที่จบไปแล้ว คงจะทำให้หลายสิ่งหลายอย่างเปลี่ยนแปลง แต่การมาเที่ยวของผมครั้งที่ผ่านๆมา ผมมีความรู้สึกที่ผมยังเป็นส่วนหนึ่งของวิทยาลัยครูเชียงรายแห่งนี้ ความผูกพันหลายสิ่งหลายอย่างที่ผมมีต่อมหาวิทยาลัยครูเชียงรายยังฝังแน่นในใจผม และผมหวังไว้ว่าวันสถาปนาปีต่อๆไป ผมจะมาอีก และคงได้รับความอบอุ่นในฐานะศิษย์เก่าของที่นี่อีก(หวังเป็นอย่างยิ่ง)

สำหรับเรื่องไปสิงห์บุรี ผมอยากไปมาก ขณะนี้ผมยังไม่ได้ขอพ่อ คิดว่าใกล้จะไปอีกนิดผมจะขอท่านดู ระยะเวลาที่ผมก็พยายามเร่งอ่านหนังสือสอบมส.ช. ให้ทัน ถ้าที่ท่านคงไม่ขัดข้อง ผมจะต้องกลับมาสอบวันที่๒๕-๓๐ ตุลาคม ผมคิดว่าไปชุดนี้ คือ เสง ที่อุ มาโนช ขวัญยืน นพดล อาจารย์และผมคงม่วนแน่นอนแต่ละคนเหลือร้ายทั้งนี้ ผมอยากไปที่สุดเลย

ผมจะนัดหมายอาจารย์มาอีกทีนะครับ เรื่องกำหนดการไป ซึ่งยังไม่แน่ใจไว้ขอพ่อก่อน

ฝากความระลึกถึงมายัง เสง ขวัญยืนด้วยนะครับ

ด้วยความรักและคิดถึง

วิโรจน์ ปัญจบุรี

ลีลาชีวิต ความรัก และวาระสุดท้ายของชีวิต^๑

จากการสังเกตการดำเนินชีวิตของวิโรจน์ ในช่วงที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยครูเชียงราย และหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว วิโรจน์มีลีลาชีวิตที่เรียบง่าย แจ่มใส ร่าเริงอยู่เสมอ ไม่เคยมีเรื่องเดือดเนื้อร้อนใจใดๆ ไม่เคยเสพลิงเสพติดให้โทษและของมีนเมา ไม่ลุ่มหลงอบายมุข ไม่เคยทำให้พ่อแม่เดือดร้อนเป็นทุกข์ เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นกัลยาณมิตรต่อทุกคนที่คบหา มีความกตัญญูกตเวทิต่อพ่อแม่ รักพี่น้อง เคารพนอบน้อม สุภาพต่อครูบาอาจารย์ มีนิสัยรักเด็ก รักความก้าวหน้า ใฝ่รู้ มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครูอย่างยิ่ง

ในด้านความรัก

วิโรจน์เคยเล่าให้ฟังว่า รักและสนิทสนมกับกัลยา พูลสวัสดิ์ มาตั้งแต่ครั้งยังเรียนชั้นมัธยมศึกษา แม่แยกย้ายกันไปเรียนที่ต่างจังหวัด ทั้งคู่ก็ยังคงมีความสัมพันธ์กันด้วยดีมาตลอด จนวาระสุดท้าย ทั้งคู่จบชีวิตพร้อมกันด้วยอุบัติเหตุ ยังความโศกเศร้าเสียใจอย่างสุดซึ้งแก่พ่อแม่ พี่น้อง ครูอาจารย์ เพื่อนฝูง และญาติสนิท ใครจะคิดว่าวิโรจน์ผู้เป็นกัลยาณมิตรจะจากโลกนี้ไปรวดเร็วอย่างนี้

^๑ จากหนังสืออนุสรณ์งานฌาปนกิจศพ วิโรจน์-กัลยา เชียงราย ๒๓ ตุลาคม ๒๕๒๖

ภาพนิมิตที่สวนสามพราน

พระครูภาวนาวิสุทธิ

๕ ธ.ค. ๓๐

อาตมาจะชี้แจงเกี่ยวกับภาพนิมิตแก่ญาติโยม ผู้ใคร่ธรรมสัมมาปฏิบัติในที่ประชุมนี้ ว่าภาพนิมิตนี้มีความจริงอย่างไร

คำว่าภาพนิมิต มี ๒ ประการ

๑. นิมิตที่แสดงออกเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตาให้เห็นเราเป็นภพหลวง

๒. ภาพแสดงธรรม ปริศนาธรรม จะเห็นนิมิตรูปสวยงามหรือจะเป็นภูเขาลำเนาไพร ในเรื่องญาณวิถีก็ตาม แต่ถ้าเรามีสติครบ ผ่าน โสฬสญาณไปได้แล้ว หรือรวบรวมสติไว้มาก ถ้าเรามีจิตสงบในตอนนี้ สติเราดีครบ ญาณ คือ ญาณ ความรู้เกิดปัญญารอบรู้ในเหตุผล เกิดขึ้นในดวงหทัยแล้วจะเห็นนิมิตเรื่องจริงเกิดขึ้นได้

อย่างคำว่าเห็นหนอๆ นี้ะ มีประโยชน์มาก อย่าคิดว่าเป็นเรื่องเหลวไหล จะเห็นอะไรก็ตั้งสติไว้ จนกว่าเราจะได้มติของชีวิตว่า เป็นปัจเจกตั้ง มีความรู้ในปัญญาแล้ว เราเห็นอะไรปัญญาระบอบเอง

แต่การฝึกเบื้องต้นนี้ต้องฝึกกันไปเรื่อยไป ถึงจุดนิมิตกลับไปบ้าน ไปยังเคหะสถาน หรือจะประกอบการทำงานของโยมก็ไม่ต้องใช้เวลาว่าง ใช้งานนั้นแหละเป็นกรรมฐาน รูป รส เสียง กลิ่น รส โสภณัฐพะ ธรรมารมณฺ์ ชันธฺ์ ๕ รูปนามเป็นอารมณ์ ทุกขณะจิตที่มันคิดอะไร มันจะเกิดขึ้นเป็นการสะสมนี้มีประโยชน์มาก

ถ้าเราไปเห็นไม่ได้สนใจดูนะ ไม่ได้เห็นหนอ ไม่สนใจดู สนใจฟัง และเราก็ดูเรื่อยๆ ไปเหมือนคนธรรมดา การทำงานนี้มันก็เรื่องธรรมดาๆ ถ้าเราสำรวมจิตใช้สติเสียหน่อย ไม่ต้องไปเพ่งเรากำหนดธรรมดาตัวเอง เห็นหนอนี้ โยมเดินมาอย่างนี้เป็นต้น ถ้าสติเราดีรวบรวมไว้ได้ สมาธิดีในการเห็น รับรองมีนิมิตเสนินิมิตอย่างไร นิมิตแปลว่าเครื่องหมาย

บางทีเราทำงานทั้งมือทั้งเท้า ขอบพระทานโทษ มันก็ต้องหยิบเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา คือ รูปหยิบก็ ต้องกำหนด อยากหยิบหนอ คำว่า“อยาก” คือเจตสิกอันสำคัญ มีความหมาย ถ้าเรากำหนดจนเชี่ยวชาญแล้ว พอจะยกมือมันจะบอกเลขนะ “อยาก” มันเกิดเองโดยอัตโนมัติ“หยิบหนอ” หยิบอะไร “หยิบแก้วน้ำ ๕” และ”มาหนอๆ-ดื่มหนอ-กลืนหนอ” โอ้โฮ “ร้อนหนอๆ” มันก็ออกไปตามสภาวะของมัน มันเป็นธรรมชาติของมัน น้ำมันก็เย็นไปตามน้ำ ไฟก็ร้อนไปตามไฟ โดยธรรมชาติ นี้ราคาแพง

จะเล่าถึงภาพนิมิตของนายชาญศิลป์ ยุวบูรณ์ บุตรชายของคุณชำนานู กับคุณหญิง วลี ยุวบูรณ์ ซึ่งปรากฏชัดแก่อาตมาที่สวนสามพราน แต่อาตมาไม่ได้เล่าให้เขาฟัง ไม่กล้าเล่าในวันนั้น อาตมาารู้แล้วเพราะอะไร ขอให้ญาติโยมโปรดทราบ ที่ว่าตัดปลีโพธิ์กัณฑ์ ไม่ไปสนใจกับใครนะถูกแล้ว สติจะได้มารวบรวมอยู่ที่จิตเรา ก็ดูชีวิตของเราอย่างนี้กฎแห่งกรรมจะบอกทุกระยะ เขาบอกเราทุกคนเลย แต่เราไม่สนใจตัวเองนะ โยมไปสนใจข้างนอก กำลังยุ่งอยู่กับงานเขียนหนังสือบ้าง หยิบโน่น หยิบนี่บ้าง ไม่ได้กำหนดเลย ตัวเราจะเกิดอะไรในชั่ววอมนี้ไม่รู้ข้อฝากไว้ด้วย ถ้าโยมมานั่งเสียบๆสงบ มันจะเกิดขึ้นทันที ถ้าเราได้ตัด ติณฺ์

สะสมหน่วยกิตใช้ชีวิตผู้มีสติตลอดเวลาแล้ว กำลังทำงานสติจะบอกทุกระยะ อย่าทำอย่าหยาบ-ไม่ควรร-ควรร สติจะบอก-บอกละเอียดด้วยนะ แหม! มีประโยชน์เหลือเกิน แต่เรามองไม่เห็นกันขณะนี้ ขอให้ทำโดย ต่อเนื่อง

บางคนบอกหลวงพ่ोज้า “ดิฉันไม่มีเวลาว่างปฏิบัติ” บอก “ไปทำอะไร” “ทำงาน” “งานนั่นแหละปฏิบัติละ” หยาบอะไรที่กำหนดคช เราต้องใช้ทุกวันนี้เราต้องใช้ทุกวัน กรรณฐานที่ผู้เสียงหนอ” ถ้ามีคนมาพูดให้เราฟังมากๆ หลายรส หลายเรื่อง นั่นแหละกรรณฐาน ตั้งสติไว้เสียงหนอๆ” เดี่ยวจะรู้อะไรแปลกๆนี่มันอยู่ตรงนี้นะ

ภาพนิมิตแห่งกุศล นิมิตแปลว่าเครื่องหมาย นิสัยแปลว่าแบบอย่าง อาตมาจะพูดเรื่อง “ภาพนิมิต” เครื่องหมายของคนนั้น ที่เราสนใจกับเขา เหมือนอย่างเราอยู่ร่วมกัน เราไม่สนใจกันก็ไม่เกิดประโยชน์ มันก็ไม่รู้เรื่องกัน ก็คนบ้านใกล้ชิดติดกัน ไม่สนใจกันไม่รู้เรื่องหรือคน บ้านติดกันแต่ยังไม่สนใจกัน นี่แบบนี้เหมือนเราไม่สนใจกับตัวของเรา จะรู้เรื่องของเราหรือเรามัวไปสนใจเรื่องคนอื่นเขา

พระพุทธเจ้าสอนอย่างนี้ให้วัดตัวเรา วัดกาย วัดวาจา วัดใจ ทุกขณะจิต อย่างที่เดินจงกรมนี้เป็นแบบฝึกหัดเพื่อให้ได้อารมณ์คือ ปัญญา อารมณ์สำคัญมาก คือ ปัญญาเท่านั้น

เราไปสนใจกับงาน เราเลยไม่รู้ตัวเราไม่ได้สนใจกับตัวเราเลย ถ้าเรามีสติครบนะ ทำงานก็กำหนดไปด้วยเขียนหนังสือก็ใช้สติเขียน หนังสือก็จะดีด้วย แล้วจะเกิดปัญญาในการเขียน นี่กรรณฐาน อันนี้เป็นแบบฝึกหัดให้เกิดวาระจิต และจะได้มีสติไปปฏิบัติงาน ในเมื่อโยมปฏิบัติงานจขีประสพการณ์ทันที เหมือนโยมมาเรียนวิชาแพทย์ที่หอประชุมนี้ แล้วออกไปปฏิบัติงานต้องรักษา จะได้ว่าโรครูปเป็นอย่างไร รู้ตอนประสพการณ์นะ ถ้าไม่มีประสพการณ์ ญาติโยมจะไม่รู้อะไรนะ

อันนี้ภาพนิมิตสำคัญมาก บางทีโยมเกิดสนใจกับตัวโยมขึ้นมา ทำงานด้วย สนใจกำหนดไปด้วย รับรองรู้เลย จะบอกกฎแห่งกรรมทุกระยะ

ในเมื่อเป็นเช่นนี้ นิมิต เช่น เห็นหนอ ถ้าเราเกิดสนใจตัวเขาเขาจะต้องสนใจกับเรา เดี่ยวเราจะรู้ นิมิตคนนี้เป็นอย่างไร เครื่องหมายคนนี้เป็นอย่างไร เห็นหนอๆ นิมิตบอกแล้ว “ตาย” ลองดูนะเกิดได้ นี่เรามีสติ คิดดูแล้วรู้สภาวะมันจะเกิดขึ้นทันที

เช่นคุณนายละม้ายเป็นต้น อ่านหนังสือไม่ออกเลย ขว้างหนอ ซ้ายอย่างหนอ ทำไม่ได้ เปลี่ยนซ้ายเป็นขวาไปหมด พองหนอ ยุบหนอ ก็ทำไม่ได้ ทำยังไงก็สอนไม่ได้เลย ก็ดื้อนเนะกันใหม่ เอาอารมณ์ใหม่ สวดพุทธคุณเท่าอายุเถอะ ให้เกินกว่าหนึ่ง พอสติถึงขั้นเดินจงกรมได้เองเลย ที่เคยสอนแล้วทำไม่ได้กลับทำได้หมดเลย พองหนอยุบหนอ คล่องแคล่ว ก็เป็นไปได้ เพราะสวดพุทธคุณเท่าอายุเกินหนึ่งเข้าสติดี และสามารถรู้ วาระจิต และเขาสนใจสามีของเขา สนใจไปสนใจมา รู้เลย จะไปบ้านใคร เอาเงินไปให้ผู้หญิงที่ไหนด บอกได้ใครย้อนกลับมาบอก คือสติตัวเดียวนี้เกิดประโยชน์อย่างนี้ ขอให้ทำจริงๆนะ ได้ผลแน่

เล่าเรื่องเหตุการณ์ในครั้งนี้ให้ฟังว่า สมัยก่อนนานมาแล้ว เมื่อ .พ. ๒๕๑๘ เป็นเวลา ๑๘ ปีมาแล้ว เรื่องภาพนิมิตที่สวนสามพราน

ที่สวนสามพราน โน้น คุณหญิงวลี กับ คุณชำนาญ ยูวบูรณ์ พร้อมด้วยนายอำเภอพระนครตอนนั้น นายเกษ ดิถุภักดิ์กับคุณนายขันทอง มาอาราธนาเอาตมาให้ไปแสดงธรรมที่สวนสามพราน ในวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๑๘ เวลาสองทุ่ม เรื่องความสามัคคี ให้เจ้าหน้าที่สวนสามพรานฟัง เพราะไม่ค่อยจะสามัคคีกัน งานการก็เหลวแหละไม่สามัคคี อาราธนาหลวงพ่อบุญเรื่องสามัคคีให้จงได้ อาตมาก็รับนิมนต์และขออาราธนาว่าให้ไปอยู่สักสองคืน พาลูกศิษย์ไปเที่ยวที่สวนสามพรานด้วย

อาตมาก็ชวนลูกศิษย์ไปเยอะเยอะ เอรอดปิค้อ พบรทุกกันไป ๒ คืน เตรียมมุ้งที่นอนไปค้างเสร็จ ในวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๑๘ จะกลับในวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๑๘ ตอนบ่าย จะค้างสักคืนเดียว อาตมาก็เดินทางไปถึงสวนสามพรานในวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๑๘ ประมาณบ่าย ๔ โมง เมื่อถึงแล้ว คุณหญิงวลี มาต้อนรับ ให้ลูกศิษย์พักเรือนทรงไทยแฝดสองหลัง อาตมาพักหลังหนึ่ง ห้องนี้ มีบริการพร้อม ลูกศิษย์เตรียมขนของขึ้นจากรถไว้ที่บ้านทรงไทย และกางมุ้งกันเรียบร้อยแล้ว

อีกสักครู่หนึ่งประมาณ ๕ โมงเย็น คุณชำนาญ ยูวบูรณ์ กับคุณหญิงวลี พร้อมด้วยคุณทองเจือ เป็นน้องสาวของคุณหญิง พร้อมกับบุตรธิดา ได้มากุยกักับอาตมาที่บ้านทรงไทยหลังนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งลูกชายของคุณชำนาญ ยูวบูรณ์ ชื่อ นายชาญศิลป์ ยูวบูรณ์ ที่เรียกตามชื่อเล่นว่า “เปาะ” มีพี่ชายคนหนึ่งชื่อนายโจ ชื่อจริงว่า ธนิต ยูวบูรณ์ นายเปาะเพิ่งกลับมาจากต่างประเทศ

เมื่อก่อนนี้เขาไปเรียนหนังสือที่กรุงวอชิงตัน เพิ่งกลับมาเยี่ยมบ้าน เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๑๗ ซึ่งเป็นเวลาปิดภาคเรียนและในโอกาสที่พี่ชาย ชื่อเปาะ จะเข้าสู่พิธีมงคลสมรสในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๑๘ พอถึงในวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๑๘ อาตมาไปแสดงธรรมที่สวนสามพราน เขาก็มากุยกั ล้อมวงหมดเลยนะ ก็มีคุณชำนาญ ยูวบูรณ์ คุณหญิงวลี คุณทองเจือ พร้อมด้วยคุณโจ คุณเปาะ คุณเปาะก็เล่าว่าจะมาแต่งงาน พี่ชายชื่อเปาะก็รออยู่แล้วจะไปเรียนต่อที่เมืองนอกต่อไป

เปาะได้ไปเรียนที่ประเทศอังกฤษเมื่ออายุ ๑๑ ปี เป็นคนเรียนเก่งมาก นิสัยดี บุคลิกดี ทัศนะโหวงเฮ้งดีมาก ดิถุภักดิ์ เมื่อคุยไปคุยมา ลูกศิษย์อาตมาก็พักกันเรียบร้อยแล้ว ก็ออกเดินเที่ยวสวนสามพรานกัน

อาตมาก็ตั้งคุยกะถามนายชาญศิลป์ เขาก็เล่าประวัติไปเรียนต่างประเทศ

“ผมไม่เคยไปทำบุญเลย เพราะไปเรียนหนังสือตั้งแต่เล็ก” ตั้งแต่ชั้นอนุบาล อยู่โรงเรียนฝรั่งตลอด ศาสนาอื่น ไม่ใช่ศาสนาพุทธ

ดูท่าทีมารยาทและ โหวงเฮ้งที่หน้าว่ามีการศึกษาสูง คนนี้มีดวงการศึกษาสูง ต้องได้ปริญญาเอกเหมือนพ่อของเขาแน่นอน ก็นึกไว้ในใจ ดูไปเรื่อยๆ เห็นหนอๆๆ ประมาณ ๑๘ นาฬิกาตรง มีดแล้วก็ยังคุยถึงเรื่องการศึกษา อาตมาก็คุยถึงแนวการศึกษาเล่าสู่ให้เขาฟัง เขาเกิดซึ่งใจ เกิดจิตใจ เกิดพอใจ และชอบใจถามว่า

“หลวงพ่อ วันนี้เทศน์เรื่องอะไร”

“เทศน์เรื่องความสามัคคี คุณแม่นิมนต์อาตมาเทศน์เรื่องสามัคคีนี้”

“แหม! ผมไม่เคยคุยกับพระเลยนะครับ ผมไปเรียนต่างประเทศอยู่โรงเรียนฝรั่งตลอด นิสัยผมไม่คิดฝรั่งหรอก แต่ผมก็ไม่เคยไปฟังเทศน์ที่ไหน ยังไม่เคยฟังมาแต่ก่อนเลย เป็นครั้งแรกวันนี้ จะต้องขอฟัง

อาตมาก็ดู โคมหน้า เห็นหนอๆ จิตมันก็แวจขึ้น สิริยะอาตมา เกิดเป็นแสงที่หน้าเขา นี่เห็นหนอๆ เพราะสติเรดี่ขึ้นแล้วเกิดนิมิตภาพซ้อนขึ้นมาว่า สิริยะเขาหายไปไหน เห็นหนอ เดี่ยว สิริยะหายไป เดี่ยว สิริยะมาติด เอ๊ะรูปร่างไม่ใช่ นายเปาะ กลายเป็นหน้าใหม่ พอเห็นหนอๆ ภาพหายไปเลย

สักประเดี๋ยวจิตปรากฏรูปร่างสวยมาก ผิดปกติทันที เอ๊ะยังไง ภาพซ้อนภาพ หรือประสาทเราจะไม่ดี ก็ตั้งสติไว้ สติเราเป็นอย่างนี้ ทำไมเห็นอย่างนี้ ไม่เคยเห็น ตั้งแต่มีมาไม่เป็นแบบนี้ เห็นหนอ **จิตวิมิตภาพ** ซ้อนภาพขึ้นมาทันทีบน สิริยะ ก็มาพูดกับคุณหญิงวลีทันที **ใส่ชฎา ถือพระขรรค์มากันเยอะ มีพานดอกไม้ รูปเทียน คล้ายๆ เทียนแพที่เราทำกัน** พูดว่า

“คุณหญิงๆ วันนี้ มาขอลูกกินนะ ลูกของเรากลับมาแล้วหมดเวลา เราจะขอคืน ขอคืนเวลาดี ๑ คืน วันนี้”

อาตมาเห็นหนอๆ ก็ดูหน้า เคยเห็นหน้าที่ไหน ตาคณีนี่ หน้าสีทอง ตาสีฟ้า ปรกกายวัชจับตาเรา และพูดมาอีกครั้งว่า

“คุณหญิง ลูกของเรา นะ มีบุญวาสนา ก็มาช่วยส่งเสริมเจ้าพ่อสมควรเป็นเวลา ๒๐ กาลฝนแล้ว” ท่านพูดอย่างนี้

“เราจะมารับของเราไปในวันนี้ เวลาดี” และชี้มาอีกคนที่ เป็นร้อยตำรวจโท “เจ้าคนนี่เอาไว้ก่อน เอาไปทีหลัง” ว่าแล้วมีทันซำก็มานมัสการอาตมาและอภัยโทษไปกับตา

ภาพซ้อนของชาญศิลป์ กลับแวบหายไปเป็นคนเดิม ผมโป่งผมยาวเหมือนผู้หญิง แต่คุณหญิงมัวคุยกับอาตมา สงสัยไม่ได้ยิน คุณหญิงไม่ได้สนใจกับเทวดา ถึงจะเป็นภาพเทวดาหรือไม่กี่ยังไม่ทราบ นี่เล่านิมิตให้ทราบดังนี้

อาตมาก็ย้อนกลับมาในใจว่า ชาญศิลป์ จะต้องตายจากโลกนี้ เวลาดี คณีนี่แน่นอนที่สุด นี่เห็นหนอๆ และเกิดสนใจนิมิตเครื่องหมาย แต่เขาไม่ใช่เป็นคนมาจากนรก คนมีบุญวาสนาสูง

เหมือนอย่างหลวงบุเรศบารุงการมานอนที่วัดอัมพวัน เทวดามาขอรับฝัน ๓ คืนติดๆกัน อาตมายังทำนิทรรศการที่ห้องในวัด ใครอย่ามาลบห้องนี้ไม่ได้ ยังมีติดตัวอักษรไว้ เทวดามาขอรับคล้ายกันบอกว่า “คุณหลวงไปด้วยกันเถอะ คราวนี้นะ ไปคราวหน้าไม่มีเกียรติ” คุณหลวงมาปรึกษาอาตมา อาตมาก็คิดว่าตรงกันแล้ว ยังจึงต้องไปภายใน ๑ เดือน เขามาเชิญ

นี่คล้ายกันกับพ่อไชย กรินชัย ที่นครราชสีมา อันเดียวกันเลย อาตมาคุยและให้ขนมเปี๊ยะ ไปวันนั้น โอนี่เห็นใหม่นี้!

คนมีบุญวาสนา

อาตมาก็บันทึกในใจไว้ว่า อ้อ ลูกคุณหญิงวลี เป็นคนมีบุญวาสนา และให้มาอยู่กับคุณหญิง ๒๐ ปี แล้วมารับคืนกลับมาส่งเสริมให้ครอบครัวคุณหญิงนี้ เจริญรุ่งเรืองตลอดมา หมดเวลาแล้วต้องเอาลูกคืน

อาตมาเห็นนี่จะเป็นความจริงประการใด แต่คุณหญิงก็อยู่นั้น อาตมาว่า คุณหญิงคงไม่ได้ยิน มาขึ้นอยู่บน สิริยะลอยอยู่บนเช่นนี้ เป็นภาพนิมิตและเป็นความจริงไม่ได้ หลอกหลวง เป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา แน่นอน อาตมากำหนดอย่างไรก็เป็นอย่างนั้น และได้ยินเสียงประหลาดดังอย่างนั้น

และวันนี้เป็นโชคคิของนายชาญศิลป์กับนายชนิด ยูวบูรณ์ที่จะได้ฟังเทศน์ อาตมาเห็นภาพนิมิตหาย เป็นภาพนายชาญศิลป์ก็ถามปัญหาว่า หลวงพ่อครับพุทธศาสนา มีความสำคัญอย่างไร อาตมาก็เล่าสู่กันฟัง พอหมดเวลาเพราะหนึ่งทุ่มครึ่งแล้ว และจะต้องเดินทางไปหอประชุม ชาญศิลป์กราบแล้วพูดว่า

“หลวงพ่อครับ ผมไม่เคยคุยกับใครได้ซึ่งใจอย่างนี้ น้ำตาหล่อเบ้าเลย แต่คุยหลายเรื่องนะที่คุยนี้ เล่าสั้นๆ

“ผมเรียนคริสต์ตลอดมา เรียนฝรั่งตลอดครับ ผมไม่เคยได้รับฟังคำพ่อแม่เลย และไม่เคยเข้าวัด เพิ่งจะฟังเทศน์หลวงพ่อเป็นครั้งแรกและครั้งสุดท้าย ส่วนนายชนิดนั้นเฉยๆ

ได้เวลา ๒ ทุ่มแล้ว พี่น้องทุกคนเข้าหอประชุมหมด คนงานก็เข้าฟังหมด ที่หอประชุมเต็มเขามาเรียกแล้ว อาตมาเดินออกไป ก็บอกกับคุณชำนานู ยูวบูรณ์ว่า

“ออกไปก่อน เดี่ยวอาตมาเข้าห้องนี้ แล้วจะตาม ไป ท่านลงไปก่อน”

คุณชำนานู เดินทางไปแล้ว พอดี นายอำเภอ เกษ ดิถุภย์ กับคุณนายขันทอง ตอนนั้นดำรงตำแหน่งเป็นนายอำเภอพระนครศรีอยุธยาพร้อม อาตมาก็เข้าห้องนี้ เขาถือออกกันไปหมดแล้ว

อาตมาก็ประชุมลูกศิษย์เรียกรวมเลย บอกให้คนหนึ่งไปตามลูกศิษย์อาตมามาที่ มาพร้อมกันเดี๋ยวนี้

“หลวงพ่จะมีอะไรครับ”

“เฉยๆให้เขาไปกันเสียก่อน” พอไปแล้วก็บอกกับลูกศิษย์ว่า “ถ้าอาตมาเข้าหอประชุมนะ มีเจ้าหน้าที่ฝ้าบ้านทรงไทยอยู่บอกเขา เตรียมเก็บของให้หมดขึ้นรถกลับวันนี้ ไม่ก็”

“อ้าว! หลวงพี่ ผมจะดูช่าง คูโน่น คุณนี้หน้อย ยังไม่ได้ดูเลย”

“เตรียม อยู่ไม่ได้ ที่วัดมีงาน”

“แห่ม! หลวงพ่อ ผมยังไม่ทันเที่ยวเลย”

“เฉยๆเถอะน่า เชื่อหลวงพ่อไว้ หน้อยนะ ถ้าเทศน์จบ เตรียมรถจอดหน้าหอประชุมนะ”

พอบอกแล้ว อาตมาก็เดินไปหอประชุม ไปถึงหอประชุมเรียกนายอำเภอ เกษ ดิถุภย์ มาพบเป็นส่วนตัว แล้วบอกว่า

“ท่านนายอำเภอ อัปเดตที่เทศน์ไว้ แล้วเอากล้องมาถ่ายภาพที่กำลังฟังเทศน์ ในวันนี้ให้จงได้

“ครับกระผม” ว่าแล้วก็ขับรถไปตามช่างภาพมา และบอกคุณนายขันทอง ศรีภรรยา ผู้เป็นมือขวาของคุณหญิงวลี ไปเอาเทปมาอัดเรียบร้อยทุกประการ

พอได้เวลาสองทุ่มตรง อาตมาก็ขึ้นธรรมาสัน อาราธนาศีลพร้อมกันที่สวนสามพราน แล้วอาราธนาธรรม ลีลาแบบแสดงธรรมไม่ได้บรรยาย คุณหญิงก็บอกว่าให้เทศน์เรื่อง สามัคคีศักดิ์ ชั่วโมงก็พอ ให้สามัคคี ให้รักกันหน้อยก็พอ ก็ตั้งใจอย่างนั้น

พอดีคุณเปาะ ชาญศิลป์ ยูวบูรณ์ นั่งฟังข้างหน้าเลยคุณบี คุณแม่ฟังหน้า พี่น้องทุกคนนั่งฟังที่สวนสามพราน คุณเปาะฟังเต็มที่ ไม่มีกระตุกกระดิกตลอด ๑ ชั่วโมง ฟังเทศน์ตลอดและบอก “คุณป้าครับ ผมเป็นเจ้าภาพเอง” คุณชำนานูตกใจ เอ๊ะเจ้านี่ไม่เคยฟังเทศน์ ไม่เคยกระตือรือร้นนี้ และบอกกับคุณหญิงวลีว่า

“คุณแม่ครับ ผมขอประเคนเอง”

คุณหญิงบอก “หนูไม่ต้องประเคนหรือ เคี้ยวป้าประเคนเอง”

“ผมขอ ไม่ได้หรือ ผมขอเป็นเจ้าภาพในวันนี้”

แต่คุณป้ากับคุณหญิงไม่ทราบว่าเขาบริจาคเท่าไร เขาเดินถือเอาขันไปรอบหอประชุมสวนสามพราน พวกเขาสามพรานเห็นเด็กคนนี้ไม่เคยฟังเทศน์เลยควักเงินทำบุญกันเป็นหมื่น ชาญศิลป์ทำบุญออกนำคนเดียวเลย ๕๐๐ บาท

พอเอาขันมาประเคนบอกว่า “หลวงพ่อกับ ชื่นใจมาก ไม่มีวันไหนชื่นใจเหมือนวันนี้เลยนะครับ ผมฟังโดยตลอด”

แต่คุณหญิงแปลกใจ นิมนต์เทศน์เรื่องสามัคคี กลับไปเทศน์เรื่องอะไรก็ไม่รู้ ก็เทศน์เรื่องตั้งแต่พ่อแม่เลี้ยงลูก จนกว่าจะมีหลักฐนมีงานทำ ถ้าหากลำบากกว่ากันไป เทศน์ผิดเรื่องนิดหน่อย ก็ให้เหมาะสมกับงานศพทำนองนี้

ซึ่งให้เห็นได้ชัดแล้ว ที่นิมิตเครื่องหมาย บอกให้เรารู้ด้วยกันทุกคน แต่เราไม่สนใจกับนิมิตนี้ในตัวของเรา จึงไม่รู้เรื่องของเรา อาตมาก็เห็นหนอย่างนี้ คุยกันไปเรื่อยๆ สัมผัสไปเรื่อยๆ สัมผัสๆๆ ตลอดเกิดจิต เกิดปัญญา เหมือนหูสัมผัสกับเสียง ตาสัมผัสกับรูปจะนั้น กายสัมผัสสร้อนหนาวอ่อนแอแข็ง อย่างนี้ โยมโปรดจำไว้ตั้งใจทำไปเรื่อยๆเถอะ มีประโยชน์เหลือเกินนะ

ชาญศิลป์ ยูวบูรณ์ เป็นคนเรียนเก่งมาก เป็นคนกตัญญู เขาตั้งใจในการฟังเทศน์ ตอนตายนี้ตตามนิมิตเลย อายุ ๒๐ ปี ๓ เดือน ๒๗ วัน ตรงตามที่เทวดาบอก เขาบอก “ได้ ๒๐ กาลฝน” เทวดาพูดเป็น ๒๐ กาลฝน เขาไม่ได้บอก ๒๐ ปี

ในวันนั้น หลังการแสดงธรรมที่หอประชุมสวนสามพรานแล้ว เวลา ๕ ทุ่มก็แยกย้ายกันไป คุณโจกับคุณเปาะก็ขับรถไป อาตมาพอเทศน์จบออกมา รถจอดคอยอยู่แฉับหน้าหอประชุม อาตมาก็ขอเจริญพรลาคุณชำนานุกกับคุณหญิงบอก

“อ้าว! หลวงพ่อค้ำนี้ะ พຽງนี้ถวายเป็นสังฆทาน จะถวายของ อาหารเตรียมแล้ว สั่งแม่ครัวแล้วทำอย่างดี หลวงพ่อทำไมจะหนีเล่า”

“ขอภัย อาตมานึกได้ว่าที่วัดมีงานอยู่ได้ยังงี้ละ ตี๑ จะเป็นอย่างนี้แล้ว เขาจะไปทางโน้นกันหมด เราก็แพ้วนะซี นี่เรื่องราวเป็นอย่างนี้”

เลยก็บอกว่า “อาตมาขอลา” ถึงวัดตี่๑ พอตี๑ พอถึงแล้วรีบแผ่เมตตา นั่งสวดมัตถภาวนา เจริญวิปัสสนา แผ่ส่วนกุศลให้กับคุณโจกับคุณเปาะต่อไป อาตมาถึงได้รู้ตายตอนนั้น และอยู่ที่วัดก็รู้รู้ได้เองไรสติบอกว่าเขาขับรถไปชนคน และชนเสาไฟฟ้า ไฟลุกไหม้ คุณเปาะ ชาญศิลป์ตายและเอาไปโรงพยาบาล คุณโจ คือ คุณธนิต ยูวบูรณ์ สมองเปิดหมดเลย ไม่มีเหลือเลยต้องเอาพลาสติกมาครอบ แล้วไปนอนแพ้วอยู่ที่โรงพยาบาล หายใจแม่บๆ แล้วศพของคุณเปาะ ชาญศิลป์ ยูวบูรณ์ ได้นำเอาไปไว้วัดธาตุทอง

อาตมาอยู่ที่วัดรู้แล้ว พຽງนี้จะไปวัดธาตุทองแน่ ไปอบน้ำ สพกันต่อไป อาตมาไปไม่ทันเขา มีดแล้ว และเขาไปกราบท่านเจ้าคุณธรรมรัตนกร สมัยโน้นภายหลังได้เป็น “พระธรรมปัญญาบดี” ท่านเคยเลี้ยงคุณชำนานุกมาเป็นเจ้าอาวาสวัดมหาธาตุ ท่านบอก

“ขอจับมือ เก่งมาก ดีมาก ท่านพระครูดีมาก ท่านพระครูไปเทศน์ผมดีใจมาก คนที่ตายเขาได้ฟังเทศน์”

ท่านชำนานู กับคุณหญิงก็สลดใจมากมาย แต่ก็ดีใจที่ลูกได้ฟังเทศน์ แล้วก็สังหรณ์ใจว่า ทำไมท่านไม่เทศน์เรื่องสามัคคี เทศน์เสร็จแล้วก็ลากลับ และท่านแหงนมองตรง โน้นตรงนี้

อาตมาเห็นคุณหญิงคุณนายร้องไห้กันมากมาย ส่วนท่านชำนานูบอกกับอาตมาว่า

“หลวงพ่อกับ เจ้าโจนี่ ยังลูกศิษย์คน แพทย์ยังไม่รับรอง เพราะสมองระเบิด ต้องเอาพลาสติกหุ้มไว้หมด”

อาตมาบอก “ไม่เป็นไร ให้งานศพชาดูสิลปี่ ผ่านไปก่อน”

อาตมาให้นายอำเภอ เกษ ดิถุภย์ อัศเทพ ถ่ายภาพ ก็ได้มีโอกาสถอดเทปในวันรุ่งขึ้น และถ่ายภาพก็รีบล้างเลย นำมาพิมพ์เป็นรูปเล่ม แจกงานศพ๑๕ มกราคม ๒๕๑๘ พิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ ๑ ชุด ภาษาไทย ๑ ชุด ภาษาอังกฤษให้เพื่อนเขาที่ต่างประเทศ ไม่พอแจกเลย

อาตมาได้ไปเยี่ยมที่บ้าน หลังจากทำศพเรียบร้อยแล้ว ก็บอกอยากให้คุณโจ รอดไหม ถ้าอยากให้รอด ขอบิณฑบาต ๒ ข้อ จะเชื่ออาตมาหรือไม่เชื่อก็ตามใจ แต่ก็ต้องเชื่อเราเพราะเหตุการณ์มันเป็นจริงเช่นดังกล่าวมา อาตมาขอเจริญพรท่านชำนานูดังนี้

๑. ขอยุติการเมือง ท่านอย่าเล่นต่อไป เชื่ออาตมานะ

๒. สองคนตายยาสวดพุทธคุณ เจริญกรรมฐาน อย่างต่ำสวดเท่าอายุ พาทุงมหาก(รุณโก) อุทิศส่วนกุศลให้ลูกคือ เจ้าโจนี่เปาะไม่เป็นไรแล้ว เขาไปสบายแล้ว เขาได้รับกินลูกเขาไปแล้ว ไม่ต้องห่วงนะ อย่าเสียใจเลย

คุณหญิงกล่าวว่า “โอ! หลวงพ่อเจ้าขา โจนี่นี่ นะจันทวง เรียนเก่ง จิตใจดี อาริอารอบพี่น้อง เหลือเกิน เสียใจจิตใจเขาเป็นกุศล รับงานอะไรเขาต้องทำให้เสร็จ แล้วเรียนเก่งด้วย”

“เรียนเก่งซิ ลูกเทวดาไม่เก่งอย่างไร ต้องเก่ง คุณหญิงอย่าเสียใจ เอาอย่างที่ขอบิณฑบาตแล้วกัน”

ในเมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว สองคนตายยาก็นั่งสวดมนต์กันใหญ่ อิติปิโส ภคว. เมื่อก่อนไม่ได้สวด สวดเล็กๆน้อยๆ

คุณชำนานูถามว่า “เพราะเหตุใดครับ ถึงไม่ให้ผมเล่นการเมือง” “คิดเอาเอง” อาตมาพูดสั้นๆ “ท่านเป็นถึงคอกเตอร์” ทั้งสองคนก็ทราบยอมรับตั้งแต่นี้ไป ผมจะสวดพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ พาทุงมหากฯและย่อนสวดพุทธคุณเท่าอายุเกินกว่าหนึ่งและต่อไปนี้ ผมจะไม่เล่นการเมืองอีกต่อไป

อีกวันหนึ่งอาตมาไปเยี่ยมนาย โจ อยู่ในห้องคนไข้ มีนางพยาบาลคนหนึ่งอยู่ใกล้ๆ อาตมาก็มองดูเห็นหนองๆ แล้วก็รู้ว่าพยาบาลนี้ไม่เข้าได้แต่งงานกันแล้วแต่งงานจริงๆเลย เห็นไหมนี่เห็นหนองนี้มีประโยชน์อย่างนี้ นะ อย่าไปเห็นที่ไม่เข้าเรื่องนะ

คุณชำนานูเล่าเรื่องการเมืองที่ทำมาแล้วให้อาตมาฟังยิ่งจี๋เลยคุณ โยม ใสแจ๋วเลย แต่ไม่ทำ ไม่เอาบอกไม่ทำ

อาตมาไปเยี่ยมที่บ้าน มากันเป็นแถวเลย เดี่ยวพรรคโน้นมา พรรคนี้มา “ได้เท่าช่วยเป็นหัวหน้าพรรคหน่อย”

คุณชำนาญมองดูอาตมา อาตมาเลยยิ้ม และบอก “ตามใจ ท่านซิ”

ท่านก็บอกว่า “ขอเรียนพวกเราทุกคน ขอตัวต่อไปนี้เราไม่เล่นการเมืองแล้ว ขอให้ลูกเราอดปลอดภัยเถิด”

ในที่สุดไม่เอาจริงๆ ไปถามท่านชำนาญ คุณชำนาญเล่นการเมืองไปตั้งแต่นั้นมา

สองคนตายก็นั่งเจริญกรรมฐาน เข้าวัดเข้าวา หน้าเข้าคุณ โจ๊กดีขึ้น เป็นเรื่องแปลกมาก นายแพทย์บอกไม่น่าหาย แต่แขนไม่ดีหน่อยเท่านั้นเอง เลยหนักเข้าก็ยังเอาพลาสติกใส่อยู่เดี๋ยวนี้ ปกติแล้วผลสุดท้ายได้แต่งงานกับพยาบาล มีบุตร ๒ คน อาตมายังไม่ได้พบอีกเลย

คุณชำนาญก็ขอพวาระณา “หลวงพ่อดูต้องการอะไร นิมนต์ที่บ้านนี้” อาตมาก็กล่าวว่า “สาธุ อนุโมทามิ” ขอบพระคุณท่านมากไม่รบกวน ไม่แจกฎีกาด้วย ไม่ใช่พระแจกฎีกา เขาก็เชื่อถืออาตมาตามลำดับ

เมื่อสองวันมานี้ นายธนศักดิ์ ยูวบูรณ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี อ.๕๔ อย่าง ท่านไปเที่ยวทัศนศึกษาในเขตสิงห์บุรี ไปช่วยราษฎร พวกราษฎร พวกข้าราชการเขาบอกว่า

“เจ้าประคุณ เจ้าเมืองหนุ่มจังเลย เพิ่ง ๕๐ กว่าเท่านั้นเองหรือนี่”

คุณธนศักดิ์ ยูวบูรณ์ พูดว่า “คุณป้า คุณน้า คุณอา ท่านทั้งหลายเอ๊ย พ่อกระผมเป็นผู้ว่าหนุ่มกว่าผมเป็นผู้ว่าเมื่ออายุมากกว่าพ่อ” อาตมาถึงทราบ คุณชำนาญเป็นผู้ว่า อายุไม่ถึง ๔๐ ดูเหมือนจะ ๓๘ พวกราษฎรเขามาเล่าให้อาตมาฟัง

ในที่สุด คุณโจ ธนิต ยูวบูรณ์ หายวันหายคืนด้วยอำนาจบารมีของพ่อแม่ สองคนตาย สวดแผ่เมตตา สวดพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ เจริญวิปัสสนากรรมฐาน ตอนหลังก็ดีขึ้นมาหมด ไปนั่งวิปัสสนากับคุณแม่สิริ กรินชัย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖

ท่านผู้ว่าฯ บอกว่า “หลวงพ่อกับ ตั้งแต่คุณพ่อ คุณแม่เจริญกรรมฐาน สอนสามพรานก็ดีขึ้นมาอย่างอื่นที่มันขัดข้องหายไปหมดเลยครับ”

ขอฝากภาพนิมิตที่สวนสามพรานนี้ไว้เป็นนิทสนอุทาหรณ์ เพื่อการศึกษาสืบไป

เพื่อให้เรื่อง “ภาพนิมิตที่สวนสามพราน” ของท่านพระครูภาวนาวิสุทธิ เป็นรายงานเรื่องวิญญานที่เพียบพร้อมด้วยหลักฐานและสักขีพยานมากที่สุด คณะผู้จัดทำจึงขอนำหลักฐานเอกสารจากหนังสือแจกในงานศพของนายชาญศิลป์ ยูวบูรณ์ เฉพาะเรื่องสำคัญบางเรื่อง มาลงพิมพ์ประกอบเรื่องไว้ท้ายนี้ ด้วย

ต่อไปนี้เป็นข้อความ
จากหนังสืออนุสรณ์งานศพ
นายชาญศิลป์ ยูวบูรณ์ ซึ่ง
ขอคัดมาประกอบเรื่องภาพนิมิตที่สวนสามพราน
เพียงบางตอนคือ.....

คำนำ

ในการพิมพ์หนังสือเพื่อแจกในวันฉาปนกิจศพ นายชาญศิลป์ ยูวบูรณ์ นี้เจ้าภาพได้เลือกพิมพ์ คำเทศน์ของพระครูภาวนาวิสุทธิ วัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี เหตุที่เลือกพิมพ์คำเทศน์ก็เนื่องจาก ทางสวนสามพราน ได้นิมนต์พระคุณเจ้าองค์นี้มาแสดงพระธรรมเทศนาให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ และคนงานในสวนฯ เมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๑๘ เริ่มเวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา เป็นเวลาหนึ่งชั่วโมงเต็ม แต่เพื่อความสะดวกของท่านที่ไม่มีเวลาอ่านคำเทศน์ตัวจริงเรา จึงขอให้ ดร.ทวีธรรม รัตนาคม ย่อให้รวบรัดลงในท้ายเล่ม ผู้ถึงแก่กรรมได้ร่วมฟังพระธรรมเทศนาโดยตลอด และเมื่อจบแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่และคนงานได้รับบริจาคปัจจัยสมทบกับทางสวนฯ ร่วมทำบุญด้วยหลังจากเทศน์แล้ว ผู้ถึงแก่กรรมได้บอกกับพี่สาวว่า พระท่านเทศน์ดีเหลือเกิน ก่อนถึงแก่กรรมเล็กน้อย ยังได้พูดกับเพื่อนว่า “วันนี้สบายใจจัง” และได้ทำบุญพระเทศน์ไป ๕๐๐ บาท ทางครอบครัวจึงทราบว่านายชาญศิลป์ ยูวบูรณ์ ได้บริจาคเงินของตนเองร่วมทำการกุศลกับพนักงานเจ้าหน้าที่ และคนงาน ทางเจ้าภาพเห็นว่านายชาญศิลป์ ยูวบูรณ์ มีความศรัทธาเลื่อมใสในคำเทศน์นี้ จึงได้นำมาพิมพ์ไว้เป็นอนุสรณ์แก่ผู้ถึงแก่กรรม

ประวัติ

นายชาญศิลป์ ยูวบูรณ์ (เปาะ) เกิดเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๖ กันยายน ๒๔๙๕ ณ โรงพยาบาลศิริราช อ. บางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร เป็นบุตรของนายชำนาญ และคุณหญิงวลี ยูวบูรณ์

เปาะเป็นเด็กที่น่ารักของครอบครัวมาตั้งแต่เล็กแต่น้อย ในฐานะที่เป็นลูกชายเล็ก และมีอายุอ่อนกว่าพี่ๆ มากสักหน่อย จึงทำให้รู้สึกว่าเป็นเด็กเล็กๆ อยู่เสมอ ซึ่งเปาะเองก็พอใจ ต่อเมื่อเปาะอยู่กับพี่ น้องสาวคนเดียว เปาะจึงเป็นที่ชายที่น้องกลัวและเกรงมากที่สุด ทั้งที่วัยก็ใกล้เคียงกันมาก เมื่อเล็กเปาะเริ่มเรียนอนุบาลที่โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เพราะเนื่องจากพี่สาวเป็นนักเรียนวัฒนาฯ อยู่แล้ว จึงตามพี่สาวไปเรียนจนจบชั้น ที่เด็กผู้ชายจะเรียนได้คือชั้นประถมปีที่ ๒ จากนั้นจึงไปต่อที่โรงเรียนศรีวิกรม์ จบชั้น ประถมปีที่ ๔ และได้ไปเรียนต่อโรงเรียน **Aymestrey, Worcester** และที่ **Rendcomb College, Gloucester** ประเทศอังกฤษ ตั้งแต่ปี ๒๕๐๘ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๖ จึงได้กลับมาประเทศไทย และคิดว่าจะไปเรียนต่อชั้น มหาวิทยาลัยที่สหรัฐอเมริกา แต่เมื่อถึงบ้านแล้ว เนื่องจากกิจการของครอบครัว ซึ่งต้องอาศัยการพูดภาษาและการบริการเป็นส่วนสำคัญ และเปาะก็เข้ารับหน้าที่นี้ โดยเต็มใจ และทำได้เป็นอย่างดีที่สุด ซึ่งทำให้พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง ปลื้มใจในตัวเปาะมาก เปาะได้ทำงานที่กับครอบครัว ทั้งในและนอกประเทศ ถึงหนึ่งปีเต็มๆ จึงได้กลับไปเรียนต่อที่ **American University** ที่กรุง

วอชิงตัน ดี.ซี. ในสาขา **Political Science** ซึ่งตรงกับอุปนิสัยและใจคอของเปาะมาก เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ นี้เอง และได้กลับมาเยี่ยมบ้านเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๑๖ ซึ่งเป็นเวลาปิดภาคเรียนและเป็นโอกาสที่ พี่ชาย (แป๊ะ) จะเข้าสู่พิธีมงคลสมรสในวันที่ ๕ มกราคมด้วย และตั้งใจว่าจะกลับไปเรียนต่อในวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๑๘ เปาะเป็นเด็กน่ารักมาตั้งแต่ยังเล็ก มีใจแต่เฉพาะในครอบครัวเท่านั้น ทั้งญาติและพี่น้องและเพื่อนฝูงของพี่ ก็รักและเอ็นดูเปาะแทบทุกคน เปาะเป็นคนรักสวย รักงาม ชอบแต่งตัวดูดีและพูดเพราะอยู่เสมอ ซึ่งคุณหญิงผู้เป็นญาติ จะพูดจาดักเตือนทักท้วงบางอย่าง เปาะก็ยิ้มรับไม่เคยแสดงกิริยาโต้ตอบใดๆ ใครจะใช้สอยไหว้วานเปาะก็ไม่รังเกียจ ถ้าทำได้ก็ทำให้ด้วยความเต็มใจ เปาะเป็นอย่างนี้เสมอมาตั้งแต่เล็กจนโตและการเรียน ชอบพูดคุยเป็นเรื่องเป็นราวและมีความคิดอ่านมากขึ้น และคิดว่าจะไม่กลับบ้าน ในเวลาหยุดภาคฤดูร้อน เพื่อจะรีบเรียนให้จบภายในระยะเวลา ๓ ปีครึ่ง

จนวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๑๘ ที่สวนสามพราน ได้ นิมิตต์พระครูภาวนาวิสุทธิ เจ้าอาวาสวัดมณีวัน จังหวัดสิงห์บุรี มาเทศน์ให้เจ้าพนักงานของสวนฯ ฟัง เปาะก็ได้มีโอกาสเข้าร่วมฟังด้วย พร้อมกับครอบครัว โดยสงบตั้งแต่ต้น เวลาประมาณสองทุ่ม จนจบซึ่งเป็นเวลาประมาณ ๕ ทุ่มเศษ จึงได้แยกย้ายกันกลับบ้านกรุงเทพฯ โดยเปาะแยกกลับมาก่อนพร้อมด้วยพี่ชายโจ (ชนิด ยุวบูรณ์) จนเวลา ๓ นาฬิกา จึงได้ทราบข่าวว่า เปาะได้ถึงแก่กรรมแล้วที่โรงพยาบาลตำรวจ นับอายุได้ ๒๐ ปี ๓ เดือน กับ ๒๗ วัน

คำเทศนา ของ
พระครูภาวนาวิสุทธิ โดยย่อ

คุณชำนานู และคุณหญิงวลี ยูวบูรณ์ รู้จักกับท่านพระครูภาวนาวิสุทธิ เจ้าอาวาสวัดอัมพวันซึ่งวัดสิงห์บุรี โดยนายเกษ ดิถุภย์ ซึ่งเคยเป็นนายอำเภอพรหมบุรี เป็นผู้แนะนำ ท่านพระครูมาชมสวนสามพราน และติดใจความงามสะอาดมีระเบียบเรียบร้อยของสวนสามพรานมาก จึงมาดูเป็นครั้งที่๒ ก่อนหน้าที่คุณชำนานู ยูวบูรณ์ จะนิมนต์ท่านมาเทศน์ให้เจ้าหน้าที่และคนงานของสวนฟุ้งที่สวนสามพราน เมื่อวันที่๑๓ มกราคม ๒๕๑๘ ในโอกาสวันขึ้นปีใหม่

ท่านพระครูสรรเสริญเจ้าภาพ ในฐานะที่เป็นผู้มีความคิดริเริ่มจัดทำสวนสามพรานขึ้น และได้บริหารงานขึ้นนี้ จนสำเร็จลงด้วยดี ความประทับใจในสวนสามพรานของท่านเป็นปกติวิสัยของมนุษย์ทุกรูปนามที่อยากกรวย อยากสวย อยากดี ความงามก็เป็นความดีอย่างหนึ่ง

ฉะนั้น เมื่อท่านได้ความคิดจากสวนสามพรานจึงนำไปพัฒนาวัดอัมพวันทำให้วัดเป็นสวนสามพรานย่อยขึ้น ความจริง ความงาม ความมีระเบียบ ความสะอาด ในวัดเป็นตัวประกอบสำคัญของบรรยากาศ ความสงบในวัดไม่ควรจะขาดในวัดใด

พรปีใหม่สำหรับผู้ฟังเทศน์ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ทุกคนอยากอายุยืน อยากสวย อยากมีสุขภาพดี มีความเจริญ แต่ผู้ที่รับพรนี้ จะต้องมิของดีรับ คือต้องเป็นคนมีความเคารพนบอบ และต้องบูชาคุณ๓ ประเภท คือ ชาตวิภู วิทยุทธิ คุณวิภู คือผู้ที่เกิดมาคืออยู่เป็นเวลานานและมีคุณสมบัติ ความเคารพศดออกได้ ทางกาย ทางวาจาทางใจ คือมีจิตนบอบขบเกรง ทั้งต่อหน้าและลับหลัง นอกจากนี้ จะต้องมีความกตัญญู กตเวที รู้พระคุณและสนองพระคุณของผู้มีคุณ

การเคารพจะต้องประกอบด้วยหลัก๕ ประการ คือ สักการะเคารพ บูชา นับถือ และเชื่อฟัง สักการะ หมายถึงจุดธูปเทียนหรือเอาใจใส่ เคารพนอกจากไหว้ คำนับ ยังหมายถึงมั่นคงต่อผู้มีคุณ ถือนำ คำนับถือ หมายถึง ยึดเหนี่ยวหลักข้อปฏิบัติของบุคคลที่ดีไว้เป็นแบบอย่าง เช่นเอาอย่างผู้ที่ทำงานดี เรียบร้อย งามมีผลสำเร็จผ่านพ้นไปได้ด้วยดีตามความมุ่งหมาย เมื่อเรานับถือคนเช่นนี้เราก็จะนำหลักการปฏิบัติขบามาใช้

การเชื่อฟังหมายถึง การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้มีพระคุณ เราจะได้รับพรอันประเสริฐได้นั้นต้องเป็นผู้รู้พระคุณ ผู้มีพระคุณจำแนกออกเป็น๔ ประเภท คือ คน สัตว์ ชาตวิภู (มาตวิภู) เครื่องอุปกรณ์หรือเครื่องใช้ไม้สอย

คนต้องพึ่งพาอาศัยกัน แม้แต่วัชระต่างๆในตัวคนก็ต้องทำงานด้วย เช่นเวลาหีบต้องใช้ทั้งห่านี้ว่า จึงจะหีบได้ กายกับจิตก็ต้องทำงานด้วยกัน คนทุกคนมีคุณค่า มีสิทธิมนุษยชนเหมือนกัน ต่างกันตรงที่บางคนมีบารมี บางคนไม่มีบารมี คือ ไม่มีความเพียร ความเพียรช่วยให้งานสำเร็จลงได้ สัตว์ก็มีหัวใจ มีเจ้าของทำประโยชน์ให้คน บ้านเมืองของเรามีคุณต่อเรา เพราะช่วยให้เรามีการทำงานทำ เราจึงมีความสุข ข้าวของเครื่องใช้ก็ให้ความสะดวกสบาย ถ้าเสียก็ไม่มีใช้ ทั้งหมดนี้ นับว่ามีคุณแก่เรา

นอกจากรู้พระคุณสี่ข้อแล้ว เราจะต้องมีชีวิตอยู่อย่างมีความหวัง อย่าทำงานอย่างสັกแต่ที่ว่าทำให้
เสร็จๆไป ผลงานทั้งดีและเลว ตกอยู่ที่ตัวเรา ฉะนั้นจะต้องทำอย่างสุดความสามารถให้คนเห็นฝีมือ
ประโยชน์จากงานที่เราทำนั้น คือทุนของเรา ทุนมิได้หมายถึงทรัพย์สินอย่างเดียว หมายถึงชื่อเสียง ตลอดจน
ความรัก ถ้าไม่มีชื่อเสียงว่าทำงานดี ก็จะไม่มีการเขาให้งานทำ และต้องมีความรัลึ่งจะไปทำงานร่วมอยู่
ร่วมกับคนอื่นได้อย่างสะดวกสบาย ทุนทั้งสามอย่างนี้ จะต้องเป็นสร้างสมไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชื่อเสียงจะ
สร้างชื่อได้ต้องมีัจจะ มีวาจาสัตย์ ซื่อสัตย์ต่อหน้าที่

พระพุทธเจ้าสอนให้คนขยันหมั่นเพียร บางคนชอบแต่จะพักผ่อนอย่าลึว่ามีดยิ่งลับยิ่งคมมองยิ่ง
ใช้ยิ่งคล่อง ส่วนการพักนั้นยิ่งพักจะยิ่งทำให้ปัญญาทึบ คนยังทำงานยิ่งจะอายุยืน งานที่ทำจะยิ่งหย้
สติปัญญาแตกฉาน หลักที่ควรจำคือ “ขยันเอาการ งานสะอาด ฉลาดรอบบคอบ ชอบประวััง ตั้งใจตรง ทรง
ศีลธรรม นำถูกทาง ปลุกสติ คำริขอบ” ถ้าทำได้ทั้งเก้าข้อนี้ จะไปสู่ความเจริญและประสบผลสำเร็จ จะ
ได้งานได้การเป็นกำไรของชีวิต

ความเจริญของคนมาจากการบูชาผู้มีอุปการคุณต่อตน ทำงานเหมือนกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง
นายจ้าง กิจการของสวนสามพรานจึงจะเจริญ กิจการเจริญ ผู้ทำกิจการก็จะสบายด้วยโดยไม่ต้องสงสัย
ขอให้ทุกคนใช้เวลาดำเนินชีวิตไปสู่ความสำเร็จ ทำได้ดังนี้ เมื่อใดเมื่อนั้น เราก็จะได้รับผล ประการ คือ
อายุ วรรณะ สุขะพละ

คติความตาย

คือ

นิยายชีวิต

เรื่อง คนตายไปแล้วจะไปเกิดหรือไม่ นั้น มีความเข้าใจกันไปหลายกระแส บางท่านก็เข้าใจว่าร่างกายของคนเรานี้ ประกอบขึ้นด้วยรูปหรือวัตถุ เมื่อคนตายร่างกายก็จะพังจมดินไป ไม่สามารถจะไปเกิดอีกได้

ในบรรดาผู้ที่เข้าใจว่าตายแล้วไม่ต้องไปเกิดอีก ก็มีความเข้าใจแตกแยกออกไปมาก เช่นผู้ตายจะต้องไปอยู่ในสวรรค์หรือในนรก ก็แล้วแต่ผลของการกระทำของตน และสวรรค์หรือนรกนั้น ได้มีผู้สร้างขึ้นสำหรับลงโทษหรือให้รางวัลตลอดนิรันดร โดยไม่กลับมาเป็นมนุษย์อีก

บางท่านเข้าใจว่าคนที่ตายจะต้องไปเกิดเป็นคนเท่านั้น ไปเกิดเป็นสัตว์ไม่ได้ แต่บางท่านว่าไปเกิดเป็นคนหรือสัตว์ก็ได้ บางคนว่าจิตหรือวิญญาณหรือเจตภูมินี้ เป็นอมตะ เมื่อร่างกายของคนแตกดับไปแล้ว วิญญาณก็จะออกจากร่าง ล่องลอยไปหาที่เกิดใหม่

บางคนที่ศึกษาวิชาการทางโลกทางวิทยาศาสตร์มากมาย ก็เข้าใจว่า ถ้าบุคคลใดมีลูกเต๋าสีบออกไปเรื่อยๆตามหลักของชีววิทยา เพราะลูกทุกคนนั้นก็สืบต่อมาจากเซลล์ของพ่อแม่ตนเอง เมื่อสืบต่อไปหลายๆชั่วแล้วชีวิตเดิมก็จะปรากฏขึ้นมาอีก

แต่บางคนกลับมีความเห็นว่า ร่างกายนั้นประกอบไปด้วยรูปหรือวัตถุ ความรู้สึกนึกคิดนั้นเป็นหน้าที่ของมันสมองซึ่งได้วิวัฒนาการทีละน้อยๆมาตั้งแต่เด็กดำบรรพ์ จนมีอำนาจการนึกคิด และรู้สึกได้ แต่เมื่อตายแล้วก็เป็นอันหมดเรื่องกัน ไม่สามารถที่จะไปเกิดได้อีกเลย

เรื่องนี้เป็นเรื่องมากคนก็มากความคิดเห็น แม้แต่เจ้าของลัทธิศาสนาใหญ่ๆ หลายท่านก็มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน เพราะเรื่องคนเกิดหรือคนตาย เราเห็นได้ง่ายๆ แต่เรื่องตายแล้วไปเกิดได้หรือไม่เป็นเชิงลึกลับ เป็นปัญหาโลกแตกมาจนบัดนี้

สำหรับคำสอนของพระพุทธศาสนานั้น พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสอนว่าคนตายไปแล้วไปเกิดอีกได้ และจะไปเกิดเป็นมนุษย์หรือสัตว์อีกก็ได้ แต่อย่างไรก็ดี พระองค์มิได้สอนไว้เฉยๆหรือลอยๆว่า คนตายไปแล้วเกิดได้เท่านั้น หากแต่ให้รายละเอียดในเรื่องนี้ไว้เป็นขั้นเป็นตอนอย่างน่าพิศดาร ถึงวิธีที่ไปเกิดได้อย่างไร มีอะไรบ้าง ไปอย่างไร เกิดอย่างไร พระองค์สอนไว้ยากง่ายเป็นขั้นๆ แล้วแต่วุฒิของบุคคล ผู้ใดสนใจศึกษา มีพื้นฐานดี ก็สามารถเข้าใจได้ละเอียดขึ้น

แม้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนว่า คนตายแล้วไปเกิดได้อีกก็ดี แต่ความคิดเห็นของศาสนาอีกหลายศาสนานั้น ก็ตรงกันเป็นหลักใหญ่ๆของพระพุทธศาสนาที่ว่า “เกิดอีก” เท่านั้น เช่นศาสนาพราหมณ์ถือว่า คนตายแล้วจิตหรือวิญญาณก็ล่องลอยออกจากร่าง ไปปฏิสนธิใหม่ เหตุนี้จิตหรือวิญญาณก็เป็นอมตะ ไม่มีวันตายเมื่อจากคนนี้ก็ไปสู่คนนั้น เมื่อจากคนนั้นก็ไปสู่คนอื่นๆต่อไปตามลำดับ เหมือนคนอาศัยอยู่ในบ้านผู้มีบ้านพังลงแล้วจะอาศัยอยู่ไม่ได้ ก็ต้องเดินทางไปหาบ้านอยู่ใหม่ต่อไป

แต่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนไว้ตรงกันข้าม พระองค์สอนว่าจิตหรือวิญญาณนั้นมีได้เป็นอมตะ ไม่มีวันตาย หากแต่เกิดดับสลับต่อไปไม่ขาดสาย และจิตใจก็ล่องลอยไปหาที่เกิดใหม่ไม่ได้เลย จะเทียบคนย้ายจากบ้านที่จะพังหาได้ไหม

ยิ่งกว่านั้นความเข้าใจที่ว่า การที่ไปเกิดได้ก็ไปแต่จิตหรือวิญญาณเท่านั้น ก็เป็นความเข้าใจผิด เพราะยังมีรูปอีกชนิดหนึ่ง เรียกว่า **กัมมรูป** คือรูปอันเกิดแต่กรรมที่ร่วมกันในการปฏิสนธิด้วย สำหรับในข้อนี้เป็นอีกข้อหนึ่งที่ท่านจะได้เห็นความพิสดารน่าอัศจรรย์ ในพระพุทธศาสนา เพราะไม่ว่าใครหรือศาสดาองค์ไหนที่ว่าคนตายแล้วไปเกิดได้ ก็จะต้องไปแต่จิตหรือวิญญาณเท่านั้น ทั้งนี้ทั้งนั้น มิได้แสดงการตาย กาลกิให้ชัดเจนอย่างไร

แต่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนว่า นอกจากจิตไม่ใช่ล่องลอยไปแล้ว รูปบางชนิดก็ไปเกิดได้ ส่วนจะไปได้อย่างไร รูปอะไรบ้าง มีเหตุผลหลักฐานข้อเท็จจริง อย่างไรนั้น ขอได้โปรดอ่านต่อไป

การที่เข้าใจว่า คนตายแล้วไปเกิดได้ นั้น จะต้องมีความเข้าใจในเรื่องจิต เรื่องรูป เรื่องกรรม และความตายว่าเหตุใดจึงตาย ความตายมีกี่อย่าง ขณะใกล้ตายมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง มีความรู้สึกอย่างไร แะจิตใจทำงานกันอย่างไร ฯลฯ ให้เข้าใจดีเสียก่อน ดังนั้นท่านก็จะเห็นได้ว่า เรื่องตายเรื่องเกิดนี้ จะกล่าวสั้นๆ และให้เข้าใจดีด้วยนั้น ย่อมเป็นไปได้เลย

ก่อนอื่นอาตมาขอขออน ไปถึงเรื่องจิตอีกครั้งหนึ่ง ตามที่ได้กล่าวมาแล้วเป็นตอนๆว่า จิตนั้นเป็นธรรมชาติที่รู้อารมณ์ รู้จักคิด จดจำ จิตนั้นเป็นธรรมชาติที่มีความเกิด ดับ สลับต่อกันเสมอเป็นนิมิต มิได้หยุดนิ่ง และจิตนั้นเป็นนามธรรมที่ไม่สามารถมองเห็นหรือจับต้องได้ แต่ก็มีอำนาจในการสั่งสมสันดานหรือสามารถเก็บเอาอารมณ์ต่างๆไว้ในจิต แล้วก็แสดงออกซึ่งอารมณ์นั้นได้

เมื่อแยกการทำงานของจิตออกจะได้เป็นสองชนิด คือ

๑. การงานที่จิตกระทำ ได้แก่การที่จิตขึ้น วิถีรับอารมณ์ต่างๆ จากทางทวารหรือประตูที่ ๖ คือรับอารมณ์จากทางตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ เช่น เห็น ได้ยิน คิด เป็นต้น

๒. จิตเป็นภวังค์ ได้แก่ จิตมิได้ขึ้น วิถีรับอารมณ์ต่างๆ จากทางทวารหรือประตูที่ ๖ จากทางตา หู จมูก ลิ้น กายและใจเลย แต่จิตก็ทำงานอยู่ตลอดเวลา คือ เกิดดับ และมีอารมณ์ติดมาตั้งแต่ปฏิสนธิ

การที่อาตมาแยกการทำงานของจิตออกเป็น ๒ ชนิด เช่นนี้เพื่อจะได้แสดงให้เห็นว่า ในขณะที่รับอารมณ์ตามทวารที่ ๖ นั้น จิตก็ทำงานและจิตที่เป็นภวังค์มิได้ขึ้น วิถีรับอารมณ์ จิตก็ทำงานเหมือนกัน

ข้อ ๑ การขึ้นวิถีรับอารมณ์ของจิตนั้นจิตจะรับอารมณ์หรือเกิดอารมณ์ขึ้นได้ก็จะต้องอาศัย มีผัสสะคือการตกกระทบแล้วถ้าไม่มีผัสสะจิตก็ไม่สามารถรองรับอารมณ์ได้ เช่น เสียงมิได้กระทบหู แล้วก็จะไม่ได้ยิน รูปมิได้กระทบตาแล้วก็จะไม่เห็น และอารมณ์หรือเรื่องที่จะเป็นตัวขึ้นให้คิด ไม่กระทบกับจิตแล้วก็จะคิดนึกไม่ได้เลย

ข้อ ๒ ภวังคจิต คำว่าภวังค์หรือจิตตกภวังค์นี้มีพุดกันอยู่เสมอโดยทั่วไป แต่ความเข้าใจของคนเป็นส่วนมากนั้นเข้าใจว่า ภวังค์หมายถึงจิตมีความสงบ คือนั่งอยู่เฉยๆ หรือนั่งจล้อย แต่ตามหลักของปรมัตถธรรมนั้นตรงกันข้าม

คำว่า “ภวังค์” หมายถึงองค์แห่งภพ หมายถึงจิตตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงจุติคือตาย ขณะใดที่จิตมิได้ยกขึ้นสู่อารมณ์ ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ แล้วขณะนั้นจิตก็เป็นภวังค์ ภวังคจิตที่เห็นได้ง่ายๆ ก็คือคนกำลังหลับสนิท ขณะหลับสนิท จะไม่รู้สึกร่างกาย ขณะใดจิตมีความรู้สึกเกิดขึ้นในอารมณ์จากทวารที่ ๖ แล้วขณะนั้นจิตก็พ้นไปจากเป็นภวังค์ ความจริงขณะที่เราเห็นหรือได้ยินหรือคิดนั้น จิตขึ้นวิถีรับอารมณ์แล้วมีภวังค์จิตคั่น สลับอยู่ตลอดไป ทั้งนี้เป็นไปโดยรวดเร็วมาก ดังนั้นเราจึงไม่รู้สึกร่างกาย

การที่อาตมาแสดงจิตที่ขึ้นวิถีรับอารมณ์และภวังคจิตนั้น ก็เพื่อจะนำท่านเข้าไปสู่เรื่องของความตายว่า คนที่กำลังจะตาย จิตกำลังทำงานอะไรอยู่ เปรียบเหมือนเทพบันทึกเสียงนั่นเอง ได้แก่บุญกุศลของคนเราที่ได้กระทำไว้

อาตมาจะบรรยายเรื่องความตาย ของคุณนายผ่องศรี ชატะสุภณ ซึ่งถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๑๖

คุณนายผ่องศรี เป็นศรีภรรยา ท่านนายอำเภอพิริยะ ชატะสุภณ ขณะดำรงตำแหน่งเป็นนายอำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรีนั้น สามีภรรยาคุณนี้ ประกอบแต่บุญกุศล ประชาชนตลอดจนกระทั่งพระเถระ เณร ชี รักนับถือท่านมาก เฉพาะในระหว่างครอบครัวรู้สึกมีความรู้สึกมาก เนื่องจากปฏิบัติดีต่อกันเป็นเพื่อนสุข เพื่อนทุกข์กันมาตลอด

ทั้งสองคนนี้ งานไหน งานนั้น วัดไหนวัดนั้น ไปช่วยทุกวัดทุกงานไม่เลือกหน้า เฉพาะคุณนายเป็นแม่ครัวตามงานวัดได้เลย ไม่มีถือว่าเป็นคุณนายแล้วจะไม่ทำอะไร ทำเอาเป็นอันเป็นตาย ซื่ออย่างจริงจังจนเป็นลม อาตมาเห็นหลายงาน เคยไปร่วมบำเพ็ญกุศลวัดอัมพวันแทบทุกครั้ง แทบทุกงาน ถูกรับพรพยากรณ์เชษฐชนประชาชนหล่อเทียนพรรษา ไปถวายตามวัดวาอารามต่างๆทุกปีเป็นประจำ

และก่อนที่คุณนายผ่องศรีจะเข้าวัดอัมพวัน ก็เป็นโรคเนื้องอกในมดลูก ซึ่งหมอบอกว่าเป็นโรคมะเร็ง จะต้องรับการผ่าตัด อายุจะไม่ยืนต่อไปนี้นั้น อาตมาก็ให้ยาขนานหนึ่งคือน้ำมันมนต์ให้คุณนายผ่องศรีไปทานก่อน

หลังจากนั้นไม่นานคุณนายได้ไปให้หมอฉายเอ็กซเรย์อีกครั้งหนึ่ง คราวนี้หมอบอกไม่ต้องผ่าตัดแล้ว เพราะก้อนเนื้อร้ายหายวับไปกับตา คุณนายก็มีอายุยืนต่อมาตามลำดับ มาถึงวัดก็ช่วยหุงน้ำมัน ช่วยโกลกยาใส่น้ำมัน และชวนประชาชนมากระทุ้งรากโบสถ์ โบสถ์นั้นสร้างปีหลังที่ผ่านมา ในกลางปี ๒๕๑๑ ก็เริ่มทำการกระทุ้งรากโบสถ์ถึงปี ๒๕๑๒ ปี ๑๖ วันและสร้างมาก็หยุดบ้างถึงปี ๖ เดือน โบสถ์ก็ได้สำเร็จตามเป้าหมาย อุโบสถของวัดอัมพวันในสมัย พลต.ต.สามารถ วายमानนท์ เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี พ.ต.อ.ประจันต์ พรหมพันธ์ เป็นผู้กำกับการตำรวจลพบุรีพร้อมด้วย พ. (พิเศษ) สวัสดิ์ เล็กชม เสนาธิการ จังหวัดทหารบกลพบุรี ได้มาช่วยตลอด ตามรายการที่จารึกไว้ในอุโบสถนี้

คุณนายก็หายจากโรคมะเร็ง ด้วยน้ำมันมนต์ของวัดอัมพวัน หายแล้วก็ยังช่วยงานต่อไป จนโบสถ์เสร็จเรียบร้อย ท่านนายอำเภอพิริยะ และคุณนายก็ย้ายจากอำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี ไปดำรงตำแหน่งนายอำเภอเมือง จังหวัดชัยนาทสืบไป

อาตมาเคยให้พร คุณนายมาแล้วหลายครั้ง ขอให้คุณนายอายุยืนถึง๑๐๐ ปี ในเวลาต่อมาคุณนายได้มาขอคืนพร เพราะได้ไปเห็นชาวบ้านชาวเมือง ภรรยาเป็นอัมพาต สามีต้องมาเช็ดก้น ชักผ้าซักฟ่อนให้ ลูกเต้าต้องลำบากลำบากถึงสองสามปี

“ดิฉันขอคืนพร ถ้าดิฉันจะตายขอให้ตายทันที ขอให้บุญกุศลส่งผลดิฉันสืบไป”

คุณนายก็ขอรับพรใหม่ **“ดิฉันไม่เอาพรเก่า ขอให้ท่านให้พรใหม่ ตรวจสอบน้ำที่ไร ขออธิษฐานให้ตายอย่างง่าย ๆ อย่าตายยากอย่างที่เขายากันเลย อย่าให้ลูกให้ผมเขาต้องลำบากชักผ้าซักฟ่อนเราเลยล่ะ ดิฉันอธิษฐานอย่างนี้ตลอดเวลา ขอให้ท่านประสาทพรให้ไปอย่างสบายก็แล้วกัน”**

คุณนายก็เคยซื้อผ้าขาวเนื้อดี ๆ ถวายแม่ชี วัดอัมพวัน ตชช.ขายการก็ทำบุญตักบาตรเป็นประจำ ต้นเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๑๖ ท่านนายอำเภอและคุณนายผ่องศรี ได้ไปวัดอัมพวัน ขอนิมนต์อาตมาไปในงาน วันเกิดของนายอำเภอพิริยะ ชาตะสุภณ วันที่๒๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๖

“เมื่อปีที่แล้ว ท่านไม่ได้ไปงานของดิฉัน คราวนี้ ท่านต้องไปงานของดิฉันให้ได้อะไรให้ได้นะคะ”

คุณนายผ่องศรีถามต่อว่า **“ปีนี้เป็นอย่างไรไม่ทราบเจ้าคะ รู้สึกสบายใจตลอดทั้งปี เป็นเพราะอะไรเจ้าคะ จะเป็นเรื่องที่หรือเรื่องปลูกบ้านไม่ใช่อะไร”**

อาตมาสอบถามดูแล้ว ก็จะเป็นด้วย นิमितแห่งการจากโลกของคุณนาย **“ความตายจะมาถึง”** ก็เป็นได้ตามหลักกรรม แต่ไม่ได้ตอบกับคุณนายว่าอะไร คิดว่าคุณนายต้องตายปีนี้แน่ จึงเพียงแต่แนะนำให้ตั้งใจสวดมนต์ ภาวนา ทำบุญตักบาตรดีแล้ว ไม่เป็นไรนะคุณนายต่อไปก็จะสบายดี

ในวันเดียวกันนั้นท่านทั้งสองก็ขอยาต้มบำรุงประสาทบำรุงหัวใจ๗ หม้อ ซึ่งอาตมามียาต้มบำรุงประสาท ได้ตำมาจากกรมหลวงชุมพร เพื่อจะนำไปให้แก่ นายทวี แรงขำ อาตมาก็จัดให้เรียบร้อย

หลังจากนั้น วันที่๒๘ มกราคม ๒๕๑๖ อาตมากลับจากกิจนิมนต์ถึงวัดเวลา๒๐ นาฬิกา สรงน้ำแล้วก็ทำกิจ เสร็จแล้วก็เข้าจำวัด ไม่ค่อยหลับคืนลงมาข้างล่าง ขณะนั้นเวลาประมาณ๒๒.๑๗ น. ก็เห็นคุณนายขับรถเข้ามา คุณนายมาคนเดียว

คุณนายผ่องศรี ชาตะสุภณ นุ่งขาวห่มขาว ผ้าขาวสะอาด วาววับใส่เสื้อแขนพองยาว(แขนหมูแฮม) คอเสื้อคล้ายคอปกเสื้อของทหารเรือ ฟ้านุ่งทับจีบทับหน้า มีกระเป๋าทึบมอ ลูก คลานคุกเข่าถือพานดอกไม้เข้ามากราบนมัสการแบบเบญจางคประดิษฐ์ แล้วประเคนพน

อาตมาถามว่า **“นายอำเภอไม่มาหรือ”** **“คุณนายเคยมาคู่กัน วันนี้ทำไมมาคนเดียว”**

คุณนายตอบว่า **“ไม่ได้มาล่ะ ดิฉันมาคนเดียว”**

อาตมาถามต่อไปว่า **“คุณนายจะบวชชีทำไมไม่โกนผมแล้ว”**

คุณนายตอบว่า **“ไม่สำคัญที่ทรงผมเจ้าคะ สำคัญที่ใจปฏิบัติเจ้าคะ”**

คุณนายผ่องศรีพูดว่า **“ดิฉันมานี้มีเหตุผล๒ ประการ**

๑. ที่ดิฉันกับคุณมานิมนต์ท่านไว้ วันที่๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๖ สวดมนต์ ฉันทเพล สวดธรรมจักร ในวันเกิดนายอำเภอ ดิฉันไม่ได้อยู่แล้วนะเจ้าคะ ขอรบามนัสการลาไปบ่าเพ็ญกุศลแล้ว

“อ้าว! คุณนายจะไปไหนเล่า”

“ดิฉันจะไปบ่าเพ็ญกุศลเจ้าคะ ดิฉันหมดทุกข์แล้วละ ท่านจะต้องถามคุณก่อนว่าจะทำบุญหรือเปล่า ดิฉันแม่ครัวไม่อยู่แล้ว ขอท่านจงไปถามก่อนนะเจ้าคะ เดี่ยวท่านก็จะไปเสียเวลา ดิฉันเป็นผู้นิมนต์ท่าน ดิฉันเป็นผู้นิมนต์ท่าน ดิฉันต้องมาเรียนให้ท่านทราบ เพราะเป็นห่วงเรื่องนิมนต์นี่คะ”

“และ ๒. เรียนให้ท่านทราบอีกเรื่องคือเรื่องยา ดิฉันเป็นห่วงยาที่ไปให้คุณทวี แรงขำ กับภรรยา เขา รับประทานดีเจ้าคะ และหายแล้วเจ้าคะ ดิฉันเลิกรับแล้วเจ้าคะ ดิฉันไม่ต้องรับแล้วเจ้าคะ ดิฉันหายหมดแล้วเจ้าคะ ขอรบลาเจ้าคะ”

และเล่าเหตุการณ์ให้อาตมาฟังอีก ๒ เรื่อง หลังจากเล่าแล้วก็รีบกราบลาด่วน

“ดิฉันต้องรีบไปให้ทันเวลานะเจ้าคะ เพื่อจะไปบ่าเพ็ญกุศลและจะไปหาลูกชายตามสัญญา” (ลูกชายเป็นนายอำเภออยู่ที่ อ.บ้านโฮ้ง จ.ลำพูน) แล้วกราบมนัสการลาอย่างเศร้าๆ พระปลัดประสิทธิ์อยู่ด้านหลังก็ได้ยื่นคำสนทนานี้ด้วย

คุณนายกราบแล้วยกเข่าตั้งลุกขึ้นยืน และออกไปขึ้นรถเสียงรถดังขึ้น อาตมาลุกขึ้นไปมองดูรถไม่อยู่แล้ว อาตมาตกใจออกไปส่งคุณนายแล้ว กลับมาบ้านที่หลักฐาน ไม่เคยมีอย่างนี้ เลขทานดอกไม้ก็หายไป ด้วย จึงได้หิบบสมุดบันทึก มาบันทึกเอาไว้ว่าจะเป็นอย่างไรต่อไปในโอกาสหน้า

ในวันที่๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๖ เวลา ๒ โมงเช้าก็หิบบสมุดบันทึกอ่านให้ทายกทายิกาวัดอัมพวัน ฟัง เรื่องที่ผ่านมาแล้วนั้น พอถึงขณะนั้นได้รับจดหมาย ฉบับ ลงวันที่๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๖ มีใจความว่า คุณนายผ่องศรี ชาตะสุภณ ได้ถึงแก่กรรมเสียแล้วเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๖ เวลา ๒๒.๑๕ น. ณ โรงพยาบาลชยันนาท โดยคุณสมพร ไทยมณี ร้านมณีภัณฑ์ จังหวัดลพบุรี เป็นผู้ส่งจดหมายข่าว อาตมาขอขอบพระคุณคุณสมพรมากที่สุดว่า ขณะนั้นมิญาติโยมอยู่ด้วยกันหลายคน ทุกคนเศร้าสลดใจ ก็พากันนึกถึงแต่ท่านนายอำเภอพิริยะ ชาตะสุภณ เท่านั้นว่าจะว่าแห้วมากที่เสียคนตายเขาก็ไปมีความสุขแล้ว คนอยู่ก็ต้องลำบากกันไป

นี่แหละท่านทั้งหลาย จิตเท่านั้นที่รวบรวมบุญกุศลไว้ใครทำได้ เหมือนเทพบันทึกเสียง ละเอียดเปรียบเหมือนกระแสไฟฟ้า คือจิตไวมาก เหมือนเรากำลังคิดถึงเรื่องอะไร จะไปไหน จิตไวถึงก่อนเสมอ ขณะจิตจะดับไป ถ้าคิดถึงทุกข์ เดือดร้อนใจ เป็นห่วงเป็นใยแล้ว จิตก็ไปสู่อบายได้ ถ้าคิดถึงบุญกุศลที่ได้สร้างสมเอาไว้ สวรรค์เป็นที่ได้แน่นอน

ขณะที่คุณนายจะจากโลกไปกำลังทำครัวและเติมของไว้ใส่บาตรตอนเช้า จิตก็เป็นบุญ จิตก็เป็นกุศล อันนี้สวรรค์เป็นที่ได้แน่นอน นิสัยของคุณนายที่มีอยู่ว่า ทำอะไรก็อยากจะให้เรียบร้อยไม่ให้เกิดก้างพาเป็นห่วงเป็นใย จะจากไปแล้วจิตจดจำว่า มีอะไรเรียบร้อยหรือไม่ จะใส่บาตรตอนเช้าพร้อมแล้วหรือยัง ขณะนั้นนึกคิดถึงในจิตใจ จึงรีบจัดการให้เรียบร้อยก่อน แล้วจึงรีบเดินทางต่อไป อุตสาห์ไปบอกอาตมาใน

เวลาเดียวกันเรื่องการนิมนต์ และมี๒ เรื่องที่เล่าให้ฟัง ยืนยันที่ไว้ จะเปิดเผยต่อไปในวันหน้า เพราะบอกเรื่องความลับวันนี้ยังไม่ถึง

ท่านนายอำเภอได้ตั้งศพคุณนายไว้ที่วัดวิชัยพัฒนารามในเมือง อ.เมือง จ.ชัยนาทนั่นเอง เขาสะดวกได้สองคืนแล้ว อาตมาจึงไปงานศพ เอรอดสองแถวไปเลย ไปถึงก็ให้พวกเราที่ติดตามไปกราบศพ สวดพระอภิธรรมจบเดียว เขาเคยสวดคืนละ ๕-๑๐ จบ เพราะเป็นนายอำเภอ มีเจ้าภาพเยอะ อาตมาก็เอาบันทึกให้นายอำเภออ่าน อ่านไปอ่านมาร้องไห้เลย ทุกคนเจียบไม่ต้องสวดพระอภิธรรมล้อมกันมาฟังกันหมด อาตมาก็เทศน์เรื่องนี้ เขาอัดเทปไว้แล้วเอามาพิมพ์แจกงานศพ

คุณนายเคยไปเยี่ยมลูกชายเมืองเหนือ จ.ลำพูน เห็นเขาเผาศพมีปราสาท บอกกับลูกชายว่า“นี่ลูกรับปากแม่ได้ไหม”

“รับอะไรคุณแม่”

“ถ้าแม่ตายเอาอย่างไรแหละ”

และที่นี้คุณนายจากเราไป ไปหาลูกชาย บอก “ลูกเอ๊ย อย่าลืมตามสัญญา” รุ่งเช้าลูกก็ได้รับโทรเลขกลับมาทำงานศพ บอกกับคุณพ่อว่า“คุณพ่อครับ ผมต้องทำตามที่ให้สัญญาคู่แม่”

เลยไปหาเมรุปราสาทล้านนาจากลำพูนมาราคา๒ หมื่น ตั้งที่ลานวัดเลย ในวันเสาร์ที่๕ พฤษภาคม ๒๕๑๖ เวลาจุดมีไปลูกหนูวิ่งปุบปับๆ แล้วเผาหมด มีสังกะสีล้อมศพไว้ เหลือแต่กระดูกแล้วนำไปลอยน้ำ

ท่านสาธุชนทั้งหลาย อุดสำหรับสร้างแต่คุณงามความดีบุญกุศลที่ติดตามคนไปได้เท่านั้น สมกับพระบาลีอ้างอิงว่า “อสาธณ มนุญเสถ อโจรหโรณ นิธิ กยิราธ ชีโร ปุณฺณานิโย นิธิ อหุคามิโก” ขึ้นชื่อว่าบุญทรัพย์คือบุญนี้เป็นของไม่สาธณะทั่วไปแก่ชนเหล่าอื่น โจรก็มาแย่งเอาไปไม่ได้ ผู้มีปัญญาควรกระทำบุญญานิธิไว้ อันจะเป็นของติดตามคนไปได้ในภพหน้า

เหมือน คุณนายผ่องศรี ชาตะสุภณ ได้สร้างบุญญานิธิและคุณงามความดีไว้มาก อย่างอื่นก็นำเอาไปไม่ได้ นอกเหนือจากบุญกุศลเท่านั้น

บันทึกประกอบเรื่อง
เกี่ยวกับ
คุณนายผ่องศรี

พระปลัดประสิทธิ์ สิริพญโญ*

๖ พ.ค. ๓๑

มีผู้มาถามอาตมาเกี่ยวกับเรื่องของคุณนายผ่องศรี ชาตะสุภณ ผู้มาปรากฏตัวหลังตายแล้วว่ามีความเป็นจริงเพียงไร อาตมาจำได้ว่าคุณนายผ่องศรี เป็นภรรยาของท่านนายอำเภอพิริยะ ชาตะสุภณ ได้มาปรากฏกายและมาลาจากไป ด้วยความเป็นห่วงเรื่องที่ดินมรดกหลวงพ่อพระครูภาวนาวิสุทธิฯ ไปในงานของท่านนายอำเภอพิริยะ ผู้เป็นสามี ว่า “ดิฉันจะต้องจากไปแล้วทางคุณ(หมายถึงท่านนายอำเภอพิริยะ) นั้นจะทำบุญหรือไม่ นั่นก็แล้วแต่ เมื่อถึงเวลาดิฉันก็ต้องมาลาหลวงพ่อไป (หมายถึงท่านพระครูภาวนาวิสุทธิฯ)

คุณนายผ่องศรี แต่งชุดนุ่งขาวห่มขาว ถือกระบี่เป่ามาด้วย

นับว่าเป็นเรื่องที่แปลกมากจริงๆ ไม่เคยพบอย่างนี้ มาก่อนเลย ในโลกของมนุษย์นี้จะมีอะไรแปลกๆ ซ่อนอยู่ มันเป็นความลึกลับมหัศจรรย์จริงๆ

อาตมาขอรับรองว่าเป็นเรื่องที่อาตมาได้เห็นจริงๆ

*รองเจ้าอาวาสวัดอัมพวัน

ภาคธรรมปฏิบัติ

วิปัสสนา-พัฒนาจิต

ธรรมบรรยาย

ณ อุโบสถวัดอัมพวัน ค่ำวัน ๓๗ ต.ค. ๒๕

การเจริญวิปัสสนากรรมฐาน ถ้าพูดตามสมัยใหม่เขานิยมเรียกว่ามาพัฒนาจิต มาพัฒนาคุณธรรม ข้อเท็จจริงก็เป็นเรื่องเก่า เป็นเรื่องตั้งแต่สมัยพระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่นั้น ทรงชี้แจงต่อพุทธศาสนิกให้บำเพ็ญจิตภาวนาพัฒนาจิตให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชีวิตโดยใช้สติปัญญาเป็นอาวุธระดับจิตนั้นเอง

วิธีปฏิบัติในสติปัญญาฐานสี่ ที่เรียกว่าทางสายเอกของพระพุทธเจ้านั้นเอง เรียกว่าการเจริญวิปัสสนา เป็นฐานะหน้าที่ที่เราจะต้องดำเนินวิถีชีวิต โดยใช้สติปัญญาเป็นอาวุธ เพื่อไม่ให้พละคิดในหารทำงานทุกอย่าง เพราะหน้าที่และการงานเป็นผลงานของชีวิตที่เราต้องทำโดยใช้สติปัญญาตลอดเวลา แต่การทำงานที่ประกอบไปด้วยปัญญานั้น ถ้าเราไม่ฝึก เราไม่อบรม ด้วยความอดทนอย่างยิ่งแล้ว เราจะไม่พบความจริงดังที่กล่าวแล้ว

เริ่ม ยืน-เดินจงกรม

การเดินจงกรม ยืนกำหนดต้องใช้สติกำหนดมโนภาพ อันนี้มีประโยชน์มาก แต่นักปฏิบัติส่วนใหญ่ไม่ค่อยปฏิบัติจุดนี้ ปล่อยให้เลยล่วงไปเปล่าโดยใช้ปากกำหนด ไม่ได้ใช้จิต ไม่ได้ใช้สติกำหนดให้เกิดมโนภาพ อันนี้มีความสำคัญสำหรับผู้ปฏิบัติมาก ผู้ปฏิบัติต้องจับจุดนี้ คำว่ายืนหนอครั้ง ยืนอยู่นั้นต้องกลับตามวามโนภาพ เพราะจิตนี้มันวุ่นวานฟุ้งซ่าน คิดอ่านอยู่เสมอ แต่แล้วเราใช้สติกำหนดตามจิตโดยว่ายืนหนอ ๕ ครั้ง

อาตมามีวิธีปฏิบัติให้เอามือ ฝ่าหลัง มือขวาจับซ้าย ก็ต้องการให้ตรงกระเบนเหน็บ หลังจะไม่งอ ในเมื่อเฒ่าแก่ชราลงไป บางท่านก็ถนัดเอามือ ฝ่าข้างหน้า ก็ใช้ได้แต่โดยวิธินี้แล้ว ทำให้ห่อตัว ทำให้หายใจไม่ปกติ ปอดผายไม่เข้าสู่ภาวะ

และคำว่ายืน ๕ ครั้ง ท่านทั้งหลายทำได้แล้วหรือยังว่ากำหนดจิต คือต้องใช้สติ ไม่ใช่ว่าแต่ปากว่ายืนหนอๆๆๆ แล้วก็ลืมตาขวาย่างหนอ ซ้ายย่างหนอ ไม่ได้มีจังหวะ ไม่ได้ใช้สติควบคุมจิต ดูแลจิต ให้มันได้ จังหวะตัวกำหนด ใจตัวกำหนดเป็นตัวฝึก อันนี้มีความสำคัญ อาตมาจึงต้องขออย่าไว้ ชั่วช้อนนี้ เน้นหลักในข้อนี้ให้มาก เพราะมันมีประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติ เอาไปใช้ในกิจประจำวัน ได้อย่างดีที่สุด คำว่ายืนหนอนี้ หมายความว่า กำหนดอย่างนี้เสมอไป ต้องใช้จิตปักลงที่กระหม่อม กระหม่อมของเราทุกคนอยู่ตรงไหน ตั้งสติไว้ตามจิตลงไป..... ไม่ง่ายเลย แต่ต้องทำซ้ำๆ ให้เคยชิน ให้สติคุ้นกับจิต จิตคุ้นกับสติอย่างนี้ ถึงจะเกิดสมาธิ ไม่ใช่หมายความว่าเรากำหนดแล้วได้ผลเลยนะ ยังไม่ได้ผล แต่เราทำซ้ำๆ ซากๆ ให้เคยชิน เราจึงตั้งมีการฝึกจิตอยู่ที่กระหม่อม วามโนภาพลงไปให้ซ้ำๆ ลมหายใจนี้ ก็ไม่ต้องมาดู แต่หายใจให้ยาวๆ มันจะถูกจังหวะ แล้วตั้งสติตามจิตไปยืนที่กระหม่อมแล้วก็หนอ..... ลงไปที่ปลายเท้า วามโนภาพ จะเห็นลักษณะกายของเรายืนอยู่ ณ บัดนี้ เห็นกายภายนอก น้อมเข้าไปเห็นกายภายใน

แต่โดยวิธีปฏิบัติแล้ว ต้องเอาข้างในออกข้างนอก จึงจะมีข้อคิดให้เกิดปัญญาได้ ถ้าเราลืมตาขณะที่ ยืนหนอ ๕ ครั้งแล้ว มันเห็นแต่ภายนอก แต่ภายในสภาวะธรรมมันจะเห็นได้ยาก จึงต้องหลับตา จะได้ไม่ มองเห็นสิ่งอื่น สิ่งแวดล้อมที่เราขึ้นอยู่กับมัน นั้น แล้วไม่เห็นกายข้างนอกให้เห็นกายภายใน กายภายในใน กายนั้น ต้องประกอบไปด้วยสติ แล้วก็จิตปักลงไปว่ายืน...หนอ.... ลงไปถึงปลายเท้า เห็นชัดมาก แล้วก็ สำรวมที่ปลายเท้า อย่างเพ่งกำหนดให้มันติดกันยืนตั้งแต่ปลายผมลงไป จากกระหม่อมลงไปถึงปลายเท้า ว่า ยืน...หนอ....หรือยืนนั้น จิตปักไปถึงสะดือแล้วหนอ จากสะดือลงไปปลายเท้าให้ได้จังหวะนั้น ไม่ใช่ ยืนหนอแล้วก็จิตไปถึงปลายเท้า อันนี้เป็นอดีตแล้ว

เพราะวิธีปฏิบัตินี้ทำยาก ต้องทำให้ได้จังหวะ ได้ระบบของเขา มันจึงจะเกิดปัญญา เกิดสะสมเข้าไว้ ด้วยดี โดยวิธีนี้

คำว่ายืน ปักลงที่กระหม่อมแล้วสติตามลงไปเลย วาดมโนภาพยืน...ถึงสะดือแล้ว ร่างกายเป็นอย่าง นี้แหละหนอ จากสะดือลงไปถึงหนอ... ลงไปปลายเท้า อย่างนี้ ทำง่ายดี สำรวมใหม่สักครู่หนึ่ง จึงต้องอย่า ไปว่าติดกัน ถ้าว่าติดกันมัน ไม่ได้จังหวะ

ขอให้ญาติโยมผู้ปฏิบัติทำตามนี้ จะได้ผลอย่างแน่นอน

อันนี้เริ่มต้น ยืน...มโนภาพ หายใจยาวๆ หายใจให้ยาวๆ ว่ายืน...ถึงสะดือแล้วรวมจุดศูนย์กลางสะดือ มโนภาพ หนอ...ลงไปปลายเท้า เห็นเท้าทั้งสองโดยมโนภาพยังไม่ชัด ครั้งหนึ่งยังไม่ชัด

ครั้งที่สอง สติก็ตามสำรวมที่ระลึกก่อนว่า เท้ามีสองข้างจากปลายเท้า นั้น รวมอยู่ในจุดของเท้าทั้งสองข้าง แล้วก็บอกว่ายืนขึ้นมาถึงสะดือ หนอ...เรื่อยมาถึงกระหม่อม นี่ครั้งที่สอง

ครั้งที่สามจะชัดยืน ถึงสะดือแล้วตั้งสติไว้ตามจิตที่ผ่านไปแวนถึงสะดือ แล้วสองบอหนอจาก สะดือถึงปลายเท้า สำรวมอย่างนั้นจึงจะได้จังหวะ

พอครั้งที่สี่ชัดขึ้น สำรวมจากปลายเท้าทั้งสอง เห็นได้ชัดแล้ว อันนี้เห็นชัด จิตก็ไม่กระสับกระส่าย ครั้งที่สี่นี้จิตไม่กระสับกระส่ายแน่นอน สำรวมอยู่ที่ปลายเท้า แล้วก็ตั้งสติไว้ให้ดีก่อน ระลึกว่าเท้าทั้งสองข้างมีอะไรบ้าง แล้วก็จึงกำหนดจิต ใช้สติตามว่ายืนขึ้นมาถึงสะดือ จากสะดือต่อว่าหนอ... ขึ้นมาถึงปลายผม คือกระหม่อมเป็นครั้งที่สี่

ครั้งที่ห้านี้ชัดขึ้นไปกว่ายืนหนอในขั้นต้นในข้อหนึ่งยืนครั้งที่ห้ายืน...ถึงสะดือแล้วสำรวมจิตลง หนอลงไป มันจึงจะได้จังหวะดี ผู้ปฏิบัติไม่เข้าใจทำวรรคตอนเลย ก็ยืนหนอๆว่า ไหว้จิตก็กำหนดไม่ได้ จิตมันเร็วแต่สติตามไม่ทัน เลยสมาธิไม่เกิด ปัญญาจะได้มาจากไหนเล่า สมภาคแสดงออกจะไม่ทราบ

ขอนักปฏิบัติธรรมทำตามแบบนี้ แล้วสำรวมลงไปปลายเท้าครั้งที่ห้า ยืน...ถึงสะดือแล้วหนอ...ลง ไปช้าๆถึงปลายเท้า หนอพอดีที่เท้าทั้งสองยืนอยู่ที่พื้นนั้น แล้วก็ลืมตาทันที ลืมตาอย่าเพ่งกำหนด ลืมตาดูเท้า สักครู่หนึ่งตั้งสติไว้ให้ดี จึงได้เขยื้อนเคลื่อนนกาย

ขว ยกขี นมา แล้วก็สัมปชัญญะบอกให้รู้ปัจุบันอย่าง...หนอ... ลงพื้นพอดีจิตดวงนั้น ไปไหน ถ้าเห็นสภาพความเป็นอยู่ของจิตมันจะรู้ว่าวูบลงไปตรงไหน อย่างไรจิตดวงใหม่จะแสดงออกคือบอกให้ทราบใหม่เกิดขึ้น จิตก็เกิดดั่งอย่างนี้

ถ้าท่านทั้งหลายทำเร็ว ท่านจะไม่มองเห็นธรรมชาติของจิตในสภาวะธรรม จึงต้องทำให้ช้าที่สุดที่จะช้าได้เท่าไรยิ่งดีที่สุด โดยวิธีนี้ ลมหายใจเข้าออกด้วยวิธีกำหนดนี้ มันก็ล่าช้าลงไป ทำให้เห็นภาวะเป็นได้ชัดเจน นี่ตรงนี้เป็นจุดสำคัญ ไม่ใช่กำหนดแต่ปากอย่างที่เคยกำหนดกัน เดี่ยวเราก็ไม่มีสติเลย จิตมันวูบลงไปทีโน่น คลอนแคลนไปที่นี้ เดี่ยวแวบที่นั่น แวบที่นี้ กระสับกระส่ายอยู่เสมอ อันนี้เราทำได้จังหวะแล้ว จิตจะไม่กระสับกระส่ายแต่ประการใด

แล้วขวอย่างหนอ...ลงพื้นช้าอย่าง...หนอ ลงพื้นพอดี ทำช้าๆเดินจงกรมไปเรื่อยๆเราจะเห็นได้ว่า อ้อ ขวกับช้ามันอันเดียวกันหรือไม่ จะเห็นชัด แสดงออกตอบได้ทันทีว่ามันเป็นอันเดียวกันหรือเปล่า ตอบได้ด้วยตนเอง ประการที่สอง จิตที่กำหนดขวกับจิตที่กำหนดช้าเหมือนกันไหม คล้ายคลึงกันไหม จะไม่เหมือนกันเลยนะ มันดับวูบลงไปแล้ว จิตดวงใหม่เกิดขึ้นขณะเกิดนั้น คือสติระลึกก่อนมันจะบอกว่าช้า ยกขีขึ้นมาพอดีได้จังหวะ นั่นคือตัวสติเป็นตัวกำหนดใหม่แล้วก็อย่าง...หนอ ลงพื้นพอดี สติมา สัมปชา โนมีสติเกิดขึ้น ระลึกก่อนบิจะบันธรรมก็ได้ผล คือ สัมปชัญญะปัพะปัญญาที่เกิดขึ้น ภาวะธรรมสภาพความเป็นอยู่ของการปฏิบัติก็ชัดเจนลงไป มันก็แจ้งชัดแล้วคล่องแคล่วดีกว่าเดิม

ขอให้หนักปฏิบัติเดินให้มากๆ ถ้าท่านผู้ใดเดินไม่ได้เพราะขาไม่ดี ปวดแสบปวดตา เดินไม่ได้เลยก็ไม่ใช่เป็นไรนะ เราก็นั่ง เราก็นอนได้ ทุกวิถีทางอิริยาบถฯ ทำได้ทุกอิริยาบถ แต่ถ้าเราอินทรีย์พร้อมมูลบริบูรณ์ดีก็ยืนเดินนั่งนอนได้ ก็ทำให้เราทำได้ไว ทำให้ติดต่อกันไปได้ไวมากโดยไม่ขาดสาย

แต่พระพุทธเจ้าทรงชี้แจงแสดงไว้ว่า กรปฏิบัตินี้ จะยืนก็ได้ จะเดินก็ได้ จะนั่งก็ได้ จะนอนก็ได้ ในอิริยาบถ ๔ ด้วยกาย เวทนา จิต ธรรม ในภาคกาย ในภาคเวทนาต้องครบ เพราะทุกคนต้องมีเวทนาด้วยกันไม่พลาดแน่ ไม่ใช่ นั่งสบาย ไม่มีเวทนาเลย นี่แหละ อริยสัจ๔ ก็ครบในอิริยาบถ นี้เหมือนกัน โดยกาย เวทนา จิต ธรรม มันก็อยู่ตรงนี้ ทั้งนั้น

ต้องมีภาคกายภาคเวทนา ปวดเมื่อยทุกข์กาย ทุกข์ใจ สุขกาย สุขใจ และก็เป็นแบบเรียน เป็นบทเรียนให้เรา ที่เราจะต้องใช้เป็นตำราอยู่ในเวทนาครบ สติก็ดีขึ้นในเวทนา ด้วยวิธีฝึกกำหนดเวทนา เกิดขึ้นตั้งอยู่ดับไป แล้วอนิจจังไม่เที่ยงเป็นทุกข์ ก็เห็นได้ โดยอนิจจังคือความไม่เที่ยง มันเป็นทุกข์อย่างนี้แหละหนอ แล้วอนัตตาก็แสดงให้เราเห็นเป็นพระไตรลักษณ์เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป สูญไปไม่มีอะไรติดตัว เดี่ยวก็วนมาอีก เกิดขึ้น ตั้งอยู่ดับไป ก็เรียกว่าอนัตตา มันเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติของมันเองโดยเฉพาะ เรียกตามศัพท์ภาษาธรรมะก็เรียกว่าพระไตรลักษณ์เกิดขึ้นแก่เราในขณะนั้น ปัญญาถึงจะเกิดต่อภายหลัง จึงเรียกว่า วิปัสสนาตอนนั้น ตอนต้นก็เรียกว่าอุปาทาน ยังมีขันธ์ในอุปาทาน ยังยึดมั่นถืออยู่ เช่นรูปขันธ์ เวทนาขันธ์ สัญญาขันธ์ สังขารขันธ์ วิญญาณขันธ์ มันมีขันธ์ห้า อยู่ที่เรารอบ

ปรารภกำหนดก็มีอยู่๒ ประการ มีรูปกับนามเท่านั้น อย่างอื่นหาได้มีไม่ เลยก็ไม่มีตัวไม่มีดิน ไม่มีเราไม่มีเขา แล้วจะมีทิวามานะต่อกันอย่างไรเล่า อันนี้ ภาวามันจะบอกเอง โดยเฉพาะอีกประการหนึ่ง

ในเมื่อขณะที่กำหนดขึ้นหนอ บางคนเข้าผลสมาบัติได้ ไม่จำเป็นต้องพองหนอ ขุบหนอ พอขึ้นหนอ ยืน... ตำรวมขึ้นมาหนอ บางคนปัญญาเกิดตอนนั้น ได้ผลตอนนั้น ขึ้นวูบลงไปที่สะดือ วูบลงไป ๒ ชั้น จิตเป็นภาวะ ผลสมาบัติเกิดขึ้นเลยไม่รู้ ภาวนอก รู้ภาวนข้างใน ขึ้นอยู่เป็นเวลา ชั่วโมง ภาวนข้างนอกไม่สัมผัสก็เรียกว่า เข้าผลสมาบัติตอนขึ้นหนอได้ ไม่เข้าผลสมาบัติเฉพาะตอนพองหนอ ขุบหนอทุกคนไป บางคนได้ตอนขึ้นหนอ สติสัมปชัญญะดี สมาธิดี มันจะวูบลงไปถึงสะดือแล้ววูบอีกครั้งหนึ่ง มันจะปิดอายตนะ ธาตุ อินทรีย์ ในภายนอก แล้วภายในจะแสดงออกด้วยปัญญาเขาเรียกว่าพลังกำลังของสมาธิ ประกอบไปด้วยสติสัมปชัญญะภายใน เรียกว่าเข้าผลสมาบัติ ขณะที่ขึ้นหนอได้ทันที

ตรงนี้ สำคัญนะ ผู้ปฏิบัติอย่าคิดว่าขึ้นหนอ ไม่ได้ผล ต้องเอาข้อนี้ ก่อนเป็นหลัก แล้วเราก็เดินจงกรมไปเรื่อยๆ บางคนเดินจงกรมหัวพันที เวียนศีรษะ แต่แล้วเกะข้างฝากหนดเสียให้ได้ ก็เวทนาจิตวูบลงไป แล้ววูบลงไปเป็นสมาธิ ขณะที่เดินจงกรม แต่เราหาได้รู้ไม่ว่าเป็นสมาธิ กลับหาว่าเป็นเวทนาเลยเป็นลม เลยกเล็กทำไป ข้อเท็จจริงบางอย่างไม่ได้เป็นลม แต่เป็นด้วยสมาธิในการเดินจงกรม มันวูบมันหวิวเหมือนอย่างที่เราเดินเวียนศีรษะจะนั้นมันอาจเป็นได้หลายวิธี มันอาจเป็นด้วยเป็นลมก็ได้ ไม่แน่นอน บางครั้งสมาธิเกิด ขณะที่ขวย่างหนอ ซ้าย่างหนอ มันจะหวิวลงไป เหมือนเป็นลมจะนั้น ขอให้ผู้ปฏิบัติกำหนดหยุดการเดินจงกรม กำหนดหวิวเสียให้ได้ กำหนดรู้หนอเสียให้ได้ เดี่ยวท่านจะเกิดปัญญาในขณะนั้นทันที จากการเดินจงกรมนี้เองอันนี้ มีวิธีบอกแก่

บางทีเดินจงกรมไปมีเวทนาอย่าเดิน หยุด-กำหนดเวทนาเป็นสัดส่วนให้หายไปก่อน และให้รู้จักหลักเวทนาเหมือนครุมาสอน โดยธรรมชาติของเวทนาต้องจัดเป็นรูปแบบและสัดส่วนให้เกิดปัญญา แต่ละอย่างแยกประเภทนามได้ เวทนามก็แยกได้ ด้วยการเดินจงกรมนี้เช่นเดียวกัน

เดินไปอีก หิว-เวียนศีรษะคิดว่าไม่ตี หยุด กำหนดหิวหนอซะ ตั้งสติไว้เสียให้ได้ให้ตีก่อนและเดินต่อไป ปัญญาเกิดทันทีสมาธิมา ปัญญาเกิดในการเดินจงกรมทันที จะทำให้รวบรวมสมาธิตั้งไว้ได้นานติดกันแล้วไปนั่งก็ติดต่อกันไปโดยวิธีนี้ ประการหนึ่ง มีอะไรที่กำหนดไปเป็นอย่างไรอย่าไปสับสน

ขณะเดินจงกรมจิตออกไปข้างนอกขณะเดิน หยุด กำหนดหยุดเสีย กำหนดจิตเสียให้ได้ทีละปี กำหนดคิดหนอ คิดหนอ ยืนหยุดเฉยๆ ตั้งสติไว้เสียให้ได้ แต่ละอย่างให้เข้าเดีวสติปัญญาเกิด จิตนั้นกลับมาสู่ภาวะแล้ว ก็มีความรู้เก็บหน่วยคิดเข้าไป คือตัวปัญญา จากการกำหนดนั้นมีความสำคัญอีกประการหนึ่งนี้ สำคัญมาก

เดินต่อไปอีกปัญญาก็สะสมไว้จากการเดินจงกรม ทำให้เกิดคล่องแคล่ว ทำให้ขวย่างซ้ายย่างเห็นชัด รู้จักคำว่าแยกประเภทนาม รู้จักคำว่าจิตคนละดวง รู้จักคำว่าซ้ายย่าง ขววย่างคนละอัน และก็ย่างไปมีระยะ จิตที่กำหนดนั้น มันเป็นขั้น ตอนประการใด ผู้ปฏิบัติจะแจ้งแก่ใจชัดมากในตอนนั้น ถ้ามจะต้องตอบได้ตามญาณวิธีอย่างนี้เป็นต้น

ขณะที่จิตออกก็กำหนด จิตพุ่งชานก็กำหนด ทุกอย่างเป็นเรื่องกำหนดทั้งหมด และเราก็เวลามานั่งต่อไป และขณะที่เราตั้งสติจะว่า จะเดินจงกรมเชิง ๓๐ นาที แล้วเราหาที่นิ่งไว้ พอได้๓๐ นาทีก็เกิดสติจะ

แล้วก็เดินจงกรมมานั่งที่จัดสถานที่เอาไว้ จะตรงไหนก็ตามแล้วเรามานั่ง นั่งย่อตัวลงไปว่านั่งหนั่ง
ปฏิบัติให้ติดต่อกัน เหมือนด้ายกลุ่มออกจากลูกล้อ อย่าให้ขาดสาย ต้องปฏิบัติโดยต่อเนื่อง กำหนดได้ทุกกระยะ
อย่าไปขาดตอน ไม่ใช่เดินจงกรมเสร็จแล้วไปทำงานอื่นแล้วกลับมา นั่งทีหลัง ผู้ปฏิบัติจะไม่ได้ผล จะไม่ได้
ผลเลย

ถ้าเรานั่งติดต่อกันโดยเจ็ดวัน ท่านได้ผลแก่ภายใน ๒ วัน ได้แน่นอน เป็นการสะสมหน่วยกิตไว้ ใน
วันที่ ๗ ท่านจะรู้เรื่องในญาณวิสุทธิ มีสติได้ดีกว่าเดิมที่ผ่านแล้ว มันจะเกิดขึ้นเป็นขั้น ตอนของระยะของเขา
นั่นเอง เพราะทำติดต่อกัน ไม่ใช่ว่าวันนี้ นั่งสมาธิเดินจงกรม พรุ่งนี้ เว้น มะริ่น ทำต่อไปและเว้นต่อไปอีก
หลายวัน ทำอย่างนี้แล้วท่านจะไม่ได้ผล ถ้าเราฝึกแล้วขอให้ฝึกติดต่อกันไป โดยวิธีปฏิบัติอย่างนี้

และเรามานั่งหายใจเข้าให้ยาว หายใจออกให้ยาว ส่วนใหญ่อาตมาถามผู้ปฏิบัติกันใจไม่ได้กำหนด
กำหนดไม่ได้จังหวะ **โคชหายใจเข้าท้องพอง หายใจออกท้องยุบ** หายใจยาวๆท้องมันพองระยะไหน เราก็
บอกพอง แล้วลงหนอยยาวๆ ไว้ ยุบก็ลงหนอยยาวๆ ไว้ ถ้าเราพองยาว หนอยมันก็ไม่ได้อึด ยุบแล้วไม่ทัน
หนอยมันก็พองอย่างนี้ มันจะอึดอัด ทำให้ติดขัดในการกำหนด จึงต้องกำหนดให้ช้าๆหายใจยาวๆไว้ แล้วมัน
อึดอัดในเบื้องต้นนิดหน่อย ต่อไปก็คล่องแคล่วว่องไวขึ้นมา

กำหนดพองหนอย...ยุบหนอย...ที่แรกก็ใช้พลังช่วยด้วย ใช้จิตดัน ดันพอง ดันยุบ ใช้สติควบคุมไป
ก่อน หนักเข้าความคยชินก็เกิดขึ้น ความคันเข้าดันออกก็หายไป แล้วกำหนดคล่องแคล่วว่องไวมากขึ้น
หายใจเข้าหายใจออก พองหนอย ยุบหนอย ก็คล่องแคล่วว่องไว สติก็ดีขึ้น ปัญญาเกิด สามภคิณี ตามขั้น ตอน
ของภาคปฏิบัติ มิฉะนั้น เรากำหนดพองหนอย ยุบหนอย ไม่ได้จังหวะ คือ ใช้ด้วยกำหนดจิตไม่มีสติ คือว่าแต่
ปาก พองหนอย ยุบหนอย นี้ว่าแต่ปาก ถ้าใช้สติควบคุมไปให้ได้จังหวะ รับรองปัญญาเกิด ในช่วงจังหวะนั้น
บางครั้งพองหนอย ในจังหวะนั้น บางครั้งพองหนอย ยุบหนอย ตาหลับ กวีธิปฏิบัติ เราจะรู้ขึ้นมาเอง เหมือนเดิน
จงกรม

พองหนอยยุบหนอยเป็นอันเดียวกันไหม มันจะแจ้งชัดขึ้นมา จิตก็คนละอันแน่ เพราะกำหนดแล้วมันก็
วูบขึ้นไป จิตดวงใหม่มันก็แสดงออกมาใหม่ เหมือนแสงนีออนเกิดดับจะนั้น มันเป็นตามขั้น ตอน มองไม่
เห็นชัด ถ้าเรากำหนดได้เราจะเห็นชัดว่าจิตคนละดวง กายพองกายยุบคนละอันแน่ ไม่ใช่อันเดียวกัน แต่
อาศัยเหตุที่เกิดขึ้นเป็นตัวปัจจัย ทำให้รูปนามขึ้น **สข** แยกประเภทออกมาเป็นรูป ออกมาเป็นนาม ออกมา
เป็นเวทนา ออกมาเป็นผัสสะส่วน เราจะรู้ได้ว่าแยกรูปแยกนามได้ โดยธรรมชาติของมันเองโดยเฉพาะ

พองหนอย ยุบหนอย บางครั้งคือ ไม่พองไม่ยุบเกิดขึ้นแล้วทำอย่างไร ปัญญาแก้อย่างไร ไม่พอง ไม่ยุบ
และที่เราสังเกตได้ว่าสติดี จะรู้ว่ามันหายไปตอนพองหรือ ตอนยุบ พองหนอย ยุบหนอยนี้ มันจะต้องกำหนดได้
มีจังหวะ แต่มันหายไปตอนพองหรือตอนยุบ ปัญญาอยู่ตรงนั้น เราก็มีสติดี จะรู้ว่ามันคือไม่พองไม่ยุบก็
หายไป ตอนพองหรือตอนยุบ จะเห็นชัดแล้วเรากำหนด **รู้หนอย** แล้วกานใจเข้ายาวๆหายใจออกยาวๆ ให้ได้
ที่ แล้วจึงใช้สติกำหนดต่อไปว่า พองหนอย ยุบหนอย ปัญญาเกิดสมาธิดี ก็ทำให้พองหนอย ยุบหนอยสั้นๆยาวๆ
แล้วทำให้แวบออกข้างๆ ทำให้จิตวนอยู่ในพองยุบ ขึ้นๆลงๆอย่างนี้ ถือว่าดีแล้ว มันเกิดภาวะเช่นนี้แล้วให้
เรากำหนดต่อไป ขอให้จิตนี้วนอย่างนี้จริงๆ

พองหนองยวบหนองเดี่ยวขึ้นลง เดี่ยวขึ้นลง ไม่ออกทงพอง ไม่ออกทางยวบ และจิตก็แวบออกไปแวบเข้ามา เดี่ยวก็จิตคิดบ้าง พู่ ง่านบ้าง สับสนอลหม่านกัน อย่างนี้ ถือว่าได้ประโยชน์ในการปฏิบัติ ผู้ปฏิบัติทั้ง ผู้ปฏิบัติจะต้องตามกไหนดต่อไปว่า มันพู่ ง่านจิตมันขึ้น ๆ ลง ๆ แล้วพองหนองยวบหนอง กระสับกระส่าย แล้วพองหนอง ยวบหนองไม่ชัด ตอนนั้น ได้ผลแล้วในเมื่อไม่ชัดก็ไม่เป็นไร คือขึ้นมาไม่พองไม่ยวบ คือขึ้นมาพองยวบบนลิ้นปี เดี่ยวขึ้นมาพองยวบที่หน้าอก แล้วเราก็กไหนดลงไป ที่ที่ท้องกำหนดครุ่นนอน ๆ เสียก่อน แล้วก็หายใจเข้าออกต่อไปใหม่ นี่วิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง

จนนักปฏิบัติธรรมทำตามหลักนี้ จะได้ผลอย่างแน่นอน บางทีทำพองหนองยวบหนอง พองจิตสงบจิตออกแล้วมันคอยจะผลอ มันคอยจะพลาด จิตคอยแวลออกไป แต่เรามีปัญหาอยู่ว่าจิตออกไปไม่รู้ เพราะไม่มีสติ ถ้าสติจิตออกไปต้องรู้แน่ ออกไปรู้เลยว่า ออกไปตอนพองหรือตอนยวบ จะเห็นชัด

บางทีขณะที่พอง ขณะที่ยวบ จิตออกไปแล้ว บางคนไม่รู้เลย จิตออกไปเสียเมื่อไหร่ ไปคิดเสียตั้งนาน แล้วนี่อย่างนี้ ก็แสดงเหตุผลให้ทราบว่าขาดสติ สติไม่พอ ถ้าสติเราพอแล้วออกไปตอนไหนรู้ตอนนั้น หนักเข้าเรากำหนดเจี๊หวชาญ ชำนาญการไปแล้ว มันก็ทำให้จิตออกรู้ตัวทำใหม่ ๆ จิตออกจะไม่รู้ตัวจิตก็พองหนองยวบหนอง สติกำหนดพองหนองยวบหนองจิตหนึ่งก็ออกไปคิดข้างนอกไปคิดอะไรมากมายจริงในเมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ให้หยุดพองยวบ มากำหนดรู้หรือคิดนอกก็ได้แล้วแต่กำหนดอย่างไรอย่างหนึ่ง

กำหนดคิดหนอ คิดหนอ พอสติดีปัญญา ก็บอกว่า คิดเรื่องอะไร ได้ผลเป็นประการใด มันก็สะสมจิตแฝงไว้ในจิตแฝงไว้ในใจ คือ ตัวปัญญาต่อไป ได้แก่แสงสว่างอย่างนั้นเอง พอกำหนดไปแล้วจิตที่คิดมาก พู่ ง่าน แวบไปแวบมาทำให้เกิดเวทนาได้ ทำให้ปวดเมื่อย ทำให้ร่างกายสังขารไม่อยู่ในภาวะแห่งความปกติ เราก็ต้องกำหนดสังขารร่างกายที่มันปวดตรงไหน เมื่อยตรงไหน เกิดขึ้น โดยวิธีนั้นแล้วมันก็จะค่อยๆคลายหายลงไป จิตก็เข้ามาสู่ภาวะของพองหนองยวบหนอง ต่อไปใหม่

อาการ"วูบ"

บางครั้งนั่งมันวูบ วูบลงไปถึงกระดาน บางทีวูบผะ วูบไปข้างหลัง วูบไปข้างหน้า บางทีวูบไปทางซ้าย บางทีวูบไปทางขวา บางทีพองหนองบางทียวบหนอง วูบไปแล้ว บางทีพองก็วูบไปแล้ว มันวูบหลายอย่าง ต้องใช้สติกำหนดครุ่นนอน ๆ เพราะมันวูบลงไป

บางครั้ง วูบมี๒ อย่าง เกิดด้วยสมาธิสูงไป สติไม่พอ มันวูบลงไปโดยไม่ทันรู้ตัว เกิดตกใจอย่างหนึ่ง วูบอีกอย่างหนึ่งคือ วูบในการง่วง **ฉันทะ** เข้าครอบงำ ง่วงเหงาหาวนอนทำให้วูบหน้า วูบหลัง ผงกหน้า ผงกหลัง เกิดขึ้นได้ในขณะนั้น ภาวนาพองหนองยวบหนอง อย่างนี้ถือว่า **ฉันทะ** ง่วงเหงาหาวนอนมันเกิดขึ้น มิใช่เป็นตัวสมาธิ ถ้าเป็นตัวสมาธิแล้ว มันจะเกิดขึ้นโดยวูบอย่างแรงแต่ไม่ชง่วง รู้ตัวตลอดเวลากาลอย่างนี้ ตามวิธีแต่สติน้อยไปทำให้วูบลงไปได้อย่างหนึ่งอย่างนี้

บางครั้งกำหนดไปกำหนดมาเกิดสติ เกิดชนลูกชนพองสยองเกล้า กำหนดชนลูกเสีย กำหนดชนพองเสีย เกิดปิติแล้วต้องกำหนดเสียให้ได้ พอกำหนดได้แล้ว กลับมาพองหนอยุบหนอต้อไปใหม่ ปัญญาจะเกิดตอนนั้น

บางอย่างสมาธิจะดีต้องมีอุปสรรค สติดีต้องมีอุปสรรค เช่นเวทนา เป็นต้น มาขัดขวางเป็นมาร สำคัญทำให้เราไม่รู้ในธรรมชาติคือเวทนา บางครั้งสมาธิจะดีทำให้เกิดพุ้งชาน ถ้าเราผ่านพุ้งชาน ผ่านไปได้ ด้วยใช้สติ ปัญญา กำหนดได้ รับรองปัญญาที่เกิดขึ้น หลังจากที่ผ่านทุกขั้นนั้น จึงเข้าสู่ภาวะของญาณ

นอนสมาธิ

เริ่มต้นด้วยนามรูปปริเฉทญาณ แยกรูปแยกนามได้ในเบื้องต้น อย่างนี้ ภาวะของธรรมด้วยการ กำหนดช่าๆอย่างกำหนดไว้ แล้วมานั่งแล้วนอนลง ไป กำหนดได้๕๐ นาที หรือ ๑ ชั่วโมงที่ตั้งใจไว้ เราก็นอนลง ไปอย่างเพิ่งแผ่เมตตา นอนเปลี่ยนอิริยาบถแล้วกำหนดที่ท้องต่อไปให้ติดต่อกันไปดูซิ จะเป็นกลางวันก็ติดกลางคืนก็ตาม

ขณะที่ผู้ปฏิบัติอยู่ที่ห้องกรรมฐานได้ดีแล้ว ตัดปลิวโพกกังวลมาดีแล้ว ขอให้ทำติดต่อกันไป อย่าไปนั่งคุยกัน อย่าไปนั่งสนทนา อย่าไปนั่งคิดเรื่องเก่า มาเล่ากันใหม่แต่ประการใด เรากำหนดนอน พองหนอ ยุบหนอยาวๆ กำหนดเรื่อยไปที่ท้อง ขณะนอนนั้นชัดมากเดี๋ยวจะรู้สึกขึ้นมาว่าสมาธิดี ปัญญาเกิด เดี่ยวมันจะวูบลงไป มันจะเพลินลงไป เผลอลงไปบางประการ สติดี จะรู้ทุกวิธีทางว่ามันวูบตรงไหน เป็นอย่างไร จับได้ทุกอย่างขณะที่นอน

ถ้าหากว่ามันจะหลับ ไม่ใช่หลับด้วยดินมิทระง่วงเหงา มันหลับโดยปกติ โดยมีสติสัมปชัญญะดี มันจะรู้ตัวขึ้นมาว่าเพลินเผลอ แวบไปตอนพองหรือตอนยุบ ผู้ปฏิบัติตั้งจับได้ ถ้าจับได้ตอนพองหรือตอนยุบ จำไว้ หลับวูบลงไปแล้วสติตลอดขณะตื่นนอนอยู่นั้น ขณะนอนอยู่นั้นสติภายในดีมาก จิตภายในรู้อยู่ตลอดเวลา พลิกตัวก็ครั้งรู้หมด และทำให้เราจะกำหนดตื่นเวลาไหน แม้เพียง๕๐ นาทีก็ได้ หลับอย่างสนิท แต่ภายในมีสติ อย่างนี้ ถือว่าหลับสนิทภายในมีสติ คือหลับโดยใช้ปัญญาฝากไว้ในภายใน นี้จะตื่นเวลาไหน ใครเรียกขึ้นมาในเวลาใครรับปากเมื่อนั้น อันนี้ตื่นไวชวณะจิตรับสู่อารมณ์ได้ไวด้วย ขณะตื่นนอนหลับมีสติ

นักปฏิบัติธรรมอย่าลืม ทำให้ติดต่อกันไป ในเมื่อท่านเดินจงกรม นั่งภาวนาแล้ว นอนลงไป กำหนดเสีย ๑๐ นาที หรือ ๒๐ นาที ค่อยมาเดินจงกรม เปลี่ยนอิริยาบถต้อไปใหม่ ถ้าทำโดยต่อเนื่องติดต่อกันไป ภายใน ๗ วัน รับรองเห็นผลแน่ ผลที่จะพึงได้จากการเจริญวิปัสสนาญาณ ทำญาณวิธีรู้เท่าทันเหตุการณ์ของชีวิตได้ โดยเฉพาะอีกส่วนหนึ่ง

กำหนดสัมผัส

แต่ข้อใหญ่ใจความของการเจริญวิปัสสนานั้น ผู้ปฏิบัติธรรมอย่าลืมอีกอันหนึ่งคือสัมผัส สบายคนจะต้องกำหนด ตาเห็นรูปกำหนด หูได้ยินเสียงกำหนด จมูกได้กลิ่นกำหนด ลิ้นรับรสกำหนด กายสัมผัสต้อง

กำหนด เพราะที่มาของทวารหก เป็นที่มาของกิเลส และเป็นที่มาของชั้น๕ รูปนาม เกิดพร้อมกัน คับพร้อมกัน จำเป็นต้องกำหนดตลอดเวลา ให้เชี่ยวชาญ ชำนาญทุกอย่างให้ได้ยินเสียงตั้งสติ นั้นเอง ปัญญาที่บอกได้ในการฟังจากเรื่องต่างๆที่เกิดขึ้น เกิดปัญญาในการฟัง ตาเห็นรูปก็ตั้งสติไว้ที่หน้าผาก กำหนดเสียให้ในการสัมผัส รับรองปัญญาที่เกิดสะสมเข้าไว้เป็นหน่วยกิต และมาเดินจงกรมนั่งภาวนาชำระใจได้ไว

กำหนดนิมิต

ถ้าท่านทั้งหลายกำหนดหน่วยกิตนี้ โดยอายุขณะชาตุนิทรีย์ดังกล่าวมาแล้ว ไปเดินจงกรม.....นิมิตเป็นพระพุทธรูป นิมิตเป็นหมอกเมฆต่างกานาประการ นิมิตให้เราเห็นต้นหมากรากไม้ก็ได้ เช่นนี้ถือว่าสมาธิแต่แล้ววิธีปฏิบัติต้องกำหนดเสียว่าเห็นหนอๆในนิมิตนั้น นิมิตนั้นแปรผันเปลี่ยนแปลง เป็นสภาวะรูปที่เกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วก็ดับไป นิมิตนั้นก็หายวับไปกับตา ปัญญาที่เกิดเข้ามาที่นิมิตนี้เป็นเครื่องหมายเท่านั้น แสดงให้เรารู้ถึงสภาวะของรูปที่มันเกิดขึ้น ในทางนิมิต มันอาจจะเกิดขึ้น๒๒ ประการ

กรรมนิมิต เกิดทางกรรม นิมิตเครื่องหมายให้เราได้ทราบจากครั้งอดีตก็ได้ หรือนิมิตเครื่องหมายบอกให้เราทราบในเรื่องของการกระทำและมารที่มาขัดขวางก็ได้วิธีปฏิบัติไม่ให้จับ ไม่ให้ประเมิณผล ไม่ต้องไปดูปริยัติ แต่ประการใด มีวิธีปฏิบัติอยู่อันมีผลคือตั้งจิตกำหนด ใช้สติตลอดอย่าไปจับ ใ้เกิดผลในทางอื่น เพราะการปฏิบัตินี้ไม่ใช่เรียนหนังสือต้องทำโง่ไว้ ต้องทำโง่ ทำไม่รู้อะไร ทำให้เอง ปัญญาเกิดเอง และรู้อย่างงี้ โดยไม่ได้รู้ตามอื่นบอกเล่า ไม่ใช่รู้ในตำรา ไม่ใช่รู้ในหนังสือ ไม่ใช่รู้จากญาณทัสสนะวิสุทธิเกิดขึ้น ในหนังสืออย่างนี้ เป็นความรู้ธรรมะ

แต่ภาคปฏิบัตินี้ เป็นการปฏิบัติให้เกิดเองโดยภาวนานี้ มันเกิดเอง แล้วก็ปัญญาที่เกิดเอง บอกตัวเองได้ โดยวิธีปฏิบัติอันนี้นักปฏิบัติอย่าลืมหักด้วยตัวกำหนด มันมีอะไรเกิดขึ้นทุกวิถีทาง ต้องกำหนดให้หายถ้ากำหนดไม่หายนะ ปล่อยปลละละเลยไป เป็นการสะสมหน่วยกิต ทำให้เกิดสันดานเป็นพื้นฐานของจิต ทำให้เราปิดบังปัญญาไว้ เกิดโมหจริต ปัญญาที่ไม่เกิดขึ้นแก่ผู้ปฏิบัติด้วย โดยวิธีนี้จึงต้องกำหนดทุกอริยาบถ

เพราะฉะนั้นที่พูดขึ้นมาเป็นเวลานานนี้ ต้องการให้ผู้ปฏิบัติปฏิบัติโดยถูกต้อง ไม่ต้องฟังเสียงใคร และการปฏิบัตินี้ขอให้ปฏิบัติไปตามขั้น ตอนอย่าไปเอาอย่างอื่นมาประสมประสานกัน เดี่ยวพุทโธบ้าง พองหนอ ยุบหนอบ้าง สัมมาอรหังบ้าง เลยสับสนอลหม่านตลอดกาล ไม่ได้ผลเท่าที่ควรในวิธีปฏิบัติ ทวารปฏิบัติสติปัญญาที่ต้องการให้มีสติ รู้ทางอายตนะ ชาตุนิทรีย์เข้าทางทวารหก ชั้น๕ รูปนาม เกิดทางทวารหก แล้วก็ดับพร้อมกัน ไป กิเลสก็เกิดขึ้นทางนั้นเหมือนกัน คือ โลภะ โทสะ โมหะ อยู่ในชั้นสันดาน เรียกชั้น๕ รูปนามเป็นอารมณ์ เกิดขึ้นทางอายตนะ ชาตุนิทรีย์ โดยวิธีนี้เป็นต้น

ถ้าเราสติ ปัญญาดีแล้ว มันจะบอกได้เป็นขั้น ตอน มีเวทนาอยู่จุดไหน กำหนดได้ จุดนั้น มันก็หายไป เพราะทุกสิ่งทุกอย่างในการฝึกบู้เบื้องต้นมักมีอย่างนี้ ความว้าวไม่ทันหาย ความควายเข้ามาแทรก ครูเข้ามาสอนแล้วต้องเรียน ครู โลภะ ครู โทสะ ครูเวทนา ครูพุ่มซ่าม ครูเสียใจ มาสอนเราว่าทำไมเสียใจ แก้ไขอย่างไร

ก็กำหนดจิตใช้สติตลอดเวลา อริยสัจ ๔ ก็ชัดเจน นี่เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าที่สำเร็จมรรคผลมา ก็ใช้หลักสำเร็จที่อริยสัจ ๔ ก็ได้จากการเจริญสติปัญญาตนเอง

อ่านคนอื่นออก

พระองค์จึงได้ชี้หลักในการเจริญวิปัสสนากรรมฐาน ชั้น ๕ รูปนามเป็นอารมณ์ ผู้ปฏิบัติธรรมอย่าลืม กำหนดให้ได้ ยืนหนอ ๕ ครั้ง นี้อาไว้ใช้อะไร สำหรับเราคนอื่นเขา เห็นหนอ ๕ ครั้ง ตั้งแต่ปลายผม คนที่เราเห็น ปลายเท้าขึ้นมา เดี่ยวสติจะบอกว่า คนนี้มีนิสัยไม่ดี คนนี้มีนิสัยดี คนนี้มีเล่ห์กระเท่ห์พบบาย มันจะแจ้งรายงานให้เราราบการเห็น นี่แหละยืนหนอ ๕ ครั้งนี้ สำหรับวิธีของคนอื่นเข้า เพระเราดูตัวเองได้แล้ว ฝึกฝนตนเองได้แล้ว อ่านตัวออกบอกตัวได้ ใช้ตัวเป็น แล้วดูคนอื่น ทำไมอ่านไม่ออกเล่าแบบเดียวกัน

เพราะฉะนั้นการยืนหนอ ๕ ครั้งต้องการจะดูคนอื่นที่เดินเข้ามาคือสภาวะรูป จะเป็นคนหรือมนุษย์สัตว์ สิ่งทั้งหลายก็ตามโดยที่มีวิญญาณและที่ไม่มีวิญญาณอาจจะมองเห็นวิญญาณมองเห็นดวงวิญญาณมองเห็นสิ่งที่เร้นลับโดยปัญญาได้ ด้วยยืนหนอ ๕ ครั้งนี้แหละ ที่เราจะเพ่งสายตา จะไปดูสภาวะรูปที่ไหน ก็กำหนดว่าเห็นหนอ ๆ อย่างนั้น และเห็นจริงๆด้วยตาปัญญา นี่แหละ**บังจัตตัง** ที่จะทำได้จึงต้องเห็นไว้ มันมีประโยชน์การแก้ปัญหาอย่างเหลือเกิน พอเราทำได้แล้ว เห็นหนอทำได้แล้ว ไม่ต้องกำหนด มันบอกเอง ดี เรามองเห็นสภาวะรูป รูปมันจะแจ้งชัดเกิดขึ้น ตั้งอยู่ดับไป มันจะบอกเป็นขั้น ตอนออกมาเองไม่ต้องกำหนด

วิธีฝึกเบื้องต้น เราจิตยังไม่เข้าขั้นยังไม่ถึงวิปัสสนาญาณแล้ว เราก็ไม่สามารถที่จะบอกอ้อข้างนี้ ถ้าเราเข้าถึงขั้นแล้ว มันจะบอกได้ ทั้งหมด เป็นการคลอบจักรวาล โดยใช้สติสัมปชัญญะทุกประกายพยายาม

กำหนดโดยต่อเนื่อง

ที่อาตมาได้ชี้แจงแสดงมานี้ต้องชี้ไว้ สำหรับผู้ปฏิบัติปล่อยปละละเลยมาก ไม่ปฏิบัติโดยต่อเนื่อง เราจะเดินไปห้องนี้ ำ ห้องส้วม เดินจงกรมไป ละครับประทานอาหารก็พิจารณาปัจเจกด้วยกำหนด กินหนอ เคี้ยวหนอ กลืนหนอ เป็นต้น ให้ช้าที่สุด อันนี้พิจารณาปัจจัยไปในตัวด้วย แต่งกายแต่งใจอยู่เสมอ ถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะต้องกำหนด ตลอดเวลากาล ส่วนใหญ่ผู้ปฏิบัติจะทำโดยต่อเนื่องเมื่อเดินจงกรมกับพองหนอ ยุบหนอเท่านั้น เพระยังไม่สามารถจะใช้ได้ ที่จะให้ได้ต้องกำหนดสิ่งแวดล้อมทั้งหมด การปฏิบัติของเราจะได้รับผล สมความมุ่งมาดปรารถนา

ขอเจริญพรผู้ปฏิบัติธรรมทุกท่าน โปรดได้ปฏิบัติโดยต่อเนื่องจะไปอยู่ในอิริยาบถใดก็ตาม ต้องกำหนดเรื่อยไป เป็นการสะสมเรื่อยไป และมันเกิดเต็มเปี่ยมขึ้น ภาแล้ว มันจะเย็นอัตโนมัตติเห็นได้ชัดคือปัญญา

เพราะฉะนั้นการเจริญวิปัสสนากับการศึกษาแบบอื่นต่างกัน ต้องทำขึ้นมาเอง ต้องทำไม่รู้ไม่ชี้ ผากสิ่งทึฐึมนะเก็บไว้ใช้ในตัวเองที่แสดงออก ด้วยกาย ด้วยวาจา ด้วยใจ แล้วใช้สติกำหนดไปตลอดภาวะของรูปนามชั้น ๕ เป็นอารมณ์ จึงเรียกว่าวิปัสสนากรรมฐาน แสดงผลงานของปัญญาให้ชัดแจ้งต่อไปด้วย

ผู้ปฏิบัติธรรม เดินจงกรมแล้วนั่งภาวนา นอนกำหนด เสร็จแล้วเราก็มามีที่ห้องพระ ถ้าไม่มีห้องพระ ตรงไหนก็ได้ อย่าลืมแผ่เมตตาไตรจิต อุทิศส่วนกุศล ให้ผู้มีพระคุณ มีบิดา มารดา เป็นต้น ตลอดกระทั่งเจ้ากรรมนายเวร บรรดาญาติทั้งหลายผู้ล่วงลับไปแล้ว และ เจ้ากรรมนายเวรที่จะมาทวงถามเราอยู่ทุกขณะ เราจะได้ไม่ปฏิเสธ ใช้หนี้ เหวี่ยงหนี้กรรม จากการกระทำโดยอโหสิกรรมนั่นเอง ไม่โกรธ ไม่เกลียด ไม่อาฆาต เคียดแค้น ต่อท่านผู้ใด กรรมนั้นเป็นอโหสิ ไม่มีเวรกรรมต่อเนื่องกันไป อันนี้ถือว่าเป็นประโยชน์ สำหรับผู้เจริญวิปัสสนากรรมฐาน

หลังจากนั้น จงอุทิศส่วนกุศลและไตรจิตออกไปทุกทิศ อโหสิกรรมทุกเวลา ท่านจะได้รับผลทุกประการ จะทำกิจการงานทางโลกทางธรรม ทำแล้วไม่ไร้ผล จะเรียกเงินเรียกทองก็ได้ เรียกแบบไหน เพราะจิตใจของเราเข้าสู่ภาวะของผู้มีปัญญาแล้ว จะคิดอ่านอันใดสิ่งนั้นเป็นประโยชน์ สิ่งนั้นมีอานิสงส์ คิดเงินจะได้ ไหลนองคิดทองจะได้ ไหลมา กิจการจะได้ สำเร็จตามเป้าหมาย เรียกว่าปัญญารอบรู้ในกองการสังขาร รอบรู้ในเหตุการณ์ของชีวิต สามารถใช้ชีวิตให้เกิดประโยชน์ของตนเอง และบุคคลทั่วไปได้ สมปรารถนาทุกประการ

จึงขอเจริญพรผู้ธรรม อย่าคิดว่าเป็นเรื่องเหลวไหลและเป็นเรื่องทำง่ายนะ ทำยากที่สุดถึงยากอย่างไรก็ตาม ก็พยายามทำ พยายามที่จะกำหนด และปรารถนาขันติความอดทนไว้ ฝืนใจไว้ให้ได้จนกว่าจะเคยชินเข้าสู่ภาวะแห่งความสงบ “นตฺถิ สนฺติ ปรี สุขํ” สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบไม่มีแล้วในโลกมนุษย์นี้ เอาไปใช้เป็นประโยชน์ได้ทันทั่วทั้งที่ ทุกประการ นี้แหละเป็นอาวุธที่พระพุทธเจ้าทรงประทานไว้แก่เรา

วิธีสู้เวทนา

ธรรมบรรยาย ๒๘ ส.ค. ๒๕

หอประชุม วัดอัมพวัน

อาตมาอาพาธวันนี้ไม่สบายมาก เมื่อวานนี้ไปบรรยายที่ค่ายจิระประวัตินครสวรรค์ ก็ยังมีเวทนา
มาก หมดเขาไม่ให้ไปหรอก โยมกำหนดเสียให้ได้ ปวดหนอ ปวดหนอ เอาเวทนาฝากไว้ก่อน ฝากไว้กันเสาก
ก็ได้เนาะ แล้วก็ไปได้ไม่เป็นไรหรอก เอาเวทนามาฝากเป็นหรือยัง ปวดหนอ ปวดหนอเนี่ย ฝากไว้แล้วก็ไป
ทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ ทำเป็นไม่ป่วยแยกเวทนาออกเป็นสัดส่วนแล้วก็ฝากไว้ซะทำนองนี้ คงจะได้เนาะ

ปวดหนอ ปวดหนอ หายปวดใหม่ ตั้งแต่มาที่นี่...(ปวดหนอ แต่ไม่หายหนอ เจ้าคะ) ยิ่งปวด
หนักใจใหม่ยิ่งหนักยิ่งกำหนดหนักเข้าไป ตายก็ให้ตายต้องอย่างนั้น เดี่ยวปวดหนอ ปวดหนอ โอไม่หาย
เลิกหนอ เลิกหนออย่างนั้น นใหม่...(ยังไม่ถึงขั้น เจ้าคะยังไม่ถึงขั้น เลิกหนอหรือ จันก็ไปได้ซี่ ไปได้.
(เปลี่ยนหนอเจ้าคะ) อ้อ เปลี่ยนหนอ เออมีเปลี่ยนหนอเหมือนกันเดี๋ยวปวดหนอ ปวดหนอ โอัยทนไม่ไหว
แล้วหนอ เปลี่ยน...หนอ เปลี่ยน...หนอ เปลี่ยน...หนอ จันหรือ เอ้าก็พอ ไปพอไปได้ แต่อย่าเปลี่ยนบ่อยนัก
นะ เดี่ยวจะเคยใหม่ๆนี้ได้ แต่หนักเข้า อย่าเปลี่ยนบ่อยนักนะ เดี่ยวเคยชิน เปลี่ยนดี ทีแรกก็เปลี่ยนๆไปก่อน
พอหนักเข้าตายให้ตายไม่ต้องเปลี่ยน ทีแรกเปลี่ยนได้ เพราะเราไม่เคยนะ โยมนะ

อุปาทาน นี่เป็นสมณะก่อน ปวดหนอนี้เป็นสมณะไม่ใช่วิบัติสนาจำไว้ให้ได้ ปวดหนอนี้ยึดบัญญัติ
เป็นอารมณ์ เพราะว่ามีรูปมันจึงมีเวทนา วัตถุคือรูปนี้เกิดสัมผัส เกิดสังขารปรุงแต่ง มันจึงปวด ปวดแล้ว
กำหนด ปวดหนอ ปวดหนอ ยิ่งปวดหนักถ้าเราไม่กำหนดเลยก็ไม่ปวดหรอก แต่วิธีปฏิบัติต้องกำหนดจะได้
รู้ว่าเวทนามันเป็นอย่างไรมาก่อน นี่ตัวธรรมะอยู่ที่นี้ ตัวธรรมะอยู่ที่ทุกข์ ถ้าไม่ทุกข์จะไม่รู้ฉิลิจ ๔ นะ เข้าลองดู
ถ้าปฏิบัติเกิดเวทนา-แล้วเลิก โยมจะไม่รู้จักอริยสัจ ๔ รู้แต่ทุกข์ข้างนอก ทุกข์ประจำไม่รู้เลยนะ รู้แต่ทุกข์จร
นะจำไว้ จะไม่รู้หรืออริยสัจ ๔ ในภายใน โยมจะรู้หรืออริยสัจ ๔ ภายนอก รู้แต่ทุกข์จรเข้ามาเท่านั้นเอง

ทุกข์ประจำนี้สำคัญเอกก่อนปวดหนอ ปวดหนอ นี่ทุกข์ประจำ ทุกข์ประจำเลขต้องให้เห็นธรรมะว่า
ปวดหนอ ปวดหนอ โอัยจะตายเลย บางคนนั่งทำไปเหลืออีก๕ นาทีจะชั่วโมง หรืออีก๕ นาทีจะถึง ๓๐
นาทีที่ตั้งใจไว้จะตายเลยทุกครั้ง ทุกคนเป็นอย่างนี้แหละ ถ้านั่งชั่วโมงจำไว้เหลือ๑๐ นาทีเราจะแยะเราไม่
ต้องดูนาฬิกา พอมันจะแยะเวทนามาเราจะตายได้เลยว่าอีก๑๐ นาทีถึงชั่วโมง ไม่เกินแน่นอน อย่างต่ำก็๕
นาทีถึงชั่วโมงแน่ ลองดูเลย จะตายเลย เอ้าตายให้ตายตายให้ตาย ปวดหนอ-ปวดหนอ โอโฮ มันทุกข์อย่างนี้
เลย พิโรธเอ๋ยกระดูกจะแตกแล้ว กระดูกจะแตกแล้ว แล้วที่ก้นทั้งสองนี้ร้อนนี่เลขเหมือนหนามมาแทงกัน
โอโฮ มันปวดอย่างนี้เองหนอ ปวดหนอ ปวดหนอ กำหนดไป เป็นไร เป็นกัน พอใกล้เวลาเหลืออีก๕ นาที
ถึง ๑ ชั่วโมง ที่ตั้งสัจจะไว้จะตายเลยนะ ลองดู ลองดู ต้องทนฝืนใจ

ธรรมะต้องฝืนใจ มิฉะนั้น ถาตของแม่ขุนนางสุชาดาคลายเหนือน้ำทำไม พระพุทธเจ้าท่านก็ยังรู้มึนนะ ว่านี่เราฝีกมาจากอาพาธคาส อุทกคาส ก็ยังไม่สำเร็จ ได้แค่ฌานสมาบัติมาตั้งแต่อดีตชาติ ท่านได้ฌานมาตั้งแต่พระเวสสันดรนะ พระพุทธเจ้าของเราเนี่ย เจ้าชายสิทธัตถะได้ฌานมาตั้งแต่เป็นพระเวสสันดรนะ ที่อยู่ในป่าหิมพานต์จะไม่เล่าเรื่องพระเวสสันดรหรือเคียววันนี่ไม่จบรายการ ได้สำเร็จฌานมาพอเป็นกุมารก็ลอยขึ้นไปบนต้นหว่า เห็นไหมละ สำเร็จตั้งแต่ชาติก่อนแล้ว แต่ยังไม่สำเร็จว่าดับทุกข์ได้อย่างไร ไม่ชนะมาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏสงสาร ทำอย่างไรเพราะยังไม่พบ ยังไม่พบทำอย่างไร เลยทีนี้ก็ทนทุกข์ทรมาน ทุกรกิริยา ๖ ปี แล้วทำให้เกิดเทพสังฆกรรมทำให้ปัญจวัคคีย์หนีไปหมด ถ้าไม่หนีไปไม่สำเร็จจำไว้**อยู่เป็นกลุ่มมาก ๆ ไม่สำเร็จ** ทำให้เกิดพิน๓ สายขึ้นมา ดึงจัญหอนัจฉมัทธมาปฏิบัติ ปานกลาง ในธรรมจักรนี่เอง พระพุทธเจ้าก็คิดได้ กลับมาฉันอาหาร ทำให้ปัญจวัคคีย์ทั้งห้าคิดว่าเจ้าชายสิทธัตถะถนมาก หนีเลย ดีแล้ว อยากจะให้หนีไปตั้งนานแล้ว เลยพระองค์ก็อยู่องค์เดียว ก็สวयพระกระยาหารของแม่ขุนนางสุชาดา แม่ขุนนางสุชาดาเมื่อสมัยก่อนยังไม่มีพระพุทธเจ้า ก็ต้องไปถือเทวดา ต้องไปไหว้ต้นหมากรากไม้กัน เหมือนบางคนที่ยังไหว้อยู่จนบัดนี้ ยังถือมาอยู่ ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้ว ไปไหว้ต้นไม้ แล้วผ้าสวยๆนะไปห่มต้นไม้กันเดี๋ยวนี้ คนยากจนไม่ให้ แหมไปห่มต้นไม้ทำไมกันเก็บน” เขาบอก ก็ดี อาตมาเห็นด้วย เอาเถอะไม่เป็นไร หรือแล้วแต่อัธยาศัย เลยก็นางสุชาดาที่เห็นเทวดา บอกแหมมาบนบานศาลกล่าวทุกครั้ง ไม่เคยเจอเทวดาเลย แหมเทวดาสวยมากเลยถวย แหมเทวดาแน่นเลย ทุกครั้งกินไม่หมดต้องเอากลับบ้านทุกที แหมวันนี้ฉันชะหมดถาดเลย

แล้วก็เจ้าชายสิทธัตถะจึงขออธิษฐานว่าธรรมะบทใดหนอที่จะสำเร็จมรรคผลสัมโพธิญาณ ในกาลต่อไปนี้ ขอให้ถาดนี้เป็นปริศนาออกมา ณ บัดนี้ ว่าแล้วก็ลอยถาดออกไปเลย วิ่งขึ้นไปเหนือ น้ำที่ที่มีที่นี้ มีแต่ลอยล่องน้ำ นี่ขึ้นไปเลย ทำให้อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เจ้าชายสิทธัตถะของเรานี้ **นี่ก็ต้องฝืนใจ ต้องฝืนใจ ถ้าไม่ฝืนไม่สำเร็จ**

คืนวันนั้น พระพุทธเจ้าก็อธิษฐานจิต ที่ศรีมหาโพธิ์ เอาหญ้ากุสะมาขัดเป็นบัลลังก์ **ข้าพเจ้ายอมตายเลยถ้าไม่สำเร็จมรรคผลสัมโพธิญาณ ในคำคืนวันนี้ข้าพเจ้ายอมตาย**” ได้ธรรมะจากถาดที่ลอยขึ้นไปเหนือน้ำ ฝืนใจเลยตายให้ตาย-ตายให้ตาย-ตายให้ตาย สำเร็จเลย เลือดเนื้อเหือดแห้งอย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้ายอมตายบนหญ้ากุสะ ณ บัดนี้ ไซ้ใหม่ เห็นด้วยไหม ต้องฝืนใจนะโยมนะ ต้องฝืนใจ

ไปวัดกระซิบบอกเบาๆ ฟังเขาสอนชีวิตเราเกิดมาไม่ถาวร อย่ามัวนอนหลงเล่น ไม่เป็นการ ไฟสามกอง กองเผาเราเสมอ อย่าเดินเล่ควรทำกรรมฐาน ไหนๆชีวิตเราเกิดมาต้องตายทุกคน ในเมื่อใกล้ตายญาติมิตรบอกให้คิดถึงอรหัง รู้ได้สิ่งที่สุดคุณพระพุทธชิ่ง เพราะกำลังเวทนาทุกข์กล้าเอย

นี่เราทำกรรมฐานนี้ เวทนา มันสอธา มันแยกออกไป เวทนาแยกออกไปเป็นสัดส่วนนะ จันท์ ๕ รูปนามเป็นอารมณ์ เวทนาแยกออกไป เกิดขึ้นตั้งอยู่ดับไป ปวดหนักเข้า หนักเข้าแตกเลย มันมีจุดแตกออกมานะโยมนะ แล้วมันจะหายปวดทันที อย่างนี้ที่เรานี้ไม่หายหรือ จะนั่งก็ชิว โมงทำก็ครั้ง มันก็ต้องมีหลัก ๔ ประการ ไม่ใช่ที่เราสำเร็จแล้วได้โสฬสญาณคำว่าสำเร็จวิปัสสนาไม่มี ทำเรื่อยๆไปเถอะ แต่เราจะไปพูดกับเขาทุกคนไม่ได้นะ โอ๊ยคิดกันสำเร็จวิปัสสนาสำเร็จกรรมฐาน เดียวเขาจะโต้เอานะ บอกฉันเป็นนักปฏิบัติ

ธรรมะ ตั้งไม่สำเร็จ เท่านั้น พุคเท่านั้น เราก็บอกกันเป็นนักปฏิบัติธรรมะ เดี๋ยวเพิ่งเริ่มต้น เราก็ต้องอ่อนน้อม ถ่อมตนไปอย่างนี้

ทีนี้ใครจะทำถึงขั้น ไหนก็ตาม ต้องผ่านหลัก ๕ กาย เวทนา จิต ธรรม ทุกคน ต้องมีเวทนาทุกคน แต่มีเวทนาแล้วเรากำหนดได้ ตั้งสติไว้ให้ได้ไม่เป็นอะไรเลย และเวลาเจ็บระทวยป่วยไข้จะไม่เสียดสติ จะไม่เสียดสติเลยนะ และเราทำวิปัสสนาที่มันมีเวทนาหนักยิ่งกว่าก่อนจะตาย เวลาจะตายมันจะหนักเหลือเกิน เราปวดมากก็กำหนดเข้าโยม กำหนดหนอ ปวดหนอ ปวดหนอ ปวดไปตายให้ตายนี้เป็นสมณะ ยึดบัญญัติเป็น อารมณฺ์ ต้องจำไว้ก่อน พอกำหนดไป กำหนดไป กำหนดไป แดกพับฆ่า ชู ฆ่า หายไปเลย เบาตัวเลย พอเบาตัวนั้นแหละคืออนิจจัง ทุกขัง อนัตตา นี่แหละอริยสัจ ๔ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค แจ่มแจ้งทันที นี่คือเวทนา

นี่แหละอริยสัจ ๔ มาเลยทุกข์ หาที่มาได้แล้วคือสมุทัย นิโรธแจ่มแจ้งของข้าพเจ้าแล้วฆ่า เป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา นี่เป็นอริยสัจ ๔ นี่ต้องฝืนใจนะ โยมนะ ต้องฝืนใจกันหน่อย ถ้าพอมีเวทนาเล็กน้อย เวทนาเล็กน้อย โยมนะจะไม่พบธรรมะในอริยสัจ ๔ รู้แต่ทุกข์จริงข้างนอก คนมาถามว่า ทุกข์อย่างไร โน้นทุกข์อย่างนี้ แต่ทุกข์ประจำไม่รู้จะ เกิดแก่เจ็บตายนี่นะ โยม เกิดเวทนา เกิดเสียดอกเสียดใจ ในตัวในข้างใน ไม่รู้จริงนะ ต้องรู้ทุกข์ข้างใน นี่อริยสัจ ๔ มาแล้ว พอเวทนามันหายไปนะ โยมนะ อนิจจังไม่เที่ยงเป็นทุกข์อย่างนี้แหละหนอ มันไม่เที่ยง มันเป็นทุกข์ นี่แหละทุกข์ได้แก่ทุกข์ในอริยสัจ ๔ นะ เป็นความจริงในอริยสัจ ๔ เป็นอนัตตา ปล่อยให้สูญไปเกิดขึ้น ตั้งอยู่ดับไป ไม่มีอะไรเหลืออยู่ ไม่มีรูปไม่มีนามแล้วก็หายไปตอนสุดท้ายนี้ คือนิพพานดับสนิทไม่คิดขึ้นมาเป็นเรื่องเล็กน้อย โยมนะ ทนนะฝืนใจด้วยนะเวทนามาก

หลวงพ่อดีวักขณบวชบอกให้ฝืนใจหน่อย ฝืนใจหน่อยเพราะธรรมะต้องฝืนใจ ถึงจะเห็นธรรมะ เหมือนถาดลอยขึ้นเหนือน้ำ นะ โยมนะ ท่านบอกให้ฝืนใจหน่อย โอ๊ยวันนี้ก็เหนื่อยมากนะ ทำงานมามืดใจไม่พอก็ได้ เอาไว้ฝืนใจพุงนี้ต่อไปก็ได้ ที่ ๒ อย่าง ให้ฝืนใจหน่อย เมื่อก่อนอาตมานั่งอย่างนี้ไม่ได้ ที่คอหัก ไปไม่ปวดเลยเห็นใหม่ คอหัก ไม่ปวดไม่เจ็บ สบายมากเพราะเรารู้เวทนา สบายมากเลย

และที่พูดเมื่อวันก่อนหายใจทางสะดือได้ พองหนอยุบหนอหายใจ ได้ นะ ถ้าใครไม่เชื่อลองบิดคอหักดู ต้องหายใจได้ แต่ต้องฝึกเสียก่อนนะ เดี่ยวไม่ฝึกแล้วคอหักตายเลย ตายเลยนะ ต้องฝึกก่อน หายใจทางสะดือได้จริงๆ เข้านิโรธนี้หายใจทางเส้นโลหิตถ่ายอากาศได้ ไม่จู้ นอนอยู่ไม่ได้ อยู่ไม่ได้หรือ อยู่ตามเส้นโลหิตนี่อากาศถ่ายเทได้เลยนะ ถ้าออกซิเจน คาร์บอน ไดออกไซด์ได้ทั้งหมด ร่างกายสังขารเรานี้ทั้งหมดนะ มันไม่ได้ถ่ายทางทวารหนักอย่างเดียวหรือ เราเข้าใจว่าถ่ายออกช่องเดียว ไม่ใช่ช่องเดียว มันทุกเส้นขุมขมขมเลยนะ ที่เราอยู่ได้ ทุกวันนี้ นะ ดูในสติปัญญาฐานสี่ให้ครบจะพบอย่างแน่นอน

โยมขอให้ฝืนใจต่อไปนะจ๊ะ ถ้ามันปวดเป็นตายร้ายคืออย่างไรกำหนดซะ พอกำหนดแล้ววิปัสสนาเลย แดกพริบ มันก็เข้าไปเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา นั้นแหละตัววิปัสสนา เห็นชัดขึ้นมาแล้ว ขั้นแรกนี่ต้องสมณะก่อนเพราะฉะนั้นเขาถึงเรียกว่า สมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐานทางสายเอกสายเดียวเท่านั้น ที่จะพ้นทุกข์ และพบกฎแห่งกรรม ถ้ามโนมยิทธิ หรือเจริญอานาปานสติ ไม่ได้เจริญสติปัญญา ๔ จะไม่พบกฎแห่งกรรม และจะไม่สามารถจะรู้กรรมที่ตนทำไว้อย่างแน่นอน

สติตัวเดียวนี้มันถอยหลังได้ รู้ครึ่งอดีตชาติที่ผ่านมาได้เลย เพราะเราสงบแล้ว สตินี้สำคัญมาก
สัมปชัญญะรู้ตัวได้ ถอยหลังไปได้เลย แต่ปฏิบัติต้องปัจจุบัน ปัจจุบัน อดีต ไม่มารื้อฟื้น เรื่องของคนอื่น
ไม่คิด กิจที่ชอบทำอนาคตอย่าจับมัน มันให้มันตาย จะผิดหวังเสียใจตลอดชีวิต เอาปัจจุบัน ปัจจุบัน **ปัญ**
พอนิ่งเข้าหน่อย เอ ที่บ้านเป็นอย่างไร อ้อเรื่องโน้นเป็นอย่างนี้ เรื่องนี้เป็นอย่างนี้ **ณา**ไม่ให้กำหนดอย่าง
นั้น เอาแต่ปัจจุบันที่เราจะมีเรื่องอะไรเกิดขึ้นมานี้ ก็สรุปได้ว่าสติตัวเดียวเท่านั้นเป็นพฤติกรรมแสดง
ทางจิตใจของเรา ถ้าเราไม่พอใจใคร มันออกทางใจเราแล้วเป็นพฤติกรรม เป็นตัวธรรมะ และ ทำให้เราไม่
สบายนะ แน่นอนที่สุด แม่เมตตาก็ไม่ออกด้วย หดเลย หมดอ้ายตายอยาก ชังกะตายวันหนึ่งไม่เกิด
ประโยชน์ในชีวิตแน่นอน

ปาฏิหาริย์คุณยายละม้าย
“มีสติตัวเดียวสามารถทำอะไรได้ทั้งหมด”

คุณยายละม้าย เกษแก้ว เป็นคนอ่านหนังสือไม่ออก สามีเป็นทหารอากาศ ชื่อ นาวาอากาศตรีวาท เกษแก้ว เป็นฝ่ายการเงินของกองบิน ๒ โศกกระเทียม ลพบุรี ซึ่งเป็นยุคที่นาวาอากาศเอก (พิเศษ) จรรยา สุคนทรทรัพย์ เป็นผู้บังคับการขณะนั้น ท่านมียศเป็นพลอากาศเอก ไปนานแล้ว

คุณยายละม้ายกับสามี มาเข้าวัดทำบุญที่วัดอัมพวัน ก็ไม่กี่ปี อาตมาก็ชี้แจงชักจูงให้คุณยายนั่งกรรมฐาน เดินจงกรม-ขว้างหนอ ซ้ายอย่างหนอ เพราะว่าคุณวาทสามีแล้ว แต่คุณยายพอลงมือปฏิบัติก็ทำไม่ได้ ขว้างเป็นซ้ายซ้ายเป็นขวา พองหนอ-ยุบหนอ ก็กำหนดไม่ได้

อาตมาก็มาคิดหาอุบายที่จะสงเคราะห์คุณยายให้ทำให้ได้ สงสารคนประเภทนี้ อยากจะทำนุกรรม แต่ทำไม่ได้ เดินจงกรมก็เซ

วันหนึ่งแกก็มาที่วัดถามว่า “หลวงพ่อดีใจไหม ฉันทำกรรมฐานไม่ได้แน่ อยากจะสวดมนต์” อาตมาก็เลยบอกว่า “โยมจะท่องได้หรือ อ่านหนังสือไม่ออก” แกก็บอกว่า “ฉันจะให้ลูกสอน” อาตมาก็ได้ข้อหนึ่ง ต้องให้คุณนายสวดพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ เพื่อเป็นอุบาย หนักเข้าแม่ละม้ายท่องได้ ลูกสอนวันละตัวสองตัวท่องได้หมด ก็สวดพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ พาหุง มหาภา (รุมิโก) พอจบแล้วหันมาเอาพุทธคุณอย่างเดียว ให้สวดเท่าอายุเกินกว่า ๑๐ เกิดยึดมั่น สติดี ก็สวดหนักเข้าทุกวันๆ จนสบายใจ ญาณวิถี เข้าสู่สติสัมปชัญญะ “สติมา” มันเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติของแกอีก ก็ทำให้เกิดสติดีขึ้น พอสติดีขึ้น แกก็มาเล่าอะไรแปลกๆ ให้ฟัง บอกว่า “ฉันสวดได้หมดแล้ว แล้วมันคล่องแคล่วในใจ” พอให้เดินจงกรมก็เดินได้ เพราะสติดีเสียอย่างแล้วบอกว่าพองหนอ ยุบหนอ ได้ใหม่ ก็กำหนดได้อีกเหมือนกัน และคล่องได้จากสวดมนต์ อันนี้เป็นไปได้เหมือนกัน

แล้ววันหนึ่งมาถามอาตมาว่าหลวงพ่ทำอะไรอย่างไรจึงรู้ทางในสามิโกหกบ้าง อยากจะจับนุกรรม หลวงพ่บอกว่ามีสติดีทำอย่างไร? เลยอาตมาก็ใช้อุบายจะบอกตามตรงไม่ได้ เธออยากนั่งทางในให้รู้ว่าสามิชื่อสัตย์ ต่อฉันไหม มันสังหรณ์ในใจแล้ว ว่าสามิไม่ซื่อตรงต่อภรรยา อาตมาก็บอกว่า สวดใหญ่เลย สวดให้ได้อายุ ๑๐๘ จบ สวดแล้วนั่งสมาธิ พองหนอยุบหนอ ก็พอไปได้ พอสวดและนั่งสมาธิ แบบนี้ จิตก็เข้าสู่ภาวะสติดี” นั่นเอง ไม่ใช่สวดพุทธคุณแล้วก็ล้างเสกอะไรได้

ต่อมาวันหนึ่ง นาวาตรีวาท ผู้สามีก็นอกภรรยาว่าจะไปเก็บค่าเช่านาที่ทางเหนือ แล้วก็หายไปเลย ๓-๔ วัน คุณนายมาที่นี้ถามว่า หลวงพ่บอกชีวาจะให้ทำอย่างไร ก็เลยบอกว่า สวดมนต์เข้า แล้วนั่งสมาธิ ก็เกิดพลัง สติเป็นตัวบอก ไม่ใช่ตาทิพย์ไปเห็นที่ไหนหรือ คุณยายละม้ายก็เริ่มเข้านั่งสวดที่ห้องพระ ที่เรียก สวดเท่าอายุ อายุ ๕๐ กว่าไปแล้ว อาตมาก็บอกว่า โยมเอาอย่างนี้ มีไม้ขีดไหมเอาไม้ขีดมานับเข้า อยู่เท่าไร อายุ ๕๕ สวด ๕๖ ถ้าอายุ ๕๘ สวด ๕๙ จบ แต่ให้สวดพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ พาหุงมหาภาฯ ให้จบก่อน แกก็ยึดมั่น อยู่ในการสวดอย่างนี้ว่าเป็นได้แน่ต่อไปนี้ แกก็ไม่ใช้ไม้ขีด แกก็นึกในใจที่ว่า ได้ครบเลย ว่าได้

คล้องแคล้วว่องไว และเงินจกรมได้เอง ไม่ต้องสอนเลย ตอนราสอนทำไม่ได้ สติไม่ดีถ้าสติแล้วเดินได้
เองโดยอัตโนมัติ

ในที่สุดแกก็เล่าว่าวันนั้น สวดมนต์ดึก และนั่งสมาธิหน้าพระแล้วก็นึกในใจ ถามเอง ตอบเอง ถามว่า
“นายวาทเขาไปไหน” “เขาไปจริงไหม” สติบอกว่า “ไปที่ไหนเล่ามาที่ทำวุ้ง เอาเงินให้ผู้หญิงไป๒๐๐ บาท
แล้วกินข้าวบ้านโน้นบ้านนี้” สติ-บอกเป็นช่องไป พอตอนเช้า นาวาตรีมาแล้ว จะรีบไปทำงาน พอแต่งตัว
เสร็จ คุณนายละม้ายบอกว่า “นี่คุณมานี่เดี๋ยว ไปไหนมาเมื่อวาน” คุณนายก็เริ่มออกแขกเลย “นี่เมื่อวานนี่กิน
ข้าวบ้านโน้นใช่ไหม” “แล้วคุณเอาสตางค์ไปให้พนักงานนั้นใช่ไหม” คุณวาทสามีก็นึกอยู่ในใจ ต้องไปต่อว่า
หลวงพ่อดีดอัมพวัน เป็นหมอดูให้ภรรยาจึงบอกได้อย่างนี้

สติที่มันบอกเหตุการณ์ชนิดนี้เรียกว่าปัญญา นี่มันเกิดทั้งทางโลก ทางธรรมควบคู่กันไป คุณนาย
ละม้ายโดยที่ไม่รู้หนังสือ โดยที่ไม่รู้อะไรเลย แล้วก็จริงด้วย พอตอนเย็น นาวาตรีวาท ขับรถมาต่ออาตมา
ใหญ่ บอกว่าหลวงพ่อไปบอกอะไรกับแม่บ้านผม ว่าผมไปบ้านโน้นบ้านนี้เอาสตางค์ไปให้เขา ผมสงสัย
หลวงพ่อนั่นอน อาตมาก็เลยบอกว่า ยังไม่เจอกันเลย ไม่ได้บอกแน่นอน เขาก็เชื่ออาตมาเพราะไม่เคยโกหก
ใคร แล้วเขาก็กลับไป แล้วก็คิดว่าภรรยาเราไปให้เจ้าเข้าทรงที่ไหนถึงผู้เหตุการณ์ได้ชัดเจนอย่างตาเห็น

อีกวันหนึ่งก็บอกกับคุณนาย “ผมจะไปเก็บค่าเช่านา” คุณนายก็บอกว่า “ตามสบาย แล้วเอาเงินมา
ให้ได้” ปรากฏว่าก็ไม่ได้ไปอีก ตอนแรกก็ตั้งใจจะไปเก็บค่าเช่านา แต่ที่นี้ มาถึงทำวุ้งก็บอกว่าข้าวยังไม่ได้
ดวง ไปก็เสียเวลาเลยไปกินข้าวบ้านเก่าอีก เอาเงินไปให้ผู้หญิงอีก เป็นแม่ม้าย แม่ละม้ายก็นั่งสมาธิ พอนั่ง
สมาธิเสร็จแล้ว “ก็ถามหน่อยเถอะสติเอ๊ย นายวาทเขาไปไหน” “ไปบ้านเก่าอีกแล้ว” สติบอกอย่างนั้น แม่
ละม้ายรู้หมด พอกลับมายังไม่ทันขึ้นบันได ยังไม่ทันจะแต่งตัวไปทำงานนี่คุณเอาเงินไปให้เขาอีกแล้ว”
สามีบอกว่า “เดี๋ยวค่อยคุยกัน ผมไปทำงานก่อน” พอกลับมาแล้วอารมณ์ดีแล้วก็คุยกัน “ถามจริงๆ เธอรู้ได้
อย่างไร” คุณนายละม้ายด่าเก่งแต่พอเจริญสติแล้วไม่ด่าไม่ว่า แต่พูดในแต่ละคำให้เจ็บในทรง ให้สามี
กลับไปคิดเองบอกว่า “พุทธคุณรู้ว่าคุณ ไปกินข้าวบ้านใคร เอาสตางค์ไปให้แม่ม้าย ชอบเขาหรือไง จะได้
ยกให้เลย คิดมันไม่ยกได้แล้ว” นาวาตรีก็เลยซึ่งใจว่า อานาจรณะสามารถรู้ได้ละเอียดอย่างนี้ ละหนอ เลย
ทำให้นาวาตรี ละได้ทันทีไม่ไปบ้านผู้หญิงอีกต่อไป

นี่สมาธิเป็นประโยชน์ ไม่ใช่ไปนิพพาน แค่นี้ก็ใช้ได้ คุณนายละม้ายก็เลยเลิกเส็งหมู เส็งงวาก็
เลิกหมด ตอนนั้นก็เลยแนะนำให้ลูกหมดทุกคนว่าคนนั้น คนนี้ จะเป็นอะไรในอนาคต สามีไม่ได้จัด สติตัวนี้
เป็นผู้จัด และเดี๋ยวนี้ ลูกมีหลักฐานมีงานทำทุกคน และในที่สุดนาวาตรีวาท ก็ปลดเกษียณ ก็มาที่วัดกัน สอ
คน ตายขามาทำบุญที่นี้ อยู่ลพบุรีแสนจะไกล ก็มาเรื่อยๆ

เหตุที่เกิดขึ้นในเวลาถัดมา อันนี้ นาวาตรีวาทผู้สามีก็ต้องตายร่วมกับอาตมาเพราะเป็นกฎแห่ง
กรรมร่วมกัน แต่อาตมาไม่เป็นไร คอหัก ต้องหายใจทางสะดือ อย่างที่ว่าพองหนอยุบหนอยหายใจทางสะดือ
ได้ได้แน่ แต่ก่อนนี้อาตมาถ้าเจริญอานาปา ภาวนพุทธโธ กำหนด ที่จมูกของเรา ที่เราทำมาเป็นเวลา๑๐๐
ปี มันก็ตายไปแล้ว ยังมีภรรยาขอมได้ทางสะดือ โดยกำหนดครูเหตุการณ์ชีวิตที่อยู่ในการกระทำของมารดา ตาม

คำสอนพระพุทธเจ้าเรียกว่าปฏิสนธิ อันนี้เป็นหลักความจริงที่ปฏิบัติได้ บางคนก็ไม่ทราบหาใจทางจุมก
เสมอ คนที่หาใจไม่ได้ มี ๔ ประเภท

๑. ดิ่งพสุธาหาใจไม่ได้จนกว่าจะมีอากาหาใจ
๒. คำน้หาใจไม่ได้
๓. ก้อยู่ในครรรค์ ไม่มีการหาใจทางจุมก แต่มีการสุมลมที่เล็ดเลียงร่างกายทางสะดือแน่นอน
๔. พระเข้านิโรธสมาบัติ๗ วันเลย แต่ในระยะ๗ วันนี้ระบายลมได้ทางเส้นโลหิตทางจุมกขุ่นได้ทั้งหมด อันนี้มันละเอียดอ่อน

สำหรับโยมหาใจ ไม่ใช่หยุดหาใจเลย หัวใจไม่สุมโลหิตตาย นี่เรื่องสมาบัตินี้ หัวใจยังสุมจิต
โลหิตอยู่ แน่นอนบางคนรู้ไม่จริงในหลักนี้ เช่น บอกว่าไม่หาใจเฉยๆ แต่ไม่หาใจทางจุมก มันมีวิธีการที่
พิสูจน์ได้จากสติปัญญา ๔ ได้แน่ชัดมาก จากการขอให้ทำได้ให้ถึงขั้นตอนของมัน

นี่กลับย้อนมาถึงคุณนายละม้าย สามีกก็สามารถจัดระบบชีวิตของคุณได้ คุณนายละม้ายเป็นผู้จัดเจริญ
สติปัญญา ๔ ลูกคนนี้สั่งให้เข้าทำงาน ลูกคนนั้นก็ส่งเรียนไป แล้วก็ให้หลักฐานมาตามจริงของคุณนาย
ละม้ายทุกประการ โดยไม่มีความรู้อะไรเลย อ่านหนังสือก็ไม่ออก เลยสามีกล้อยตามภรรยา ภรรยาว่า
อย่างไรก็ว่าอย่างงั้นก็เลยเลิกเกรหมดเลย อันนี้ก็เป็นทางปัญญาสำหรับทุกๆครอบครัว สามารถรู้ทั่วได้
โดยใช้สติ การเจริญพุทธคุณ การสวดมนต์ไหว้พระเป็นภาวาเบื่องต้น สามารถให้เรามีสติเกี่ยวกับ

พุทธานุสติ มีสติในการเจริญพุทธคุณ

ขัมมานุสติ มีสติในการเจริญธรรมคุณ

สังฆานุสติ มีสติในการเจริญสังฆคุณ

ที่เราสวดมนต์กันนี้มันไม่ค่อยเจริญสติเท่าไร ก็ว่าไปตามที่จะได้ ก็ไม่ซึ่งถึงใจ ขอเล่าต่อไปถึง
คุณนายละม้าย แยกมาซื้อบ้านแกก็รู้แน่ว่าจะซื้ออะไร ก่อนหลัง โดยไม่รู้หนังสือ ไม่ได้เรียน สติบอก
ว่าทำอย่างนั้นๆ สามารถทำตามแนวสติปัญญา ๔ แกก็รู้ดีมาเป็นลำดับ ก็ปลูกเรือนไว้ แล้วก็วัวควายไม่มี
แล้ว เลิกแล้วลูกก็เข้างานได้ตามลำดับ ได้เป็นทหารบ้าง ตำรวจบ้าง นี่สตินี้มีประโยชน์มากเหลือเกิน

คุณนายละม้ายป่วย

ในกาลต่อมา พอลูกเข้างานได้บ้าง เรียนจบหลักสูตรบ้าง ยังเข้างานไม่ได้ คุณนายละม้ายก็เกิดมา
กรรม เป็นโรคมะเร็งที่ลำไส้ อาเจียนเป็นโลหิต ถ่ายอุจจาระเป็นเลือดตลอดมา หมอบอกตายเดือนนี้แน่ ไม่
ต้องผ่าตัด

ฝ่ายคุณนายตั้งใจว่าจะต้องยังกุศลให้ได้อยู่อีกปี ให้ลูกเข้างานได้ทั้งหมดแกถึงค่อยตาย แต่
ข้อเท็จจริงของนายแพทย์บอกเดือนเดียวตาย ไม่ผ่าตัดก็อาจจะตายเลย คุณนายยังอยู่เรื่อยมาเพราะแกสวด
พุทธคุณและตั้งสติในสติปัญญา ๔ ไว้มันคงเพราะแกเคยรู้มาแล้วญาณวิถึ โดยสติบอกทุกประการ ตอนนั้น

เป็นมะเร็งหนักถ่ายอุจจาระเป็นเลือด มะเร็งเมื่อใกล้จะตายก็ต้องปวดร้าวทั่วสรรพางค์กายแทบจะทนไม่ไหว

คุณนายละม้ายก็ได้ “เวทนานุปัสสนา” กำหนดเวทนาได้แล้วก็บอกว่าลูกเอ๊ยไม่ต้องไปโรงพยาบาลหรอก แม่ยังไม่ตายแน่ต้องให้เจ้าเข้างานได้ก่อนตามแผนการของแม่ ลูกก็เชื่อแม่หมดเพราะทำนายทายทักไว้ถูกต้อง เพราะสติดีบอกได้เป็บช่องเป็นทาง สามีก็ยอมรับมาปฏิบัติ

ฝังรักษาโรค

ในเวลากาลต่อมาเกิดมือกนิหาร มีผีมาเกาะที่บ้านรังใหญ่มาก อาตมาเคยไปทำบุญบ้านเขาก็ก็นเห็นผีจนคุณนายพูดอุทานวาจาออกมาดั่งๆ ซึ่งลูกก็อยู่พร้อมเป็นนายตำรวจก็มี นายทหารก็มี ก็มาอยู่พร้อม เป็นอาจารย์ก็มี แม่จะขอธิษฐานจิตลูกเอ๊ย แม่จะแผ่เมตตมนะลูกนะ ไหนๆแม่ ก็ยังไม่ตายตอนนี้หรอก แต่มันปวดร้าวแทบจะทนไม่ไหว แล้วก็สอนลูกว่าเวทนานี้มันเป็นเวทนาภายนอก แต่มันมีความเจ็บปวดร้าวร้าวเข้าไปถึงจิตใจ แต่เราต้องตั้งสติไว้ แม่จะขอโหสิกรรมหมด อย่าได้มีเวรกรรมกับใครเขา แยกสอนลูกไปในตัว อย่าผูกพยาบาทต่อใครเขา เดี่ยวกรวดน้ำไม่ถึงอุทิศส่วนกุศลให้ไป แล้วก็สอนให้ถูกต้องสำหรับลูกหลาน เพราะสติมันบอก แต่ก่อนนี้ธรรมะก็ยังไม่ค่อยจะรู้อะไร หนังสือก็อ่านไม่ออก เลยธิษฐานดั่งๆเพราะสติดีแล้ว บอกลูกเอ๊ยแม่จะทำให้คุณนะ เราจะไม่มีเวรกรรมกับสรรพสัตว์ทั้งหลาย เราจะไม่เกลียดใคร ไม่ผูกพยาบาทต่อใครบอกลูกเสร็จแล้วตั้งสติอธิษฐานจิตพูดกับผีว่าจงมาช่วยคุณพิช มะเร็งให้ข้าหน่อย” พอคุณนายพูดจบผีฝูงนั้นก็พากันบินมาเกาะที่ห้องคุณพิชมะเร็งให้แล้วก็ร่วงลงมาตายอยู่บนพื้นเรือนเป็นที่อัศจรรย์ยิ่ง

เป็นเวลานานร่วมปี อุจจาระและที่อาเจียนเป็นเลือดหายไป นี่อำนาจของสติปฏิฐาน ๔ ทำให้เกิดเมตตา ถ้าใครเจริญสติปฏิฐาน ๔ ได้ขั้น ๓ ไม่ต้องไปพูดเรื่องยาขั้น ๓ ได้เมื่อไรคนนั้นก็ไม่มีเมตตาสูง เมตตาเกิดเอง ทานศีล และภาวนาไม่ต้องไปตักบาตรทำบุญเสียก่อน ไม่ใช่ ถ้าใครเข้าใจเจริญสติปฏิฐาน ๕ ได้ อันดับหนึ่งมาแล้ว ทานเกิดเมตตาสงสารสัตว์ สัตว์จะไม่ทำร้าย จะไม่ผูกพยาบาทใครต่อใครอีกแล้ว เกิดเมตตาตามอันดับหนึ่ง

งูคูดพิชร้าย

วาระที่ ๒ เป็นเรื่องอัศจรรย์สำคัญยิ่ง มีงูเห่าหม้อ เกิดเลื้อยมา ตอนนั้นแม่ละม้ายแก่เจ็บหนักปี ๒ ปีที่หนึ่งนี่ผีมาช่วย อำนาจเมตตา อาตมาพิสูจน์ได้ ไม่ต้องงาคาถาเลยขอให้จิตมีเมตตาจริงๆจะแผ่ไปที่ไหนขอให้ที่นั้นไม่มีเมตตาสัตว์ร้ายในกลางป่า เหมือนอย่างพระชุกงค์เสื่อจะกินก็ไม่กิน ช้างจะทำลายก็ทำไม่ได้ เพราะอำนาจเมตตาของพระพุทธเจ้ามีอยู่ในจิตใจ คือสตินี้เอง ถ้าหากว่าใครเจริญได้เมตตามาก่อนเป็นอันดับหนึ่งคือทาน เสียสละได้ด้วยความจริงใจ ไม่หวังผลตอบแทน มันจะเกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติ ไม่ต้องไปหา

เมตตาคือไหน มันอยู่ที่จิตใจของเราที่ต้องทำจิตให้เป็นเมตตาด้วย ถ้าจิตเราขี้ รัษยาเขา ว่าคาถาอย่างไรก็มีเกิดประโยชน์ จับจุดได้แบบนี้

ปีหนึ่งผ่านไป ปีสองเข้ามาแทน ก็อุจจาระเป็นเลือดถ่ายออกมาปวดอย่างหนักก็อยู่ได้ ๓ วันก็มีแรงงูเห่าตัวเท่าแขนเลื้อยผ่านลานบ้านมา ถ้ากัดก็ต้องตายแน่ แม่ละม้ายเห็นเข้าแล้วกำลังสอนลูกที่มาพร้อมกันว่าแม่จะตาย ก็ไปตามพี่น้องมา อีกคนที่อยู่ในกรุงเทพฯ ยังเรียนหนังสืออยู่ยังไม่ทัน นอกนั้นก็มาพร้อม แม่ละม้ายก็ตั้งสติบอกลูกเอ๋ยบอกว่าคุณอุจจาระออกเป็นเลือด อาเจียนออกมาเป็นเลือด ก็กำหนดเวทนาถึแยกออกมาเป็นสัดส่วน ปวดก็ไม่มากนักพอทนได้ แม่จะให้งูมาช่วยดูดพิษแม่ก็แผ่เมตตา จากอำนาจสติ แผ่เมตตาไปหา งูเป็นสัตว์เครื่องจางจะรู้เรื่องอะไร ลูกก็ตกใจว่ามันจะไม่เป็นจริง งูก็ปรี๊ดเข้ามารีเข้ามาเลย ลูกก็กลัวว่าจะมากัดแม่ มันก็วิ่งมาพันท้องแล้วเลบลิ้นเลียท้อง เรื่องจริงนะ เลียอยู่สักพักหนึ่งงูนั้นก็ยดลื้อยปราดออกไปลานบ้าน งูถึงแก่ความตายก็เอาไปฝังไว้ เขาสงสัยว่างูนี้คงจะเป็นงูผีลองฝังดู มันก็เป็นเรื่องอัศจรรย์

ในเวลาต่อมา แม่ละม้ายก็หาย อีกปีหนึ่งอุจจาระที่เป็นเลือดหายไป อาตมาก็ไปดูไปเยี่ยม ถามความเป็นอยู่ของแม่ละม้ายดูบอกหลวงพ่อดีอะไรจะมาปวดในรอบชีวิตที่นั่นเกิดมานี้ไม่มีเลย มะเร็งนี้มันปวดอย่างนี้ปวดจนทนไม่ไหวจนขนหัวลุกเลย งูที่ฝังไว้ เวลาผ่านไป ๓-๔ เดือน เขาก็ลองขุดดู ไม่มีหนังสือเลย ไม่รู้หายไปไหนเขาก็สงสัยว่าเป็นงูผี หรือ งูอะไร อาตมาว่าไม่ใช่ผี งูจริงๆ เพราะมันมาดูดเลือดคน น้ำเหลืองอะไรต่ออะไรไปหมด กลับกลายเป็นงูตายเดี๋ยวนั้น อันนี้ ลูกเป็นพยานได้และยอมรับและสวดพุทธคุณกันทุกคนตามที่แม่สั่งทุกประการ

รู้วันตาย

ปีที่ ๓ พอลูกเรียนจบหมด นี้สามารถอยู่ได้ ๓ ปี ที่หมอบอกว่าเดือนเดียวตายเมื่อปีก่อนโน้น พอลูกเข้างานหมดได้เรียบร้อย เรียกลูกให้บวช บอกว่า “แม่จะตายแล้วเดือนหน้านี้แล้ว เดี่ยวจะไปฝากหลวงพ่อดีอัมพวัน ฝากศพไว้ที่นี่” แยกเดินทางมา บอกแม่ครวัดีอัมพวันบอกให้ช่วยในงานศพ คนบ้านเหนือนี้ได้รู้จักกันบอกให้มาทำบุญที่นี่ มาเผาศพด้วยนะฉันจะตายแล้ว ไม่ต้องแจกการ์ด อาตมาว่าดีไม่เปลืองการ์ด

ก่อนที่จะตาย ก็บอกว่าเอาธูปไปรับหลวงพ่อดีอัมพวัน ๒ คำ ก่อนที่จะมาวัดอัมพวันนี่แก่ก็สั่งว่าหลวงพ่อดีให้สัญญาหน่อยได้ไหม ว่าเป็นคนจุดไฟให้หน่อย เผาศพฉัน อาตมาก็ตกลงจะจุดให้ แล้วแก่ก็สั่งลูกสาวคนที่ เป็นอาจารย์บอกว่า “เวลาแม่ตายช่วยเอาเหรียญบาทใส่ปากที่ ” แก่ก็ยังถือเหมือนคนโบราณยังงี้ต้องใส่ปากให้ได้นะ เพราะแก่เชื่อมั่นของแก เหรียญบาทรัชกาลที่ ๕ เป็นเงินคงจะเป็นรางวัลพวกสัปเหร่อที่จะเผาศพ บอกรับปากได้ดีไหม โกลัจะตายในวันนั้น เขารดมารับเอาตมาให้ไปเทศนาสอนครั้งสุดท้ายให้ด้วย

วันที่ตายก็ให้ลูกมาบอกทางวัดจตุรศลาขอให้รถรับเอาตมาไปหาหน่อย บอกว่ามาได้กรุณาเมตตาหน่อย ครั้ง สุดท้าย พอดีเอาตมาออกจากวัดไปก่อนจะต้องไปนครราชสีมา เขาให้ไปบรรยายที่กองทัพภาคที่ ๒ ถึง ๔ วัน อาตมาก็ไปเสียก่อน ลูกมารับก็ไม่พบ ก็กลับไปบอกหลวงพ่อดีออกจากวัด ไปเสียแล้ว ๓ คืนจะกลับ

ท่านไม่น่าออกไปก่อน เอ็งอยากไปช้า เลยตายก่อน ตายในวันนั้น เช้าก็เอาศพมาไว้ศาลาที่จัดเตรียมไว้แล้วรู้ก่อนตายรู้ว่าวันตายวันไหนให้ลูกมาสวดพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ สอนวิปัสสนาไปจนกระทั่งขาดลมตายไป มีหลายคนเหมือนกัน แล้วจะว่าสติปัญญา ๔ ไร้สาระได้อย่างไร? มันเป็นทางสายเอกเน่ๆ อาตมากลับมาตั้งศพสวดแล้วที่ศาลา

พอคืนที่ ๒ ลูกสาวคนเป็นอาจารย์ ดิ้นจะตายต้องเอาไปโรงพยาบาล พอฟื้นขึ้นมาก็ได้ยินเสียงแม่พูดว่า “ทำไมลูกเสียสัจจะ” สั่งไว้ไม่ทำตามสั่ง บอกให้เอาเหรียญบาทรัชกาลที่ ๕ ใส่ปาก ทำไมไม่เอาใส่ปาก เลยต้องเอาเหรียญมาใส่ปากให้จนได้ ในวันเผาศพอาตมาก็สั่งไว้ อาตมาจะต้องไปบรรยายที่วัดธาตุทอง หน้าเมรุ จะกลับมาเผาศพตอนบ่าย ๔ โมงไม่ทัน ให้ทำพิธีไปก่อน ๒ ทุ่มจะจุดไฟตามสัญญาของแม่ละม้าย

สุดท้ายก็คนเต็มวัดไปหมดนางละม้ายที่ไม่รู้ธรรมะอะไร แต่มีธรรมะสติปัญญา ๔ เท่านั้น เดินจงกรมได้หมด แล้วสอนลูกด้วย อาตมากลับจากวัดธาตุทองมันก็มีมาถึง ๒ ทุ่ม แยกก็กลับหมดแล้วเหลือแต่ญาติแล้วก็ลูกๆที่จะรอเผาศพ ก็เป็นเรื่องอัศจรรย์ พออาตมามาถึงศพอยู่ที่หน้าเมรุแล้ว สุนัขหอนเป็นชั่วโมง อาตมาก็พูดต่างๆว่า แม่ละม้ายมาแล้ว เดี่ยวเผาให้ เจียบหมาหายหอนเลย พอขึ้นเมรุก็บอกให้ลูกๆ เขามาเข้าแถว *กายะกัมมัง วจิกัมมัง มโนกัมมัง* ต่อแม่ ขอโหสิกรรมต่อแม่เสีย เดี่ยวจะเผาแล้ว พอใส่ไฟเข้าสู่สุนัขหอนอีกแล้ว ผลสุดท้ายเจ้าภาพไม่มีใครอยู่สักคนกลับบ้านหมดแล้ว คนเข้าจะฉลองธาตุทำบุญหน่อย ไม่มีใครอยู่ตอนเช้า และเวลามาในวันนี้ ใครจะมาผัดช่อง ผิดทางเดี๋ยวแม่ละม้ายบอกเสียงดังฟังชัด

นี่คือเรื่องจริงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติธรรมของแม่ละม้าย

วิปัสสนา-แก้กรรม

วันนี้จะเล่าเรื่องพิเศษให้ฟังสักเรื่องหนึ่งเป็นเรื่องการปฏิบัติวิปัสสนาแล้วสามารถแก้กรรมได้
กล่าวถึงนายไกร พัฒนทายาท ทำงานอยู่ที่สำนักงานไร่ยาสูบ เพชรบูรณ์บ้านเดิมอยู่จังหวัดแพร่ เป็น
ลูกของมัคทายกวัด สำเร็จการศึกษาแค่มัธยม ก็มาทำงานที่สำนักงานไร่ยาสูบที่จังหวัดเพชรบูรณ์
นายไกรมาเข้าทำงานโดยผู้จัดการคนก่อนรับไว้และช่วยเหลืออุปการะตั้งแต่เป็นเสมียนจนเลื่อน
ขึ้นมาเป็นหัวหน้าพัสดุ ต่อมาเกิดมีการก่อสร้างโรงเรียนต่างๆเพิ่มขึ้น ผู้จัดการคนใหม่กับรองผู้จัดการ
กันอย่างแรงเลยทีเดียว นายไกรก็ทำบัญชีตะพีด โกงหรือไม่โกงเราไม่รู้ ก็ได้ความว่าผู้สอบบัญชีมาตรวจ
พบว่าผู้จัดการทุจริตในหน้าที่การก่อสร้างนี้เอาสิ่งของวัสดุก่อสร้างไปใช้ผิดประเภท

ทางการก็สั่งพักงานผู้จัดการทันที ข้างนายไกรก็ลุ่มอกลุ่มใจเหลือเกิน *เราจะเบิกความ
อย่างไร ต้องเป็นพยาน เราจะต้องคิดสร้างแหด้วยถั่วเปลือกไปตามจริงนี้เจ้านายจะติดคุกแต่ท่านก็เป็นเจ้านายเรา
นี่ แหม! พระอืดพะอมเหลือเกิน เราอุตส่าห์ตั้งใจทำงานตั้งแต่เป็นเสมียนจนเลื่อนขึ้นมาเป็นหัวหน้าพัสดุมิ
เงินเดือนเงินดาวสูงขึ้น และลูกๆยังเล็กๆ คน จะออกใหม่อีกคนเป็น ๔ คนทำนองนี้ จะบอกให้การตาม
จริงก็เป็นการที่จะต้องแฉผู้จัดการ ผู้มีพระคุณและเป็นเจ้านายถ้าเราจะให้การ โดยเล่าที่กระทำเพทุบาย ก็เป็น
การ โกงรัฐบาล”* เป็นคนตรงอย่างนี้ ในที่สุดนายไกรตัดสินใจตาย ก็บอกกับภรรยาลูกเล็กๆว่าจะเข้า
กรุงเทพฯนะ รอรายังไม่เจริญก็เตรียมหีบ เตรียมยานัตถ์ไปเสร็จขึ้นรถยนต์ไปลงสะพานหิน ซื่อตัวรถไฟ
ไปลงกรุงเทพฯ มันเป็นบุญวาสนาของเขาก็เกิดให้ร้อนกร้อนใจลงเสียที่สถานีลพบุรี ไม่ไปกรุงเทพฯ แต่
บอกกับภรรยาว่าจะไปบูรณะวิหารที่กรุงเทพฯ ติดต่องานนิดหน่อยเท่านั้น ด้วยความลุ่มใจว่าตัวเองจะต้อง
โดนติดคุกด้วยเสียอกเสียใจ ข้าวปลาไม่รับประทานมาลงที่สถานีลพบุรีเสร็จแล้วก็แบกหีบเท็งๆไป

ตอนนั้น ไฟฟ้าภูมิภาคไม่มีนะ มีไฟฟ้าเทศบาลอยู่ที่สวนสัตว์ โน่น ไปทางวัด ไม่มีโรงไฟฟ้าสำหรับ
บ้านของเทศบาล สมัยเก่าไฟฟ้ายังไม่เข้า เขาก็มีวิกอยู่ ๒ วิก วิกนารายณ์กับวิกท่าขุนนาง วิกท่าขุนนางเป็น
วิกลิเก วิกนารายณ์เป็นวิกหนัง และนายไกรนี่ก็ไปพักโรงแรมทหารบก พักโรงแรมไฟฟ้าก็หรีตอนหัวค่ำ
แล้วก็นั่งเขียนหนังสือว่าจะกินยาตายและก็ขอตายที่โรงแรมนี้ เขียนหนังสือว่าเขาเป็นใคร ชื่ออะไร อยู่ที่
ไหน ทำไม่ต้องมากินยาตายที่นี้ด้วย ขอให้โรงแรมได้รับทราบในเรื่องนี้ของเขาในคำคืนวันนี้ แต่เขาก็ยังม
บุญอยู่พอเอาเข้าขึ้นมาดึ่ม ไฟฟ้าซึ่งริบหรืออยู่เกิดสว่างพริบขึ้นมาทันที สว่างโล่งเลยตกใจ! ยากไปหน่อย
หนึ่งแล้วก็วางตั้งสติ เขาเล่าให้ฟังอย่างนี้ ตั้งสติอารมณ์ใหม่ ฌมื่อก็ไฟมันหรี มัฆ พุ่มกว่า จะตี ๑ แล้ว
หนังเล็กคนก็ใช้ไฟน้อยลง ไฟก็สว่างพริบขึ้น

นายไกรก็มกคิดว่า *เอ เราจะมากินยาตายคิดสั้นๆ อย่างนี้หรือ? พ่อแม่เราก็เป็นมัคทายกวัด อยู่
จังหวัดแพร่ เป็นคนใจบุญสุนทาน เราจะทำอย่างไรดี คินนั้นก็ได้ นอนตลอดคืน แล้วก็คิดตกลงใจซั้ว
เลย! เราจะไปหาที่สำนักวิปัสสนาจะไปที่ไหนดี ก็ตริตรองอยู่จนสว่าง แล้วก็จ่ายค่าโรงแรมก็แบกหีบเท็งๆ
ไป กินกาแฟแก้วหนึ่งแก้ว ข้าวปลาไม่เอา ก็แบกหีบไปถึงท่าโพธิ์*

ตอนนี้ รถประจำทางไม่มีรถบัสหรือรถ มีแต่รถคอกหมู รถมีมานั่ง แล้วก็นั่งๆกัน **สิงห์- ลพบุรี**
สิงห์- ลพบุรี ก็ไม่ทราบว่าจะจุดหมายปลายทางจะไปที่ไหนประการใด นายไกรก็แบกหีบมา พวกท้ายรถก็มา
ช่วยแบกหีบ ปากก็ร้องว่า **สิงห์ สิงห์ สิงห์** แบกหีบขึ้นหลังคาไปเลย มัดเลย ขึ้นครับ เขาให้ไปสิงห์ ก็ใจลอย
อยู่แล้ว สติสตั้งไม่มีก็ขึ้นส่ง ไปเลย เก็บบาทหนึ่ง ลพบุรีสิงห์ บาทหนึ่งนี่สมัยนั้นนะก็ขึ้น ไป ขึ้นไปแล้วทำ
อย่างไร พวกมาเก็บสตางค์ถามไปไหน ตอบ “ไม่รู้” “ไม่รู้ยังงี้ แล้วผมจะเก็บตั้งถูกหีบ ไปทำรู้งหรือลงไหน
สิงห์ก็แล้วกันเก็บบาทหนึ่ง เสียตั้งค่าโดยสารรถมาถึงตลาดปากบางทางที่จะเข้ามาวัดธานี ถึงบางนา รถ
เสียเลยแก่ไม่คิดทำอย่างไรก็ไม่คิด เสียเลย

นายไกรก็ลงจากรถ มานั่งกอดคอกอยู่ที่ร้านกาแฟ มีร้านกาแฟอยู่ร้านเดียว เคี้ยวเนื้อเจริญแล้วที่บางนา
ตรงนี่เอง ก็นั่งกอดเข้าร้านกาแฟเขาถามว่า “นี่คุณจะไปไหน” ตอบไม่รู้ เอ! ไม่รู้จะไปไหน เอาโอวัลตินมา
ถ้วยหนึ่งเถอะ พอดีมีโอวัลตินแล้วรถก็ยัง ไม่คิด รถไม่คิดเลย สักประเดี๋ยวก็เกิดสังหรณ์ใจขึ้นมา บอคนที่
กระเป๋าก่อนกระเป๋าคอมมูท เคี้ยวผมขอคุยกับแม่ค้าก่อน” แม่ค้าก็ถามว่าคุณมาจากไหน ก็ไม่บอก ถามว่า “นี่แม่
คุณ เอ๊ย วัดไหนมีสำนักกรรมฐานบ้างอยากให้เราไป”

พอดีร้านกาแฟเขารู้จักอาตมา “เอาเดียวจะพาไปเอา ๕ บาท” แล้วผลสุดท้ายก็แบกหีบมาให้ พอดี
ลง ๕ บาท เถ่งเงินเลย ต้องให้เงินก่อนไม่งั้น ไม่พาไป พอเฒ่าเงินเสร็จเรียบร้อยรถติดเลย ไม่ได้เสียอะไรเล่น
ต่อไปได้ นี่เห็นไหมนี่ เลขก็แบกหีบทิ้งมา

อาตมาจำวัดอยู่ในโบสถ์ โบสถ์หลังเก่าไม่ใช่หลังนี้ เป็นป่าดงพงทึบเป็นป่าแฝก ป่าหูก้าคาแน่น
หมด มีกุฏิกรรมฐานอยู่ ๓ หลัง ที่แม่สะอิ่งสร้างไว้ หลังแรก

นายไกรมาแล้วพร้อมกับคนรับจ้างแบกหีบ ส่งแค่หน้าโบสถ์บอกกลับละครับ แล้วเขาก็กลับ

อาตมาก็ถามว่า “โยมมาจากไหนนี่”

ไม่บอก บอก “ผมชื่อนายบุญพัฒนา” โทกเลยเรา ชื่อนายบุญพัฒนา มาจากไหนไม่รู้

อาตมาารู้แล้ว “เคี้ยวไปอาบน้ำเสียก่อน จะมานั่งเข้ากรรมฐานใช้ไหม”

“ใช่” และเขาก็ไปอาบน้ำ อาบทำแล้วก็จะมานั่ง

บอก “เคี้ยวฟังโอวาทก่อน” อาตมาก็ให้โอวาท ไปตรงเรื่องเขาหมดเลย ร้องห่มร้องไห้ อาตมาก็จับ
ได้ บอกเสียตรงๆนะ มีเรื่องอะไรในใจหรือ

ก็เล่าเหตุการณ์ตั้งแต่ต้นจนจบแล้ว เล่าให้อาตมาฟัง เรารู้เรื่องเขาหมดแล้วก็บอกเขาอย่างนี้แล้วกัน
อยู่ ๓ วัน รักษาศีล ๘ เคี้ยวนี้” อาตมาก็ให้กรรมฐาน พอให้กรรมฐานเสร็จแล้ว เคนจงกรมเอาเลย ไม่ใช่ ๓๐
นาทีหรือ ต้อง ๑ ชั่วโมงนะ เคน ๑ ชั่วโมง นั่ง ๑ ชั่วโมง และให้ไปนั่งกับอาตมาในโบสถ์เพราะกุฏิมีอยู่
หลัง ยังไม่มีพระมาอยู่ทางนี้ พระยังไม่ค่อยมีมาก ก็ให้นั่งในโบสถ์นั่งเสร็จแล้วก็ให้แผ่เมตตา แผ่เมตตาถึง
เจ้านาย

นี่เล่าเรื่องหมดแล้ว อาตมาก็สอนว่าจะต้องปักหลักสู้ และก็เอาอย่างนี้ ก็แล้วกัน เราเป็นผู้มีกตัญญู
กตเวทิต่อผู้มีพระคุณ จะให้การตามจริง เจ้านายก็จะติดคุก จะให้ความไม่จริงก็เป็นการโกงรัฐบาลข้าพเจ้า
จะขอขอบพระคุณวิปัสสนากรรมฐาน แต่ไม่ได้บวชพระอย่างนี้ นุ่งขาวห่มขาวแล้วก็รับศีล ๘ แล้วนั่งเจริญ

กรรมฐานแผ่เมตตาออกไปให้กรรมการผู้สอบสวนและเจ้านายได้ทราบด้วยญาณวิเศษ ขอให้ท่านมีความสุข ความเจริญ และขอให้ผู้จัดการของข้าพเจ้ามีความสุข ขอให้รองผู้จัดการที่หาเรื่องราวเป็นความจริงนั้น ขอให้มีความสุขความเจริญ แผ่เมตตา ถ้าหากว่าข้าพเจ้าเจริญวิปัสสนากรรมฐานได้ครบถ้วนขบวนการแล้ว ขอให้บุญกุศลลงช่วยข้าพเจ้าด้วยเถิด ทำอย่างนี้ ทุกวันเลย

ครบวันที่๖ แล้ว วันที่๗ เขาจะขอลากลับ วันที่๘ ร้อนถึงเจ้านายทันที เป็นเรื่องที่แปลกมากที่อุทิศ ส่วนกุศลนี้ละ ขอให้ญาติโยมทำจริง ขออุทิศส่วนกุศล บอกข้าพเจ้าหาทางออกไม่ได้แล้ว มีทางเดียวคือตาย อับอายขายหน้าเขาเหลือเกิน ลูกก็ยังเล็กๆแบบเขาอยู่ก็มีขอให้บุญกุศลนี้ ร้อนถึงเจ้านายของข้าพเจ้า ณ บัดนี้ จงเห็นใจข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะให้การตามความจริงก็ไม่ได้ เพราะท่านเป็นเจ้านายเป็นผู้มีพระคุณ คัดสินใจ อะไรไม่ได้แล้ว ในที่สุดเป็นอย่างไร

เจ้านายที่กรุงเทพฯก็โทรเลขด่วนเลย บอกว่าให้นายไกรมาพบ โดยด่วนทีเดียว นี่เห็นไหม บุญกุศลจากการ เจริญวิปัสสนา บอกขอพบโดยด่วนให้ตามมาด่วนภายใน๗ วัน ถ้าไม่พบภายใน๗ วันถือว่ามีความผิด คืออาญาอย่างร้ายแรง เจ้านายว่าอย่างนี้เลย ในที่สุดเขาก็ได้มาส่งข่าวที่บ้าน ภรรยาเขาก็ไม่รู้จะไปตามที่ ไหน ทราบแต่มากรุงเทพฯ มาตามที่กรุงเทพฯก็ไม่พบ

ก็มีลูกคนหนึ่ง อาตมาก็จำชื่อเขาไม่ได้เป็นลูกข้างภรรยาเขาโทรตามบ้านญาติแล้วก็ไม่มี ช่วยไปตาม ที่เถอะ แต่ตาลูกก็นักวิปัสสนาเสียอีก ก่อนที่จะเดินทางมาตามก็เดินจงกรม นั่งวิปัสสนาและขออธิษฐานจิต ให้กุศลคลบบันดาลให้พบหลานเขยให้จงได้

ว่าแล้วมีทันซาก็เดินทางขึ้นรถไฟมาถึงลพบุรี ก็ลงที่ลพบุรีอีก เห็นไหมนี่ ทำให้เกิดสังกรรมในใจ ลง ลพบุรีเลย แยกหีบทิ้งๆไป มีกระเป๋าเล็กๆ ใบหนึ่ง ลงที่ลพบุรี เสร็จแล้วก็เดินไปทางท่าโพธิ์เทียบฉามเขา เรือไป รถคนเดินนั้น แหะละสิงห์ สิงห์ สิงห์ ยกหีบตาลูกคนนี้ ขึ้นรถไฟเลย นี่เห็นไหมนี่ สิงห์ สิงห์ สิงห์ขึ้น รถไปถึงบางนารถเสียอีก นี่เรื่องอัศจรรย์เล่าให้โยมฟัง รถเสีย

ตาคนนี้ก็ลงมาร้านกาแฟร้านเดิม รถก็ไม่ติด ลงมาร้านกาแฟก็ถามเขาเรื่องมา แถบบอกว่าสติบอกสติ กรรมฐาน เพราะตาคนนี้ก็แก่งกรรมฐานตั้งแต่อยู่วัด บวชมา๖๕ พรรษา แล้วก็มานั่งร้านกาแฟ และก็ถาม รานกาแฟว่าเมื่อ ๗ วันก่อนโน้น มีคนมาแถวนี้ บ้างไหม รูปปร่างอย่างงั้น อ้อ มี มี มี บอกเลย มีหีบรูปปร่างอย่าง นั้นๆเชียว อยากจะไปเจอหรือไง

รับจ้าง๕ บาท จากบางนามานี่รถไม่มี และบางนามาปากบางนี่สะพานก็ไม่มีด้วยนะ ยังไม่ได้สร้าง สะพาน สร้างสะพานไม้ขึ้น เมื่อสมัยจอมพลปพิบูลสงคราม และสมัยจอมพลถนอม จึงจะเป็นสะพาน คอนกรีตขึ้นมา นี่อาตมาจำได้ละเอียด

ผลสุดท้ายตาคนนี้ก็มาถึงพอดกลาง๕ บาทก็เผลอเงินก่อนนะ ไม้งั้นไม่มาส่งร้านนี้ ก็เหมือนกัน พอให้ ๕ บาทแล้ว รถติดเลยก็คันเดิมนะแหะเห็นไหม พอมาถึงนายไกรนี้ ้ตาร่วงเลย โอ้โฮนายไกรนี้ ตา ร่วง นี่นี้ ตาร่วงไม่ได้เสียใจ ดีใจมาก ก็มาราบและเล่าอาตมาทราบ ว่า เจ้านายให้มาตามด่วนภายใน๗ วันนี่

ถ้าไม่ไปพบมิดดี้ ให้ไปพบให้ได้ นายไกรก็ได้ นั่งเจริญกรรมฐานบอกเป็นความจริงแล้วว่าเราได้มานั่งเจริญวิปัสสนา ๗ วัน สามารถแก้กรรมของเราได้สิ้นสุดอย่างแน่นอน มั่นใจเหลือเกิน

แล้วก็กราบเรียนให้อาตมาทราบ ว่า “หลวงพ่อกับ ถ้าผมกลับไปนี้ งานการ ได้ดิบได้ดีเข้าอย่างรูปเดิมแล้วผมจะทอดกฐินทอดผ้าป่า ๗ วัด และก็เลี้ยงเช้าเลี้ยงเพลพระ ๗ วัน แล้วผมจะนิมนต์หลวงพ่อกับไป” แล้วเขาก็ขอลาไปตลาดไปซื้อตะเกียงเจ้าพายุ เมื่อก่อนไม่มีไฟฟ้าใช้ บอกว่ามาได้รับแสงสว่างที่นี้ แล้วก็ถวายไว้ ๑ ดวง และเขาก็กลับไปกับตาลูกนั้น ก็ได้ความออกมาว่า เจ้านายสอบสวน เห็นอกเห็นใจ เลยให้นายไกรเข้าทำงานได้ แต่ผู้จัดการให้พักงานและย้าย

นายไกรให้ทำงานได้ตามเดิม เพียงถูกตัดเงินเดือน ๒ ขั้นเท่านั้นเอง นี่เห็นไหมแผ่เมตตาไปนี้ เจ้านายทราบหมดเลย ไม่ต้องถามอะไรมาเลย ทำให้เจ้านายเข้าใจนายไกร ได้ดีมากด้วยการเจริญวิปัสสนากรรมฐาน และแผ่เมตตาหลังจากออกจากกรรมฐานแล้ว เป็นความจริงเดี๋ยวนี้ นายไกรยังมีชีวิตอยู่ด้วย ลูกเล็กๆแบบเขาได้ปริญญาไปหมดแล้ว

นี่อาตมาเล่าเรื่องเก่าให้ฟังว่าเป็นเรื่องอัศจรรย์ เขาไม่เคยรู้จักกับอาตมาเลยมาแต่เดิมที หลังจากแม่สะอั้งสร้างกุฏิกรรมฐานไว้และเขาก็มาประเดิมใช้ เรื่องก็จบด้วยเหตุการณ์ดังกล่าวมา

เขาก็นิมนต์อาตมาไปเพชรบูรณ์ และก็ให้มีโอกาสไปนมัสการเจ้าคณะจังหวัดอยู่ที่วัดชนแดนซึ่งจอมพล ป.พิบูลสงคราม นิมนต์ท่านไปเป็นเจ้าคณะจังหวัด เมื่อสมัยสงครามโลกเกิดขึ้นที่ของถนนจะเอาเพชรบูรณ์เป็นเมืองหลวงต่อไป แล้วเจ้าคณะจังหวัดนั้นก็มรณภาพไปแล้ว อาตมาไปค้างกับท่าน เลขาบ้านนี้เขาเลี้ยงเพลเลี้ยงเช้า ประชาชนมาคุยกับอาตมาถามว่า นายไกรรอดตายได้อย่างไร ผลสุดท้ายเจ้าคณะอำเภอเมืองเพชรบูรณ์มานั่งกรรมฐานที่นี้กันเยอะเชียว แล้วกลับไปสอนต่อไป จนทุกวันนี้

อาตมาก็ขอเจริญพรไว้แต่เพียงนี้ว่าการเจริญวิปัสสนากรรมฐานนี้ได้ผลอย่างสมค่าเหมือนคุณวิไต้ ชาวอนอร์เวย์ อุทิศส่วนกุศลให้ปู่เขา กับบิดามารดาเขา ได้รับผลและตอบทางจดหมายได้ ดังนั้นวิปัสสนาผ่านคามเทียมจำไว้ คาวเทียมคือรวมพลังสติไว้ ถ้าเราใช้สมาธิอย่างเดียวแผ่ไม่ออก นั่งแต่สมถะมีสมาธิอย่างเดียวไม่มีสติสัมปชัญญะ...สมาธิสัมปชัญญะรู้ตัวเป็นของวิปัสสนา แล้วจึงแผ่ออกได้รับผลตอบทางหนังสือได้ ดังที่กล่าวแล้ว สามารถจะแผ่ออกไปเป็นตัวหนังสือได้ เอาไว้รอบหลังค่อยฟังกันใหม่

สุดท้ายนี้ ก็ขออนุโมทนาสาธุการกับบรรดาญาติพี่น้องทั้งหลายที่มาในรายการของยูวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ท่านทั้งหลายมาด้วยความชื่นใจ มาพิสูจน์หลักฐานในการปฏิบัติ โดยมีคุณ โยมแม่สิริกฤษชัย เป็นวิปัสสนาจารย์ นอกเหนือจากนั้นแล้ว ยังมีญาติโยมคณะครูบาอาจารย์หลายท่าน ได้ช่วยกันชี้แจงแสดงหลักธรรม ให้ญาติโยมได้ซาบซึ้งในรสพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าทุกประการ ขออนุโมทนาสาธุการทุกท่าน จงประสบแต่ความสุขความเจริญยิ่งๆสืบไป และขอจงเจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิญาณธรรมาสมบัติ จะนึกคิดสิ่งหนึ่งประการใด จงสมความปรารถนาด้วยกันทุกๆท่าน เทอญ

อานิสต์-สร้างส้วม

ผู้ที่เคยไปวัดอัมพวันมาแล้ว จะต้องรู้ลึกตรงกันว่าได้รับความประทับใจอันเกิดจากความ สะดวกสบายเรื่องห้องน้ำห้องส้วมเป็นพิเศษ เพราะความเมตตาของหลวงพ่อบุญญาวิสุทธิ มีผู้สำรวจ แล้วพบว่าวัดอัมพวันในปัจจุบันมีห้องส้วมถึง ๒๐๐ ห้อง

วันนี้ เป็นวันอาทิตย์ที่ประเทศศรีลังกา อาตมาได้ร่วมไปกับคณะผู้แทนจากประเทศไทย องค์การ พุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลกจัดการประชุมที่นั่น มีผู้แทนชาวพุทธมาประชุมจากทั่วโลกมากมาย เขาพาไป ชมอุทยานของประเทศศรีลังกาให้ชมฟรี มีช้างเล่นกล มีช้างกินอาหาร กิน โต้ะ เหมือนคนร้องรำทำเพลงได้ และก็มีลิง ค่าง บ่าง ชะนี วิหค นกร้อง กิ้งก๋องวณาไพร ในสวนอุทยานของประเทศศรีลังกา

อาตมาก่อนนี้ ก็ตั้งมูลนิธิให้คณะสงฆ์ ทั้งสองนิกาย ทั้งธรรมยุตและมหานิกายช่วยในการศึกษามีท่าน เจ้าอาวาสปัจจุบัน วัดหัวลำโพงองค์หนึ่ง และวัดอัมพวันในกรุงเทพฯ องค์หนึ่งอยู่ที่ประเทศศรีลังกา ก็ตั้ง มูลนิธิเอาดอกเบี้ยช่วยเหลือพระสงฆ์ทั้งสองนิกายในการศึกษาปริญญาโทเอก ที่มหาวิทยาลัยเมืองแคนดี แล้วแต่จะไปต่ออินเดีย ต่อศรีลังกาตามอัธยาศัย

การไปชมอุทยานในนามของรัฐบาลศรีลังการั้งนี้ เอกอัครราชทูตพาไป ไม่ต้องเสียอะไร อาตมาก็ ไป กับพระ ๔-๕ องค์ พระที่เป็นนักศึกษาอยู่ประเทศศรีลังกา และคณะของเราก็เดินเข้าไปถึงอุทยานแล้ว

ตอนเช้าอาจารย์ศรัทธาติสสะมหาเถระผู้มีฝีปากในการเทศน์เยี่ยม เหมือนท่านปัญญานันทะแห่ง ประเทศไทย จบพระไตรปิฎก จบหลักสูตรในการปาฐกถาธรรมเทศนาพาทีในประเทศศรีลังกา เก่งมาก ตอนเช้าท่านก็เลี้ยงอาหารเราเสียอัมแปร์ ไม่มีข้าว มีแต่โรตีสเนย เราไม่เคยจันก็จันเสียเรียบเลยห้องเสีย

ห้องเสียมันจะคลอดแล้ว ปวดอุจจาระ นี่เล่าตรงไปตรงมาก็บอกกับพระที่ไปด้วยกัน บอก“หาส้วม ให้ทีเถอะ”

“ไม่ได้หลวงพ่อ ผมจะต้องรีบพาโยมไป เดี่ยวเขาจะเลิก”

ตายจริงแล้วเราจะไปเข้าที่ไหนล่ะ เหลียวซ้ายแลขวา ไม่มีส้วมเลย แหมประเทศศรีลังกาไม่สร้างส้วม ที่สวนอุทยาน และเราก็พูดภาษาไม่เก่ง จะไปถามใครเขาล่ะ พระหนีเลย ๔ องค์ หนีไปเลย “บอกไปละ เดี่ยว พาโยมไป”

เราจะไปที่ไหน โยจะคลอดแล้วซิ หมอผดุงครรภ์ก็ไม่มีเอาอย่างไรดี พวกหนีไปเลย แล้วเราเคยไป เทรอ แวบเดียวไม่รู้ไปไหนแล้ว เราก็ดูเดินไปเดินมาหาส้วมไม่เจอทำอย่างไร

เมื่อก่อนเป็นเด็กอยู่เรือข้าวอาแปะเขาบอก ไม่เป็นไรเอาดีเอยกะบัง ไม่มีก็ไม่มีเป็นไร กระจุงมีส้วมหัว เลย แล้วถ่ายข้างเรือได้เลย หากกระจุงโกยก็ไม่มี จะได้ ส้วมหัวหน่อย ไอ้พรรคนี้ มันอายหน้า ก็นั่งไม่อายแน่ อันนี้เรื่องจริงนะ

เดินไป ถ้าไม่มีจริงๆ ก็ที่โคนต้นไม้ นี่ โคนต้นไม้ก็ไม่ได้ ทางเดินของเขตนเป็นฝูงเลย คนไปเที่ยว สวนอุทยาน ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส เยอะแยะ แล้วเราเป็นภิกษุไทย ทำอย่างนั้น เสียชื่อประเทศไทยแะ ในนามประเทศ

ไทย เอายังไง แล้วก็ ๔ โมงกว่า จะใกล้เพลแล้ว เลยหมดโอกาส ยังมีปัญญาอยู่ อาตมาก็เอาเลย โยมฟังนะ จะเชื่อหรือไม่เชื่อ เลยกี่รายเวทย์พระคาถา

มีคาถาใหม่ คาถาหาส้วมมีไหม ไม่มี จานะ เดี่ยวจะบอกคาถาให้ อาตมาก็รายเวทย์พระคาถา
นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมา สมฺพุทฺธสฺส สกฺเขกามจฺรูเป...

รื้อนถึงสักกรินทร์เทวราช ขอให้พระอินทร์ส่งทิพยเนตรทิพยकरण ดูข้าพเจ้า ณ บัดนี้ นั่นแน่
อภินิหารสำคัญไหม

“ข้าพเจ้าสร้างส้วมสร้างห้องน้ำไว้มาก เท่าที่เป็นเจ้าภาพ มานีสองพันกว่าส้วมแล้วนะ วัดอื่นด้วยนะ
ไปเป็นประธานที่ไหน ต้องสร้างวัดละยี่สิบส้วม-อย่างน้อย อาตมสังสร้างส้วมของข้าพเจ้ามีแล้ว หากว่า
ข้าพเจ้าจะคลอดบุตรครั้งนี้ ขอให้รื้อนถึงสักกรินทร์เทวราช จงส่งมาตุลีเทพบุตร ให้เทพเทวอารักษ์ทั้งหลาย
หย่อนส้วมมาให้ข้าพเจ้า ณ บัดนี้ ถ้าไม่หย่อนมา ข้าเจ้าคลอดเป็นผ้าเมื่อใด ข้าพเจ้ากลับไปวัดอัมพวันจะทูล
ส้วมทิ้งให้หมด ไม่เอา ไม่ได้อาตมสังเลยนี้ ทูลทิ้งหมดแน่นอน” ถ้าหากว่าไม่หย่อนมาจริงๆ นะ โยมมาวัด
อัมพวันจะไม่เห็นส้วมเลย จะทูลทิ้งนะ

แล้วโยมตอบปัญหาซิ เทวดาหย่อนส้วมมาจริงไหม ถ้าไม่หย่อนมา จะคลอดบุตรยังไง วิธีหย่อนของ
เทวดาหย่อนอย่างไร ฟังต่อไป

ปวดจะตายแล้วอย่าเพิ่งออกไอ้เนยมันทำพิช โรติมันทำพิช อาจารย์ศรัทธาติสสะมหาเถระ ผาก
ความรักไว้กับเรา แล้วองค์อื่นเขาเคยฉันท เขาเคยอยู่ศรีลังกา เขาทานทูตัน เราไม่เคย ตอนเช้าฉันข้าวต้ม วัน
นั้น ไปฉันท โรติ อาจารย์ศรัทธาติสสะมหาเถระบอกจะเลี้ยงเต็มที่เลย เนยมัน นมมัน เลยกี่ท้องเสีย อันนี้จึง

อาตมาก็ขอธิษฐานจิตว่าหมดปัญญาแล้ว เดินไปเดินมา อย่าลืมนะจ๊ะ พรรคนี้ หน้าแดงเขียวจะ
เหงื่อออกแตกเลย จะตาย หิวข้าวยังทนได้ ไอ้พรรคนี้ทนได้ไหม กินข้าวกลางถนนยังได้ ไอ้พรรคนี้กลาง
ถนนได้ไหม ไม่ได้แน่อาตมาก็ขอธิษฐาน

รื้อนถึงทวดสักกรินทร์เทวราชส่งทิพยเนตรดูเหตุการณ์ ก็แจ้งใจว่าพระครูภาวนาจะคลอดบุตร
แล้ว ว่าแล้วมีทันช้า ส่งมาตุลีเทพบุตร รีบเอาส้วมหย่อนไปเดี๋ยวนี้ ได้ยินก็มาที่หูเรา สบายมาก ส้วมติด
แอร์เสียด้วยนะ มีปุพรมเสียด้วย นี่อาตมาก็ตั้งใจจะติดแอร์ เดียวปีหน้าโยมมาใหม่ เห็นจะมีวัดเดียวใน
ประเทศไทยที่ทำอย่างนี้นะ

ในที่สุควิธีหย่อนส้วมของสักกรินทร์เทวราช ไม่ใช่หย่อนมาอย่างนี้ ถ้าหย่อนมาอย่างนี้ ประเทศศรี
ลังกาต้องแตกตื่น เดี่ยวไม่มีใครดูช่างนะ แพ้เรา

กล่าวถึงบ้านเศรษฐีบ้านหนึ่งอยู่ที่หน้าอุทยาน สองสามีภรรยาคุณนี่ เป็นเศรษฐีมีตึก ๓ ชั้น แล้วบ้าน
เขาเป็นชาวพุทธ เราสังเกตได้ว่า มีธงไขว้ ธงอันหนึ่งคือ ฉัพพรรณรังสี ธงอันหนึ่งตราสิงห์ ถ้าบ้านนี้มีตึก
สิงห์อันเดียวไม่ใช่ชาวพุทธ ไม่คริสต์ก็อิสลามไม่มีอย่างอื่นอยู่ คริสต์หรือซิกซ์ ถ้าบ้านไหนมีธง
ฉัพพรรณรังสีจะบ่งบอกให้ทราบว่าบ้านนั้นเป็นชาวพุทธ

สองสามีภรรยาเกิดสังหรณ์ในใจ เหลียวหน้าไปที่อุทยานอยากจะดูอุทยาน ก็มองไปพอดี เอ
พระองค์นั้นเดินไปเดินมาทำไมมันสังหรณ์อย่างนี้ ไม่ใช่ที่ส้วมลงมาอย่างนี้ ก็แตกตื่นกันตาย

อาดมาอิชยฐานอย่างนี้ ขอให้ร้อนถึงเทวดา อาดมาได้สร้างส้วมขออาณิสงส์ให้แก่ออาดมาเถิดจะ
คลอดแล้วนี้จะทำอย่างไร

เลยทำให้เศรษฐีมองมาที่อุทยาน มันมีถนนผ่านกันไว้เท่านั้น นอกจากนั้นบ้านเขาก็ไม่ไกลนัก เขา
เห็นไม่ถนัด เขาก็เรียกภรรยาเขาเอากล้องมาชิ กล้องยาวๆ ส่งเขาก็พูดกับภรรยาเขาว่า

“เอ๊ะ พระองค์นี้เคยเห็น นั่งใกล้ๆ กับเราที่ประชุมพุทธศาสนิกสัมพันธ์ฯ ไซ้แน่ ท่านเดินไปเดินมา
ทำไม” ส่งไปส่งมา

“เอ๊ะ เหนือออกหน้าแดงนะ หน้าแดง เดินไปเดินมาทำไมแล้วไม่อยู่ที่”

เขาก็ชวนกันสองสามีภรรยาข้ามถนนด่วนไปเลย ตรงไปหาอาดมา อาดมาก็กอดอกสะพายย่ามเสีย
ด้วย เขาก็เดินตรงมาส่งภาษาทันที ส่งภาษาสิงหล เขาก็นึกว่าเราจะรู้หรือไม่รู้ก็ช่างเถอะ และเขาให้ตามเขา
ไป สบายมากเลย

เดินตามดิ่งไปเลย นี่ภาษาเดา ภาษาใบ้ เตรียมเรียนเอาไว้บ้าง ตามดิ่งเข้าไปเลย พอไปถึงบนเรือนเข
ก็ส่งภาษาเลย บอกให้เข้าห้องนี้ เข้าทำไมหนิ ฐาในที่เทวดาสังสรรค์สิงสถิตอยู่ในใจเขาครบ ด้วยอำนาจบุญ
กุศล แล้วส่งภาษาให้เข้าห้องนี้ ้ออาดมาเปิดไฟปั๊บ เขาส่งภาษาตามไปเลยให้สร้งนี้ ด้วย

อาดมาปิดกลอนปั๊บ โอ้โฮตายแล้ว ผ้าอาบก็มี ผ้าเช็ดตัวมี สบู่ ก้อน แปรงสีฟันพร้อม แหม! ทัศน
ชมอยู่พัก เหลียวขวามืออีกที มีหนังสือพิมพ์เสียอีก มีอ่างอาบนี้ ้ออาดมาก็จับหนังสือดู แหมน่าอ่านจังเสี
วาง อ่านไม่ออก ภาษาศรีลังกา มีแก้อี้ นังอีกนะ เอ้ ห้องใหญ่ ติดแอร์ด้วย ปูพรม

เลยอาดมาก็ตั้งสติไว้ได้เรียบร้อย ก็คลอดลูกได้อย่างสบาย ส้วม โด้ยด้วยนะ นั่งสบายเลย นึกถึง
พระ ๔-๕ องค์ ป่านนี้ จะไปอดเพลที่ไหนก็ไม่รู้ พอเห็นสบายเข้า นึกถึงพวกแล้ว แต่พวกไม่นึกถึงเราเลย จ่า
ไว้เชียวนะ เวลาทุกข์ ไม่เคยทุกข์ด้วย หินเราเสียได้ และทิ้งเราไป พวกนี้ไม่มีบุญ

พอถ่ายเสร็จเรียบร้อย ขอประทานโทษนะ สร้งนี้ ้อมีผ้าอาบเสร็จมีอ่างนี้ ้อเสร็จ น้ ้อร้อน น้ ้อเย็นมี
พร้อม อาณิสงส์กุศลที่เราทำไว้คลบันดาลอย่างนี้ พอสร้งนี้ ้อเสร็จเรียบร้อย อาดมาก็ห่มผ้า เป็นปริมณฑล
ออกมามีเตียงแล้ว ปูพรม หมอนขวาน นันแน่ นี้ผลบุญไปไหนไม่อดอยาก ปากก็ไม่แห้ง ฝนก็ไม่แล้งนี้ ้อใจที่
เราทำมา

ออกมานั่งปั๊บ เขาก็ส่งนาฬิกาข้อมือให้ดูเหลือ ๕ นาที บอก “ขออาราธนาพระคุณเจ้า ธิรับภัตตาหาร
เพลที่บ้านข้าพเจ้า ณ บัดนี้” พวกนี้ นอดเพลเลย สมนี้ ้อหน้า ้ออยากไม่คบคนด้อย่างเรา เดินตามคนดีก็ไม่อด
เพล

ที่นี้อาดมาก็นั่ง ไม่รู้ภาษากันหรือ กใช้ภาษาเดา แต่รู้บ้างภาษาอังกฤษบ้าง แต่ไม่มากพอพูดกัน
เรื่อง กิน-อยู่-ถ่าย พอรู้แต่ลึกซึ้งไม่รู้หรือ ถ้าเขาส่งภาษามากไป เราก็ทำสมาธิชะ และเดี๋ยงเขาพูดใหม่ก็รู้
ต่อไป แหม ต้องวิจัย ประเมินผล และเขาก็คุยอย่างดี

และเขากถามมาคำ ทำให้ตื่นต้นในอรุท “ท่านเดินไป เดินมาทำไม ทำไมหน้าแดง”

ก็เพราะเหตุนี้ ธิ ไปที่ห้องนี้ ้อารู้เลย

“อ้อ ปวดถ่ายเธอ”

เราขึ้นไปห้อง ภาษาไปเราเรียนมาแล้ว

เขาก็บอกว่า “เอาละท่านที่เคารพ นิมนต์พักผ่อนให้สบาย บ้านผมไม่มีใคร ” เลยรู้จักกันมาจนบัดนี้
ชอบพอกันมาก

“เฮ้ยๆ ๔ โมงครึ่ง รอดมา ผมจะขับไปส่งท่านที่พักที่วัด อาจารย์ศรัทธาดีสละมหาเถระครับ”

เขารู้เพราะเขาประหมัดกับอาตมาด้วย ไปนั่งใกล้ๆ กัน เขาจำอาตมาได้ อาตมาจำเขาไม่ได้

พอคุยกับเขาเสร็จก็เอนหลังไปนิดนึง พอถึงสี่โมงครึ่งเขาขับรถไปส่ง ตอนหลังเหลืออีกสองวันจะ
กลับ เขาบริการ ไปโน่นไปนี่ให้รู้จักกันมาจนทุกวันนี้ นี่อำนาจบุญกุศลเป็นไปได้อย่างที่กล่าวแล้ว

เพราะฉะนั้นไม่ใช่อาตมาจะอธิษฐานแล้ว สัวมจะหล่นมาแบบนั้น แต่ขอให้ได้ความสะดวกในการ
บุญกุศลที่ข้าพเจ้าได้สร้างไว้ ขอให้ร้อนถึงสักกรินทร์เทวราช ถ้าบุญกุศลมีจริงแล้ว ขอให้ข้าพเจ้าได้รับทรม
สะดวกสบายด้วยเถิด อย่างนี้ก็ทำให้เกิดความสะดวก ทำให้เกิดสังฆรังใจ เทพสังฆรังศรีสรฐี ทำให้หันหน้า
มาดูเรา และสนใจกับเราต่อไป นี้เรียกว่าเทพสังฆรัง เรื่องบุญกุศลมีความจริงแน่นอน

ขออำนาจบุญกุศลคลบันดาลบรรดาญาติพี่น้อง ผู้ปฏิบัติธรรมทุกท่าน โปรดใส่ใจในการปฏิบัติพระ
กรรมฐาน เป็นบุญเขตอันสำคัญด้วยทาน-ศีลและภาวนา ทานผู้ศีลไม่ได้เพราะเราบริจาคทานเหมือนไปเรือ
ถ่อ เรือพาย แต่หากว่ามีศีลด้วย เหมือนสินค้าเราไปได้ไวขึ้นหน่อย ถ้าเรามีภาวนาแล้ว เหมือนสินค้าที่เรา
บรรทุกเครื่องบิน ค่วนจี ทันท่างที่ถึงพระนิพพานโดยพลัน

ภาคผลงาน

บุคลากรฝ่ายวิปัสสนา

ฐะของหลวงพ่อ

หลวงพ่อพระครูภาวนาวิสุทธิ เป็นพระนักปฏิบัติ ท่านเมตตาสั่งสอนอบรม พุทธศาสนิกชนและผู้ทีสนใจ ตั้งแต่ครั้งท่านยังเป็นพระลูกวัดอยู่ที่วัดพรหมบุรี เมื่อได้มาดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสอยู่ ณ วัดอัมวันนี้ ท่านได้ตั้งปณิธานแน่วแน่ว่าจะสร้างคน มีวิธีการที่สำคัญคือทำให้การศึกษาอบรมและสอนวิปัสสนากรรมฐาน ผลงานของท่านเป็นที่ประจักษ์แก่คนทั้งปวง โดยเฉพาะประชาชนคนไทยเท่านั้น แม้แต่ชาวต่างประเทศก็ยอมรับให้ความเคารพนับถือหลวงพ่อเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะผลการสอนของท่าน ทำให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรม เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ เป็นลูก เป็นพ่อแม่ เป็นสามีภรรยาที่ดี เป็นผู้ร่วมงานที่ดี และเป็นพลเมืองดีของชาติ ผู้ปฏิบัติตามคำสั่งสอนอบรมของท่านอย่างจริงจังต่างพูดขึ้นเสียงเดียวกันว่า เขาได้พบความสุขที่แท้จริงสามารถสร้างความเจริญให้แก่ชีวิตครอบครัวและหน้าที่การงาน

ด้วยเหตุนี้จึงมีผู้คนหลั่งไหลไปสู่วัดอัมวัน ทั้งรายบุคคลและหมู่คณะเป็นจำนวนมาก นอกจากหลวงพ่อจะเร่งปรับปรุงงานด้านถาวรวัตถุ เพื่อให้เป็นสัปปายะที่ดีแก่ผู้มารับการศึกษาปฏิบัติ วิปัสสนากรรมฐานแล้ว หลวงพ่อยังมีบารมีพร้อมด้วยบุคลากรระดับวิปัสสนาจารย์ ท่าน ซึ่งสามารถสอนวิปัสสนากรรมฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอแนะนำ วิปัสสนาจารย์ของวัดอัมวัน ซึ่งมีดังต่อไปนี้

๑. พระครูสังฆรักษ์ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสฝ่ายวิปัสสนาฐะ
๒. อุบาสิกาสุ่ม ทองยิ่ง
๓. อุบาสิกาอุทัย บำเรอจิต
๔. อุบาสิกา พันโทวิง รอดเฉย

พระครูสังฆรักษ์ (ชูชัย อริโย)

“มาอยู่วัดตั้งหลายวันแล้ว เพิ่งหา พอง ยูบ ได้วันนี้เอง ชักสนุกแล้วละ” เสียงเด็ก ๆ ที่มาในคณะของ
ยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทยฯ คุณกัน

“เธอทำยังไงล่ะ?”

“เราไปพบหลวงพ่อดังหนึ่ง ท่านช่วยเรา” ท่านว่า “เอ้า ลองนั่งสิ” พอเรานั่งสักครู “เอ ท้องมัน
พอง ยูบ รู้สึกได้ชัดเจนเลยละ”

ในระหว่างพักและกำหนดอิริยาบถ หลวงพ่อดังนี้มีโอกาสช่วยลูกโยคีคุณแม่สิริ กรินชัย ซึ่งมากัน
ครั้งละ ๓๐๐- ๔๐๐ คน เด็ก ๆ และผู้ใหญ่บางคน ที่ยังมีปัญหาการปฏิบัติ ได้รับการช่วยเหลือจากหลวงพ่
เสมอๆ ด้วยความเมตตา ทำให้สามารถปฏิบัติได้ผลก้าวหน้าขึ้น

หลวงพ่อดังนี้ เพิ่งมาอยู่วัดอัมพวันได้ไม่นานนักท่านเป็นพระที่สนใจการปฏิบัติธรรม มีเมตตา
และมนุษยสัมพันธ์ดี

ท่านคือ พระครูสังฆรักษ์ ชื่อเดิมชูชัย นามสกุลอริยพุกษ เกิด ๒๔ พฤศจิกายน ๒๔๖๔ ณ ตำบล
ลำพะเนียง อําเภอบ้านแพรก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปัจจุบันอายุ ๕๖ พรรษา ๒๘

อุปสมบท เมื่อ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๐๓ ณ วัดอภัยทายาราม(วัดมะกอก) กรุงเทพมหานคร โดยมีพระ
พุทธิวงศาจารย์ วัดเบญจมบพิตร เป็นพระอุปัชฌาย์

คุณวุฒิและประสบการณ์

นักธรรมเอก และจุฬารัตนตรีมิกะเอก

ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเริ่มที่วัดบุบผาราม ธนบุรี

- เคยเป็นศิษย์เขียนให้สู อาจารย์ทางพลังจิตที่มีชื่อเสียงโด่งดังแห่งจังหวัดชลบุรี ทางภาคตะวันออก
- เป็นวิปัสสนาของพระครูภาวนาวิสุทธิ
- เข้ารับการฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน และรับการแต่งตั้งให้เป็นพระวิปัสสนาจารย์จากพระธรรมธีร
ราชมหาวิทยาลัย สำนักวิปัสสนากรรมฐานใหญ่วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ กทม.พม.หานคร
- รับการอบรมหลักสูตรศาสนากับความมั่นคงของชาติที่วัด อัมพวัน สิงห์บุรี

งานเผยแพร่ เป็นวิทยากรตอบปัญหาสนทนาธรรมที่วัดอภัยทายาราม ๒๕๐๔

- เป็นครูสอนปริยัติธรรม
- หลักสูตรจุฬารัตนตรีมิกะตรี วัดระฆังฆิตาราม ๒๕๐๕
- หลักสูตรนักธรรมตรี วัดอภัยทายาราม ๒๕๐๘
- หลักสูตรนักธรรมตรี วัดหลวงพ่อบึง ๒๕๐๕
- หลักสูตรนักธรรมตรี วัดอัมพวัน ๒๕๓๐

- เป็นครูสอนจริยธรรมนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนบ้านแพรงประสรวรค์ จพระนครศรีอยุธยา ๒๕๒๘
- เป็นผู้สอนวิปัสสนากรรมฐานวัดอัมพวัน ๒๕๓๐
- เป็นรองประธานและเลขานุการฝ่ายสงฆ์ของชมรมชาวพุทธและเป็นวิทยากรร่วมกับเจ้าคณะอำเภอแพรงคณะสงฆ์ ครูอาจารย์ ข้าราชการ พ่อค้าประชาชนเผยแพร่พระพุทธศาสนาทั้งภาคปริยัติ และภาคปฏิบัติ
- เป็นวิทยากรอบรมนักเรียนประถมศึกษาโรงเรียนในอำเภอบ้านแพรง โดยสอนให้นั่งเจริญกรรมฐานด้วย

งานสาธารณูปการ

- เป็นกรรมการมูลนิธิกรรมการก่อสร้าง กรรมการการศึกษา ของวัดอภัยทายาราม ๒๕๐๕
- เป็นกรรมการสังคมสงเคราะห์ของสภามิอูชยา โดยมีสมเด็จพระพุทธาจารย์ วัดสามพระยาเป็นประธาน สภามิอูชยา
- ช่วยเจ้าอาวาสวัดกลางขุข จพระนครศรีอยุธยาสร้างศาลาการเปรียญ และโรงเรียนประถมศึกษา
- ช่วยโรงเรียนวัดหลวงพ่อเจิว จพระนครศรีอยุธยาจัดตั้งกองทุนการศึกษา จัดหาอุปกรณ์การศึกษาและหาทุนทำนํ้านมถั่วเหลือง
- ร่วมมือกับคณะครู โรงเรียนบ้านแพรงประสรวรค์ จพระนครศรีอยุธยา จัดหาอุปกรณ์สอนจริยศึกษา และให้ทุนนักเรียน ๒ ทุน

พระปลัดชูชัย เดิมอยู่วัดหลวงพ่อเจิว อำเภอบ้านแพรง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเมื่อมาปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานกับหลวงพ่อพระครูภาวนาวิสุทธิ ที่วัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี แล้วเกิดศรัทธาปสาทะที่แน่วแน่นในการเจริญวิปัสสนากรรมฐาน จึงได้มีหนังสือลาออกจากตำแหน่งพระปลัดและรองเจ้าอาวาสวัดหลวงพ่อเจิว ดังสำเนาหนังสือต่อไปนี้

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๕

เรื่อง ขอลาออกจากตำแหน่งพระปลัด และรองเจ้าอาวาสวัดหลวงพ้อเขียว

กราบเรียน พระเดชพระคุณพระครูไพโรจน์คณารักษ์ เจ้าคณะอำเภอบ้านแพรก

ตามที่พระเดชพระคุณ ได้กรุณาแต่งตั้งกระผมไว้ในตำแหน่ง พระปลัดฐานานุกรมของพระเดชพระคุณ และรองเจ้าอาวาสวัดหลวงพ้อเขียว ตามคำสั่งตราตั้งที่ ๒/๒๕๒๖ นั้น

บัดนี้กระผมได้ย้ายสำนักจากวัดหลวงพ้อเขียว อำเภอบ้านแพรก จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ที่วัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี เพื่อเจริญวิปัสสนากรรมฐาน ซึ่งเป็น ได้ด้วยความเต็มใจเพื่อให้เกิดการเจริญวิปัสสนากรรมฐาน ซึ่งเป็นวิปัสสนาธุระของพระพุทธศาสนาอันหนึ่ง ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่น และเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่เข้ามาช่วยกิจของพระพุทธศาสนาเกิดปลื้มใจเต็มใจรับภาระธุระกิจของพระพุทธศาสนาต่อจากกระผม กระผมจึงขอลาออกจากตำแหน่งพระปลัด ซึ่งเป็นฐานานุกรมของพระเดชพระคุณและรองเจ้าอาวาสวัดหลวงพ้อเขียว อำเภอบ้านแพรก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ขอกราบเรียนมาด้วยความเคารพ

(พระปลัดชูชัย อริโย)

พระปลัดชูชัย อริโย อยู่ในสายตาของพระครูภาวนาวิสุทธิ ซึ่งเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความสามารถ และจริยาวัตรเหมาะสมจึงได้ส่งไปรับการศึกษาและอบรมเป็นพระวิปัสสนาจารย์จากสำนักวิปัสสนากรรมฐานใหญ่ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ กรุงเทพมหานคร และพระเดชพระคุณพระธรรมธีรราชมหามุนี ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงสมณศักดิ์พระครูฐานานุกรมที่ “พระครูสังฆรักษ์” เมื่อวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๑

ปัจจุบันพระครูสังฆรักษ์เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาสฝ่ายวิปัสสนาธุระของวัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี ท่านได้ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจและกำลังสติปัญญา ช่วยงานของหลวงพ้อพระครูภาวนาวิสุทธิอย่างเข้มแข็ง นับเป็นกำลังใจสำคัญสนองปณิธานของหลวงพ้อในอันที่สร้างคนให้สูงด้วยคุณธรรมซึ่งเป็นงานที่หนักและยากยิ่งในปัจจุบัน

อุบาสิกาสุ่ม ทองยี่ง

จ๋าชื่น แสงฉาย

๑ พ.ค. ๓๑

อุบาสิกาสุ่ม ทองยี่ง อายุ ๗๕ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๓๑ หมู่ที่ ๘ ต.ต้นโพธิ์ อ.เมือง จ.สิงห์บุรี มีอาชีพทำนา สมรสกับนายชง ทองยี่ง เมื่ออายุ ๑๕ ปี สามียังมีชีวิตอยู่อายุ ๘๐ ปี มีบุตร ๓ คน มีหลักฐานมีงานทำหมดทุกคน บุตรชายคนเล็กเคยเป็นอาจารย์ใหญ่ ร.ร.บางเสด็จวิทยาคม (วัดสระแก้ว) จ.อ่างทอง ปัจจุบันเป็นผู้อำนวยการที่ร.ร. พระธาตุจอมทอง จ.เชียงใหม่

อุบาสิกาสุ่ม ได้มาช่วยหลวงพ่อ ณ สำนักปฏิบัติฝ่ายคฤหัสถ์ จัตุรวัน โดยทำหน้าที่เป็นอาจารย์ใหญ่ ปกครองดูแลให้ความรู้แก่ผู้ที่เข้ามาปฏิบัติธรรม และช่วยเหลือผู้มีทุกข์ทางใจในโอกาสอันควรผ่านการปฏิบัติธรรมมามาก สมควรให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาแนวทางปฏิบัติ จึงได้ขอสัมภาษณ์ ผลการสัมภาษณ์มีดังนี้

ผู้สัมภาษณ์ (จ๋าชื่น) : ขอให้คุณแม่ช่วยเล่าตั้งแต่จำความได้ เท่าที่ประสบมา จนถึงมาปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานค่ะ

อุบาสิกาสุ่ม : ฉันเป็นลูกคนโตของ พ่อทรัพย์ แม่ซ้อย เมื่ออายุ ๘ ขวบ เจ็บไม่สบาย มีคนมาขอข้าวเปลือกเขาเล่าว่าลูกของเขาตาย แล้วถามป้าของฉันว่าเด็กอายุเท่าไร เขาก็ร้องไห้ใหญ่เล็ดถึงลูกของเขาที่ตายไป ฉันก็นึกได้ว่า เฮ้ คนเราเกิดมาก็ต้องตายเหมือนกัน เลยร้องไห้เสียใจใหญ่ว่าแม่ก็ต้องตาย พ่อก็ต้องตาย แม่ใหญ่ก็ต้องตาย แม่เล็กก็ต้องตายเพราะแก่แล้ว แม่แต่เด็กยังตายก็นึกอย่างนี้ มาเจ็บหนักเขาพาไปรักษาที่บางขาม หมอรักษาอย่างไรก็ไม่ถูกกับโรค ก็เหมือนตายนั้นแหละ พ่อ แม่ แม่เล็กก็ร้องไห้ว่าหลานตาย แต่ฉันเองก็เหมือนอย่างว่าไม่รู้เหมือนกัน ก็นอนอยู่ มีวิญญาณคล้ายๆ อยู่ข้างๆ ได้ยินทั้งหมด คนทั้งหมดร้องไห้ว่าตาย แต่เรารู้ ก็ร้องไห้ หมอเขาอยู่เรือเขาก็เอายาขึ้นเรือกลับ เขาว่าตายแล้ว แม่ที่พ่อบอกพวกนี้ว่า “อ๊อหมาตายแล้ว ให้มาเผาพูนี่” พ่อก็จัดแจงกินข้าวกินปลาจะไปตาม?

ฉันก็เหมือนนิมิตไปว่า มีคนพายเรือพาฉันไป แม่พายหัว พ่อพายท้าย ฉันอยู่ในโลงตั้งอยู่กลางเรือ หมู มีคน ๔ คน นั่งสองฟากข้าง เขาจะมาเผาวัดหนองสาร มาถึงหน้าวัดผู้คนเต็มหมด จากหน้าฝั่งจนกระทั่งถึงชายตลิ่งนี้ ข้างบน มีพระเป็นแถวยึดหมดเลย เขาก็หามโลงฉันขึ้น ไป คนก็แห่ล้อมล้อมหมดองค์หน้าท่านถือตาลปัตร ท่านบอกว่า “โยม วางก่อน จะพิจารณาก่อน” พ่อก็เอาโลงวาง พอเอาโลงวางเขาก็เปิดฉันออกมา พอเปิดหน้าจะพิจารณาท่านก็บอกว่า “เฮ้อ! นี่เด็กยังไม่ตาย นะโยม เอากลับไปบ้าน” พอพระพูดอย่างนั้น ฉันก็ลอยมาเลย เหมือนอย่างกับลอยไป นึกว่าอ้อนี้อย่างนี้ยังไม่ตาย ก็รีบกลับบ้าน กลับไปที่พื้นซี้ นม

พอพื้นฉันก็เรียก “แม่ แม่เล็ก แม่ ฉันกลับมาแล้ว ฉันฟื้นแล้วแม่ พวกนี้” นึกว่าฉันก็ร้องไห้กันระงมเลย พอฟื้นแล้วก็บวม ก็มาพิจารณาตัวของตัวว่า อ้อ เกิดมาก็ต้องอย่างนี้ หนอ ต้องบวม เรานี้ถ้าตายไปแล้วก็ต้องเน่า กำลังอายุ ๘ ขวบ ได้พิจารณาว่าอย่างนั้น มาเดี๋ยวนี้ก็นึกว่า อ้อ กรรมฐานอายุ ๘ ขวบก็มีอย่างนี้เหมือนกัน

ต่อมาก็เข้ากรรมฐานแล้วเมื่ออายุยังไม่ถึง๔๐ แต่นั่นถือศีลมาตั้งแต่คนเล็กอายุ ขวบ อายุราว ๓๗ เริ่มรับกรรมฐานกับ หลวงพ่อเจียบ วัดแจ้ง วันที่จะรับฉันก็ไปที่วัด กำลังถือศีลอยู่แม่มีเทียนอยู่ครึ่งดอก ก็แค้นฉันไป แม่กลัวฉันจะหลงตอนแก่เหมือนยาย แม่บอกว่า“อิหมา ไปทำกรรมฐานลูก ไปรับกรรมฐาน เวลาไปจะได้ช่วยแม่พายเรือไป แม่จะได้ไปด้วย” ฉันก็หัวร่อว่า เอ! จะเอาเวลาไหนนี่ เพราะเราทำนาเช้าขึ้น ก็จะต้องไปไถนา แม่ก็แค้นให้รับ ฉันก็หัวร่อ นึกว่าถ้าลงได้รับแล้วเป็นไม่ทิ้ง นึกอยู่ในใจว่าอย่างนั้น

ทีนี้แม่ก็แค้น ก็เลยเสียแค้นแม่ไม่ได้ ก็ไป พอไปก็เข้าโบสถ์เขาก็รับกรรมฐานกัน คนสักสามสิบ สี่สิบ เขาก็เดินกันให้ขุ่มขมอด ขว้างขวอน ซ้ายอย่างหนอกัน เลยผลที่สุดก็ไม่มีใครได้สักคนหนึ่ง

หลวงพ่อก่อน ท่านก็เห็นฉันท่านก็เขียนเป็นหนังสือให้แผ่นหนึ่ง ว่าขว้างขวอน ซ้ายอย่างหนอน เวลา นั่ง พองหนอน ขุนหนอน ท่านก็บอก เขียนให้แต่ฉันคนเดียว นอกนั้นไม่ได้ให้ใครเลย ฉันก็นึกในใจว่า เราจะไม่เต็มใจ นึกขำอยู่ในใจเหมือนกัน ว่าเราก็ไม่ได้เต็มใจ ไม่ได้ตั้งใจ แล้วทำไมท่านจึงมายัดเยียดให้ฉันที่รับ ตั้งแต่วันนี้ นตตลอดมา

จนมาได้ข่าวจาก น้ำแถมบอกว่าหลวงพ่อจรัญ ท่านทำกรรมฐาน เขาก็ชวนมา ก็เลยมารับกับหลวงพ่อก่อนนี่อีก ตั้งแต่บัดนั้นก็ปฏิบัติมรณเอย วัดพรหมบุรีมาประมาณ ๔ ปี พ.ศ. ๒๔๕๕ หลวงพ่อกับคุณพ่อฉัน ฉันก็ติดตามท่านมา แต่ความจริงฉันได้ตั้งแต่วัดพรหมบุรีโน้นแล้ว ที่อยู่ปีนั้นนะ

ผู้สัมภาษณ์ (จำขึ้น) : การปฏิบัติกรรมฐานเป็นอย่างไรบ้างคะ มีอารมณ์อะไรที่พอจะเล่าได้บ้างคะ

อุบาสิกาสุ่ม : มี แต่ความจริงมันก็เป็นบุญเป็นกุศล พอมานั่งได้หน่อยก็มี นิมิตเห็นว่า พระพุทธเจ้า เมื่อครั้งทรงมานกกำลังทำกรรมฐาน ไปเห็นผู้คนก็ไม่มีใครเข้าไปถึง มีฉันเข้าไปถึงคนเดียว ท่านก็แบมือชี้ลงมา และให้ฉันกราบท่านที่มือ และท่านก็บอกว่า“อย่าละความเพียรนะ” ท่านบอกท่านนั้น ฉันก็จำ ตั้งแต่นั้นฉันก็ทำเรื่อยมาจนบัดนี้

ถึงที่งานหนักเหนื่อยอย่างไรก็ต้องปฏิบัติ นั่งทุกวัน ไปไม่มีอ่อนเพลีย ทำก็ได้ผลที่สุดเลยอาทิตย์หนึ่งท่านก็เลื่อนให้ขึ้นหนึ่ง ที่แรกเป็นอย่างนี้ ไปวัดวันอาทิตย์เพราะน้ำแถมขำว่า ลูกเขาเป็นครูหยุดอาทิตย์ ก็นัดกันไปวัดวันอาทิตย์ พอวันอาทิตย์ที่ก็พายเรือกันมา

ผู้สัมภาษณ์ (จำขึ้น) : นอกจากนิมิตอย่างนั้นแล้ว มีอย่างอื่นอีกไหมคะ

อุบาสิกาสุ่ม : มีจะ มีเรื่อยเลย

ผู้สัมภาษณ์ (จำขึ้น) : พอจะเปิดเผยได้ไหมคะ เพื่อเป็นความรู้

อุบาสิกาสุ่ม : มาครั้งหนึ่งสมัยหลวงพ่อกับคุณพ่อกับคุณแม่ มีพระครองจิวรคร่าเชียว เอากระดาษเหมือนกระดาษฟลุสแก่ปขาวสีเหลืองสวย มายื่นให้ฉัน บอกว่า“โยม เห็นชื่อเสียง ท่านว่าสำเร็จแล้ว” ฉันถามว่า “นามสกุลลงไหม” ท่านบอกว่า “ต้องลงให้หมด” ที่เซ็นก็มีฉันคนเดียว

ผู้สัมภาษณ์ (จำขึ้น) : คุณแม่ทำมานานไหมคะถึงได้ผลถึงขั้นนี้

อุบาสิกาสุ่ม : ก็ไม่ช้าหรอก มาอยู่กับหลวงพ่อก่อน ท่านก็ให้เข้าตั้งแต่ขั้นหนึ่งไปอาทิตย์หนึ่งท่านก็เลื่อนขั้นสอง อาทิตย์หนึ่งท่านก็เลื่อนขั้น สามให้เรื่อยมาเลย พอมาวัดอัมพวัน หลวงพ่อกับคุณแม่ที่ศาลาระยะหนึ่งวัน ก็เตรียมเครื่องนอนและอาหารมาหุงกันเอง ก็ทำได้ดีมาตลอด มาอายุราวๆ ๔๕ ปี หลวงพ่อกับคุณแม่

กรรมฐานที่วัด๓๐ ชั่วโมงติดต่อกันตลอด ก็นั่งได้ก่อนจะมานั่งได้๑ ชั่วโมง ท่านสั่งให้หนึ่งที่บ้านขับไป
ซ้อนมาอยู่เรื่อย วันนี้๖ ชั่วโมง วันที่สองนี้๖ ชั่วโมง วันที่สามนี้๖ ชั่วโมง ไปถึง๑๐ ชั่วโมง ก็ขับไป
เข้า๑ ชั่วโมงใหม่อีก ทำอย่างนั้นอยู่ระยะ ๕ ปี พอครบ ๗ ปี ๗ เดือน ๗ วัน หลวงพ่อบอกว่า โยมถึงแล้ว

ผู้สัมภาษณ์ (จำขึ้น): คุณแม่มาช่วยหลวงพ่อเลยหรือคะ

อุบาสิกาสุม: ยังจะ เพิ่งมาช่วยหลวงพ่อเมื่อ พศ. ๒๕๒๕ มาปฏิบัติธรรม๓ เดือนช่วงเข้าพรรษา
พอออกพรรษาก็กลับไป กลับไปก็ไม่ได้ไปเลยหรือกลับมาช่วยหลวงพ่อสอนจนถึงเดือน๗ แรม ๘ ค่ำรู้สึก
ไม่ค่อยสบายใจ วันโกนก็กลับไปบ้านไปหาของมาทำบุญสองคนตายด้วยกัน ไม่มีใครเขาอยู่ด้วยหรืออยู่
สองคนตายแทนนั้นแหละ พอทำของเสร็จแล้ว ตอนเช้ารู้สึกเหนื่อย ไปวัดไม่ได้ก็เลยฝากของไป

เพื่อลูกชายมาก็บอก เขาก็พาไปหาหมอฉายเอ็กซเรย์ ปรากฏว่าขาไปแถบหนึ่งไม่มีซี่โครง มีซี่โครง
แถบเดียว เขาก็ฉายซ้ำ อีก มันก็เหมือนกัน วันนั้นเขาเลยพาเข้ากรุงเทพฯ ไปหาหมอที่พ. ทรวงอก เขาก็เจาะ
วันนั้นเลย เจาะนี้ ออกม๑๓๐๐ ซี่ซี่

แต่มันก็เป็นบุญแหละ มีนาฬิกาอยู่หัวนอนพอดี ก็นั่งกรรมฐาน ไปเวลาตี๓ ก่อนตี ๓ นิดหน่อยต้อง
ลุกขึ้นนั่งแล้ว พอเจียบคนดีก็ลุกขึ้นแล้ว พอเจียบคนดีก็ลุกขึ้นนั่งพอดี เบิ่ง มีเมตรรถ มาทุกคืน คืนก่อนก็
เปิดอยู่นั้นแหละ เป็ดๆ ก็นึกในใจว่า อ้อ ท่านหลวงพ่อก็คงมากรุงเทพฯ มาคืนที่สองก็มีเสียงเป็ดตอนตี๓
อีก ไม่ได้นึกสงสัยอะไรหรอก นึกว่าหลวงพ่อก็คงมาแต่เรียก คืนที่สามก็ยังไม่สงสัย พอคืนที่สี่เขาก็มาเปิด
เป็ดๆ ๆ ขึ้นเหนือตลอดไปจนสุดเสียง ฟังดู เอ! ไม่ใช่หลวงพ่อก็คงเป็นแตรมารับเราเสียละมั้งเนี่ยะ

ผู้สัมภาษณ์ (จำขึ้น): คุณแม่กลัวไหมคะตอนนั้นนะ

อุบาสิกาสุม: ไม่กลัว ลึนก็ทำกรรมฐานของฉันทเรื่อย

ผู้สัมภาษณ์ (จำขึ้น): เมื่อตอนเจาะซี่ข้างเอานี้ ออก คุณแม่เจ็บมากไหมคะ

อุบาสิกาสุม: เจ็บนิดเดียว ความจริงตั้งแต่ปีที่๓-๔ ที่ทำกรรมฐานมา เขาเอาเข็มมาลองแทงฉันท ฉันท
ไม่เจ็บหรอก ตอนเจาะเขาเอาเข็มแทงตรงข้างซี่โครงด้านซ้าย เป็มนิดเดียวที่แท้เข็มเขาเล่มเบ้อเรอเลย แต่เรา
รู้สึกว่าเป็นนิดเดียว ก็ไม่เจ็บอะไรหรอก

ผู้สัมภาษณ์ (จำขึ้น): ทราบว่าคุณแม่เคยเข้าสมาบัติเข้าบ่อยไหมคะ

อุบาสิกาสุม: เข้าผลสมาบัติ ก็มีแหละ ที่เรานั่งทุกวันมันก็มี แต่ว่าเราต้องอธิษฐาน มาตอนที่เข็มแทง
เป็บบันรู้สึกเลย รู้หนอเลย เขารู้ของเขเอง จิตพร้อมขึ้นมาเอง เพราะเราเคยกำหนด ไว้ตอนทำกรรมฐาน
หทัยก็กำหนดเป็นอะไรกำหนดทุกอย่าง พอเข็มถูกเนื้อเป็บบัน เราก็รู้หนอเลย พิจารณา ดู อ้อ! นี่เราเคยทำกรรม
ไว้ กรรมอันนี้ โทษถึงตาย และเขาต้องเอาเราเวลาจะตาย ต้องตายด้วยโทษอันนี้

ผู้สัมภาษณ์ (จำขึ้น): กรุณาบอกได้ไหมคะว่าเป็นกรรมอะไร

อุบาสิกาสุม: จะกรรมอะไรล่ะ ก็กรรมแทงงูเหลือมนะซี พวกบ้านเขาจะแทง ฉันทโมโหเขาว่าเขานะ
ทำไมไม่แทงเสียที ฉันทคิดว่าฉันทก็ได้ก็แทงเอง โบราณเขาว่า ถ้าแทงงู จะแทงทางหางให้บอกว่าแทงหัว ถ้าจะ
แทงทางหัวให้บอกว่าแทงหาง ฉันทก็บอกว่าจะแทงหัว แล้วฉันทก็แทงทางหาง นั้นแหละโทษนั้นแหละที่ว่า
ต้องเจาะท้องนั้นนะ กรรมอันนั้น

กรรมยังให้ผลต่อมากอีก เมื่อมาอยู่ที่ภูฏานแล้ว วันหนึ่งเมื่อนั่งกรรมฐานเสร็จแล้วจะเข้านอน ขณะนั้นยังไม่หลับก็เห็นหลวงพ่อนั่งอยู่ข้างๆ บอกว่าโยมสู้มรรู้ดี หรือเปล่า มะเร็งกินตับเข้าไปแล้ว ฉันทก็ ลูกนั่งดู เห็นชายตัวมีรูปร่างนี้วก็อัย หลวงพ่อ ได้ให้ยามารับประทาน ฉันทก็นั่งกรรมฐานเรื่อยไป สักระยะหนึ่ง มาดูอีกทีปรากฏว่าตับเป็นปกติได้

ผู้สัมภาษณ์ (จำเซ็น) : อยากทราบว่าคุณแม่ปฏิบัติอย่างไรถึงได้ผลดี มีทางแนะนำได้บ้างไหมคะ

อุบาสิกาสุ่ม : ก็ต้องมานะหน่อย อย่าละความเพียร พระพุทธเจ้าท่านก็สั่งไว้แล้ว อย่าละความเพียร หนา ฉันทก็จำคำๆ นั้น มา ฉันทก็ปฏิบัติเป็นขั้นๆ มาเรื่อย

ผู้สัมภาษณ์ (จำเซ็น) : เคยมีมารบ้างไหมคะ หมายถึงสิ่งที่กระทบจิตใจการปฏิบัติของคุณแม่นะคะ

อุบาสิกาสุ่ม : มารนี้มีทั้งนั้น แผลและแม่คุณเอ๊ยก็ใช้จิตกำหนดตะพิดซะ วันหนึ่งที่มีมันจะหลุดนี่นะ จะพ้นจากความปวด ความร้อน ความหนาว อะไรทุกอย่างนี่นะ ไอ้ที่คิดโน่นคิดนี่ที่ว่าจะได้ วันนั้นนะที่ที่สุดเลย เหมือนอย่างเราจะขาดใจไม่ขาดใจนี้เลยเชียว เห็นเป็นดวงเทียนเลย เราก็กำหนดไปๆ มันก็ไม่พ้น หลวงพ่อก็นั่งกุมอยู่ข้างหน้า เราก็เหวี่ยงหยดปะๆ เพราะความร้อนอะไร ปวดเหลือกำลังจะขาดใจไม่ขาดใจ ก็นึกขึ้นมาได้ว่า อ้อ เรานี้ตายมันก็ต้องอย่างนี้ และก็กำหนดไปนึกไป ภาวนาพองหนองยุบหนองไป เป็นดวงเทียน ลูกแดงลิบ แดงก่อนหนักเข้าหรือลงมาๆ จิตเรานี้ก็จด ไม่ขาด เหมือนดวงเทียนนั้นทีียว ทีนี้ หรือจนที่สุดเขาดับปุบเราก็ปุบไป เหมือนอย่างตายนี้เลยแล้วไปเลยลืมตัว ไม่รู้ตัว มันคล้ายๆ ไปโผล่ขึ้น เกิดนิมิตภาพหนึ่ง อยู่ใต้ต้นโพธิ์

ต้นโพธิ์ นั้นใหญ่โตสูงสวยร่มเย็นหาที่ไหนไม่เหมือนแล้ว ก็ขึ้นไปนั่งบนที่เหมือนเตียงนอนนี้แหละ ขึ้นไปนั่งแล้วลมพัดเย็นชื่นใจที่สุดเลย เหลียวดูทางโน้นก็ไม่มี เหลียวดูทางนี้ก็ไม่มี เหลียวดูแม่ก็ไม่มีพอถึงกำหนดก็ลืมตาขึ้นมา

พอลืมตาขึ้นมา หลวงพ่อก็ก้มเชียว ฉันทบอกว่าจะขาดใจเสียเมื่อตะกี้นี้ก็ว่าตายเสียแล้ว ท่านก็หัวร่อบอกว่า “โยม ทีนี้ ตั้งแต่นั้นนี้ ไม่มีปวดมีเมื่อยอีกแล้ว ก็หลุดตั้งแต่วันนั้น ตั้งแต่วัดพรหมบุรีแล้ว

ผู้สัมภาษณ์ (จำเซ็น) : ขอให้คุณแม่เล่าเรื่องลึกลับจากการนั่งกรรมฐานนี่นะคะว่าจะไปอะไรได้ถึงไหน

อุบาสิกาสุ่ม : ได้แม่คุณ ทำไปเถอะ เช่นเราอยู่นี้ ส่งจิตไปหาลูกชายที่กรุงเทพฯ เขาเรียนอยู่ประสานมิตร บอกว่าพุงนี้แม่จะไปหา ให้มารับแม่ที่ตลาดหมอซิด ไปสองคนกับหลานอีกคนหนึ่ง ที่ส่งไปนี้ กลางคืนเขาก็ฝันเลยว่าแม่จะไปหา เขาจะไปทัศนจรจ่ายเงินค่ารถไปแล้ว พอขึ้นรถนั้นก็ขึ้นได้ว่าแม่จะมหาเลยไม่ไป ก็รอพบกัน

ผู้สัมภาษณ์ (จำเซ็น) : แสดงว่า บุญกุศลจากการปฏิบัติยังส่งถึงลูก ถึงจะไกลแสนไกลก็ยังตามไปถึง คิดว่าเป็นความจริงใช่ไหมคะ

อุบาสิกาสุ่ม : จะ เป็นความจริง ฉันทก็มั่นใจทางไหนไม่เหมือนทางนี้ ตั้งแต่ปฏิบัติมานะ ไม่ได้ปฏิบัติอย่างอื่นเลย มีแต่พองหนอง ยุบหนอง ทำไปเถอะ ไม่ถึง ๑ ปี ๔ ปีหรอก ถ้ามีบุญกุศลเราเคยทำตั้งแต่อดีตชาติ มา มาชาตินี้ก็ต้องพบ แต่ฉันทนิมิตของตัวเองว่า อดีตชาติเคยทำ พุทโธ รูปนี้ โถเท่านี้ เนาะ เต็มสุมเลยเชียวชาติ

นั่นเป็นผู้ชาย ทำแต่พุทธโธ และอธิษฐานแต่ชาตินั้น ขอให้**อาจารย์ในทางวิปัสสนา** เพราะว่าพุทธโธนี้สมณะก็เลยมาเจอชาติที่เจ็ดนี้

ผู้สัมภาษณ์ (จำเซ็น) : อธิษฐานตั้งแต่ชาตินั้น มาชาตินี้ คุณแม่มองย้อนกลับไปหรือคะถึงได้ทราบว่ชาตินั้นได้ทำแบบพุทธโธไว้

อุบาสิกาสุ่ม : มันเป็นอย่างนี้ หลวงพ่อท่านบอกว่า โยมสุ่มนี้ทำมา ๗ ชาติ แล้วที่นี้ก็ ๗ ปี ๗ เดือน ๗ วัน ถึงสำเร็จ ท่านบอกอย่างนั้น ฉันก็สงสัย ถึงฉันง้อออกไปดู ก็รู้ขึ้นมาเอง

เมื่อระลึกชาติได้ ชาติที่แล้วมาก็อยู่ที่วัดพรหมบุรี เป็นผู้หญิง แต่งงานมีบุตรชาย ๒ คน หญิง ๑ คน อาชีพรับจ้างทำศาลาวัดพรหมบุรีตั้งแต่หลังก่อน ขณะทานข้าวรวมกันเป็นวง แพนเป็นโรคคันทั้งตัวนำพะฉันทกับบอกให้เขากลับไปอยู่บ้านกับพ่อแม่เถอะ ไม่ต้องห่วงลูกหรือ ฉันจะเลี้ยงเอง เขาก็ร้องไห้กลับไปอยู่กับแม่

มาชาตินี้เขาได้มาเกิดเป็นลูกสุนัขอยู่ที่ตลาดสิงห์บุรี ฉันเห็นเข้าก็รักและสงสารเพราะเป็นจิ้งจี่เรือนเป็นแผลทั้งตัว พอมารักก็หาย นึกคิดว่า เวลาเดินจงกรมสุนัขตัวนี้ ก็เดินตามด้วย จนกระทั่งเลิกเดินมานั่งก็มานั่งด้วย ก็เลยย้อนไป รู้ขึ้นมาว่าเคยเป็นแฟนเมื่อชาติที่แล้วกลับมาเกิดให้เราใช้หนี้

ผู้สัมภาษณ์ (จำเซ็น) : คุณแม่พอจะเปิดเผยอะไรได้อีกไหมคะ

อุบาสิกาสุ่ม : อยู่ละเอียดความเพียรนะ ผู้ใดไม่ละความเพียร ผู้นั้นก็สำเร็จว่าเขาเห็นพระพุทธรูปกัน แต่ฉันเห็นนิมิตพระพุทธรูปเจ้าถึง ๗ ครั้ง ครั้งแรกมารูปปรมาณู ยื่นมือให้ ก็มีแต่พวกฉันนั่งอยู่ ๒-๓ คน ฉันก็เข้าไปได้คนเดียว แล้วดูพ่อแม่ชี้ว่า ใครนะมาใหม่ พระพุทธรูปเจ้าท่านมาแล้ว จะชวนให้มาดู ไม่เห็นมีใครสักคน

พอมากลางเดือน ๓ จำปีไม่ได้แล้วนะ เห็นท่านเป็นพระสงฆ์มีอายุแล้ว ท่านมาที่วัดศรีสาครที่ฉันทำบุญอยู่นะ สวาทท่านมาเต็มหมดเชียว ท่านก็คุยกับฉัน ฉันก็เข้าไปได้คนเดียว นอกนั้นก็ไม่มีแต่พระสงฆ์ทั้งหมด ท่านว่าสวาทของท่านพระอรหันต์ทั้งนั้น ฉันก็เดินเข้าไปในโบสถ์ ท่านก็เรียกเข้าไป เข้าไปพูดคุยด้วยเลย ท่านเรียกแทนตัวท่านว่า “สัมมา” ทุกคำองค์สัมมานี้ะ มาไม่ใช่ว่าจะประกาศว่า วันนี้ พรุ่งนี้ จะมาให้สงฆ์มารวมกัน พระอรหันต์ที่จะให้มารวมกัน ท่านไม่ได้ประกาศเลย มาทั่วประเทศหมด มารวมกันเอง ท่านก็เล่าให้ฟัง

มาที่วัดอัมพวันกลางเดือน ๒ พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นวันพระเข้ามาทำกรรมฐานในอุโบสถ นิมิตเห็นหลวงพ่อดั่งเครื่องสักการะรับรองพระพุทธรูปเจ้า ท่านเสด็จเข้ามาทางประตูโบสถ์ทางทิศตะวันตก เครื่องตั้งอยู่ทางใต้ติดฝาผนังโบสถ์ มีพระอรหันต์สาวกนั่งเฝ้าอยู่ องค์แต่ที่ประทับของพระพุทธรูปเจ้าสูงกว่า ในโบสถ์มีแต่ฉันคนเดียวหลวงพ่อก็ไม่อยู่ ฉันกราบท่าน ๓ ครั้ง จิตทรนทรายว่าหลวงพ่อก็ไม่มารับสักที รูปร่างท่านดูหนุ่มคล้ายแจก

ผู้สัมภาษณ์ (จำเซ็น) : ที่คุณแม่รำลึกไป หรือเห็นไปเนี่ย ตอนเข้าสมาบัติหรือกำลังเจริญวิปัสสนาคะ

อุบาสิกาสุ่ม : ก็นั่งกรรมฐานขั้นอธิษฐานแล้ว

ผู้สัมภาษณ์ (จำขึ้น) : คุณแม่นึกเฉยใจใหม่ว่าสิ่งที่เห็นอาจเป็นสิ่งแปลกปลอม หรือว่าต้องถามครูบาอาจารย์ต่อไป

อุบาสิกาสุ่ม: อ้อ ใช่ซิ เวลาเราเห็นนิมิต อะไรต้องมาสอบถามกับหลวงพ่อก่อนก็แนะนำให้กำหนดจิตตั้งสติไว้ทุกครั้งที่เห็นนิมิต อย่าผลอ กรวดน้ำ แม่เมตตาให้เจ้ากรรมนายเวรที่เราได้กระทำมา ท่านบอกว่า นิมิตต่างๆ เป็นรูปธรรมทำให้เห็นภาพรูปธรรมในเมื่อกำหนดจิตมีสติ เห็นหน่อย แล้วภาพนิมิตนั้นจะหายไปเป็นของสภาวะรูป เกิดเข้าสู่นามธรรม เป็นความจริงนั้นเป็นตัวปัญญา นิมิตหาย ว่างไปกับตา เป็นของไม่มีตัวตน นิมิตนั้นเป็นกิเลส ทำให้หลงติดอยู่ ถ้าใครหลงติดอยู่ไม่พบดวงปัญญาในด้านนามธรรม

สติทำให้รำลึกเหตุการณ์ในชีวิตได้ พอนิมิตหายไป *นามธรรมคือปัญญา* เกิดทันที รู้เท่าทันขั้น ฐ รูปนามเป็นอารมณ์

การระลึกชาติได้เป็นนิมิตครั้งอดีต พอสติจะมีนิมิตครั้งอดีต แต่หลวงพ่อก่อนสั่งให้กำหนดโดยสำนึกมันเลย พระพุทธเจ้าสอนเรื่องกำเนิดใจหรือพื้น เรื่องของคนอื่นไม่ให้คิด กิจที่ชอบ ปัจจุบัน ๆ เป็นของเรา ให้กำหนดปัจจุบันอนาคตวันข้างหน้า อย่าจับมัน มันให้มันตาย ห้ามไม่ให้คิดในวันข้างหน้า จะผิผาง เสียใจตลอดชีวิต พระพุทธเจ้าจึงสอนให้กำหนดปัจจุบันเท่านั้น

หลวงพ่อก่อนให้หายไปหมดเลยจนบัดนี้ ไม่ข้องอยู่ ไม่ติดอยู่ต่อไปแล้ว

ผู้สัมภาษณ์ (จำขึ้น) : คุณแม่จะบอกลูกหลานเกี่ยวกับการปฏิบัติอย่างไรบ้างคะ

อุบาสิกาสุ่ม: ก็แนะนำอยู่ทุกวันนี้ไง ที่เข้ามาปฏิบัติก็แนะนำให้ทุกคน ที่ว่ามาสอนนี่นะ รักเท่ากันทุกคน ไม่มีรังเกียจเคียดชังเลย เวลานั้นก็ตั้งใจไปให้ ให้ทำให้ได้ดี ทำให้ได้ทุกคน ตั้งแต่หลวงพ่อก่อนสอนมาก็ปฏิบัติอย่างนี้ ทำอยู่อย่างนี้ เขานั่งก็นั่งกับเขา เวลากลางคืนก็นั่งส่งถึงคน โนน ส่งถึงคนขึ้นเขาทำได้

ผู้สัมภาษณ์ (จำขึ้น) : คุณแม่รู้สึกเบื่อบ้างไหมคะที่มานั่งสอนทุกวันอย่างนี้

อุบาสิกาสุ่ม: ไม่เบื่อ สนุกดี เสียหายจะแก่ไม่ไหวเสียซิ ถ้าไหวละก็สู้จนหัวชนกำแพงนั่นแหละ

ผู้สัมภาษณ์ (จำขึ้น) : ขอรบกวนคุณแม่แค่นี้ นะคะ ขอให้คุณแม่มีสุขภาพแข็งแรง จะได้เป็นกำลังของพระพุทธศาสนาช่วยสั่งสอนลูกหลานสืบไป กราบขอบพระคุณอย่างสูงค่ะ

อุบาสิกาสุ่ม: สมพรปากเถอะแม่คุณ

อุบาสิกายุพิน บำเรอจิต

สมพร แผลงภู

๖ พ.ค. ๑๑

อุบาสิกายุพิน บำเรอจิต อายุ ๖๔ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๖๕ ต.ต้นโพธิ์ อ.เมือง จ.สิงห์บุรี มีอาชีพค้าขาย สมรสกับนายกลีบ บำเรอจิต เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๑ อายุ ๑๖ ปี สามียังมีชีวิตอยู่ มีบุตร ๖ คน รับราชการหมดทุกคน อุบาสิกายุพิน ได้มาช่วยหลวงพ่อบำเรอจิต ใฝ่ใจในการปฏิบัติธรรมแก่ผู้รับการอบรมธรรมปฏิบัติเป็นหมู่คณะ ที่หอประชุมภวานา-กรศรีทิพา หลังจากซึ่งใจจากผลการปฏิบัติธรรมที่ได้รับ นอกจากนี้ยังมีส่วนช่วยเหลือกิจการของวัด อันเป็นเหตุให้นำวิญญูณแม่กาหลงมาปฏิบัติธรรมอยู่ที่ถ้ำอัมพวัน จึงได้ขอสัมภาษณ์ และได้รับอนุญาตให้นำมาตีพิมพ์ได้ ผลจากการสัมภาษณ์มีดังนี้

ผู้สัมภาษณ์ (สมพร) : คุณป้าสนใจมาปฏิบัติธรรมตั้งแต่เมื่อไรคะ

อุบาสิกายุพิน : สนใจมานานแล้ว ก่อนที่จะมาปฏิบัติธรรมก็สนใจในเรื่องของบุญอยู่ก่อน สมัยยังเด็กอยู่พ่อแม่มาวัด แม่ไม่ให้มาก็ตามมาวัด คอยู่เสมอ ตลอดกระทั่งมาอยู่โรงเรียนก็สนใจอยู่ที่วัด สมัยนั้นพระท่านยังไม่มิน้ำประปา น้ำบาดาลทั้งสิ้น ก็ช่วยตักน้ำให้พระตามกุฏิเวลาพักเที่ยง ออกจากโรงเรียนก็สนใจทำบุญมิได้ขาด ทุกวันพระหาอาหารคาวหวานมาทำบุญอยู่เสมอ

ผู้สัมภาษณ์ (สมพร) : คุณป้าเริ่มปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานครั้งแรกที่ไหนคะ

อุบาสิกายุพิน : ที่วัดพรหมบุรี สมัยนั้นเขาเรียกวัดกุฎิลอย เดิมนั้นเปลี่ยนเป็นวัดพรหมบุรี อาจารย์ที่สอนคือ หลวงพ่อจรัญ สมัยนั้นท่านยังไม่ได้เป็นสมภาร เป็นพระลูกวัดก็เรียกท่านว่า **ท่านจรัญ** อยู่เสมอ

ก่อนที่จะมาปฏิบัติธรรมก็มีอยู่ว่า **แม่ส้ม** (อุบาสิกาส้ม ทองยั้ง) มาปฏิบัติกับแม่เขา ต่อมาก็มีแม่เต็ม เป็นญาติกัน ก็เข้ามาปฏิบัติธรรม แม่เต็มก็ชวนน้ำสาวฉันมาอีกคน น้ำสาวก็เกิดชวนฉันว่า ไปวัดพรหมบุรีกันเถอะ มีอาจารย์สอนกรรมฐาน ตอนนั้น พ.ศ. ๒๔๕๗ ก็เลยสนใจ เพราะสนใจในทางบุญอยู่แล้ว ก็พายเรือมากับน้ำสาว สมัยนั้นมิได้มีคน มีแม่ส้ม สองคนแม่ลูก ป้าเขาอีจ คน คือแม่เต็ม ฉันเองกับน้ำสาว ก็พายเรือมาวัดพรหมบุรี ตอนเช้าก็พายเรือล่องน้ำ มาเรื่อยๆ แล้วมาถึงตลอดปากบาง จอดแพท่า ก็ฝากเรือเขาไว้ เดินจากท่าน้ำ ตลาดปากบางถึงวัดพรหมบุรีก็กลเหมือนกัน เดินตัดทุ่งมาถึงวัดพรหมบุรี มาถึงก็ได้รับคำแนะนำของท่านแล้วก็รับกรรมฐานจากหลวงพ่อบัจจุบันนี้แหละ

รับกรรมฐานแล้วก็ปฏิบัติต่อมาเรื่อยๆ ท่านก็แนะนำให้ปฏิบัติอย่างนั้นเรื่อยมา สมัยนั้นไปอาทิศยะ ๑ ครั้ง คือวันอาทิศยะ หลวงพ่อท่านบอกว่า วันอาทิตย์เด็กเขาหยุดโรงเรียน เวลานั้นมีเด็กหลายคน มาถ้ำลำบากเหมือนกัน ก็ให้เด็กอยู่บ้าน คนพี่เลี้ยงน้อง แล้วก็ปฏิบัติมาเรื่อยๆ ท่านชี้แนะนำไว้อย่างไร ก็ตามท่านอยู่เสมอมิได้ขาด ก็ได้รับผลจากการปฏิบัติธรรมในปีแรก ตอนที่พายเรือทวนน้ำ

ตอนนั้นก็พายเรือมาด้วยความลำบาก แต่ได้คติธรรมจากพายเรือตั้งแต่วัดพรหมบุรีขึ้นมาว่า ตอนพายเรือล่องน้ำ มาตามแม่น้ำ เจ้าพระยา ก็กว้างขวางใหญ่ ขากลับพายเรือจากตลาดปากบางกลับทางก็ไกล เราปฏิบัติธรรมนี้หนอ ถ้าเราไม่สนใจแบบพายเรือทวนน้ำ การปฏิบัติธรรมของเราคงไม่ได้ผลแน่นอน

พอเกิดคชกรรมตอนนั้นก็มิใช่เป็นกุศลมากขึ้น อุตสาห์ปฏิบัติมาเรื่อยๆ หลวงพ่อจะสั่งให้ นั่งอย่างไร ให้ปฏิบัติอย่างไรก็ทำตามท่านเรื่อยมา

อยู่วัดพรหมบุรีได้ ๒ ปี ทางวัดอัมพวันสมภารองค์เก่าเกิดสึกหาลาเพศไป ก็นิมนต์ท่านจรัญมาเป็นสมภารวัดอัมพวัน แต่ตอนปีแรก พ.ศ. ๒๔๕๕ ท่านมารักษาการ ต่อมา พ.ศ. ๒๕๐๐ ก็ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสแทนองค์ที่สึกไป

มาวัดอัมพวันก็พายเรือจากสิงห์บุรี มาด้วยความลำบากเหมือนกัน ก็อุตสาห์ต่อสู้ ที่วัดอัมพวันยังเป็นวัดยากจนอยู่ หมู่บ้านคนก็น้อย ต้องหาอาหารมาทานเอง ก็ปฏิบัติต่อมาเรื่อย บางครั้งท่านให้มานอนค้างวัด ปฏิบัติธรรมสอบอารมณ์กัน ก็มาค้างกันหมด มีหม้อข้าวหม้อแกงมาหุงหาทานเอง เพราะสมัยนั้นยังไม่มีโรงครัวก็ติดตามท่านมาเรื่อยๆ การปฏิบัติก็ได้รับผลมากขึ้น

ผู้สัมภาษณ์ (สมพร) : ตอนนั้นสภาพวัดอัมพวันเป็นอย่างไรบ้างคะ

อุบาสิกาอุยพิน : วัดรกเป็นป่ารุงรังไปหมด โบสถ์หลังเก่าก็มีแต่ปากกล้วย ป่าหญ้าคาที่งั้น การปฏิบัติธรรมต้องปฏิบัติในโบสถ์หลังเก่า บางครั้งท่านให้มาค้างก็ปฏิบัติที่บนศาลาหลังเก่า ความเป็นอยู่ลำบากแต่ความรู้สึกว่าปฏิบัติธรรมแล้วมีความสุขสบายใจ ไม่นึกถึงความลำบาก ถึงแม้หุงหาทานเองก็มีความสุขสบายใจ

ผู้สัมภาษณ์ (สมพร) : ได้ทราบว่าท่านป่าได้รับผลจากการปฏิบัติธรรม เกิดสติปัญญาช่วยเหลือครอบครัวได้ กรุณาเล่าให้ฟังได้ไหมคะ

อุบาสิกาอุยพิน : ปัญญาที่เกิดจากภาคปฏิบัติธรรมนั้น มีอยู่ เมื่อสมัยอยู่วัดพรหมบุรีก็มีสติปัญญาเกิดแล้ว ต่อมาย้ายมาวัดอัมพวันก็มีสติเกิดขึ้นเรื่อยๆ ในครอบครัวประกอบอาชีพการค้าก็ไม่ค่อยจะเพียงพอ ยังน้อยอยู่ ต่อมาลูกโตขึ้น การเรียนสูงขึ้น ค่าใช้จ่ายก็มากขึ้น การประกอบอาชีพก็ไม่ค่อยจะเพียงพอ หากเงินไม่พอจะพอส่งมันก็เกิดมีสติปัญญาขึ้นมาจากการปฏิบัติธรรมว่า จะต้องทำการค้าใหม่ ควรจะก่อเตาเผาปูนขึ้นมา จะต้องทำอิฐก่อนเป็นอิฐขนาดใหญ่แบบตามวัดสมัยโบราณ ก็ทำอิฐมาเองปั้นเองเผาเองเสร็จ

เมื่อทำอิฐเสร็จแล้วจะเริ่มทำเตา นั่งปฏิบัติกรรมฐานอยู่ ปัญญาที่ออกมาอีกว่า เราจะต้องทำอย่างนั้น กว้างยาวเท่านั้น มีช่องประตูใส่ไฟ ที่แรกก็ขุดรากฐานประมาณ ๓ ศอก พอจะจับอิฐวางสติก็บอกให้วางอย่างนี้ วางเฉียงแบบนี้ พับแฉกแบบนี้ ก่ออยู่ ๕ วันก็เสร็จ เมื่อก่อเสร็จแล้ว สติบอกว่ ทำบัวชี่ ทำอย่างนี้ อย่างนี้ ก็ก่อได้เสร็จเรียบร้อย ก็ไม่ใช่ของเล็กนะ จุหินได้ ๒๕ คิว ใช้ฟันประมาณ ๖ คันรถบรรทุก

สมัยนั้นรู้ วัดเป็นไร่ ไร่ไม่บ้าง กำแพงบ้าง หลวงพ่อท่านก็ให้สับที่บ้านขอซื้อปูนเอามาละลายน้ำ แล้วกรองให้ละเอียดทำเป็นน้ำขุ่นๆ เหมือนทาสี แต่ใช้ปูนขาว ท่านให้คนไปหลายครั้ง ฉันทก็ทำบุญมาด้วยทุกครั้ง

ต่อมาท่านไปอีก เอรารถจอดเรียบร้อยแล้วบอกเอาปูนสัก ๑๐ ถัง จะทำรั้วอีก ฉันทเองขนปูนเสร็จเรียบร้อย เห็นท่านเดินจากรถไป เดินไปรอบๆ เตเผา เมื่อดูเสร็จก็กลับมาถามว่า “โยมเป็นเงินเท่าไร” ฉันทก็บอกว่า “ไม่คิดเป็นมูลค่าอะไรหรอก ขอทำบุญต่อวัด” ก็ทำบุญเรื่อยๆ มา ท่านก็เอ่ยถามมาคำหนึ่งว่า

“โยม เตาลังนี้ ใครก่อขึ้นมา”

ฉันก็ตอบว่า“หลวงพ่อก่อนก็ขี้ขามาเอง แต่ก่อนได้ยังไงฉันก็ไม่ทราบเหมือนกันไม่มีวิชาอะไรมา
นั่งตริตรองทำจิตสงบอยู่ ปัญญาที่เกิดบอกให้ทำอย่างนั้น อย่างนี้ แล้วทำอย่างนี้ก็เสร็จเรียบร้อย
หลวงพ่อก่อนก็บอกว่า“อิม! ใช้ได้”

ต่อมาถึงวัดท่านก็บอกว่า“เฮ้อ! รวบรวมผลงานเข้า เยอะแล้วนะ” มีประสบการณ์หลายอย่างกับ
การค้า การค้าเจริญรุ่งเรือง ส่งลูกเรียนสำเร็จก็ด้วยกรรมฐานโดยตรง

หลวงพ่อก่อนเรื่องสติปัญญาก็มีหลายๆ อย่างจะทำอะไรขึ้นมามากอย่างเช่นเราจับเสียมจะจุดดิน พอเริ่ม
จะจับสติปัญญาออกมาแล้ว จับอย่างนั้นซิ พอจับไปสติออกหน้า นำหน้าอยู่เสมอ ทำอย่างนี้จุดอย่างนี้ มันก็
แปลกออกมาเหมือนกันจากตัวนั่นเอง

การปฏิบัติที่ว่ามีสติปัญญาได้ยังไง หลวงพ่อก่อนก็แนะนำให้เหมือนกันว่าทำไปเถอะโยม ค่อยทำ ค่อย
เป็นค่อยไป” ฉันเองก็รวบรวมผลงานอยู่เสมอ เวลาทำงานก็เหมือนกัน เป็น*วิปัสสนา*ทั้งนั้น ขอให้ทำสติ
เข้าไว้ กำหนดไว้ ถ้าเราเก็บรวบรวมผลงานได้ไว้มากแล้ว เราก็ไม่ต้องกำหนด เป็นอย่างที่ท่านแนะนำไว้
ทุกสิ่งทุกอย่างไม่ต้องกำหนด หยิบหนอ วางหนอ อย่างนั้น อย่างนี้ พอเริ่มจะทำสติก็ออกหน้าแล้ว ว่าให้ทำ
อย่างนั้นซิ หยิบตรงนี้ วางตรงนี้ มันก็เรียบร้อย เรียบร้อยด้วยสติปัญญาจากกรรมฐานนี้เอง

ผู้สัมภาษณ์(สมพร) : เคียวนี่เตาเผาอยู่ไหมคะ

อุบาสิกาอุษณ : ไม่อยู่แล้ว รื้อถวายเป็นพระสร้างโบสถ์ไปแล้ว พอถูกเตาเรียนสำเร็จก็ตัดสินใจว่า
พอแล้ว พอกินพอใช้ พอดีพระวัดทางอ่างทองจำชื่อวัดไม่ได้เสียแล้ว ท่านผ่านมาบอกว่าโยมถ้ำเล็กแล้วจะ
รื้อใหม่ อาตมากำลังจะสร้างโบสถ์” ฉันเองก็บอกว่า

“เอาละฉันเลิกแล้ว” ฉันก็ถวายเป็นไป ท่านก็ขอแรงชาวบ้านเอาถ้ำมา รื้อ ไปก่อโบสถ์ได้แค่ฐาน
บัวก็ยังขาด ฉันเองก็ใจศรัทธาว่าเลิกจากเตาแล้วโบสถ์หลังนี้ยังไม่สำเร็จ ก็ทำอิฐเองอีกเหมือนกัน เป็นอิฐ
เล็กๆเหมือนสมัยนี้ สร้างโบสถ์หลังนี้ จนเสร็จเรียบร้อย

ผู้สัมภาษณ์(สมพร) : คุณป้าได้รับความซึ่งใจจากการปฏิบัติธรรมตอนใดบ้างหรือไม่คะ

อุบาสิกาอุษณ : ก็มีอยู่ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔ นี้ปฏิบัติธรรมเรื่อยมา หลวงพ่อส่งให้ฉันั่งที่ชั้วโมง ก็ปฏิบัติ
ตามคำสั่งท่านอยู่เสมอ วันหนึ่งนั่งปฏิบัติอยู่ที่บ้านได้คิดเตือนใจจากการปฏิบัติธรรมขึ้นมาว่า จะหมดอายุ
พ.ศ. ๒๕๒๕ ชีวิตต้องตายแน่นอน ก็ได้มากราบเรียนหลวงพ่อก่อนว่า มีอาการเกิดขึ้นจากกรรมฐานชัดมากว่าจะ
หมดอายุ พ.ศ. ๒๕๒๕ หลวงพ่อก่อนบอกว่า“เอาละ เมื่อหมดชีวิตแล้ว ชีวิตของโยมก็คงหมดแน่นอน แต่ขอให้
โยมมาปฏิบัติธรรมอย่างต่อเนื่องระยะเวลา๑ เดือนที่วัด ฉันก็มาตามคำสั่งหลวงพ่อ

สมัยนั้นที่หอประชุมก็เริ่มมีคนมาปฏิบัติธรรมกันเรื่อยๆ หลวงพ่อให้ปฏิบัติอย่างกวาดขัน ก็อยู่มาเริ่ม
เดือนที่ ๑ มีอาการเกิดขึ้นที่ตัวเองว่าจะหมดชีวิตแน่นอน ก็นั่งกรรมฐานอย่างเข้มงวดต่อเนื่องกันตลอด ไม่มี
เวลาพักผ่อน อาการที่ว่าหมดชีวิตไปก็กลับดีขึ้น พอเดือนที่ ๒ หลวงพ่อก่อนก็สอบอารมณ์ให้ปฏิบัติติดต่อกัน
อีก ก็ปฏิบัติตามตลอดเวลา พอเดือนที่๓ ก็ปฏิบัติต่อเนื่องอีกเหมือนกัน จนจะหมดปลายเดือนที่๓ แล้ว

วันหนึ่งพอทานอาหารเพลแล้ว ก็จะขอพักหลังสักครู่ รู้สึกว่ายังไม่ทันจะหลับ มีใครมาปลุกให้ลุกทำกรรมฐาน ฉันเองก็ลุกขึ้นล้างหน้าเสร็จเรียบร้อย ก็บูชาพระไหว้พระ ลูกเดินจงกรม ตั้งแต่บ่ายสองโมงเย็น เดินจงกรมไม่ถึงชั่วโมงก็ มีอาการเกิดขึ้นจากกรรมฐาน จะเดินต่อไปคงไม่ได้ สมาธิเข้าระดับแล้วก็ต้องนั่ง

พอนั่งลงไปแล้วตั้งแต่บ่ายสองโมง ที่รู้ว่าเวลาทำอะไรเพราะมีนาฬิกาในห้อง ได้ยินเสียงกิ้งก่าปฏิบัติ ไปจนถึงเที่ยงคืนแล้ว ก็มีอาการเกิดขึ้นจากการปฏิบัติธรรม ภายนอกไม่รับสัมผัส สัมผัสแต่ภายใน มีอาการเกิดขึ้นเหมือนว่าเราฉายเอกซเรย์ภายใน อาการที่ว่าจะตาย ก็มีเส้นจากบั้นเอวทางด้านขวา ขาวสะอาดมาถึง ต้นคอก็มีอาการดำ ภาพฉายเห็นภายในชัด เห็นหมดทุกอย่าง อาการที่จะทำให้ตาย พอรู้สึกอย่างนั้นแล้วภาพนั้นก็จะหายไป อาการเวทนาต่อร่างกายสังขารก็มีทวีขึ้น ปวดศีรษะเป็นเวลา ๖ ชั่วโมงเต็ม ชั่วโมงนั้นปวดเวทนาอย่างแสบร้อน เหมือนว่าศีรษะจะแยกออกไปเป็นสัดส่วน ก็กำหนดปวดหนอๆ ไปเรื่อย เวลาใกล้ถึงอีก ๑๕ นาที จะ ๕ โมงเช้า อาการเวทนาจึงหายไปจนหมดสิ้น มีอาการรู้สึกตัวเกิดขึ้นภายนอก รู้สึกสัมผัส ภายนอกภายในรู้สึกพร้อมกัน รู้สึกหมดทั้งตัว พอตีนาฬิกา ๑๖ โมงพอดี ก็ออกจากกรรมฐาน

อาการจากกรรมฐาน จิตใจสัมผัสกับอาการที่ผ่านมา ไม่มีความสุขใดเท่ากับอารมณ์ที่ได้ประสบ อารมณ์นั้นก็คิดมาถึงปัจจุบันในขณะนี้ พอออกจากกรรมฐาน อาการเจ็บปวดที่ว่าชีวิตจะหมดไป ก็หายไปหมดสิ้น เหมือนกับว่าชีวิตรอดมาใหม่ ก็ปกติดีจิตใจสดชื่นแจ่มใส การสัมผัสอารมณ์ในกรรมฐานช่วงเวลา ๒๐ ชั่วโมงเต็มก็คิดว่าฉันอยู่ทุกวันนี้ ท่านที่ปฏิบัติจะพบเอง พุดไปก็เข้าใจยาก ว่ามีความสุขแค่ไหน

พรุ่งขึ้นอีกหนึ่งวัน หลวงพ่ออยู่ที่เข้าไปกราบท่าน ท่านบอกว่า

“เป็นยังไงละโยม ถ้าไม่มาอยู่วัด ปานนี้ก็กลายเป็นเฒ่าไปหมดแล้ว นี่โยมก็รอดตายมาแล้ว ได้ปฏิบัติธรรมเป็นเวลา ๒๐ ชั่วโมงเต็ม อาการก็หาย”

ได้กราบเรียนท่านว่าตอนนี้เป็นปกติ ไม่มีอะไรเกิดขึ้นต่อร่างกายสังขาร จิตใจก็มีความสุข ไม่มีอะไรสุขเท่ากับได้สัมผัสกับอารมณ์นั้น ไม่มีอีกแล้ว

พอกราบเรียนท่านแล้ว ท่านบอกว่า“เอาละโยม เมื่อรอดชีวิตมาได้ก็ช่วยกันนะ ต่อไปนี้ พศ. ๒๕๒๕ นี้จะมีผู้มาอบรมเยอะ ก็ช่วยกันแนะแนว ตอนนี้นั้นก็มีอนุศาสนาจารย์กองทัพบก ก็ช่วยเหลือหลวง พ่อเรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้

ผู้สัมภาษณ์ (สมพร) : ขอกราบเรียนถามคุณป้าเรื่องแม่กาหลงคะ คุณป้ารู้จักแม่กาหลงตั้งแต่เมื่อไรคะ

อุบาสิกาอุษุทิน : รู้จักกับแม่กาหลงมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๐ ตอนนั้นเขาอายุได้ ๒๐ กว่า พอแต่งงาน เขาก็มาเช่าบ้านใกล้กับที่ฉันอยู่ เป็นบ้านท่านนายอำเภอเก่าปลดเกษียณแล้ว ท่านก็ย้ายเข้าไปอยู่กรุงเทพฯ กับลูกกาหลงเขาไม่ได้ทำงานนอกบ้าน ส่วนสามีทำงานเทศบาล ยังไม่มีบุตรด้วยกัน มาเช่าอยู่ได้ ๒ ปี พอเข้าปีที่ ๓ วันนั้น เขามีอาการแปลกๆ เกิดขึ้น พอฉันเดินเข้าไปใกล้ข้างบ้านเขา ยืนคุยกับพระรู่วังข้างบ้านติดกัน ก็ยืนถามเขาว่า

“กาหลงทำอะไร”

กาหลงก็ตอบว่า “เป็นอะไรก็ไม่รู้ ป้า มันร้อน มันกลุ่ม” เขาแง่งฝ้ากระโจมอกอยู่ แล้วจับปลาช่อนมา ๑ ตัว ทูบหัวปลา ปลาที่คืนแล้วก็ขอดเกล็ด ปากก็พูดว่า

“หนูเป็นอย่างไรก็ไม่รู้ มันกลุ่มเหลือเกิน”

ก็บอกว่า “ทำไมไม่แง่งฝ้าแง่งฟ่อนให้เรียบร้อย”

เขาบอกว่า “มันร้อนมันกลุ่มไม่ทราบจะทำอย่างไร มันร้อนเหลือเกิน

พอเขาเสร็จจากทำปลาแล้วก็ขึ้นบ้านไป ต่างคนต่างแยกกันไป ฉันทองก็กลับมาพักที่บ้าน

ตกบ่ายเวลาสัก ๔ โมงเย็น เสียงคนที่บ้านกาหลงดังจ๊อกแจ๊กขึ้นมา ก็เลยถามเขาว่าอะไรกัน ทำอะไร”

เขาบอกว่า “กาหลงตายเสียแล้ว”

พอเขาบอกกาหลงตาย ก็นึกได้ว่า กาหลงพูดกับฉันเมื่อตอนบ่ายหน่อยว่ามีอาการร้อน พอสักครู่หนึ่งก็มีคนพูดขึ้น นมาอีกว่า

“ตายแล้วเป็นอย่างไรหนอ กาพชี นคำหมดทั้งตัวก็เป็นอาการคนเป็นไข้ กาพชย

ตายแล้วเขาก็เก็บไว้ ๓ คืน ถึงเวลาก็นำไปเผา เมื่อเผาแล้วก็มีอาการเกิดขึ้นหลายๆ อย่างกับบ้านหลังนี้ กว่าที่จะถึงทำบุญ๗ วัน ก็มีปรากฏการณ์หลายอย่าง สามียู่ไม่ได้ต้องให้เพื่อนมานอนด้วย พอทำบุญ๗ วัน ก็ย้ายไปอยู่กับแม่เขา ไม่ยอมอยู่บ้านหลังนั้น บ้านหลังนั้นก็ร้างอยู่

ต่อมาหลวงพ่อดี๋อัมพวันก็เกิดมขึ้น นมาว่า มีใครจะขายบ้านบ้าง ที่วัดอัมพวัน ไม่มีใครว่า ฉันทองก็นึกขึ้นมาได้ว่า บ้านท่านนายอำเภอตอนนี้ยังไม่มีใครอยู่ หลวงพ่อดี๋อัมพวันก็บอกว่าโยมไปถามซิ เขาจะขายไหม”

พอดีฉันกลับจากวัดเจ้าของบ้านเขามาพอดี ก็เลยถาม

“คุณนาย บ้านหลังนี้ จะขายไหม คุณนายก็ถามว่า

“ทำไมเล่า” ก็บอกว่า

“หลวงพ่อดี๋อัมพวันจะซื้อเอาไปไว้ที่วัด จะทำครัว เพราะที่วัดยังไม่มีครัว คุณนายก็พูดขึ้น นมาว่า “ขายเหมือนกันแหละ จะขาย” ก็กลับมาบอกหลวงพ่อดี๋อัมพวัน หลวงพ่อดี๋อัมพวันก็ให้ไปถามว่าจะขายสักเท่าไร คุณนายก็บอกว่าขาย ๕,๐๐๐ บาท มาบอกหลวงพ่อดี๋อัมพวัน ท่านก็บอกให้ไปถามใหม่ชื่อว่าลดได้ไหม คุณนายก็บอกว่า ถ้าหลวงพ่อดี๋อัมพวันเอาไปไว้วัดก็เอาแค่ ๓,๐๐๐ บาท หลวงพ่อดี๋อัมพวันก็ตกลง เพราะมีเงินอยู่ ๓,๐๐๐ บาทพอดี

คุณนายก็บอกว่า “เอาละ เมื่อตกลงแล้ว ท่านจะเรือเมื่อไร แม่พินก็จัดการเองก็แล้วกัน ฉันทองจะล่องกรุงเทพฯ แล้ว”

คุณนายก็ล่องกรุงเทพฯ ไป ฉันทองก็มาตกลงกับหลวงพ่อดี๋อัมพวัน ท่านตกลงไปเรือบ้าน จำวันที่ไม่ได้ แต่เรือ พ.ศ.๒๕๐๓ ท่านมีเรือสำปั้นติดเครื่องสมัยเก่าโยงเรือพัฒนาไป ๒ ลำ มีคนไปหลายคนท่านก็ไปด้วย

เมื่อไปถึงบ้านฉันทองก็จัดอาหารถวายเพล เลี้ยงคนงานเมื่อเสร็จแล้ว หลวงพ่อดี๋อัมพวันก็บอกว่าโยม ไปดูบ้านซิ ตั้งแต่ตกลงซื้อบ้าน ยังไม่เคยเห็นบ้านเลย รูปร่างบ้านเป็นอย่างไร” สามียังเองก็ไปกับหลวงพ่อดี๋อัมพวัน คิดกัน คนงานก็ยังอยู่ที่บ้าน ท่านอาหารกันยังไม่เสร็จเรียบร้อย สามียังไม่รู้เลยว่ามิอะไรเกิดขึ้น แปลกๆ อันที่

หลวงพ่อกับแม่ตั้งแต่แม่กาหลงตาย แค่น้ำบ้านก็ไม่ค่อยจะมีคนอยากเดินผ่าน ก็ขึ้นไปค้อยท่านอยู่หัวบ้านใด ท่านก็ขึ้นไปถึงบ้าน ไปถึงก็เปิดบ้าน มีอาการบ้านหวั่นขึ้นที่หลัง ท่านบอกว่า

“คล้ายๆ มันวาบ มันมืดไปหมด ท่านก็เลยลุกขึ้นมาว่า

“อ้าว! ใครมาอยู่ทำไมบ้านนี้ล่ะ ไปอยู่วัดอัมพวันด้วยกัน

ก็รีบมา แม่กาหลงก็มาวัดอัมพวันตั้งแต่หลวงพ่อบ้านมา พอขยับหน่อยก็รีบมาเสร็จ มาถึงวัดก็ขอแรงปลูกอีกวันเดียวเสร็จอีกเหมือนกัน

พอฉันมาวัดท่านก็ถามขึ้นมาว่า “โยมบ้านหลังนี้มีใครตาย แต่ฉันเองก็ไม่ได้เล่า ปิดความเรื่องมาฉันก็บอกว่า

“มีแม่กาหลง อยู่สองคนกับสามี สามีทำงานเทศบาล แม่กาหลงเป็นไข้กาฬตายที่บ้านหลังนี้” ก็เล่าให้ท่านฟังเรื่อยๆ

ต่อมาฉันก็มาวัดอีก ปลูกบ้านเสร็จแล้ว มีเมฆีหมากดิบเป็นคนแรกอยู่บ้านหลังนี้ มาถึงถามฉันว่า

“แม่พินๆ บ้านหลังนี้ชอบกลนะ มีเจ้าของบ้านด้วยมานั่งบนชื้อ ผมยาวรูปร่างสวย ไว้ผมยาวประบ่า ผิวขาวเหลือง สวยด้วย พอฉันมานอนอยู่ไม่ทำกรรมฐาน แม่คนนี้ก็มานั่งข้างๆ มาปลูก บอกให้ทำกรรมฐานแล้วก็มานั่งพูดด้วยว่า ฉันชื่อแม่กาหลง ตายอยู่บ้านหลังนี้เหตุเกิดขึ้นอย่างนี้

อยู่มามีงานวัด แม่เขียว แม่ฉาบมาช่วยหลวงพ่อกับครว งานหลวงพ่อกับสร้างโบสถ์ ก็ถามฉันว่าแปลกมีคนมาขึ้นข้างๆ บอกว่า “ยายเขียว ยายฉาบมานอนอยู่ได้ ทำไมไม่ทำกรรมฐานเล่า” ก็บอกว่า “มี บ้านหลังนี้เขาเช่านายอำเภออยู่ตายแล้วไม่ไปไหน สันนิษฐานเอาว่าคงเรื่องสามี สามีเจ้าชู้ชอบผู้หญิงไปเรื่อย วิญญาณก่อนจะดับสิ้นไป ก็มีจิตใจผูกพันห่วงสามี วิญญาณก็อยู่ที่บ้านหลังนี้เองมาก็มีอะไรแปลกๆ หลวงพ่อบอกว่า บอกแม่กาหลงให้มาอยู่วัดด้วยกัน มาช่วยดูแลทางวัดนะ ช่วยกันดูแลรักษาข้าวของในวัด อย่าให้หายช่วยกันดูแลนะ” หลวงพ่อกับท่านก็พูดอย่างนั้น

มีภรรยาภารโรง ร.ร. วัดอัมพวันคนก่อน มาช่วยทำครว คอยแต่จะลักหมู หอม กระเทียม ที่พอจะเอาได้ เอากลับบ้าน วันหนึ่งเกิดอัศจรรย์ แม่กาหลงเกิดเข้าภรรยาภารโรงคนนั้น บอกว่า “มีงันะตัวดิฉัน หลวงพ่อกับให้กุมมาค้อยดูแลวัด มีงันะมาลักของหลวงพ่อกับไปก็พูดไปเรื่อยๆ ก็ให้สามีเขามาดู พอแม่กาหลงออกไปแล้ว ก็ถามขึ้นมาว่า เขาของเขาไปจริงไหม เขาก็รับ

“จริงค่ะหลวงพ่อกับฉันกลับไปบ้านที่ก็ลักของหลวงพ่อกับไปเสียแหละ” แม่กาหลงเขาก็ช่วยดูแลให้หลวงพ่อกับมาเรื่อยๆ

ต่อมาเกิดมีหลานเขาอยู่ที่ ต.ต้นโพธิ์ พายเรือข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาเกิดเรือล่ม กอดคอกันจมน้ำ ตายทั้งคู่ ฉันมาวัด หลวงพ่อกับถามขึ้นมาว่า

“โยม แม่กาหลงเขามาเล่าตามว่า หลวงพ่อกับจะไปบ้านสักหน่อย ไปเยี่ยมญาติ ญาติเขาตายมีจริงหรือเปล่า” ฉันก็บอกว่า “มีจริงค่ะ หลานลูกของน้องสาวพายเรือข้ามแม่น้ำเรือล่ม จมน้ำตายทั้งคู่

“อ้อ ยังงั้นนี่ แม่กาหลงเป็นผีแท้ๆ ไปไหนยังไปลามาไหว้ ดีกว่าคนมีชีวิตอยู่ แม่กาหลงเขาเป็นวิญญาณเขายังมาลา เป็นระเบียบเรียบร้อย ไปไหนก็มาลาหลวงพ่อกับ”

มีคนมานั่งปฏิบัติธรรมอยู่กรุงเทพฯ แวะแนวให้แล้วเขาก็ไม่ทำตามคำแนะนำ วันนั้นเกิดนั่งทำผิด แต่เข้าเชียว เขาบอก “มานั่งทำผิดอยู่ได้ แม่พินเขาเป็นครูบาอาจารย์ไม่รู้จักถามเขาบ้างเขาบอกชื่อกาหลงมีจริงไหม ฉันก็เล่าให้ฟัง

ผู้สัมภาษณ์ (สมพร) : คุณป้ายังสัมผัสแม่กาหลงได้อยู่ชื่อเปล่าคะ

อุบาสิกาอุยพิน : แม่กาหลงเขาทำกรรมฐาน ตอนนี้เลื่อนสภาพเป็นเทพไปแล้ว แต่ก็ยังมีปรากฏขึ้นมาอีกเหมือนกัน ตามหลวงพ่อดี

ผู้สัมภาษณ์ (สมพร) : คุณป้ามีความเห็นอย่างไรเรื่องเกี่ยวกับวิญญูณแม่กาหลงคะ

อุบาสิกาอุยพิน : มีความเห็นว่า วิญญูณมีแน่นอน ในการทำกรรมฐานเขาก็มา วิญญูณทำกรรมฐานก็ได้ ฉันเองนั่งกรรมฐานที่วัดก็พบว่าวิญญูณทำกรรมฐานในวัดกันมากมาย นักปฏิบัติธรรมที่ปฏิบัติขั้นสูงไปแล้ว ก็มีหลายชั้นเหมือนกัน อย่างคุณนายโสภา ปัทมดิลก พุดกับฉันว่า “วิญญูณมาทำกรรมฐานรอบกุฏิฉันหมดมากมายเหลือเกิน” ความเห็นเรื่องแม่กาหลงนี้ก็เหมือนกัน หลวงพ่อชวนเขามาทำกรรมฐาน เขาก็ทำเวลานี้เป็นเทพไปแล้ว ความเห็นของฉันก็ว่า วิญญูณทำกรรมฐานมีแน่นอน

ผู้สัมภาษณ์ (สมพร) : กราบขอบพระคุณคุณป้ามากค่ะ

อุบาสิกาอุยพิน : อยู่เย็นเป็นสุขนะ

พันโทวิง รอดเฉย

เกิดเมื่อ ๒๓ มกราคม ๒๔๖๒ ที่บ้านโพธิ์ รวม หมู่ที่๗ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี อาชีพทำนา การศึกษา จบชั้นประถมศึกษาปีที่๗ เมื่อปี๒๔๗๑ ในขณะนั้น โรงเรียนชั้นมัธยมมีอยู่แห่งเดียว ตั้งอยู่ที่จังหวัด เท่านั้น จึงไม่มีโอกาสได้ศึกษาต่อ และได้ออกจากโรงเรียนมาประกอบอาชีพทำนา เมื่ออายุครี่ทำ การอุปสมบท และไปอยู่กับอุปัชฌาย์ที่วัดโพธิ์ลังกา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ประมาณ เดือนกุมภาพันธ์ จากเทศพรหมจรรย์มาสู่เพศนราวาสตามเดิม

ในปี ๒๔๘๓ เดือนเมษายน ถูกคัดเลือกเข้ารับราชการทหารเป็นพลทหารกองประจำการ ประจำอยู่ ในค่ายสมเด็จพระนารายณ์มหาราช จังหวัดลพบุรี ต่อมาได้รับการบรรจุเป็นประจำการอยู่ในค่ายนั้นตลอด มา จนถึง ยศพันโท ในขณะรับราชการอยู่นั้นมีสิ่งที่ทำให้ได้รับการภูมิใจมากก็คือ ในปี๒๕๐๒ ได้รับการ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้บังคับกองร้อย อัตราร้อยเอก ซึ่งเป็นกองร้อยเดียวกับเมื่อเข้ารับราชการเป็นพล ทหาร

ต่อมาปี ๒๕๒๐ ได้รับพิจารณาเห็นว่า ลูกๆ ๕ คน ได้จบการศึกษาและมีงานทำกันทุกคนแล้ว เห็น ควรลาออกจากราชการเพื่อพักผ่อน และหาโอกาสทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมบ้างตาม โอกาสจะอำนวยให้ ทั้งนี้เห็นว่าเงินบำนาญที่จะได้รับก็เพียงพอแก่การยังชีพสองคน ดายายแล้ว จึงขอลาออกจากราชการตั้งแต่ เดือน พฤศจิกายน ๒๕๒๐ เป็นต้นไป รวมวันรับราชการอยู่ในค่ายสมเด็จพระนารายณ์มหาราช โดยมีได้ย้าย ไปอยู่ที่อื่นเลย เป็นเวลา ๑๗ ปี ๗ เดือน จากเงินเดือนที่ได้รับจากพลทหาร เดือนละ ๒ บาท จนถึง รับเงิน บำนาญขณะนั้น ๑๐,๑๓๔.๒๐ บาท

เมื่อลาออกจากราชการมาแล้ว ได้ย้ายมาอยู่ภูมิลำเนาเดิมของภรรยาที่บ้านเลขที่ ๗๒/๖ ถนนวิไล จิต ตำบลบางพุทรา อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี และอยู่กันเพียง ๒ คนตายเท่านั้น เพราะลูกๆ ทำงานอยู่ ต่างจังหวัดหมด เมื่อไม่มีภาระด้านการทำงานแล้วจึงเข้าวัดทำบุญรักษาสิลเช่นเดียวกับชาวพุทธทั่วไปที่วัดโพธิ์ แก้วนาคคุณ ใกล้ๆ บ้านนั่นเอง และนอกจากนั้นยังมีความสนใจในการศึกษาปฏิบัติธรรมตามคำสั่งสอนของ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาก เพราะยังไม่เคยศึกษามาแต่กาลก่อนเลย จึงเที่ยวไปตามสำนักต่างๆ ที่มี การปฏิบัติธรรมเช่นการบวชชีพราหมณ์ เป็นต้น

ผลสุดท้ายได้มาศึกษาและปฏิบัติธรรมที่ สำนักแก้วอมวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี และเห็นว่า การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามแนวสติปัฏฐาน ๔ นั้นน่าจะเป็นผลดีแก่การปฏิบัติเพราะเป็นการฝึก สติ เมื่อมีสติ ฟังพิจารณาร่างกายของเราคือ รูป กับ นาม อยู่เป็นประจำแล้ว คงจะเกิดปัญญาสู่สภาวะตาม ความ เป็นจริงว่า ร่างกายของเราคืออะไร เมื่อได้ตัดสินใจที่จะปฏิบัติธรรม ณ สำนักนี้แล้ว ก็ได้ขอกรรมฐาน มอภกายถวายตัวต่อพระรัตนตรัย และ ครูบาอาจารย์ (พระครู ภาวนาวิสุทธิ) และพระครูภาวนาวิสุทธิ ได้ เมตตาสอนการเดินจงกรม และการนั่ง การกำหนด ตามอายตนะต่างๆ ศัพท์ของท่านตั้งแต่นั้น มาคือ ประมาณปี ๒๕๒๒ และได้เข้าปฏิบัติในห้องกรรมฐาน ครั้งแรก เดือนอยู่ ๒ ครั้ง และจะมาปฏิบัติที่วัดอัมพ

วันทุกๆ วันพระ วัดนี้ อยู่ห่างจากภูมิลำเนาประมาณ ๓๑ กม. มาจนถึงทุกวันนี้ วันที่ไม่ได้มาวัดคงกระทำที่บ้านวันละ ๒ ครั้ง หลังจากทำวัตรเช้า และ ทำวัตรเย็น

ในการปฏิบัติธรรมหากจะมีผู้ถามว่าปฏิบัติถึงขั้นไหนแล้ว ข้าพเจ้าจะตอบไม่ได้เลย เพราะข้าพเจ้าไม่สนใจว่าจะปฏิบัติได้ถึงขั้นไหน คงปฏิบัติไปตามที่ครูบาอาจารย์สอนเท่านั้น **ผลจากการปฏิบัติเราจะเห็นว่า ค่านิจใจจะเปลี่ยนไปในทางกุศลมากขึ้น เช่นเห็นชัดใจเรื่อง บุญ บาปมีจริง และไม่ต้องไปปรับถึงชาติหน้า** ได้รับในปัจจุบันนี้แหละ ตลอดจนเห็นชัดว่าร่างกายของเราที่เห็นเป็นรูปร่างอยู่นี้ เป็นร่างที่เป็นกลางๆ อยู่เท่านั้น จิตของเรามันจะเปลี่ยนไปเรื่อยๆ อยู่ตลอดเวลา เป็นสัตว์นรกบ้าง เป็นเปรต อสุรกาย สัตว์ เคร่งจวานบ้าง ถ้าเราปราศจากสติควบคุมจิตที่เกิดดับ อยู่ตลอดเวลา จะเป็นมนุษย์สมบูรณ์ และเป็นเทวดาบ้างในเมื่อเรามีสติ อยู่ในศีลธรรมและมีความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมโดยไม่สงสัย และเชื่อถึงการ จตุ ปฏิสนธิ จิต ให้เกิดในภพภูมิต่างๆ ๓๑ ภูมิอย่างแน่ชัด และจิตเกิดคุณธรรมเห็นได้ชัดคือ เกิดความเมตตา สันโดษ และ สติ กล่าวคือ เลิกเบียดเบียนสัตว์ทุกชนิด ละความโลภหลง ได้มาก พอใจ ในความเป็นอยู่ขณะนั้น ว่าดีที่สุดแล้ว ไม่สนใจไขว่คว้าหาทรัพย์อันเป็นสมบัติของกายอะไรอีกแล้ว

มุ่งแต่หาทรัพย์ภายในอันเป็นสมบัติของใจ คือการให้ทาน รักษาศีล เจริญภาวนา เท่านั้น และสามารถกระทำได้จริง กล่าวคือ บริจาคทรัพย์ส่วนหนึ่งจากเงินบำนาญประกอบการกุศลอยู่เป็นประจำ สามารถรักษาศีล ๕ เป็นปกติได้เป็นนิจ โดยเฉพาะวันพระสมาทานอุโบสถศีลทุกวัน พระมาประมาณ ๕ ปีแล้ว โดยสมาทานวิริติเอาเองในกาลที่ทางวัดไม่มีการสมาทาน และรักษาศีล ๘ เป็นประจำในโอกาสที่ช่วยแนะนำผู้ที่มาปฏิบัติธรรมและละความอยากในเรื่องกินลงได้โดยสิ้นเชิง คือในเวลาวิกาลจะไม่ดื่ม น้ำ ปานะ ใดๆ ทั้งสิ้น เว้นแต่น้ำ ชาและน้ำ ธรรมดา และไม่มี ความหิวกระหายด้วย ไม่ยึดในทรัพย์สมบัติจนเกินควร เช่นบ้านบางครั้งสองคนตายไปปฏิบัติธรรมเป็นเวลา ๕ วันบ้าง ๗ วันบ้าง ก็ใส่กุญแจบ้านทิ้งไว้โดยไม่มี ความกังวลใจใดๆ ทั้งสิ้น

เพียงแต่ตั้ง จิตอธิษฐานว่าหากทรัพย์สมบัติเป็นของเราจริง แล้วก็คงจะอยู่กับเราจนตลอดชีวิตจะหาไม่ ถ้าเป็นของคนอื่นเขา ก็ให้เขาไปจะได้ หมดเวรหมดกรรมกันไป ในด้านสติ ขณะปฏิบัติรู้สึกว่ายังมีสติ กำหนดได้ยังไม่ดีเท่าที่ควร ขาดหลัก ๓ ประการอยู่อีกมากคือ ปัจจุบัน สติ สัมผัสัญญะ เพราะการกำหนดให้ได้ปัจจุบันพร้อมด้วยความมีสติสัมผัสัญญะนั้น ยังกระทำได้น้อยครั้ง มาก แม้กระนั้น ก็ยังเกิดผลอย่างไม่น่าเชื่อ คือเมื่อมีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นก็จะสามารถพิจารณาตกลงใจแก้ปัญหาต่างๆ ได้ถูกต้องอย่างไม่น่าเชื่อเลย นี้เป็นผลมาจากการเจริญวิปัสสนากรรมฐานตามแนวปฏิบัติสติปัญญาฐาน ๔

เมื่อประมาณปี ๒๕๒๗ มีผู้มาปฏิบัติธรรมมากขึ้น ท่านอาจารย์พระครู ภาวนาวิสุทธิ ให้มาช่วย อุบาสิกา ยูพิน บำเรอจิตเป็นวิทยากรแนะนำ การปฏิบัติเบื้องต้นในเรื่อง วิปัสสนากรรมฐานให้กับคณะ บุคคล หน่วยงาน และ หน่วยงานที่หอประชุม ภาวนา-กรศรีทิพา ตลอดมา สำหรับที่วัดอัมพวัน นี้ มีที่ ปฏิบัติธรรมอยู่ ๒ ที่ คือ ถ้าผู้มาปฏิบัติเป็นบุคคลหรือคณะเล็กๆ จะเข้าปฏิบัติที่ห้องกรรมฐาน โดยมี อุบาสิกา สุ่ม ทองยัง เป็นผู้สอน และท่านที่เคยมาปฏิบัติขอมรรู้จักคือ อุบาสิกา สุ่ม ผู้นี้มีคุณธรรมที่น่าเคารพ เลื่อมใสเพียงใด หากผู้มาปฏิบัติธรรมเป็นหมู่คณะหลายๆ ก็คงปฏิบัติที่หอประชุมภาวนา-กรศรีทิพา ตามที่

กล่าวมาแล้วข้างต้น และได้ช่วยแนะนำการปฏิบัติ ที่หอประชุมฯตลอดมาแทบไม่มีเวท่างจนถึงบัดนี้ และได้พิจารณาตัวไว้ว่าจะช่วยงานด้านศาสนาให้กับวัดอัมพวัน จนตราบเท่าร่างกายจะไม่อำนวยหรือชีวิตหาไม่ โดยไม่คิดค่าตอบแทนประการใดทั้งสิ้น

ปัญหาของวิทยากร โดยความเห็นส่วนตัวเห็นว่า การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานนี้เป็นเรื่องละเอียดอ่อน โดยเฉพาะเป็นการฝึกจิต การฝึกจิตนี้ยากมาก ยากกว่าการฝึกใดๆทั้งสิ้น เพราะเป็นการฝึกที่ฝึนความรู้สึกลึกลับอันเดิมของผู้ปฏิบัติ จึงมักมีอุปสรรคนานับประการคอยขวางกั้น ส่วนมากหน่วยที่มาปฏิบัติมาเวลาน้อยมาก ส่วนมากมาแค่ ๓ วัน ทั้งวันเดินทางไปและกลับ จะมีเวลาปฏิบัติ เติมน้ำมัน และนั่งได้เพียง ๑ ชั่วโมงเท่านั้น และผู้ได้รับการฝึกก็มีทั้งเต็มใจมา และถูกบังคับมา จึงทำความหนักใจให้กับวิทยากรมาก เพราะระยะเวลาเท่านี้ เราควรจะให้อะไรเขาไปบ้างที่จะเป็นประโยชน์มากที่สุด เราจะฝึกตามขั้น ตอนจริงๆ ไม่ได้ เพราะการฝึกตามขั้น ตอนจริงๆ แล้ว จิต ที่เคยเป็นอิสระ มาถูกควบคุมด้วยสติ มากเข้า จิตจะคืนรนอีต้อดักดักลุ่ม ผู้ฝึกจะต้องปลอบโยนควบคุม และเพิ่มเวลาในการปฏิบัติให้มากขึ้นตามขั้น ตอน เพื่อให้จิตคืนรนถึงที่สุด อย่างมากประมาณ ๓-๔ วัน จิตจะเริ่มแข็งและเย็นลง ตอนนี้นี้แหละ ผู้ปฏิบัติจะเห็นคุณค่าของการฝึกจิตละว่ามีประโยชน์อย่างไร บางคนถึงกับร้องไห้เสียใจในการกระทำความชั่ว ของคนที่แล้วๆ มา ถ้าเวลาน้อย เราจะฝึกเช่นนั้นแล้ว ผู้ฝึกกลับไปแล้วเข็ดขยาดไม่กลับมาอีก เพราะเขายังไม่เห็นผลที่จะใช้รั้นนั่นเอง นี่แหละเป็นปัญหาของวิทยากรว่าจะหาวิธีการฝึกอย่างไรให้เหมาะสมกับ

เวลาและให้เกิดคุณค่ากับผู้รับการฝึก ไม่มากก็น้อยด้วยตามความเห็นของข้าพเจ้าว่าการฝึกวิปัสสนากรรมฐานตามแนวนี้ อย่างน้อยการฝึกครั้งหนึ่ง ไม่ควรต่ำกว่า ๗ วัน

การประเมินผลเคยทำแบบสอบถามนักศึกษาที่มาจากวิทยาลัยต่างๆ หลากๆรุ่นว่า เช่น ชั้น ๓๓ เต็มใจมาหรือถูกบังคับให้มา จะมีส่วนหนึ่งที่ลงว่า ถูกบังคับมา แต่ข้อใดที่สุดท้ายจะถามว่า จะกลับมาปฏิบัติอีกหรือไม่ มีเกินกว่า ๕๐% กรอกว่าจะมาอีก จึงพอสรุปได้ว่า การปฏิบัติธรรมนี้ ผู้ปฏิบัติพอจะเห็นผลดีในการปฏิบัติอยู่บ้าง แม้เวลาเพียงเล็กน้อย และเคยถามนักศึกษาระเภทนี้ หลากๆ คนๆทำไมจึงอยากมาอีก เพราะเวลาปฏิบัติมีเวทนามากมายเหลือเกิน นักศึกษาจะตอบคล้ายกันว่า เวลานั่งแม้จะมีเวทนามากก็จริง แต่เวลาเลิกปฏิบัติแล้วเขามีความสุขใจอย่างบอกไม่ถูก

การพัฒนาถาวรวัตถุ

พ.ศ. ๒๕๓๐ – ๒๕๓๑

เนื่องในวโรกาสอันเป็นมงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลมหาราชทรงเจริญพระชนมายุครบ ๖๐ พรรษา เมื่อวันที่๕ ธันวาคม ๒๕๓๑ และในพิธีเฉลิมฉลองรัชมิ่งคลาภิเษก ซึ่งตรงกับวันที่๒ กรกฎาคม ๒๕๓๑ ที่พระมหากษัตริย์ผู้ทรงทศพิธราชธรรม ทรงเป็นพระปิยมหาราช เป็นที่รักยิ่งของพสกนิกร ทรงครองแผ่นดินโดยธรรมมานานถึง ๔๘ ปี นานกว่าพระมหากษัตริย์พระองค์ใดในประวัติศาสตร์ของชาติไทยนับเป็นมหามงคลพิเศษถึงสองสมัยต่อเนื่องกัน

ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ วัตถุประสงค์ร่วมแสดงความจงรักภักดี ร่วมเฉลิมฉลองวาระมหามงคลนี้ ด้วยการพัฒนางานทั้งทางด้านวัตถุ และจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาทางด้านถาวรวัตถุ

ปี ๒๕๓๐ ได้เน้นหนักการพัฒนาทางด้านวัตถุเป็นพิเศษ เพื่อให้เป็นสัปปยะส่งเสริมการอบรมจิตให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น มีผู้ศรัทธาบริจาคทรัพย์สร้างทั้งเป็นคณะและส่วนบุคคล โดยไม่มีการเรียไรแต่ประการใดจำนวน ๔ รายการดังนี้

๑. ภูมิกวาม-อ้อมคณา

เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น หลังคาทรงไทย ใช้เป็นที่ปฏิบัติธรรมของภิกษุสามเณร ขนาดกว้าง ๓ วา ยาว ๗ วา ๒ สอก อยู่ทางด้านทิศตะวันออกของโบสถ์

คุณแม่ลือเอียน พันธมิตร คุณจรรยา และ คุณรัตนา อ้อมคณา เป็นผู้บริจาค ราคาประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ บาท สร้างเสร็จเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๐

๒. วิหารสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี)

เป็นที่ประดิษฐาน รูปเหมือนสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) ทำนั้งประพรมน้ำพระพุทธมนต์ ขนาดวิหารกว้าง ๒ วา ๒ สอก ยาว ๖ สอก อยู่ทางทิศใต้ของโบสถ์ ราคาประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท สร้างเสร็จเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๓๐

๓. อาคารพัฒนพงษ์พานิช

เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น ใช้เป็นที่ปฏิบัติธรรมของฆราวาส ขนาด ๖ คูณ ๖ ตารางเมตร อยู่ทางทิศใต้ของวัดใกล้โรงครัวคุณบุญยิ่ง ลืออำรุง สร้างในนามสกุล “พัฒนพงษ์พานิช” อุทิศให้ คุณพรพัฒนพงษ์พานิช ราคาประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท สร้างเสร็จเมื่อเดือน ตุลาคม ๒๕๓๐

๔. ศาลาเฉลิมพระชนมายุ ๖๐ พรรษา

เป็นศาลาทรงไทย ใช้เป็นที่ต้อนรับปฏิสันถาร สำหรับผู้มาเยือนวัดอัมพวัน ขนาดกว้าง ๒ เมตร ยาว ๓ เมตร อยู่ทางทิศตะวันตกหน้ากุฏิเจ้าอาวาส ราคาประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท สร้างเสร็จเมื่อเดือน ธันวาคม ๒๕๓๐

ปี ๒๕๓๑ ได้มีโครงการสร้างถาวรวัตถุเพื่อใช้ในการบริหาร, บริการ และรับรองผู้มาศึกษา และปฏิบัติธรรม เพิ่มเติมขึ้นอีกจำนวน๑๐ รายการดังนี้

๑. ภูมิบุญถิน อุตถากร รับรองพระเถระ”

เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๓ ชั้น หลังคาทรงไทย ใช้เป็นที่รับรองพระเถระและพระวิทยากรที่มาให้การอบรม ขนาดกว้าง๓ วา ยาว ๓ วา ๒ ศอก อยู่ทางทิศตะวันตกริมแม่น้ำเจ้าพระยาคณะบุญถิน ม.ร.ว. พรรณเรือง อุตถาวร และ ดร.กิ่งแก้ว อุตถาวร เป็นผู้บริจาค ราคา๔๐๐,๐๐๐ บาท สร้างเสร็จเมื่อ มีนาคม ๒๕๓๑

๒. หอระฆัง หน้าวิหารสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี)

ใช้เป็นที่แขวนระฆังขนาดใหญ่ หล่อด้วยสัมฤทธิ์ หนัก๔๐๐ ก.ก. เส้นผ่านศูนย์กลาง๓๐ นิ้ว สูง ๓๔ นิ้ว หลวงพ่อได้ไปทำพิธีหล่อที่จังหวัดลำพูนเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ ระฆังราคา๕,๐๐๐ บาท หอระฆังราคา๑๐,๐๐๐ บาท

๓. ศาลาทำน้ำ “สุนีย์ พันธสุกร”

เป็นศาลาทรงไทย (สร้างแทนศาลาทำน้ำเดิมทรงปั้นหยาซึ่งชำรุดมาก) ขนาดยาว ๓ วา กว้าง๑ ศอก อยู่ทางทิศตะวันตกริมแม่น้ำเจ้าพระยาคณะสุนีย์ พันธสุกร เป็นผู้บริจาคสร้างราคา ๑๒๐,๐๐๐ บาท สร้างเสร็จเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๑

๔. อาคารเนกขัมม์

เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๓ ชั้น ใช้เป็นที่พักของผู้มาปฏิบัติธรรมฝ่ายคฤหัสถ์ ขนาดกว้าง ๗ วา ๒ ศอก ยาว ๑๓ วา ๒ ศอก ติดกับหอฉันทางด้านใต้ ติดต่อกันอาคารพัฒนพงศ์พานิช ทางด้านตะวันออก มีห้องพัก๒๕ ห้อง ชั้นล่างมีห้องพัก๒๒ ห้อง ห้องนี้ ๘ ห้อง, ชั้นที่สอง มีห้องพัก๑๓ ห้อง ห้องนี้ ๘ ห้อง, ชั้นที่สามมีห้องพัก๔ ห้อง ห้องนี้ ๔ ห้อง และห้องโถงสำหรับปฏิบัติธรรม ขณะนี้ดำเนินการก่อสร้างไปแล้ว ๒ ชั้น ราคาประมาณ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๕. อาคารหอสมุด

เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๓ ชั้น ใช้เป็นหอสมุด และรับรองพระภิกษุสงฆ์ที่มาอบรมปฏิบัติธรรม ขนาดกว้าง ๓ วา ๒ ศอก ยาว ๑ วา อยู่ทางทิศตะวันตกริมแม่น้ำเจ้าพระยาติดต่อกับภูมิบุญถิน อุตถากร รับรองพระเถระ” ทางด้านใต้ ขณะนี้กำลังดำเนินการก่อสร้างราคาประมาณ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๖. ภูมิบุญยง-สาวิกา ว่องวานิช

เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น หลังคาทรงไทย ใช้เป็นที่รับรองพระภิกษุสงฆ์ผู้มาปฏิบัติธรรม ขนาดกว้าง ๓ วา ๑ ศอก ยาว ๑ วา ๒ ศอก อยู่ทางทิศใต้ของกุฎิกาวานิช-อึ้งคณา คณะบุญยง ว่องวานิช เป็นผู้บริจาคสร้างอุทิศส่วนกุศลให้คุณสาวิกา ว่องวานิช ภรรยาผู้ล่วงลับราคาประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ บาท ขณะนี้กำลังดำเนินการก่อสร้าง

๗. หล่อพระประธาน

พระประธานปางสุโขทัยหน้าตัก๓๐ นิ้วเนื้อทองสัมฤทธิ์หล่อเสร็จแล้วตั้งบูชากุฏิบุญยง-สาวิกา
ว่องวานิช ราคาประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท

๘. ห้องน้ำ

เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาปฏิบัติธรรมในโอกาสที่มาพร้อมกันเป็นจำนวนมากหลวงพ่ोजึง
เตรียมสร้างห้องน้ำทางด้านใต้ของโรงเรียนวัดอัมพวันจำนวน ๖ ห้องราคาประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาท คาดว่า
จะดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปี ๒๕๓๑

๙. ปรับพื้นที่หน้าวัด

ดำเนินการถมดินในเขตจัดสรรผลประโยชน์ของสงฆ์พื้นที่ ๕ ไร่ นอกกำแพงด้านเหนือติดทางเข้า
วัดให้สูงขึ้นประมาณ ๑ เมตรเท่ากับระดับถนนขณะนี้ได้ดำเนินการถมดินไปแล้วพอควรมีผู้บริจาค
ค่าใช้จ่ายในการถมดินประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ บาท แต่ดินยังไม่เต็มพื้นที่

๑๐. กุฏิวิสุทธิ

เป็นกุฏิไม้ชั้นเดียว ใช้เป็นที่บำเพ็ญภาวนาของพระภิกษุสงฆ์ ผู้ปรารถนาความเพียรในที่วิเวก ขนาด
กว้าง ๒ วา ยาว ๖ สอก จะดำเนินการก่อสร้างบนพื้นที่ในเขตจัดสรรผลประโยชน์ของสงฆ์ หลังจากปรับ
ที่ดินเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๕ หลังๆละประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท

วิทยาลัยครูเทพสตรี กับวัดอัมพวัน

รศ. วิชัย สุธีรชานนท์^๒

การพัฒนาคุณภาพชีวิต จะต้องเริ่มต้นด้วยการพัฒนาคุณธรรมและความรู้ นักศึกษาครูเป็นบุคคลที่ต้องใช้ความรู้และอบรมคุณธรรมแก่เยาวชน ความเจริญก้าวหน้าของชีวิตจะต้องอาศัยคุณธรรมเป็นหลัก และมีความรู้เป็นส่วนประกอบ ดังหลักความจริงที่ว่า

ฐานเจตีย์	ศรีส้าง	สร้างด้วยอิฐ
ย่อมสถิต	ยื่นขง	ดำรงอยู่
ชีวิตมี	ค่าล้ำ	เพราะความรู้
ควบคุมอยู่	ด้วยธรรม	น่าจำเริญ

สถาบันผลิตครูจึงพยายามหล่อหลอมนักศึกษาครูให้เป็นแม่แบบ แม่พิมพ์ที่ดี แก่เยาวชนของชาติ วิทยาลัยครูเทพสตรีลพบุรี ได้จัดโครงการอบรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม สร้างวิญญานครูให้เกิดขึ้นแก่นักศึกษาครู ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๕-๒๕๒๘ เป็นจำนวนถึง ๒๗ รุ่น รุ่นละ ๓ วัน ๓ คืน โดยได้รับความเมตตาจากหลวงพ่พระครูภาวนาวิสุทธิ วัดอัมพวันสิงห์บุรี หลวงพ่อรับโครงการนี้ไว้ในความอุปถัมภ์การจัดสัปปายะทั้งด้านสถานที่อบรม ซึ่งมีหอประชุมภาวนาจรศรียาที่กว้างขวาง และที่พัก ห้องน้ำ ตลอดจนด้านอาหารการบริการสะดวกสบาย หลวงพ่อได้ให้คำสั่งสอนอบรมและสอนวิปัสสนากรรมฐานให้แก่ นักศึกษาทุกรุ่น

เนื้อหาสาระของการอบรม มีดังนี้

- ความรู้พื้นฐานทางพระพุทธศาสนา มุ่งให้เข้าใจเรื่องกฎแห่งกรรม
บรรยายโดย พันเอก(พิเศษ) ทองคำ ศรีโยธิน
- การสร้างวิญญานให้แก่ครู ให้เข้าใจเรื่องจุดมุ่งหมายแท้จริงของการศึกษา
บรรยายโดยพระธรรมญาณมุนี เจ้าคณะจังหวัดลพบุรี
- จริยธรรมของครูในพระพุทธศาสนา
บรรยายโดย พันเอก(พิเศษ) ทองคำ ศรีโยธิน
- นโยบายการพัฒนาจริยธรรมของกรมการฝึกหัดครู
บรรยายโดย อธิการวิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี

^๒ อดีต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หัวหน้าภาควิชาปรัชญาและศาสนา วิทยาลัยครูเทพสตรีลพบุรี ปัจจุบันเป็นรองศาสตราจารย์ วิทยาลัยครูเทพสตรีวิทยาสงครณ์

- ศาสนพิธีสำหรับครู และการฝึกจัดโต๊ะหมู่บูชาพระ ฝึกมารยาทไทย ฝึกสวดมนต์ บรรยายและสาธิต โดย รศ. วิชัย สุธีรชานนท์
- ฝึกสมาธิบริหารจิต สอนให้เดินจงกรม ทำสมาธิ โดยพระครูภาวนาวิสุทธิ เจ้าอาวาสวัดอัมพวัน
- ฝึกร้องเพลงคติธรรม โดยอาจารย์บัญชา ทรัพย์ประเสริฐ ภาควิชาดนตรีวิทยาลัยครูเทพสตรี

จำนวนนักศึกษาที่เข้ารับการอบรม รุ่นละประมาณ ๓๐-๒๒๕ คน เข้ารับการอบรมตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๒๕ จนถึงเดือนกันยายน ๒๕๒๘ ใช้เวลารุ่นละ ๓ วัน ๓ คืน รวม ๒๓ รุ่น มีจำนวนนักศึกษาวิทยาลัยครูเทพสตรีได้รับการอบรมตามโครงการนี้ทั้งหมด ๘,๐๑๔ คน

การประเมินผลการอบรม

ได้มีการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบทั้งก่อนและหลังการอบรม ซึ่งมีการวัดทั้งด้านความรู้และเจตคติ ปรากฏว่านักศึกษาได้รับความรู้เพิ่มขึ้น และมีเจตคติที่ดีมีความรู้สึกซาบซึ้งมาก อยากรให้มีจำนวนวันอบรมเพิ่มขึ้น และแสดงความเห็นว่าควรให้นักศึกษาทุกคนมาได้รับการอบรมเช่นนี้ด้วย

นักศึกษาผู้เข้ารับการอบรมตลอดจนครูอาจารย์ต่างก็ชื่นชม มีความเคารพเลื่อมใสในหลวงพ่ोज้า อาวาส ภิกษุ สามเณร ตลอดจนเกิดความผูกพันกับวัดอัมพวัน และบรรดาศิษย์ของหลวงพ่ोज้าให้การต้อนรับอย่างยิ่ง นับว่าโครงการนี้ประสบความสำเร็จอย่างงดงาม ทั้งนี้ย่อมเป็นเพราะความเมตตาของหลวงพ่ोज้าที่มีต่ออาจารย์และนักศึกษาอย่างแท้จริง ดังคำธรรมสาธกกล่าวไว้ว่า

เมื่อวัดดี	ศรีสงฆ์	ธำรงศาสน์
ประชาราษฎร์	เลื่อมใส	ได้สรรเสริญ
พระสงฆ์ดี	ศรีศาสน์	ราษฎร์จำเริญ
เหมือนชวนเชิญ	ให้ชื่นชม	นิยมนกัน

ข้อแนะนำ
ระเบียบปฏิบัติสำหรับผู้ปฏิบัติกรรมฐาน
ณ สำนักปฏิบัติฝ่ายคฤหัสถ์
วัดอัมพวัน อ.พหุมบุรี จ.สิงห์บุรี

ผู้ที่มาสมัครเข้ามาปฏิบัติกรรมฐาน ณ สำนักปฏิบัติฝ่ายคฤหัสถ์ ควรทำความเข้าใจระเบียบปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ผู้ปฏิบัติกรรมฐานจะต้องแจ้งความจำนงต่ออาจารย์ผู้ปกครอง ซึ่งคณะอาจารย์ผู้ปกครองประกอบด้วย

๑.๑ อุบาสิกาสุ่ม ทองยิ่ง (แม่ใหญ่) ทำหน้าที่อาจารย์ใหญ่

๑.๒ อุบาสิกาน้ำ ชื่น แสงฉาย ทำหน้าที่เป็นผู้ต้อนรับปฏิบัติสนธการ รับลงทะเบียนดูแลอำนวยความสะดวกโดยทั่วไป

๑.๓ อุบาสิกาสมคิด มาลีหอม หัวหน้าแม่ชีไทยวัดอัมพวัน ทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำ การปฏิบัติกรรมฐานแก่ผู้มาใหม่

๒. เขียนใบสมัครให้ชัดเจน อ่านง่ายและถูกต้องตามความเป็นจริง

๓. เข้าที่พักเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย เป็นชุดปฏิบัติธรรมสีขาว แบบสุภาพเรียบร้อยไม่มีลวดลายหรือเครื่องประดับ

๔. เตรียมดอกไม้รูปเทียน เพื่อทำพิธีจอสีลแปดจากพระภิกษุที่กุฏิเจ้าอาวาส โดยอาจารย์ผู้ปกครองเป็นผู้นำไปเวลา ๑๘.๐๐ น.

๕. การปฏิบัติกรรมฐานแบ่งออกเป็น ๔ ช่วงในแต่ละวันดังนี้

ช่วงแรก ๔.๐๐-๖.๐๐ น.

ช่วงที่สอง ๘.๐๐-๑๑.๐๐ น.

ช่วงที่สาม ๑๔.๐๐-๑๗.๐๐ น.

ช่วงที่สี่ ๑๙.๐๐-๒๑.๓๐ น.

๖. สถานที่ปฏิบัติกรรมฐานผู้ปฏิบัติต้องมาพร้อมกันที่ศาลาปฏิบัติของสำนักตามเวลาที่กำหนด โดยใช้ศาลาเป็นที่นั่งกรรมฐานและบริเวณนอกศาลาเป็นที่เดินจงกรม

๗. สำหรับผู้ที่ปฏิบัติดีแล้วบางราย ทางสำนักอาจอนุญาตให้ปฏิบัติ ณ ห้องพักตามแต่กรณี ทั้งนี้ อยู่ในดุลพินิจของอาจารย์ผู้ปกครอง

๘. ขึ้นตอนการปฏิบัติ เมื่อผู้ปฏิบัติมาพร้อมกันตามเวลา ในการปฏิบัติช่วงแรก ณ ศาลาปฏิบัติ หัวหน้าจุดเทียนบูชาพระรัตนตรัย นำสวดมนต์ กราบพระพุทธรูปและพระพรหมแล้ว จึงเริ่มปฏิบัติธรรม โดยการเดินจงกรมก่อน ๓๐ นาที แล้วเปลี่ยนอิริยาบถเข้ามานั่งกรรมฐาน ๓๐ นาที สลับกันไป จนถึงเวลาพัก

สำหรับเวลา ๓๐ นาที ที่กำหนดให้นี้ ผู้ปฏิบัติอาจปรับให้มากหรือน้อยกว่า ๓๐ นาที ตามความเหมาะสมของสภาวะอารมณ์

๘. ก่อนถึงเวลาพักทุกช่วง ผู้ปฏิบัติควรปฏิบัติธรรมอยู่ในอิริยาบถนั้นๆ ฐาน ทั้งนี้ เพราะเมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติแต่ละช่วงจะได้แผ่เมตตาต่อไปได้โดยไม่เสียสมาธิจิต

๑๐. เมื่อแผ่เมตตา (สัพเพสัตตา...) เสร็จแล้ว นั่งพับเพียบประนมมืออุทิศบุญในการปฏิบัติธรรมแก่บิดามารดา ญาติพี่น้องเทวดาและเปรต (อิทัง โน มาตาปิตุนัง โหตุ..) จากนั้น ลุกขึ้นนั่งคุกเข่าสวดมนต์ บูชาพระรัตนตรัย (อรหัง สัมมา สัมพุทโธ ภควา..) กราพระพุทธรูปและพระพรหม

ขั้นตอนในการปฏิบัติจะเป็นเช่นเดียวกันในทุกช่วง เว้นแต่การจตุรปูเทียมนุชาพระรัตนตรัย ในช่วงที่ ๒-๓-๔ ไม่มี เพราะได้บูชาแล้วในช่วงแรก

๑๑. การให้ความรู้ สำหรับผู้มาใหม่ อาจารย์หรือหัวหน้าผู้ได้รับมอบหมายจะเป็นผู้ให้คำแนะนำ การกำหนดคตมาหาใจ และคำถามในการปฏิบัติเบื้องต้น ส่วนการทดสอบอารมณ์ตลอดจนความรู้ที่ละเอียดขึ้น อาจารย์ใหญ่ (แม่ใหญ่) จะเป็นผู้ให้ความรู้หลังจากปฏิบัติธรรมช่วงแรก เสร็จเวลาประมาณ ๓.๐๐ น. ผู้ปฏิบัติธรรมที่ไม่เข้าใจ มีข้อสงสัยใดๆ อาจใช้ช่วงเวลานี้ สอบถามขอความรู้

๑๒. การรับประทานอาหาร มี ๒ เวลา และดื่มน้ำ ปานะ ๑ เวลา ดังนี้

๗.๐๐ น. รับประทานอาหารเช้า

๑๑.๐๕ น. รับประทานอาหารกลางวัน

๑๗.๐๕ น. ดื่มน้ำ ปานะ

๑๓. การรับประทานอาหารและดื่มน้ำ ปานะทุกครั้ง ผู้ปฏิบัติธรรมต้องมารับประทานพร้อมกันที่อาคารภavana ๑ ตรงตามเวลาที่กำหนด

๑๔. เมื่อตักอาหารใส่ภาชนะแล้ว ให้เข้านั่งประจำที่ของแต่ละคน รอจนพร้อมเพรียงกันดีแล้ว หัวหน้าจะกล่าวนำขออนุญาตรับประทานอาหาร

๑๕. ขณะนั่งรอและรับประทานอาหาร ผู้ปฏิบัติธรรมไม่ควรคุยกัน หรือแสดงอาการใดๆ ที่ไม่สำรวม

๑๖. เมื่อรับประทานอาหารเสร็จแล้ว ให้นั่งรออยู่ที่เดิม จนทุกคนรับประทานอาหารเสร็จให้ประนมมือ หัวหน้าจะพรผู้บริจจาคอาหาร (สัพเพ..) ผู้ปฏิบัติธรรมสวดรับโดยพร้อมเพรียงกัน

๑๗. เมื่อเสร็จจากการรับประทานอาหาร ให้ผู้ปฏิบัติธรรมช่วยกันเก็บกวาดสถานที่ทำความสะอาดภาชนะ จัดโต๊ะ เก้าอี้ ให้เรียบร้อย

๑๘. ผู้ปฏิบัติธรรมไม่ควรพูดคุยกัน หรือซักถามกันด้วยเรื่องทางโลกย์ เพราะจะทำให้จิตใจฟุ้งซ่าน หากมีปัญหาหรือต้องการความรู้ในการปฏิบัติให้เรียนถามจากอาจารย์ผู้สอน โดยตรง ไม่ควรถามหรือวิพากษ์วิจารณ์กันเอง เพราะอาจจะทำให้เข้าใจผิดและหลงผิดในการปฏิบัติได้

๑๙. เมื่อผู้ปฏิบัติธรรมพบปะกัน ควรแสดงคารวะธรรมต่อกันด้วยการไหว้ หรือการยิ้ม หรืออาการอื่นๆ ซึ่งเป็น โดยสำรวมหรือกล่าวทักทายตามสมควร

๒๐.การออกนอกบริเวณสำนักไม่ควรกระทำ หากมีกิจจำเป็นให้ขออนุญาตอาจารย์ผู้ปกครอง

๒๑.การออกนอกบริเวณสำนักโดยการพิธีทุกครั้ง อาจารย์ผู้ปกครองจะเป็นผู้นำทั้งไปและกลับ ให้เดินเป็นแถวตอนเรียงหนึ่งตามลำดับอาวุโส ด้วยอาการสำรวม

๒๒.เมื่อถึงบริเวณพิธี ให้คอยสังเกตสัญญาณการนั่ง การกราบจากอาจารย์ผู้นำ ทั้งนี้เพื่อความพร้อมเพรียง เป็นระเบียบและเจริญตาผู้พบเห็น

๒๓.การพักอาศัยในห้องที่พัก ควรดูแลรักษาความสะอาดที่พัก เครื่องนอน ตลอดจนความเป็นระเบียบต่างๆ ภายในห้องพักให้เรียบร้อย

๒๔.ไม่ควรเปิดน้ำ ไฟฟ้าและพัดลมทิ้งไว้เมื่อไม่อยู่ในห้องพัก

๒๕.เวลาว่างตอนเช้า ระหว่างเวลา ๖.๐๐-๖.๔๕ น. ผู้ปฏิบัติธรรมอาจใช้เวลาว่างทำความสะอาดกวาดลานสำนักและบริเวณที่พัก เพื่อความสะอาดของสถานที่และเจริญสุขภาพกาย สุขภาพจิตของผู้ปฏิบัติ

๒๖.ทุกวันอุโบสถ(วันพระ) ในช่วงบ่ายให้ผู้ปฏิบัติธรรมเข้าปฏิบัติในอุโบสถ โดยมาพร้อมกัน ณ กุฏิอาจารย์ใหญ่ เวลา ๑๓.๓๐ น. อาจารย์ใหญ่จะเป็นผู้นำไป และเริ่มปฏิบัติพิธีระอุโบสถ เวลา ๑๔.๐๐-๑๗.๐๐ น. หลังจากนั้นหลวงพ่พระครูภาวนาวิสุทธิ จะประกอบพิธีให้กรรมฐานแก่ผู้ปฏิบัติธรรมที่มาร่วม และแสดงธรรมกรรมฐาน

ช่วงเวลากลางคืนผู้ปฏิบัติธรรมเข้าปฏิบัติในพระอุโบสถเหมือนช่วงบ่ายโดยเริ่มตั้งแต่เวลา ๑๘.๓๐-๒๑.๓๐ น. ในการปฏิบัติกลางคืนที่พระอุโบสถนี้มีระเบียบกำหนดให้ผู้ปฏิบัติทุกคนจะต้องเดินจงกรม ชั่วโมง และนั่งกรรมฐาน๑ ชั่วโมง โดยพร้อมเพรียงกัน

๒๗.การเข้านั่งในพระอุโบสถ ให้ผู้ปฏิบัติธรรมนั่งหันหน้าไปทางพระประธาน โดยสังเกตการนั่งให้เป็นแนวขนานไปกับพระสงฆ์

๒๘.การลา เมื่อผู้ปฏิบัติธรรมได้ปฏิบัติครบตามกำหนดที่ได้แจ้งความจำนงไว้แล้วนั้น ให้เตรียมดอกไม้ ธูปเทียน หรือเครื่องสังฆทานตามกำลัง เพื่อทำพิธีลาศาลต่อพระภิกษุสงฆ์ ณ กุฏิเจ้าอาวาส โดยอาจารย์ผู้ปกครองเป็นผู้นำไป

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องลากลับก่อนกำหนดนั้น ผู้ปฏิบัติธรรมต้องแจ้งให้อาจารย์ผู้ปกครองทราบสาเหตุหรือความจำเป็นไม่ควรหนีกลับไปโดยพลการ เพราะจะเป็นผลเสียต่อผู้ปฏิบัติเอง

๒๙.ผู้ปฏิบัติธรรมโปรดสำนึกตระหนักเสมอว่า ท่านมาปฏิบัติธรรมด้วยจิตศรัทธา เพื่อเป็นบุญกุศลแก่ชีวิต มิได้มาเพื่อความสนุกหรือมาพักผ่อน หรือการแก้บนที่ขาดปัญญา ดังนั้นขอให้ผู้ปฏิบัติธรรมทุกท่าน จงมีความอดทน มีจิตใจที่เข้มแข็ง มีความเพียร ประหยัดกาย วาจา ใจ มุ่งปฏิบัติให้สำเร็จประโยชน์แก่ตนให้ได้ ซึ่งท่านย่อมประสบความสำเร็จได้ด้วยตัวท่านเอง

๓๐.ข้อแนะนำนี้ เป็นคู่มือให้รายละเอียดแนวทางการปฏิบัติ เพื่อความเป็นระเบียบของสำนักปฏิบัติธรรมแห่งนี้ ผู้ที่มาปฏิบัติธรรมจะได้เข้าใจ สบายใจในการอยู่อาศัยและปฏิบัติธรรมย่อมประหยัดการพูด โอกาสที่ท่านจะถามข้อระเบียบ หรือโอกาสที่มีผู้มาอธิบายแนะนำแก่ท่านมีน้อย คู่มือนี้ จะช่วยท่านได้เป็นอย่างดี

มาถึงวัดเห็นดินและต้นไม้
ยังมีไร่เห็นวัดดังกำขาน
คนเห็นวัดต้องเห็นธรรมสัมมาญาณ
เฟ่งสังขารรู้จักเห็นวัดจริง

เราพูดอยู่เสมอถึงคำว่า
สติ ปัญญา
เราใช้ปัญญาอยู่เสมอ ก็จริง
แต่สตินั้น แท้จริงแล้ว
เรานำออกใช้น้อยนัก
ทั้งที่สตินั้นมีคุณค่าแก่ชีวิต
มีคุณค่าอย่างเหลือที่
จะประมาณได้

พระราชสุทธานมมงคล